

VÁLOGATÁS A MAGYAR ZENEM VÉSZ-PEDAGÓGUSOK 2014. ÉVI „KEREK” SZÜLETÉSI ÉVFORDULÓIBÓL

- TERVEZET -

4., B VÍTETT, JAVÍTOTT VÁLTOZAT

Köszönettel fogadjuk a további jelentések ítélt évfordulós információkat éppen úgy, mint az alábbi évszámokkal kapcsolatos hiány-pótlásokat, kiegészítéseket, korrekciókat! (mobil: 0620/493-7663, email: tamas.zelinka@gmail.com, név: Zelinka Tamás).

Erre minden bizonnyal szükség lesz, mert az interneten kívül rendelkezésre álló magyar nyelv lexikonok, lexikonszer nyomtatott kiadványok is már 30-35 évesek, és a legtöbb esetben csak a születési dátumokat rögzítik...

Megjegyezzük, hogy az életm / legfontosabb munkahelyek-városok / rövid jellemzésén, bemutatásán túl egyéb konkrétumokra (pl. tanárok, tanulmányok helyszínei, id pontjai, fontos szereplések, kit ntetések, stb.) nem vállalkozhattunk, viszont ilyen irányú kiegészítéseknek szívesen adunk helyet az „évfordulóról” szóló külön írásokban!

Fontos: az évfordulókra vonatkozó ismertetéseink terjedelmét kizárólag a figyelemfelkeltést szolgálják, minden teljességre való törekvés nélkül.

Legf bb célunk az EMLÉKEZTETÉS kiváló jelenlegi és egykori kollégáink „KEREK” születésnapjára, évfordulójára! (A Szerk. megj.)

440 éve született

Szenczi Molnár Albert (Szenc, 1574. augusztus 30. – Kolozsvár, 1639.)

január 17.) református pap, nyelvtudós, filozófus, zoltárváltó, egyházi író, fordító. 1584-től Szencen, 1586-ban Győrben, 1587-től Göncön, 1588-tól Debrecenben tanult. 1590-ben Kassán volt nevelő. 1590-től Wittenbergben, 1592-ben Heidelbergben, 1593-tól 1596-ig Strassburgban, 1597-től 1599-ig Heidelbergben tanult. Majd 1600-ig Szencen tartózkodott és bejárta a Felvidéket. 1600-tól Herbornban tanult. 1601-ben corrector volt Frankfurtban, 1602-ben Ambergben házitánító. 1603-ban Altdorfban latin-magyar szótárát kezdte el írni. 1604-ben Nürnbergben tartózkodott, hogy szótára kinyomtatását gondozza. Prágában a Rudolf kir.-nak ajánlott munkát személyesen adta át az uralkodónak, ott megismerkedett Keplerrel is. 1605-től Altdorfban, 1607-től Marburgban, 1608-től Oppenheimben élt Móric hesseni fejedelem pártfogoltjaként. 1612-től Rohoncon udvari pap volt gr. Batthyány Ferenc dunántúli főkapitánynál. 1614-ben rövid ideig Komáromban pap. 1614-ben beutazta Erdélyt. A Bethlen Gábor fejedelem által felajánlott tanári állást nem fogadta el, 1615-ben visszament Németországba, Ambergben segédtanító lett. 1615-től Oppenheimben kántor és iskolamester, 1619-től Heidelbergben, 1622-től Hanauban lakott. 1624-ben hazajött Kassára, ahol Bethlen Gábor gondoskodott ellátásáról, s így kizárólag tudományos és írói tevékenységet folytatott. 1626-tól haláláig Kolozsvárt élt. Céltudatos tudós volt, ki egész élete mellett használni akart. Latin szótárával, mely átdolgozásokkal a 19. sz. közepéig használatban volt, megnyitotta a magyar értelmiség előtt az utat az európai tudományosság felé. Latin nyelv magyar nyelvtanával Sylvester János után elsőnek ismertette meg Európával a magyar nyelv sajátosságait. A református egyházat megajándékozta a zoltárokkal, a javított Károlyi-bibliával, Kálvin Institutiója fordításával, a Heidelbergi Kátéval, a Scultetus-féle prédikációgyűjteménnyel. Hatása a magyar irodalmi nyelv, a m. verselés fejlődésére korszakalkotó. – Főbb művei: Dictionarium latino-ungaricum és Ungaro-latinum (Nürnberg, 1604); Psalterium ungaricum... (Herborn, 1607); Kis Catechismus (Heidelberg, 1607); Szent Biblia... (Hanau, 1608); Novae grammaticae ungaricae ... libri duo (Hanau, 1610); Postilla Scultetica... (Oppenheim, 1617); Az keresztényi religióra és igaz hitre való tanítás... (Hanau, 1624);

385 éve született

Kájoni János (kb. 1629., Kiskaján, Belső-Szolnok vármegye – 1687. április 25.,

(Forrás: Csíksomlyói Kegytemplom és Kolostor)

Gyergyószárhegy) ferences szerzetes. (Maga is írja: "Natus valachus sum") a híres Kájoni-kódex alkotója, amely Erdély korabeli zenei gyűjteménye. Orgonista, orgonaépítő, énekszerző és fordító is volt. 1675-ben nyomdát alapított Csíksomlyón. Egyrészt, hogy saját műveit, másrészt az iskolának szükséges tankönyveket kinyomtathassa. Nyomdaalapítási szándékát így fejezte ki a *Cantionale Catholicum* (a kézisajtó ma a kolozsvári múzeumban látható) című egyházi énekeskönyvének előszavában: "Édes hazámnak akartam szolgálni, és másoknak is alkalmatosságot erre kis munkámmal adni, hogy akadály nélkül dicsérhessék az Istent". Népszerűsége miatt még háromszor adták ki a *Cantionale*-t a somlyói nyomdában: 1719-, 1805- és 1806-ban. Nyomdájában először a "*Cantionale Catholicum*" című énekeskönyvet nyomtatja ki 1676-ban. Három évvel később kap engedélyt arra, hogy tankönyveket is előállítson. Egy lengyelországi főpap mond dicséret-köszönetet jeles tankönyveiért. A magyar szabadságharc idején, 1849-ben itt nyomtatták a *Hadi Lapot* és itt készült több forradalmi kiáltvány (a kézisajtó ma a kolozsvári múzeumban látható). Legfőbb irodalmi műve a Kájoni Kódex.

250 éve született

Bihari János (Nagyabony, 1764. október 21.- Pest, 1827. április 26.)

Bánki János festménye, 1820 (Forrás: Wikipédia)

zeneszerző, hegedőművész 1801-ben Pestre ment, ahol megalakította híressé vált zenekarát. Nyugtalan vándoréletet élt. Bécsben is járhatott, ahol több műve nyomtatásban is megjelent. 1818 körül többször megfordult Veszprémben, Ruzitska Ignácban pártfogóra és barátira talált. Működésének fénykora az 1820-as évek elejére tehető, azután pályája lassan lehanyatlott. 1824-ben eltörte bal karját és ez véget vetett virtuóz pályájának. 1825-ben a királyné koronázásakor Pozsonyban még játszott. Öregkorára magára hagyatva élt. A 19. század elejének legkiválóbb zeneszerzője és előadóművésze, a verbunkos stílus legjelentősebb képviselője volt. Lavotta Jánossal és Csermák Antallal együtt a magyar zenei romantika virtuóz triászát alkotta. A neki tulajdonított kompozíciók nem mind hitelesek. Nem bizonyított feltevés szerint a Rákóczi-nótának és a Rákóczi-indulónak is a

szerezte. Balatonfüred volt a 19. sz. első felében a kiröplött fészke annak a verbunkos zenének, amelynek Bihari is képviselője. A Balatoni Panteonban ezt emléktábla örökíti meg, amelyen Csermák és Ruzitska neve is szerepel;

Lavotta János (Pusztafödémes, 1764. július 5. –Tállya, 1820. augusztus 11.) zeneszerző, hegedűművész, a *verbunkos triász* tagja (Bihari Jánossal és Csermák Antallal együtt). Első kompozícióját még Nagyszombatban írta *Rhetorica* címmel. Katonaévei után Bécsbe ment, azután Fraknóra, végül Pestre. Hivatalnok lett a kancelláriánál 1791-ig, majd Zichy Károly fiainak nevelője volt. Ezután döntött végérvényesen a zenei pálya mellett, s 1792-93-ban a pest-budai magyar színjátszó társaság muzsika-direktora volt. 1797-99-ig Miskolcon tartózkodott. 1802-04-ben a kolozsvári színtársulatnál karnagy volt. Ettől kezdve 1816-ig sorra járta a nemesi kúriákat,

**Lavotta János portréja. Keszi Imre: Muzsikáló városok - Pest-Buda.
Zenem kiadó, Budapest, 1973, 8. képpoldal**

vándoréletet élt. 1816-ban zongorát és hegedőt oktatót, majd Debrecenben zenemű boltot nyitott;

235 éve született

Blahag József (Rajka, 1779. – Bécs, 1846. december 15.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. Kántortanítói oklevéllel kezdte zenei pályafutását. 1802-től a bécsi Leopoldstädter Theater énekeseként tnt fel. 1824-től a Peterskirche karnagya. Termékeny egyházi zeneszerző, nagyobb művei közül 14 misét, 25 gregorián éneket, 29 offertoriumot (felajánlás) és számos kisebb művet tartanak nyilván. Kompozícióit a magyar templomokban is gyakran eladták. Műveiből a győri, az egri és az esztergomi székesegyházak őriznek kottákat;

225 éve született

Adler György (Moson-Szent János, 1789. április 20. – Buda, 1862. március 23.) zeneszerző, karnagy feltételezhetően Joseph Haydn tanítvány volt. 1800-1827-ig volt a győri székesegyház hangszeres zenésze és basszistája. Ekkor Budára költözött, ahol már a következő évtől tagja volt a Mátyás-templom zenekarának. Egyik alapítója a Tábornok vonósnégyesnek, majd 1834-től ennek utódjaként alakult Nemzeti Kaszinó vonósnégyesnek. Több kamara-és zongoraművet, férfikórusokat (*Cantate*, 1826) írt, egyik korai szerzeménye a *Variációk magyar témára* címet viselő vonósnégyest még 1820-ban írta. 1838-tól élete végéig maradt a budai Mátyás templom orgonistája. Adél nevű lánya Erkel Ferenc felesége lett;

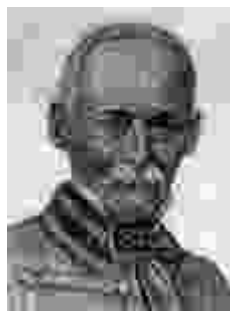
Galántai Jakab István (Mezőkeresztes, 1789. október 29. – Budapest, 1876.

Jakab István alkotása a Vasárnapi Újságban (Forrás: Wikipédia)

október 18.) drámaíró, m fordító, dalszerz , publicista, újságíró, a Magyar Tudós Társaság levelez (1833) tagja. Az 1820-as–1840-es évek m vel dési, színházi és zenei közéletének jeles alakja volt, m vészete és közírói munkássága azonban nem bizonyult maradandón. Helytartótanács tanácsosaként tevékenykedett, de hivatali munkája mellett ifjúkorától, az 1820-as–1830-as évekt l foglalkozott drámaírással, dalszerzéssel, m fordítással, publicisztikával, újságírással és lapszerkesztéssel. Bartay Endre 1839-ben bemutatott A csel cím vígoperájához írta az els magyar operalibrettót. 1848 és 1852 között a Nemzeti Színház drámabíráló bizottságának tagja volt. Színm vek fordítása terén végzett munkássága is jelent s, a Nemzeti Színház mintegy negyven általa fordított darabot vitt színre. Számos opera (Bellini: Beatrice di Tenda; Mercadante: Eskü; Donizetti: Gemma di Vergy és Lucrezia Borgia; Halévy: A zsidó n ; stb.) szöveggönyvét is ültette át magyarra. Korának népszerű ének- és dalszerz je volt, nem egy m ve folklórizálódott és népdallá vált. Nevéhez f z dik az 1848-as budai nemzet rség si Buda gyermeke, fel, szaporán! cím , férfikórusra és zongorakíséretre írt indulója. Táncczenét és néhány komolyzenei darabot is szerzett.

Ruzitska György (Bécs, 1789–Kolozsvár, 1869. dec. 2.): zeneszerz ,tanár

Bécsi tanulmányai után sokoldalú zenészként br. Bánffy János házitanítója Nagyfalun. 1819-től Kolozsvárott élt, ahol a Nemzeti Színház korrepetitora és karmestere is. 1837-ben irányítása alatt szervezték át a Musicai Conservatóriumot, melynek haláláig igazgatója is volt;

220 éve született

Barta János (1794 körül – Pozsony, 1874 augusztus) zeneszerző, tanár. A magyar zene egyik legrégebbi művelője. Sok dalt szerzett és írt egy zongoragyakorlókönyvet is. Élete utolsó éveiben betegsége miatt felhagyott a komponálással;

Füredy László (Péteri, 1794. november 13. – Pest, 1850) zenetanár, zeneszerző. 1829-től pozsonyi orgonista bécsi csellista. 9 éves korában a cseléd gondatlanságból arcát forró lúggal leöntötte s ennek következtében szeme világát elvesztette. Még néhány évig keveset látott ugyan s ekkor a zongorán és orgonán gyakorolt. Apja halála után teljesen megvakult, mire 18 éves korában anyjával Pestre költözött. A zenében annyira haladt már, hogy magyar és német dalokat írt és másokat is zenére tanított. a zongorán és orgonán kívül gitáron, hárfán és hegedőn is egyforma ügyességgel játszott. A sakkjátékot tökéletes megvakulása után tanulta meg, s olyan jól játszotta, hogy csak ritkán sikerült legyőznie. E mellett a magyar és német tánchoz is értett. Jól beszélt latinul, németül, magyarul, szlovákul, s elég olvashatóan tudott írni. 1818-ban a pozsonyi evangélikus líceumba ment, ahol Stanislaides Dániel tanár az kollégiumban ingyen szállást biztosított neki. Filozófiát hallgatott, emellett Klein zongoratanár tovább képezte a zenében. Később a pesti Vakok Intézetében tanárnak alkalmazták; tanította a magyar stílt, fej- és jegyszámítást, történelmet és zeneelméletet, zongorát és hárfát. Meghalt 1850-ben Pesten, mivel ebben az évben özvegye nyugdíjért folyamodott és Füredy 1849-ben még bizonyosan élt;

215 éve született

Bartay Endre (ismert mint *Bartay András* is) (Széplak, 1799. július 4. – Mainz,

1854. október 4.) színházigazgató, zeneszerző, zenepedagógus. A *Pestvárosi Énekiskola* alapítója és első igazgatója volt. 1843. január 1. és 1845. január 18. között a Nemzeti Színház bérlet-igazgatója volt; ezt pályázaton nyerte el, évi 12 000 pengő országos segéllyel. 1843-ban a *Szózat*, 1844-ben a *Himnusz* megzenésítésére tett ki pályázatot. Rögzített szerzői jogdíjrendszerével megnövelte az eredeti drámabemutatók számát: a 28 premier szerzői között volt Szigligeti Ede (öt művével), Vörösmarty Mihály (*Czillei és a Hunyadiak*, *A fátyol titkai*), Jósika Miklós (*A két Barcsai*), Eötvös József (*Éljen az egyenlőség!*), Czákó Zsigmond (*Kalmár és tengerész*). Az operabemutatók közül kiemelkedett Erkel Ferenc *Hunyadi Lászlója*. Visszaszerkesztette Schodelnét operaprimadonnának, Egressy Gábort rendezőnek alkalmazta. Sikeresen szerepelt társával a pozsonyi országgyűlésen. Színház-igazgatósága alatt a színházi élet felpezsdült, anyagilag csúszdába ment, ekkor Bartók külföldre költözött. 1848 után Pozsonyban élt hangversenyeket rendezett; innen Hamburgba költözött, ahol csak a zenének élt. 1850-ben Mainzba költözött, négy év múlva itt halt meg 56 éves korában. Bartók operákat is írt: 1837-ben mutatták be az *Aureliát*, majd 1839. április 29-én a Jakab István szövegére írt *A csel* című művet. Ez utóbbit a zenetörténelem az első magyar vígoperaként tartja számon. *Magyarok Nápolyban* című operájának csak a nyitányát mutatták be. Ugyancsak írta az első magyar zeneelméleti művet *Magyar Apollo*, és az első magyar nyelvű ének tankönyvet is *Művészeti vezér* címmel. Cikkeket írt a *Pesti Divatlapba* (1845.) és 1830-ban V. Ferdinánd király koronázási ünnepére egy nagy koronázási misét, melyet Pozsonyban elő is adtak. 1834-ben *Eredeti népdalok zongora kísérettel* jelentek meg két kötetben. 1836-ban *Aurélia* című operát írt, melyet a német színpadon adtak elő. A pesti állandó magyar színház megnyitása után (1837.), abban *Csel* című első magyar vígoperával lépett föl. Az általa tervezett és a nádornak ajánlott *Nemzeti Örömemlék* című könyvnek zenészeti részét is írta. József nádor névünnepére nagy vocal misét és halála emlékére nagy oratóriumot szerzett, melyet 1847-ben

mutattak be, Pozsonyban. Hamburgban tartózkodása alatt írta: A magyarok Nápolyban című operáját;

Dolezsalek Antal József (Lipnitz, Csehország, 1799. április 3. – Bécs, 1849. augusztus 19.) az országos vakok intézetének igazgatója és a budapesti zeneegylet alelnöke. Gimnáziumi tanulmányai után a prágai egyetemen bölcséletet hallgatott és mellékesen a zenében, különösen a fúvós- és vonós-hangszereken is képezte magát. 1818-ban a piarista rendbe lépett és a három próbaév alatt pedagógiai ismereteit gyarapította; azután kilépett a rendből és a bécsi egyetem hallgatója lett. 1823-ban Krumauban (Csehország) gimnáziumi tanár és azon évben Prágában a császári és királyi mintaiskola igazgató-tanítója lett, hol egy vak fiút a tudományokban és zenében oktatótt és egyúttal a vakok oktatási módszerében kiképezte magát; 1825-től a prágai gimnáziumban, 1830-tól pedig a tabori iskolában tanított. 1832-ben a Pesten alapított országos vakok intézete igazgatójának hivatott meg és ezen állását 1833. szeptember 1. elfoglalta; 1846. április 24-éig volt az intézet élén, midőn állásából elmozdított; azután Bécsbe ment, hol szintén a vakok, siketnémák és szellemi fogyatékosok oktatásával foglalkozott. Alatta az intézet német jelleget öltött, mert Dolezsalek magyarul soha sem tanult meg. Elvitathatatlan érdeme marad, hogy a város és megye figyelmét a vakok intézete iránt felköltötte. 1845-ben hosszabb utazást tett Európa nagy részében a nevelési intézetek, különösen pedig a vakok és siketnémák intézeteinek tanulmányozása végett;

Sárközy Kázmér (Nagybajom, 1799. március 10. – Pettend, 1876. február 16.) politikus, alnádor, zene- és táncszerző. Tagja volt a Veszprém vármegyei Zenetársaságnak is. Cikkei a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapban (1859. A pápens), országgyűlési beszédei pedig a Naplókban vannak;

Schmidt Péter (Grabócz, 1799. augusztus 15. – Pécs, 1874. március 28.) orgonista, karnagy, zeneszerző, zenetanár, és tanítóképzési intézeti tanár, Mohácson segédtanító, a Pécsi Székesegyház orgonistája, a Pécsi Dalárda egyik megalakítója (1847), illetve újjáalakítója. Szerzeményeiből: 2 magyar mise (férfikarra), 4 lat. mise (férfikarra), 80 egyh. ének és mise orgonakísérettel, 3 Miserere, Laudate pueri, 2 himnusz, Veni Sancte, Tantum Ergo, Deutscher Messgesang (vegyeskarra, orgonakísérettel), 4 antifóna, graduale és offertórium (férfikarra), stb., Apollo (1873: Rondo magyar stílusban 4 kézre; 1874: Rondo). - M: A zene tankv-e mesterképezdék számára. Lehrbuch der Musik für Schulpräparanden. Pest, 1857. (ny. Budán, m. és ném. c-mel és szöveggel) - Dallamok az ausztriai birodalombeli kath. magyar tanodák számára írt első és második nyelvgyakorló- és olvasókv-ben foglalt énekekhez;

210 éve született

Szerdahelyi József (Hódmezővásárhely, 1804. március. 9.–Pest, 1851.)

(Forrás: Budapesti Music Center)

február 18.) színész, operaénekes, zeneszerző, operarendező, fordító, zenekari muzsikus, ének- és zenetanító. Jogtanulmányait abbahagyva lépett a színi pályára Debrecenben Udvarhelyi Miklós társágában. 1824-ben, mint énekes, korrepetitor és zenekari muzsikus Nagy Lázár kolozsvári színtársulatának lett tagja. 1827-ben maga alakított operatársulatot Kolozsvárott, majd a pesti német színházban, 1828-ban a kassai, majd 1835-ben a budai társaság tagja. 1837-től haláláig a Nemzeti Színház sokoldalú tagja. Első sorban groteszk, komikus, buffo szerep körben volt kiváló. Számos népszínműhöz írt zenét, népies műdalai rendkívül népszerűek voltak;

195 éve született

Amtmann Prosper (Sellye, 1809. július 25. – Pécs, 1854. január 9.) európai hír

fuvolam vész és zeneszerz . Németnek született, de magát magyarnak vallotta. A pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumában érettségizett 1825-ben. 1829–35 között a bécsi Operaház első fuvolása volt. 1835-ben Erkel Ferenc kísérte koncertjét Pesten. 1835–1839-ben hangversenykörúton járt, Európá-szerte koncertezett. Jó barátságban volt Theobald Böhmnel, akit l egy új mechanikájú „Böhm-fuvolát” kapott. 1840-ben hazatért, majd Marburgban élt, ahol zeneigazgató lett. 1842-45 között Grazban élt, majd Pécssett telepedett le. Utolsó koncertjét 1853. április 11-én adta. M vei: Air varié (Böhmnek ajánlotta), Rákóczi-induló (Lisztnek ajánlotta), Cantate Domino (egyházi darab), Magyar szimfónia (1837);

Fáy István gróf (Pécel, 1809. – Füles, 1862. március 17.) zeneszerz , m gy jt , máltai lovag, tanár. Fáji kastélyában évente háromszor "muzsikai akadémiákat" rendezett. Neves könyvtárral és m gy jteménnyel rendelkezett, mintegy száz festményt a kastélyban állított ki. Könyvtára és gy jteménye halála után szétszóródott. készíttette Marco Casagrande szobrással a fáji kastélyban ma is látható domborm veket. A Régi magyar zene gyöngyei cím híres, öt füzetb l álló gy jteménye 1857 és 1860 közt jelent meg Bécsben.

Ebben tévesen közöl a megel z században élt Czinka Panna m veib l is (a Czinkának

tulajdonított m vek 19. századi keletkezés ek). A magyar zene története cím m ve kéziratban maradt. Fáy egy cikkében, a Vasárnapi Újságban finoman megvédte Liszt Ferencet, miután Magyarországon óriási felháborodást okozott a zeneszerz 1859-ben megjelent hírhedt "cigánykönyve" (Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie), amelyben indiai eredet nek nevezte a korábban még általa is magyar nemzeti zenének titulált magyar cigányzenét. is tudatában volt Liszt tévedésének, de ezt írta: "azért hazafiságát ne bántsuk, mert sok áldozatot tett a haza oltárára, ámbár nem szóval, de tettel volt hazafi. reá büszke lehet a nemzet. Talán csak elhamarkodásból történt állítása.";

200 éve született

Egressy Béni (eredetileg Benjámín, Sajókazinc, 1814. április 21. –

(Forrás: fidelio)

Pest, 1851. július 17.) zeneszerző, író, operaénekes, színész. 1837-ben került a Pesti Magyar (1840-től: Nemzeti) Színházba, először karénekesként. Legalább 1839-től foglalkozott zeneszerzéssel; komponistaként a magyar férfikari irodalom, valamint a népies magyar dalszerzés egyik úttörője lett, s ő volt Petőfi Sándor verseinek első megzenésítője a nevesebb muzikusok közül. Legmaradandóbb alkotása Vörösmarty Mihály Szózat című versének pályadíj-nyertes megzenésítése, amelyet 1843. május 10-én mutattak be a Nemzeti Színházban. Foglalkozott színművek, operaszövegek írásával és fordításával is. Egri írta a Bátor Mária, a Hunyadi László, valamint a Bánk bán című operák szövegekönyvét, amelyek zenéjét Erkel Ferenc szerezte. Részt vett az 1848-49-es szabadságharcban. 1849 szeptemberében honvédfőhadnagyként ott volt a komáromi vár védelmében. Itt írta a Klapka-indulót. A szabadságharc leverése után Klapka György menlevelével szabadult és visszatért a színpadra. Magyarra fordított 60-nál több színdarabot és 18 operaszövegekönyvet;

195 éve született

Szentkirályszabadjai Karsa András vagy *Karsa Endre* (Zsujta, 1819. május 4. – Sátoraljaújhely, 1870. március 25.) jogász, vármegyei főügyész, zeneszerző, tanár, 1848-as főhadnagy. Vezetéknévét később Karossa formában, keresztnévét pedig Endre formában használta. Mint magyar zenelelkes művelője és zeneszerző ismeretes volt a hazában; szerzeményei közt legelterjedtebb volt a Jegenyefa tetejében című népdal, melyhez a szöveget is maga írta, és az Ablakom rostélyán című a fegyverletétel gyászát megörökítő népdal. A Nagypénteken mossa holló a fiát című dal és a Vékony deszkakerítés csárdás is az szerzeménye. Írt több magyar ábrándot is; a Talpra magyar szövegére indulót írt és ennek hangjai mellett vonult be 1848-ban a zempléni önkéntes nemzetőr zászlóalj Budára. Amikor Liszt Ferenc a magyar zenét cigányzenének

állította, Karsa és gróf Fáy erélyes cikksorozatban cáfolták ezen téves véleményt. Szerkesztette a sátoraljaújhelyi Zempléni Híradó című vegyes tartalmú hetilapot 1866. augusztus 28-ától 1867 végéig. Vezércikket írt és a politikában mindenkor a független szabadelvű irányt követte;

Langer János (Sasvár, 1819. augusztus 28. – Budapest, 1889. szeptember 16.) zeneszerző, énekes, karnagy, tanár. 1838-ban Pesten a német színház zenekarához hegedűsnek szerződtek. 1840-ben Pécsen, 1841-ben Eperjesen játszott tenor szerepeket, később Pesten a német színháznál működött, mint második tenorista. 1844-ben tagja lett a belvárosi plébániatemplom énekkarának, 1846-tól pedig a Szent Rókus kápolna kántoraként működött. 1856-ban a Nemzeti Zenede énektanára, 1869-ben a lipótvárosi Szent István-bazilika kántora, később karnagya. Az első Magyar Dalárda alapítója volt;

Munczy Ádám (Börény, 1819-1888) klarinétművész, tanár, aki 1848-ban, a forradalomban, Farkas Miska bandájában vett részt, majd 1873-ban Lajos fia zenekarához csatlakozott és még Amerikába is eljutott;

Szénfy /Kohlmann/ Gusztáv (Nyíregyháza, 1819. augusztus 17. – Miskolc, 1875. november 22.) zene tanár, népzene tudós. Jurátus korában egy grófi családnál nevelő volt, sok évig Nyíregyházán, mint városi hivatalnok működött. Két évig a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából Magyar- és Erdélyországban, valamint Romániában és a dunai tartományokban tudományos utazást és kutatásokat tett, hogy összeszedve a különböző népfajok közt élő népdalokat, azok egybe hasonlításából megírja a magyar zene rendszerét tudományos alapon. Munkája azonban nem nyert elismerést; ezért 1861-ben visszatért Nyíregyházára; később Miskolcon telepedett le, mint zene tanár. Majd visszatért Nyíregyházára, hol városi tanácsosnak választották. 1872. félpályai szélvihar miatt elvesztette állását, és zongoraórákból tengődött. Nagy mértékben a magyar zene nagy kárára megsemmisítette és abból csak egyes részeket bocsátott nyilvánosságra a 60-as években az Ábrányi Kornél által szerkesztett Zenészeti Lapokban;

Zsaskovszky Ferenc (Alsókubin, 1819. április 3. – Eger, 1887. december 1.) karnagy és zene tanár, Zsaskovszky Endre bátyja. Már hét-nyolc éves korában oly jól orgonált, hogy atyját helyettesíthette. Gimnáziumi tanulmányait Rózsaságyán, Vácson, Kassán végezte jórészt önére járó orgonistáskodással tartva fenn magát. 1846-ban választották meg Egerben székesegyházi karnagynak és ettől kezdve negyven éven keresztül itt működött és öccsével együtt nagy érdemeket szerzett magának a katolikus egyházi zene színvonalának emelése által. Énekkiadványai az egész országban elterjedtek és liturgikus énekeskönyvét (Manuale) Német- és Csehországban, katolikus egyházi énektárát Németországban utánozták is;

190 éve született

Fáy Gusztáv (Pozsony, 1824. július 5. – Pest, 1866. május 19.) operaszerző, tanár. 1843-ban Bartay András Szózat-pályázatán dicséretben részesült, egy évvel később itáliai tanulmányútja során Verdivel is megismerkedett;

Kohn /Kohányi/ Sámuel (Cohó, 1824 – 1899k.) izr. hitközségi tanító. 1846-tól az óvodai nevelés területén tevékenykedett, kisdudóvívó intézet tulajdonosa is volt. Közreadott gyűjteményei: 101 magyar és német dal gyermekek számára, Gyermekdalok (1861), Az ének- és hegedőtanítás fokozatos menete (1892) óvóképzők számára;

Riszner József (Turócszentgyörgy, 1824-Bruck, 1891) zenetanár-tánckomponista és a neje által vezetett nyilvános felsőbb "leánynevelési és tápintézet" 1863 októberében kezdte meg működését Jászberényben. A zene és ének oktatásban az intézet szép eredményt ért el. Több alkalommal rendeztek nyilvános hangversenyt. A zongoratanító Riszner írta át Palotásy János műveit zongorára és segítette azok megjelentetését is. Hallgató magyarjait és csárdásait Riszner József adta ki két vastkos kötetben. 1862-ben alakult egy jászszági baráti kör [Palotási János] zeneköltés és Riszner József, a nevelde tulajdonosa, vezetésével. Ezt a társaságot tekinti a mai Palotásy kórusalapító elődjének. Emlékére Jászberény a sziget mellett létesített új sétányt róla nevezte el;

Salamon János (Kolozsvár, 1824 – 1899) karmester, zenekarvezető. Az első kolozsvári zenekarvezető, a magyarországi és erdélyi cigányprímások vezetője. Az 1848-49-es forradalom résztvevője. „Szabadságharczunknak egyik érdekes alakját veszítette el Kolozsvár városa Salamon János 1848/49-iki tábori zenekarvezető halálával, ki ott küzdött a dicsőséges erdélyi hadjáratokban Bem tábornok seregében, hol kard helyett társaival együtt a zene lelkesítő hangjaival buzdította csatára a vitéz honvéd-sereget.” (Forrás: Vasárnapi Újság 46. évf. 13. sz. (1899. március 26.)

Salamon János Dunky fivérek fényképe után (Forrás: OSZK)

Stéger Xavér Ferenc (Szentendre, 1824. december 2. – Szentendre, 1911.)

(Forrás: Wikipédia)

március 1.): operaénekes-tanár. 1848 – 1852 között a pesti Nemzeti Színház tagja. Ezután Prágába, Bécsbe, Darmstadtba szerz dött. 1859-t 1 1860-ig ismét a pesti Nemzeti Színház énekese. Bejárta szinte az egész Európát. 1873 – 74-ben újból a pesti Nemzed Színház tagja. 1875 után Szentendrén élt visszavonultan. F. sz. V. László (Erkel: Hunyadi László); Bánk bán (Erkel); Arnold (Rossini: Tell Vilmos); Severo (Bellini: Norma); Edgardo (Donizetti: Lammermoori Lucia); Raoul (Meyerbeer: Hugenották), Manrico (Verdi: A trubadúr); Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto); Tannhäuser Wagner);

Zsaskovszky Endre (Alsókubin, Árva vármegye, 1824. január 21. – Eger, 1882.

(Forrás: Wikipédia)

május 15.) karnagy és zene tanár. Bátyjával Ferencsel együtt Egerben volt jogakadémiai hallgató; azután a zenei pályára lépett. 1845-ben még, mint joghallgató lett tagja az egri főszékesegyház zenekarának, ugyanitt 1850-ben orgonássá nevezték ki. 1851–52-ben Prágába utazott, hogy Pitsch Károly vezetésével képezze magát a prágai orgonaiskolában. Hazatérve, mint karnagy és zene tanár, valamint zeneszerző működött Egerben haláláig, 1882-ig. Munkáit bátyjával együtt írta és szerezte. A prágai egyházi zeneegylet, a salzburgi Mozarteum és a római zeneakadémia tiszteletbeli tagja volt. Főbb művei: 4 mise, 10 graduale, 12 offertórium, Te Deum, vesperák, Ecce sacerdos, Tantum ergo-k, szertartási kórus és egyéb orgonaművek, melyeket külföldön is eladtak. Bátyjával, Ferencsel írták meg az első magyar orgonaiskolát;

175 éve született

Farkas Miska (Győr, 1829-1890) győri zenekarvezető, a Dunántúl leghíresebb primása, zenetanár, Bihari János unokája. 1848-ban, mint táborigaznok, Klapka György hadtestében szolgált. Később bejárta zenekarával szinte egész Európát;

Nyizsnyay Gusztáv (született Nyizsnyánszky; Eger, 1829. október 12. – Hódmezővásárhely, 1882. január 7.) vándorlángos, zeneszerző, zenetanár, a „magyar trubadúr”. Házi- és segédtanítóként dolgozott, majd a szabadságharc kitörésekor belépett a seregbe, és fegyveres harci tevékenységben harcolt. A világi fegyverletétel után bujdosni kényszerült, ekkor vette föl a Nyizsnyay nevet. Az 1851-es amnesztia után Sárosi Gyula egyik versének megzenésítésével vált

Nyizsnyay Gusztáv (gitárral) és Beér József

népszerűvé, Sárosi hozta föl a zenészt Pestre és adott neki zeneleckéket. Nyizsnyay később saját hazafias dalokat szerzett. Bejárta az egész országot,

1852 és 1862 között száznál is több gitárhangversenyt adott saját építés hangszerével, melyet „hangorának” nevezett. Körútja során többször lépett föl Reményi Edével, a világhírű hegedűművészrel. 1854-55-ben a makói városházán Gregor István főjegyző jóvoltából telekkönyvi írnoki munkát kapott. Az új városháza ideiglenes átadásakor, 1858. február 13-án itt mutatta be Petőfi Sándor Honfidalának általa megzenésített változatát. Dedinszky József későbbi alispán, országgyűlési képviselő mecénásként támogatta a zenészt. 1859 nyarán baráti vendégfogadáson vett részt. 1860-ban többször is fellépett a városházában, előbb énekkel és szavalattal, november 24-én pedig Reményi Edével közös produkciójával. 1863. szeptember 9-én ismét Makón szerepelt, a Hollósy Kornélia által kezdeményezett hangverseny meghívott művésze volt, amelynek bevételével az éhínséggel küszködő lakosságot támogatták. Másik segítőtje Cserey Ignác székely nemes, honvéd ezredes volt, aki országos gyűjtést kezdeményezett Nyizsnyay összes művének kiadására. Az 50-es években költözött Hódmezővásárhelyre, ahol Nyizsnyay 1859-ben dalárdát is alapított. A vásárhelyi dalárda tizenkilenc taggal 1865-ben szerveződött meg. A zene mellett publikált is, a Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület lapjában jelentek írásai. A „Csárdások – Dalok” címmel tervezett összkiadásból 1882-ben két füzet jelent meg;

180 éve született

Angster József (Kácsfalva, 1834. július 7. – 1918. június 9.) orgonakészítő mester,

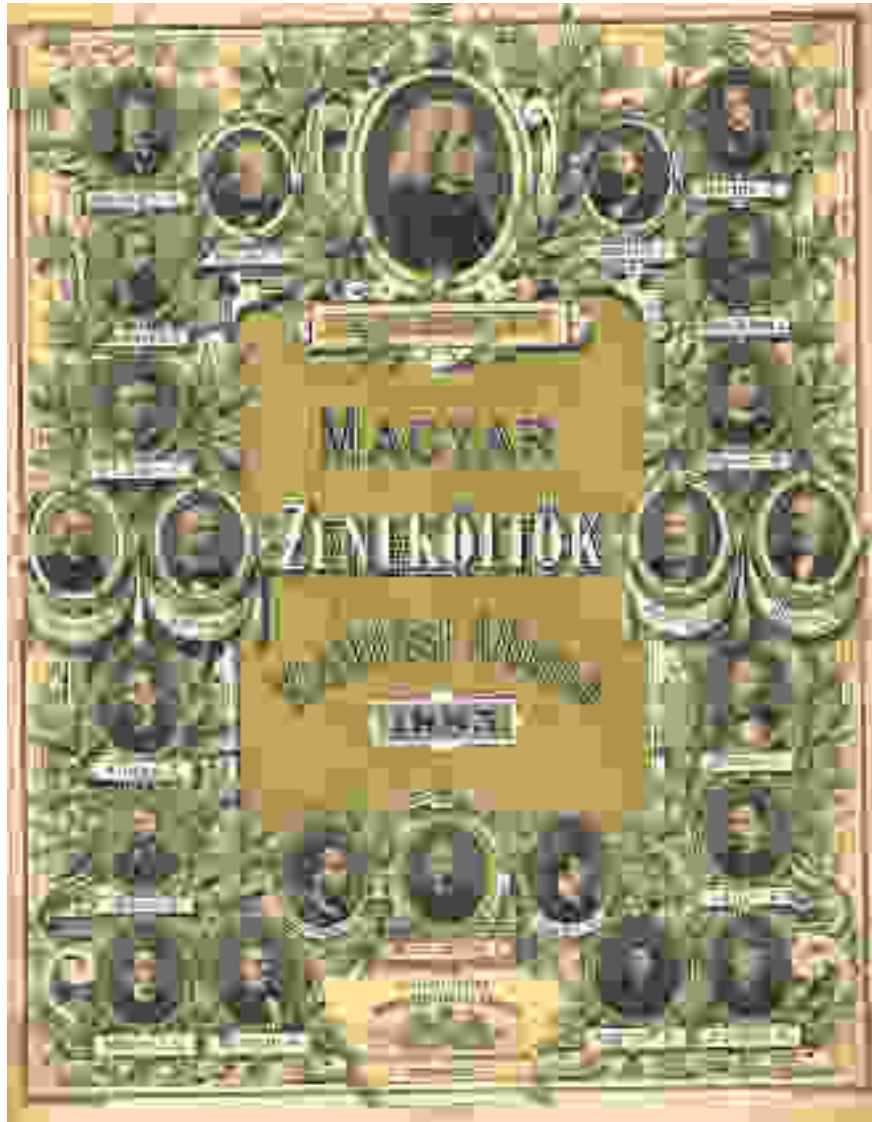
Európa egyik legnevesebb és Közép-Európa egyik legkeresettebb orgonagyártója, a magyar iparművészet kimagasló alakja. Eszéken volt asztalos inas Haim Józsefnél. 1853-ban szabadult, majd vándorútra indult. Első vándorútja során Temesváron, Német-Bogsánban és Oravicában dolgozott.

Második vándorútján, Bécsben, Titz orgonaépítő m helyében foglalkozott először orgonaépítéssel. Tanulmányait betételezésként három évet (1863-66) a párizsi Aristide Cavallé-Coll világhírű orgonaüzemében dolgozott. Részt vett a Cologny-kastély, a Notre-Dame valamint a St. Trinite templom orgonájának készítésében. Magyarországra hazatérve megrendelést kapott a pécsi zsinagóga orgonájának megépítésére. Ekkor telepedett le Pécssett, és alapított m helyt. Az opus 1-es orgona 1869 márciusában készült el. A mestermű sikert hozott az ifjú mesternek. Az Angster orgonagyár vezetését 1903-tól Angster Emil és Oszkár vette át. Az irányítása alatt készült fontosabb orgonák: Kalocsa, Székesegyház, Pécs, Belvárosi Római Katolikus Templom, Budapest, Terézvárosi Rk. Templom, Pécs, Székesegyház, Budapest, Kálvin téri Ref. Templom, Debrecen, Kossuth utcai Ref. Templom, Győr, Székesegyház;

Bogyó Alajos (Nemespann, 1834. június 11. – Pécs, 1906. július 22.) színész, operaénekes, tanár. Dunaszerdahelyen kántortanító. 1861-ben Pozsonyban jegyző volt. A helyi dalárdában tnt fel. 1866-ban a Csikós c. népszínmű férfihősét vendégként játszotta el a Nemzeti Színházban. Közben Budán, Debrecenben zenés színdarabokban szerepelt, Bécsben tanult énekelni. 1871-ben és 1876-ban ismét a Nemzeti Színházban vendégszerepelt. Ezúttal Flotow Márta c. operájának Lioneljét énekelte. Mozgalmas pályafutása során egy ideig vidéki színigazgató is volt. A Bánk bán, Hunyadi László, (Erkel), Faust (Gounod), Trubadur (Verdi), Zampa, stb. tenorszerepeit énekelte;

Murska Ilma (Agram, 1834. február 5. – München 1889. január 13.) operaénekes-tanár;

Nikolits Sándor (Arad, 1834 - 1895) zeneszerző, zenepedagógus, a pesti

Az 1885. országos kiállítás alkalmával megjelent díszalbum 24 zeneszerzőm veivel Bartalus István szerkesztésében

Nemzeti Zenede fuvolatanára, 1875-től a Zeneakadémia zeneszerzéstanárára. Zeneszerző, a pesti Nemzeti Zenede fuvolatanára, 1875-től a Zeneakadémia zeneszerzéstanárára. Némethy István tevékenysége elsősorban a pesti majd budapesti zeneiskolák, egyesületek, zenés színházak megalapításához kötődött. Pedagógiai munkássága révén a korabeli zeneoktatás hagyományokat teremtő vezéralakjává vált. Doppler Ferencnél végezte fuvolatanulmányait, a Carl-Theater zenekarának első fuvolásaként Hans Sechternél folytatott zeneszerzés tanulmányokat.

Szinte valamennyi jelentős zenés színház (Temesvár, Szeged, Szabadka, Arad, nem utolsósorban a pesti Nemzeti Színház) karmestere volt. 1865-75 között a Nemzeti Zenede tanáraként, 1875-től a Zeneakadémia tanáraként folytatott pedagógiai tevékenységet. 1889-ben részt vett a "Magyar Zeneiskola" megalapításában, amelynek első igazgatója volt. 1894-ben alapította meg a

Budapesti Zeneművészeti Akadémia. Legjelentősebb kompozíciói: kísérő zenék több színműhöz, pl. Szigeti József "Toldi"-jához (1871), valamint görögkeleti egyházi kompozíciók, magyar kánonok és dalok. "Egy magyar himnusz" című műve szintén a Zenede Kottatárában szereplő "Magyar Zeneköltés Kiállítási Albumá"-ban (1885) található. Tankönyve: "Elemi zeneelmélet" (1873), amelynek második kiadása (1892) a Nemzeti Zenede állományában található. Csupán névrokona Nicolich Sándor (1850-es évek) csárdásszerzőnek, amatőr muzsikusként;

175 éve született

Berecz Ede (Boldog, 1839. július. 19. - Temesvár, 1910. május. 1.) karnagy, zenetanár. 1861-ben a kolozsvári akadémiai templom orgonistája, 1863-ban egyházi karnagya lett; egyúttal magán zongora- és énekmester volt. 1866-ban a kolozsvári nemzeti színház karmestere lett. Magánvizsgálat alapján (1862.) ugyanott tanítóképesítő oklevelet nyert, és mint a fő elemi iskola II. osztályának tanítója két évig működött. 1868-ban Haynald Lajos kalocsai érsek a székesegyház karnagyává nevezte ki. 1879-ben a budapesti királyi állami felsőbb leányiskolához rendes tanárrá neveztetett ki, ahol az ének- és zeneelméletet, vegytant és csillagászati földrajzot tanítja. 1884 óta a zenetanárok országos egyesületének alelnöke és a zenészeti osztály elnöke. Mint a Kalocsai Néplap munkatársa több ismeretterjesztő cikket írt a természettan és vegytan köréből; de írt humoros cikkeket is; a Zenelapba kritikákat és vezércikkeket írt, többnyire Didimus álnév alatt. Munkái: 1. *A zene alapelmélete* és az összhangzattan elemei, rövid műszótárral. Iskolai és magánhasználatra. Budapest, 1883. (2. jav. és tetemesen bővített kiadás. U. ott. 1887.) 2. *Dalfűzér*, egy és többszólamú dalok gyűjteménye polgári és felsőbb leányiskolák számára. U. ott, 1883. 1. 2. rész. (A 3. részt Erney József írta. 1. rész. 3. kiadás. 2. rész. 2. jav. és bővített kiadás ugyanott, 1887.) 3. *Dalkönyvecske*, egy és kétszólamú dalok gyűjteménye népiskolák számára. U. ott, 1883. (2. kiadás. U. ott, 1884. 3. k. U. ott, 1889.) 4. Népszerű vegytan az ásványok ismertetésével és a földalakulásának rövid történetével leányiskolák számára. U. ott, 1889. 5. *Természettan és vegytan*. Emerichy után a mindennapi és ismétlődő népiskolák számára. U. ott, 1889. 6. *Nemzeti lant*, 25 magyar népdal zongorára. U. ott, 1889. 3. füzet. Ezen kívül négy zenedarabja jelent meg Zongorára 1863-tól 1884-ig Kolozsvárat, az utolsó Budapestben;

Bignio Lajos (Pest, 1839. /1838 / április 25. – Bécs, 1907. november 7.)

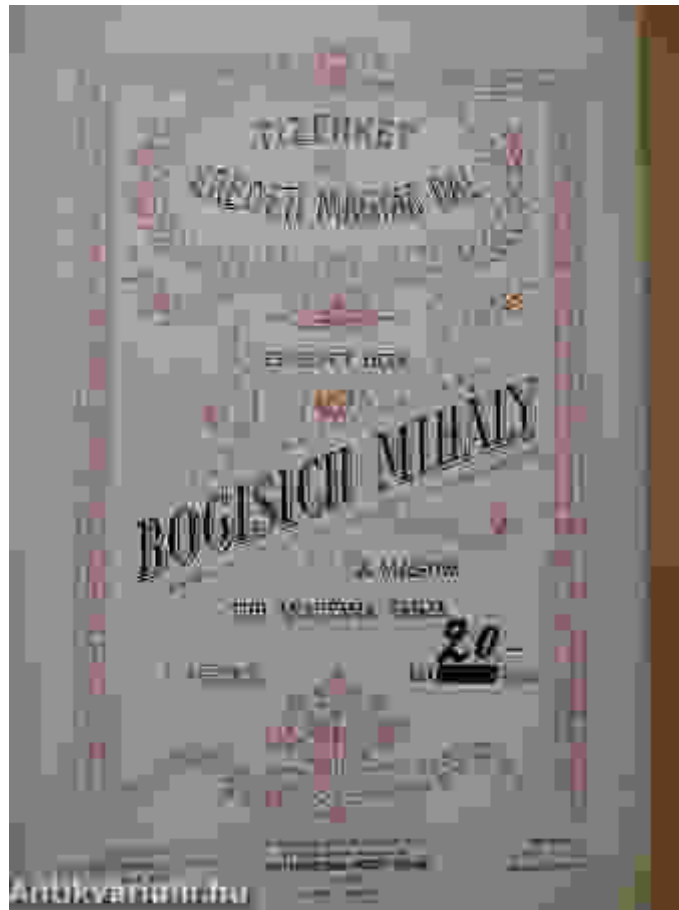
Bignio Lajos portréja a Vasárnapi Ujságban (Forrás: Wikipédia)

operaénekes-tanár. Olaszos neve ellenére magyar családból származott. 1858. ápr. 9-én lépett fel először a Nemzeti Színházban a Hugonottákban, 1859-63 között a Nemzeti Színház, majd 1883-ig a bécsi udvari opera tagja volt, fellépett Londonban, Firenzében, Frankfurtban, Lipcsében is. 1883-tól a Nemzeti Színház, utána 1891-ig a budapesti Operaház tagja volt. 1880-tól császári és királyi kamaraénekes, koncertjein egy-egy alkalommal Liszt és Brahms is kísérték. Erkel Bánk bán c. operájának bemutatóján énekelt II. Endre szerepét. – F. sz. Almaviva (Mozart: Figaro házassága); Germont (Verdi: Traviata); Wolfram (Wagner: Tannhuser); Tell Vilmos (Rossini: Tell Vilmos); Don Juan (Mozart: Don Juan); René (Verdi: Álarcos bál);

Bodorfi Henrik (1824–1875) énekművész-tanár;

Bogisich Mihály (Pest, 1839. január 10. – Esztergom, 1919. augusztus 6.) Esztergom, zeneszerző, zenetörténész, zenei író, zenetanár, az MTA tagja. Szomoron (1863-1864), Kürtön (1864–1868), Buda-Tabánban (1868–1869), Buda-Vízivárosban (1869–1870), Pest-Belvárosban káplán (1870–1882). A budavári Nagyboldogasszony-templom plébánosa (1882–1898), esztergomi kanonok (1898–1919). Herpályi c. prépost és érseki biztos (1883-tól), pristinai c. püspök (1896-tól), bp.-i esperes (1890-től), prelátus (1901-től), barsi (1906-tól) és székesegyházi esperes (1916-tól). A bp.-i tudományegyetemen az általános és az egyházi zenetörténelem magántanára (1881-től). Németországban és Svájcban kormány megbízásból az egyházi zenét tanulmányozta. A magyar katolikus egyházzene jelentős újjítója, munkássága alapvető jelentőségű a magyar egyháztörténetben. Hívta fel a tudományos világ figyelmét a régi kódexekben lévő egyházi énekekre, és kezdte meg a magyarországi egyházzenei emlékek összegyűjtését és eladását. A budai Mátyás-templomban újjászervezte az ének- és zenekart, amelynek során már szerepeltek Palestrina (Missa Papae Marcelli és Improperia), valamint Lassus és Victoria művei. Az egyházi zene klasszikusai közül többet átírt énekkarra, ill. több egyházi énekes- és imakönyvet állított össze. Kezdeményezésére alakult

meg az Országos Magyar Cecília Egyesület. Zeneszerz ként els sorban egyházi és világi himnuszokat, kórusm veket és dalokat írt. A Szent István Akadémia tagja (1915). A Budai Zeneakadémia (1868–1876) és a Nemzeti Zenede titkára (1876–1882). Az Országos Magyar Cecília Egyesület alapító elnöke (1897–1919).

Nagy Lajos (Nyíregyháza, 1839 – Nyíregyháza, 1899) kántor, orgonam vész és zeneszerz . Jelent s m ve az „Általános Chorálkönyv”, amely felölelte és részben négyszólamú letétben is közölte a régi s újabb magyarországi magyar, német és szlovák nyelv evangélikus énekeskönyveinek dallamait;

Carina Anna /Gschmeidler (Bécs, 1839. november. 12. – Budapest, 1885. május 7.) énekm vész-tanár. Zongoram vésznek készült. 1862-ben lépett fel el ször és nagy sikerrel szerepelt Würzburgban. Ezt követ en német, olasz és angol színpadokon énekelt. 1863-ban a Nemzeti Színházhoz szerz dött. 1865-ben Bécsbe ment, majd 1867-ben végleg Magyarországra költözött. Utoljára az 1877-78-i színházi évadban szerepelt. – F. sz. Fidelio (Beethoven); Margit (Gounod: Faust); Volkmann Róbert Sappho c. drámai jelenetét, Erkel Ferenc Dózsa György c. operájában Csáky Laura szerepét Carina Annának komponálta;

Hajós Zsigmond (Cegléd, 1839. május 14. – Budapest, 1911. június 25.)
operaénekes-tanár. 1872-ben a Nemzeti Színház tagja, majd külföldön
vendégszerepelt. 1882–1889 között a Nemzeti Színház, ill. az Operaház tagja,
1896-ban vendégm vésze, 1897–1895-ban ismét tagja. Sokoldalú
el adóm vész; f ként olasz és francia operák szerepeiben t nt ki;

Pauliné Markovits Ilka (Pest, 1839. december. 24. – Cirák, 1915. november

Thomas: Hamlet c. operájában (Forrás: Magyar Színházm vészeti Lexikon)

18.) énekm vész-tanár. Karrierje 1859. október 15-én Prascovia (Meyerbeer: Észak csillaga) szerepével indult a Pesti Nemzeti Színházban, amelynek tagja lett. 1861-ben Kolozsvárott lépett fel. 1863-ban Bécsben az udvari Operaházban szerepelt. Különösen koloratúráriákkal aratott nagy sikert. 1873-ban Bécsben betegen énekelt, és hangját elvesztette. 1873. október 9-én búcsúzott el a pesti közönségt l. Hangversenyénekesként is elismert volt. F bb szerepei: Gara Mária (Erkel F.: Hunyadi László); Melinda (Erkel F.: Bánk bán); Az Éj királyn je (Mozart: A varázsfuvola); Gilda (Verdi: Rigoletto); Dinorah (Meyerbeer);

Pongrácz Lajos (Kolozsvár, 1844-1916) primás, kolozsvári els zenekarvezet ,
Rudolf trónörökös házi zenésze, zenetanár;

Puks Ferenc (Pest, 1839–Budapest, 1887. július 30.) karmester, zeneszerző, zenetanár. Pécsen a székesegyház orgonistája volt. 1875-ben a Népszínházhoz szerződött, ahol 1882-ig karmesterként működött. Elsőként a Dunánanapó és fia utazása c. Offenbach-operett betanítására és bemutatására vállalkozott. Erkel Elek mellett jelentős része volt a zenekar és az előadások művészi színvonalának emelésében. 1882–83-ban a Zak énektanára. Növendékei között volt Blaha Lujza, Komáromi Mariska és Pálmay Ilka is. Színpadi művei – operettek, daljátékok – közül legnagyobb sikert a franciás zenéj *Titilla hadnagy* (1880) aratott;

Siposs Antal (Ipolytölgy, 1839. január 17. – Révfülöp, 1923. június 18.)

/Forrás: Helytörténeti Gyűjtemény-Álmádi, Zirc, Füred, Veszprém (megye) /

zongoraművész és zeneszerző. Már tanítványként, hangversenyeken feltűnést keltett egyéni zongorajátékával. 1858-ban Liszt Ferenc magával vitte Weimarba, ahol két esztendőig tanította. Hazatérve, 1861-ben Szirákon zenetanárként helyezkedett el a Degenfeld grófi családnál. 1874-ben magánzeneiskolát létesített. A zenei élet vezető egyénisége volt. A Droppler fivérekkal hangverseny-utakon vett részt, amelyeken a korabeli magyar zenét népszerűsítette. Az Országos Dalár Egyesület egyik megalapítója, A Zenetanárok Nyugdíjgyűjteményének elnöke. Népdalátiratokat, zongoraműveket írt. 1896-tól a révfülöpi üdülők névsorában találjuk nevét. Feltételezések szerint az 1880–1890-es években Czigány Károly szőlőt (rajta kis épülettel) vásárolta meg, ahol nyaranta folyamatosan lakott. A budapesti Kerepesi temetőben nyugszik;

Szabados Géza (Pest, 1839. július 31. – Budapest, 1903. szeptember 3.) zenetanár, dalszerző. Előbb a pesti operai zenekar tagja, majd 12 éven át vidéki színházak karnagya. 1883-ban Zichy Géza védnöksége alatt magánzeneiskolát nyitott Kecskeméten, amely 10 évig állt fenn. Egyházi és egyéb zeneműveket

alkotott, f leg táncdarabjai (1887-ben jelentek meg), cimbalomátiratai voltak keresettek;

Veszter Imre (Késmárk, 1839. november -) ügyvéd, országgy lési képvisel , amat r zenész) Késmárk polgármestere volt, s mint ilyen az 1847-48-iki pozsonyi országgy lés tagja. 1878. Zala vármegye alsólendvai kerületében képvisel lett s 1887-ig mérsékelt ellenzéki (nemzeti) párti programmal állandóan e kerületet képviselte. 1887. a magyaróvári kerületben nyert

mandátumot, 1892. pedig szül városa választotta be a képvisel házba. A hatvanas évek elején több zeneszerzeménye jelent meg;

170 éve született

Bach Albert [Bach Bernhard, Bach Bernát] (Gyula, 1844. március 24.- Edinburgh, 1912. november 10.) – operaénekes, énekpedagógus, zenei és m vészeti író;

Erkel László (Pest, 1844. április 9. – Pozsony, 1896. december 3.) zongoratanár,

Felesége társaságában (Forrás: Wikipédia)

karnagy. Erkel Ferenc harmadik fia, akinek életéről kevesebbet tudunk, mint a fővárosban maradt testvérei pályafutásáról; annyi azonban bizonyos, hogy huzamosabb ideig a Gyulai Magándalkör karnagyaként, valamint zongoratanárként működött. 1871-ben két korábbi tanítványa javaslatára Pozsonyba települt át, s haláláig ott folytatta karnagy- és zongoratanári tevékenységét. Jóllehet Erkel László alkalmilag komponált is, másképpen Bartók Béla tanáraként ismerjük: a tizenéves zeneszerző 1892-től egy éven át, majd 1894-től egészen 1899-ig, a Zeneakadémiára való sikeres felvételiéig vett órákat Erkel Ferencnek. Az Erkel család utolsó lakása Pozsonyban, a Stefánia út 2-4-ben volt. A palota ma az Európai Unió pozsonyi székháza;

Pilinszky Zsigmond (Budapest, 1884. május 5.– Budapest, 1957. december 9.)

énekművész-tanár. Fiatalon harangöntő volt, majd a Népopera iskolájában énektanulmányokat folytatott. 1912–13-ban Miskolcon, Palágyi Lajos társulatában szerepelt, majd az Operaházhoz szerződött, amelynek 1928-ig magánénekeseként volt. 1928-ban a berlini Städtische Oper tagja lett, 1930-ban és 1931-ben a Bayreuth-i Ünnepi Játékokon Tannhäuser (Wagner) szerepét énekelte. 1930–1934 között az Operaház állandó vendége, 1938-tól 1944-ig tagja, 1944-ben pedig énekmestere lett. 1945-től tíz éven át külföldön élt, majd 1955-ben visszatért Bp.-re. F.Sz. Lohengrin (Wagner); Tannhäuser (Wagner); Pinkerton (Puccini: Pillangókisasszony); Sámson (Saint-Saëns: Sámson és Delila); Bánk bán (Erkel F.);

Plotényi Nándor (Munkás, 1844 – Budapest, 1933): hegedűművész és zongoratanár. 1862-ben Reményi Ede fedezte fel tehetségét, később mint Reményi kísérője szerepelt. 1867-ben tartotta első önálló hegedűestjét Pesten. 1870-től a Nemzeti Színház zenekarának tagja (hegedűs). Párizsban, majd ismét Magyarországon élt (főként nagylázi birtokán);

Szautner Zsigmond (Tétény, 1844 – Budapest, 1910) egyházzenei karnagy, zene tanár. Zeneművészeti munkásságát a budai egyházi zeneegyesületnél kezdte, ahol igazgatói állást foglalt el, későbbben a budai zeneakadémiának lett

igazgató-karnagya. 1886. a f városi tanács ajánlatára nyerte el egyhangúlag a belvárosi f plébánia megüresedett karnagyi állását. Az 1890-es évek elején

Szautner Zsigmond, a Budai Zeneakadémia igazgatója és családja mandolin együttesként (Forrás: Fortepan)

az országos magyar királyi zeneakadémiánál a liturgia tanárául nevezték ki. Mint egyházi zeneszerző is maradandó értékű műveket alkotott (Missa academica, Missa solemnis).

165 éve született

Bauer Henrik (Besztercebánya, 1849 – Szlavónia, ?) zeneszerző, zenetanár. 1873-ban az aradi fő gimnázium tanára volt. 1877-ben lemondott állásáról és Szlavóniába költözött. Legismertebb műve a *Kivándorlók* című operett, amelyet Pesten is bemutattak. Több történelmi és esztétikai írást is írt;

Dubez Péter /Peter Dubez/Dubetz/ (1838 v. 48 v. '49 – 1889 v. '90)
hárfam vész-tanár. Előbb a pétervári opera, majd a pesti Nemzeti Színház,
később az Operaház zenekarának lett a tagja; Élvezte Richter János, Richard
Wagner szakmai tiszteletét, bizalmát;

Harrach József (Szászrégen, 1849. szeptember 14. – Budapest, 1899.

Harrach József (Fotó: Zeneakadémia képgyűjteménye)

szeptember 15.) zenei író, pedagógus. 1873-tól haláláig a belvárosi
főreáliskolában német nyelvet és irodalmat, filozófiát, valamint rendkívüli
tárgyként éneket tanított. Emellett 1888-tól a Zeneakadémián zenetörténetet,
pedagógiát, zeneesztétikát és poétikát tanított. 1889-től az intézmény titkári
feladatait is ellátta. 1890 és 1892 között állami kiküldetésben Németországban,
Svájcban, Franciaországban a zenei oktatást, nevelést és a zenei életet
tanulmányozta. Számos zenetörténeti és esztétikai tárgyú cikket jelentetett meg
a *Pesti Napló*ban, ahol 15 éven keresztül külső munkatárs volt;

Lányi Géza (1849 – 1908) cimbalomművész-tanár és nótaszerző a Népszínház
cimbalmosa volt, népszerű magyar nóták szerzője, (Bugaci nóták, Pósa
verseire);

Saxlehner Emma (Pest, 1849. szept. 28. – Budapest, 1938): operaénekesnő - tanár. (alt). 1868-tól a Nemzeti Színház, 1884 – 1888 között az Operaház tagja volt. Utóbb 1900-ig énektanítással foglalkozott. Népszínművekben és hangversenyeken is szerepelt. – F. sz. Azucena (Verdi: Trubadúr); Ulrica (Verdi: Álarcosbál); Ortrud (Wagner: Lohengrin); Gettrudis (Erkel: Bánk bán);

Saxlehner Emma (Pest, 1849. szeptember 28. – Budapest, 1938. január 25.)

operaénekes, zenepedagógus. Tanítónak képezte magát, majd Stoll Pétertől tanult énekelni. 1867-ben lépett először színpadra a Nemzeti Színházban, a társulat tagjává csak egy év múlva vált. Alt és mezzoszoprán szerepeket énekelt 1888-ig, visszavonulásáig. Operák mellett fellépett népszínművekben és hangversenyeken is. Ezt követően néhány évig zenepedagógusként tevékenykedett. Főbb szerepei: Erkel Ferenc: Bánk bán – Gertrudis, Verdi: Az álarcosbál – Ulrika, Verdi: A trubadúr – Azucena, Wagner: Lohengrin – Ortrud, Wagner: A bolygó hollandi – Mary, Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok – Magdalena;

Zicsi és vásonkői gróf Zichy Géza (Sztára, 1849. július 23. – Budapest, 1924.)

A zongorista-zeneszerző Zichy Géza egy 1909-ben készült felvételen (Forrás: Budapest F város Levéltára)

január 14.) magyar író, drámaíró, színm író, zeneszerző, zongoram vész, bels titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, f rendiházi tag. Alig 14 esztend sen egy vadászbaleset során elveszítette jobb karját (saját puskája roncsolta szét jobb kezét). Elkeseredés helyett megkett zött ambícióval valóságos zongoravirtuózzá képezte magát, „bal kézre”. 1866-ban Pozsonyban lépett fel el ször félkez zongorajátékával, és nagy sikert aratott, majd 1867-ben Pesten hangversenyezett. Mint zongoram vész egész Európában ismertté vált, és a hangversenykörútjaiból befolyt jövedelmét szinte teljes egészében jótékonyági célokra fordította, valamint kulturális mecenatúrát folytatott bel le. „Zách Klára balladája” cím m vének bemutatója kapcsán elnyerte mesterének, Liszt Ferencnek a támogatását és barátságát, és épp Liszt biztatásának hatására fejlesztette tovább balkezes zongoratudását. A zongora-balkéz virtuozitásának a megteremt je lett Európa-szerte, ezzel kapcsolatos szakírásai egyedülállóak. Több alkalommal is együtt koncertezett Liszt Ferencel, európai hangversenykörútjainak egy-egy állomáshelyén. Írt számos operát, zenekari és zongoram vet, táncjátékot, et dőket, de költeményei kapcsán is nevezetes. Egyik balladáját Liszt Ferenc zenésítette meg. 1875-t l 1918-ig, 43 éven keresztül volt a Nemzeti Zenede elnöke. A Nemzeti Színház intendánsa 1891–1894 között. A Magyar Királyi Operaház intendánsa is egyben 1891–1994 között, és 1895-t l 1916-ig, 21 esztend n keresztül, zeneszerző - vendégkarnagya. Az Operaház intendánsaként negatív szerepet tulajdonítanak

neki abban, hogy az Opera akkori igazgatója, Gustav Mahler jóval szerzősítésének lejárta előtt megvált budapesti Operaháztól;

160 éve született

Antos Károly (Divišov, Csehország, 1854 – Körmöcbánya, 1927. február 5.) karnagy és zeneszerző karnagy. Antos Kálmán orgonaművész, zeneszerző, karnagy apja. Prágában tanult, Grazban és Bécsben dolgozott. 1875–1881 között **Veszprém**ben az egyházmegye orgonistája és helyettes karnagya. 1881-től 1923-ig Körmöcbányán a vártemplom ének- és zenekarának karnagya, valamint a gimnázium zenetanára. 1920-ban megvakult. Egyházi és kórusműveket, valamint dalokat írt. Műveiből: *A rózsaleányok*. (Operett.) 1888. – Requiem Erzsébet királyné halálára;

Böhm Gusztáv (Pest, 1854. június 14. – Újpest, 1878. június 23.) a Nemzeti Színház opera-rendezője, tanár. Még Radnotfáy szerződtette a vidékre a nemzeti színházhoz, hol mint karnagy a legjobb hírben állott; mint operai rendező körülbelül 15 évig működött és a külföldi színházak is igénybe vették jártasságát; így Olaszországban az ő vezetésével mellett került színre a Lohengrin és később a Rienzi; mint zeneszerző is a kiváló tehetségek közé tartozott; írt egy víg dalmot „A debreczeni bíró” címmel, mely az 1860-as években került színre a nemzeti színházban;

Margitai József /született: Majhon József (Cserencsóc, 1854. március 9. – Budapest, 1934. június 6.) állami képzésközpont igazgató. Iskolai tanulmányait végezve, megszerezte a képesítést az elemi (1874), a polgári iskolai tanítóságra (1875) és a zenetanárságra (1879). Működését, mint községi tanító 1873-ban Csáktornyán kezdte, hol 1879-ben állami képzésközpont tanár és 1890-ben igazgató lett. Csáktornyán 1874-ben zenekart szervezett, melynek 1880-ig karmestere volt; a királyi törvényszék fogházában a rabokat oktatta (1873-74); részt vett a kisdudóvíz alapításában. Az ének-zene mint pedagógiai anyag c. tanulmánya a Harmóniában jelent meg 1882-ben. Pozitív munkássága közé tartozik a helyi néprajzi társaság megalakítása, amellyel elindította nemcsak a muraközi, hanem a horvát néprajz (első sorban szájhagyományok és népdalok) feltárását.

155 éve született

Arányi / Goldberger/ Dezső (Szatmárnémeti, 1859. augusztus 18. – Pesterzsébet,

(Forrás: Wikipédia)

1923. január 25.) operaénekes-tanár. Először Brűnnben lépett fel, majd Berlinben. 1894–1900 között és 1904–1913-ban a budapesti Operaház tagja volt. Főbb szerepei: Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni), Des Grieux (Puccini: Manon);

Györgyné Fischer Zsófia (1859 ?–1905) operaénekes-tanár;

Barna Izsó (Budapest, 1859 május 8. – Budapest, 1944?) zeneszerző, karnagy, zenetanár több nagy vidéki színházban, így Aradon, később a budapesti Városligeti Színházban lett karnagy. Számos zeneművet szerzett s ezek között legnagyobb sikerű volt a Népszínházban előadott Casanova c. operettje. Egy spanyol énekes játékot is átdolgozott Az unatkozó király címen. Egyéb operettjei: A szerzetes; A szoknyás hadnagy; Florinda kisasszony; Jönnek a huszárok; A paradicsom; Rézi; A századik menyasszony, stb. Műveltségű, finom zenéjű muzsikusként, akinek sokat köszönhet a főváros színházi élete;

Beleznay Antal (Jászberény, 1857. január 13. – Nagyvárad, 1915. szeptember 26.) karnagy, zeneszerző, zenetanár. Jászberényben tanító (1870-es évek–1888), majd a nagyváradai polgári iskola tanítója (1888–1897), a nagyváradai főszékesegyház karnagya (1897–1915). Pályája elején, Jászberényben országos hírdalkört (Palotásy Dalárda) vezetett (1878–1888), majd Nagyváradra kerülve elsősorban zeneszerzéssel foglalkozott. Számos, korábban ismert és rendkívül népszerű dal szerzője (pl.: A lehulló csillagok; Sárga dinnye levele; Sóhajtván nézek az égre; Két gyöngye van a falunak; Költözik a darumadár stb.). Több kiadást megélt iskolai énekműgyűjteményt állított össze, ill. alapvető fontosságú, az alap- és középfokú ének- és zeneoktatásban nélkülözhetetlen tankönyveket, egyéb segédkönyveket írt és szerkesztett. Főbb művei: 20.

századi magyar zene. (Nagyvárad [folyóirat], 1900), Gyermekdalok elemi leányiskolák számára. (Bp., 1900), Gyakorlati énektan. Elméleti részekkel és dalokkal. Polgári és felsőbb leányiskolák számára. 1–2. rész. (Bp., 1903;

Brück Gyula (Nagykőrös, 1859. augusztus 20. – Debrecen, 1918. szeptember 9.) zeneszerző-tanár. Fontos műve: *Zenei alaktan* (Zeneköltészetten.) a klasszikus mesterek műveiből és a magyar zeneirodalom jelesebb termékeiből, valamint a magyar népdalokból vett számos – a szöveg közé nyomott – példával. Zeneiskolák, tanítóképzések és a magántanulás számára. (1907.);

Csikai Gyuri (Torda, 1859 -) Salamon János országos hírnépzenekarának a tagja, később a karmestere lett. Zenetanítással is foglalkozott;

Kalár (Kinter) Károly (Pest, 1859. szept. 7.) zongoratanár, orgonista. Pedagógiai munkája: *Zeneelmélet a nemzeti zenedelegáció készítésére*, első, második és harmadik osztálya részére példákkal és írásbeli gyakorlatokkal (1894);

Pálmay Ilka /született: Petráss Ilona/ (Ungvár, 1859. szeptember 21. – Budapest,

(Forrás: Wikipédia)

1945. február 17.) színész-primadonna. Pályafutása Kassán indult, 1875–76-ban. Játszott 1876–77-ben Eperjesen és Szatmáron, 1877–78-ban Kecskeméten, 1878–79-ben a Népszínházban, 1879–80-ban Kolozsvárott, 1880-ban Bécsben, 1881-től 1889-ig pedig újfent Népszínházban. Vendégszereplőként gyakorta járt külföldön is, 1890–91-ben, 1893-ban és 1895-ben Bécsben, 1891-ben Prágában,

1892–93-ban Berlinben, 1896–97-ben Londonban, 1905–06-ban New Yorkban. 1900 és 1905 között a Nép-, 1901-ben a Víg-, 1902–03-ban és 1908-ban a Magyar, 1906-ban, 1908–09-ben és 1924-ben a Király, 1919–20-ban a Városi, 1925-ben a Belvárosi, 1928-ban pedig a Nemzeti Színházban szerepelt. 1928-ban vonult vissza a színjátszástól. 1910-ben Kolozsvárott örökös, 1911-ben a Nemzeti Színházban tiszteletbeli taggá választották meg. Ünnepeelt primadonna volt, m vészetének akkor élte fénykorát, amikor a klasszikus operett. Magyarországon neki köszönhet a m faj sikere. A néz ket magával ragadta szépsége, tiszta hangja, bájos megjelenése és finom ízlés játéka. Sikereket aratott drámákban és népszínm vekben egyaránt. Írt verseket is, emlékiratai is megjelentek;

Reich Irma (Széppatak, 1859. március 14. – Prága, 1930. július 5.) operaénekes-tanár. Prágában tanult, ahol a Nemzeti Színház tagja lett. A budapesti Nemzeti Színházban 1883-ban lépett fel el ször, ezt követ en pedig az Operaház alkalmazta énekesként. Hangja tökéletesítése érdekében 1886-1888 között Párizsban tanult. 1893-ban visszatért Prágába. F bb szerepei: Bizet: Carmen – Carmen, Thomas: Mignon – Mignon, Verdi Traviata – Violetta, Wagner: Lohengrin – Elza;

Turolla Emma (1859–?) operaénekes-tanár;

Veres Sándor (Hej csaba 1859. április – Rákospalota, 1913. szeptember 30.) operaénekes, tanár. 1876-ban lépett színi pályára. Miklóssy Gyula miskolci társulatánál Csikós Bandi szerepében mutatkozott be. 1878-tól Rákosi Jen meghívására a budapesti Népszínháznál, majd vidéken, Pécsen, Szegeden, Aradon, Székesfehérvárott, 1883-tól Kolozsvárott játszott. 1890-t l 1895-ig a budapesti Operaház tagja. Utána az Ós-Budavár mulatóban lépett fel mint népénekes;

Vikár Béla (Hetes, 1859. április 1. – Dunavecse, 1945. szeptember 22.) magyar

(Forrás: Wikipédia)

etnográfus, fordító, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, folklorista, a La Fontaine Társaság elnöke, az országgyűlési jegyzője. A Kalevala fordítója. 1889-ben fél évre az akkor Orosz Birodalomhoz tartozó Finnországba utazott a finn nyelv és néprajz tanulmányozása céljából. 1880-tól alkalmazta az országgyűlési iroda gyorsírójának, 1921-es nyugdíjazásáig itt állt alkalmazásban. Már az 1870-es évek végétől népmesék és népdalok szövegeit jegyezte le gyorsírással. 1896 karácsonyán Borsod vármegyében kezdte el – Európában egyedülálló módon – fonográfra rögzíteni a népdalokat. Bartók Béla jegyezte le fonográf felvételeit. 1900-ban a Párizsi Világkiállításon megrendezett *Etnográfiai Kongresszuson* ismertette módszereit és eredményeit. A nemzetközi etnográfia is számon tartotta ezt kezdve. Gyűjtései során mintegy hétezer dalt rögzített. 1896-ban a Magyar Néprajzi Társaság titkárának választották, később maga is alapított társaságot, a La Fontaine Társaságot, s annak elnöke lett. 1911-ben választották be a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjainak sorába. Leghíresebb a finn eredetű fordított Kalevalája. Dr. Ittész Mihály, a kecskeméti Kodály Intézet tanára, a Magyar Kodály Társaság elnöke szerint *"Vikár Béla óriási hatással volt Kodály Zoltánra. A Nemzeti Múzeum néprajzi osztályán dolgozott, s ebben az időben Kodály*

dolgozott, s ebben az időben Kodály

egyetemi hallgatóként számos alkalommal felkereste. Vikár felvételeiből Kodály többet lejegyzett, majd 1905-ben maga is elkezdte a népdalgyűjtést. Kodály írásaiban gyakran hivatkozott Vikár Bélára, és születésének centenáriumán - személyes emlékeit is összefoglalva - méltatta

folklorisztikai munkásságát."

Vikár Béla folklórgyűjtésén (1900)

145 éve született

Béres Mimi (1864-1946) operaénekes-tanár;

Eckhardt Antal (1863-1864? – Keszthely, 1932. október 18.) tanár, zeneszerző,

(Forrás: Keszthelyi Életrajzi Lexikon)

karnagy. Pályáját katonazenészként kezdte, másodkarmestere volt az 52-es bakák zenekarának. Az 1890-es években a pécsi püspöki tanítóképző intézetben tanított éneket, majd hegedő mesterként, egyúttal a Pécsi Dalárda karnagyaként is dolgozott. 1909-1919 között a keszthelyi premontrei gimnázium ének- és zenetanítója volt. Keszthelyi működése során magas színvonalra emelte a templomi zenét. Megalakította a Keszthelyi Ének és Zene Egyletet, amelyben összefogta a város zenei társadalmát. Karnagya volt a Keszthelyi Iparosok Dalkörének. Orgonatudományáról ismerték szinte az egész Dunántúlon. Szárnykürtre írt variációit a külföldi zenekarok is játszották. Operettjeivel (Kétezer éves menyasszony, Szentmihály-hegyi remete) nagy színpadi sikereket ért el. Megalakította a tapolcai filharmonikus zenekart, megszervezte és vezette a tapolcai levantezenekart. A badacsonyi bányász dal- és zenekar is tőle vallotta első tanítómesterének. Sok zenekari műve, operett és dal maradt utána. 1922-ben a Magyar Nemzeti Szövetség elismerésében is részesült. Fő művei: Összhangzattan, átmenetek és prelúdiumok. 2. átd. kiadás. Pozsony. 1897.;

Hodossy Béla (Kerca, 1864. január 3. - 1943) tanítóképző-intézeti tanár. 1889-

ben tanítóképző tanári képesítést szerzett a nyelv- és történettudományi szakcsoportból és a zenéből; ugyanez évben a sárospataki állami tanítóképzőhöz került zenetanárnak. Foglalkozott a magyar zene törvényeivel, ritmusával és a magyar zenetudomány irodalomtörténetével is;

Komáromi Mariska (Miskolc, 1864. június 3. – Pécs, 1936. október 23.) magyar

Komáromi Mariska (1894-ben)
(Forrás: Komáromi Wikipédia)

opera-énekesnő, tanár a Népszínházban lépett először színpadra 1877-ben.^[1] 1882-ben a Nemzeti Színház, majd az Operaház énekese lett. 1888-ban Olaszországba, majd Párizsba utazott, ahol tovább képezte magát.^[1] 1891-ben tért vissza Budapestre, először a Népszínházba, majd 1898-tól a Magyar Színházba. 1897-ben férjhez ment Littke Jenőhöz, majd Pécssett telepedett le. Főbb szerepei: Mozart: *Figaro házassága* – Susanna, Suppé: *Bocaccio* – Fiametta;

László Árpád (Módos, 1864. december 14. – Marosvásárhely, 1960. szeptember 23.) magyar zeneszerző, zenepedagógus és zenekritikus. A Huszár családnál betöltött nevelői állása után amerikai turnéra szegődött, New Yorkban Antonín Dvořáknál egészítette ki zenei ismereteit, s állást vállalt Troy város zeneiskolájában (1891-98). Európába visszatérve, Temesvárt, Aradon, Kassán, majd Marosvásárhelyen tanított. Már az 1910-es évek elején bekapcsolódott a Kemény Zsigmond Társaság munkájába. Zenepedagógusként a Caland-Breithaupt-módszert saját tapasztalataival egészítette ki; tevékenységét George Enescu is sokra értékelte. Zeneművei közül a *Consolation I.* díjat nyert a budapesti Nemzetközi Zeneszerzői Versenyen (1933). Zenekritikáit a *Tükör*, *Székelyföld*, *Székely Ellenzék*, úti beszámolóit az *Ellenzék* közölte. Beszámolt Bartók Béla marosvásárhelyi fellépéséről;

Léh Jakab (Szentfülöp, 1864. április 28. - Szeged, 1944. szeptember 4.) kántor, karnagy. 1882: Újvidéken kántor, 1893: megszervezte a Cecília énekkart, mely megszüntéig (1944) a Délvidék legrangosabb énekkara volt. – *Műveiből: Jubilate Deo.* (Zengjétek Istennek) Római katolikus imádságos- és énekeskönyv. iskolai növendékek számára;

Murka Gáspár (Szeged, 1864-1902) cigányprímás helyettes. Nagy népszerűségnek örvendő kitaros szőlőjátékának köszönhetően népszerű volt;

Pintér József (Albertirsa, 1864-1893) cimbalomművész, tanár;

Stoll Károly (Pest, 1864 – Budapest, 1922. január 27.): zeneszerző, tanár, énekes és rendező. Az Operaház megnyitása után egy ideig lírai tenorszerepeket énekelt, később vidéki társulatokkal járta az országot. 1900-ban Kolozsvárott rendezett, 1898-ban a budapesti Népszínház, 1907-ben a Vígopera, a Király Színház és a Népopera, a későbbi Városi Színház rendezője, ill. f rendezője volt;

Sztojanovics Jenő (Pest, 1864. április 4. – Budapest, 1919. január 28.)

(Forrás: www.fovarosienekkar.hu)

bárművész, dómorgonista, zenekritikus, polgári iskolai igazgató, zeneszerző, karnagy, orgonaművész, zenepedagógus; a Szent István-bazilika első karnagya, ének- és zenekarának megszervezője, a Mátyás-templom karnagya, az elemi iskolai énekkörök hazai megalapozója; a Székesfehérvári városi Énekkar megalapítója és vezetője, a Magyar Zenészek Országos Egyesületének alapító elnöke; publicista, zenekritikus, a *Zenevilág* szerkesztője) Főbb műveit: 2 opera (Ninon, Othello mesél, 1898.); 3 balett (Csodás stb.); számos operett és iskolai daljáték, továbbá egyházi művek, férfikarok és más vokális kompozíciók stb.;

135 éve született

Beck Vilmos (Pest, 1869. február 19. – Chicago, 1925. december 1.)
operaénekes-tanár. A párizsi zenekonzervatóriumban képezte ki magát s már

1892. a budapesti Operaház tagja lett. 1901–1903 közt Bécsben volt ugyancsak az ottani Operaház tagja, de 1903. ismét visszaszerzették és itt működött 1908-ig, amikor a párizsi, majd madridi és végül a chicagói operaháznak tagja lett. Szerepköre a harsbariton volt és az olasz és francia operákban, csakúgy, mint a Wagner-operákban kiváló volt;

Bodó Alajos (1869-1931) zongoraművész-tanár. Reményi Edével és Hubay Jenővel sokat hangversenyezett. Számos szalondarabot is írt zongorára;

Déri Jenő (1869–1942) operaénekes-tanár;

Diósy Béláné / Händel Berta/ (Újpest, 1869. szeptember 30. – Budapest, 1927. augusztus 1.) operaénekes-tanár. Nemzetközi sikerei után 1892-ben lett a Magyar Királyi Operaház énekesnője volt, ahol gyönyörű és, érces mezzoszopránját, választékosan gondos játékát mindenkor értékelték. 1912. novemberében kinevezték az Operaház ének- és játékmesterévé, majd 1916. szept. havától az intézet tiszteletbeli tagja lett, Főbb szerepei voltak: Margit (Faust), Agathe (Bűvös vadász), Fidelio címszerepe, Erzsébet (Tannhäuser), Ortrud (Lohengrin), Sába királynője címszerepe, Amneris (Aida), Brunhilda (Istenek alkonya és a Walkür), Berta (Próféta), Micaela (Carmen), Selika (Afrikai nő), Valentine (Hugonották), Jancsi (Jancsi és Juliska), Alice (Ördög Róbert), Anita (Navarrai lány) stb. A színpadtól való visszavonulása után énektanárként működött;

Kéry Gyula (Buda, 1869. augusztus 3. – Budapest, 1919. február 22.) újságíró, író, zeneszerző. 1890–92-ben a Pécsi Figyelő, 1892. máj.–nov.-ben a Győri Hírlap, 1892–93-ban a Pécsi Napló segédszerkesztője, 1893–94-ben a Budapesti Hírlap munkatársa. 1895-ben megindította a Művészeti Lapokat. 1907-ben a Petőfi Társaság titkárává választották. Dalai – melyeknek szövegét és zenéjét is írta – a maguk idejében népszerűek voltak. – Műveiből: Pipiske (operett, 1894); Blaha Lujza élete (Bp., 1896); A magyar szabadságharc története, napi krónikákban (Bp., 1899); A Petőfi-ház története és katalógusa (Bp., 1911);

Kun László (Sarkad, 1869. augusztus 18. – New York, 1939): karmester, cimbalomművész-tanár és zeneszerző. 1895-ben a kolozsvári Nemzeti Színház, 1896-ban a bp.-i Nemzeti Színház karmestere. 1897–1908 között a Vígszínház karnagya. 1901-től a Zeneakadémia tanára. 1909-ben ismét a Nemzeti Színháznál működött, mint karmester. Az általa szervezett Országos Szimfónia Zenekar élén állt, és számos hangversenyével sokat tett a modern zeneirodalom népszerűsítéséért 1922-től az USA-ban élt. 1925-től a New York-i Theatre Guild karmestere volt. – Főbb műveiből: Többsincs királyfi, 1899; Rontó Pál, 1902; Helyreasszony, 1906; Rákóczi fia. 1906; Bolond Istók, 1907, továbbá népies műdalok (1000-re tervezett dalátiratából 500 jelent meg);

Márkus Dezső (1869-1948) magyar karmester, tanár. Különböző prózai színházaknál kezdte pályáját, majd 1895-ben az Operaház korrepetitora lett. Három évvel később a prágai Német Színházban kezdte operadirigensi pályafutását. Működött Amszterdamban, majd a budapesti Operaháznál, végül 1911-ben lett a Népopera, később Városi Színház főzeneigazgatója. Ebben a minőségében éveken keresztül vezette a második budapesti dalszínházat;

Pazeller Jakab /Jacob Pazeller/ (Baden bei Wien, 1869. január 2. – Budapest,

1869. szeptember 24.) zeneszerző, karmester, zenetanár. 1895-ben a bécsi Carl Theater karmestere lett. 1896-tól katonakarmester volt Aradon, majd Herkulesfürdőn. 1903-ban komponálta a Herkulesfürdői emlék című keringőt. Ennél is ismertebb dala az „Akácös út”, amelyet szintén a herkulesfürdői promenád ihletett. 1906-ban Budapestre került. A Tanácsköztársaság idején Székesfehérváron élt. 1921-ben a budapesti Bocskay Katonai Akadémia zeneigazgatója lett. 1924-ben – 55 évesen – nyugdíjazását kérte. 1925-től visszavonultan, de nem tétlenül élt Budapesten, a nyarakat pedig Zebegényben töltötte. 1956-ban forradalmi nyitányt komponált. A Herkulesfürdői emlék című film nem róla szól. A film „kölcsonvette” a keringő címét, és zenéjét is felhasználta;

Poldini Ede (Pest, 1869. június 13. – Vevey, 1957. június 28.) zeneszerző és

zongorom vész. Tanulmányai befejeztével zongoristaként turnézott. Zeneszerz ként els felt nést kelt m ve az 1892-ben bemutatott Ébreszt c. férfikar Bajza József versére. Két évvel volt els színpadi próbálkozása, az Északi fény c. egyfelvonásos balett. A szövegkönyv (Victor Léon) már a maga korában is olyan neveltséges volt (Grönlandon [!] táncoló eszkimók, jegesmedvék stb.), hogy a harmadik el adás után lekerült a m sorról. Több sikere volt ez után bemutatott meseoperáival. 1908-tól Svájcban élt. Zeneszerz ként legnagyobb sikerét színpadi m veivel aratta. Máig legismertebb m ve a Farsangi lakodalom c. vígopera (1924);

Vasquez de Molina grófné, sz. Ucelli Italia (Trieszt, 1869. március 24. – ?, 1945): operaénekes-tanár. 1890-ben az Aida címszerepében lépett fel el ször. 1912-ben a budapesti Operaház magánénekes. 1917-ben örökös tag, 1932-ben tiszteletbeli tag lett. – F. sz. Amália (Verdi: Álarcos bál); Aida (Verdi); Desdemona (Verdi: Otello); Donna Anna (Mozart: Don Juan); Erzsébet (Wagner: Tannhäuser); Elsa (Wagner: Lohengrin); Sieglinde (Wagner: Walkür); Isolda (Wagner: Tristan és Isolda); Sulamith (Goldmark: Sába királyn je);

140 éve született

Adorján Jen (Nagykároly, 1874. március 24. – Gödöll , 1903. szeptember 18.) heged m vész-tanár, zeneszerz . Dolgozott Párizsban, Lübeckben, majd a düsseldorfi operában és városi zenekarban, mint koncertmester. Heged darabokat és gyakorlatokat komponált;

Balázs Árpád, medgyesi (Kolozsvár, 1874. november 16. – Budapest, 1941. március 23.) zeneszerző, tanár, dalköltő. Első sikeres nótáját 1902 márciusában írta (Gyere velem akáclobos falumba...). 1905-ben jelent meg az első nótakönyve, és húsz esztendő múlva már a hetedik önálló Balázs Árpád-daloskönyv került a boltokba. 1936-ig már több mint kétszáz Balázs-nóta és -népies népdal volt ismeretes, magyar költők verseit is megzenésítette. 1919-től Budapestre költözött, s a rendőrség szolgálatába lépett, 1924-ig rendőrkapitány volt. 1920-ban a Zeneakadémián tartotta meg első koncertjét. 1927-1933-ig Budapest székesfővárosi rendőrségi főkapitány-helyettesi tisztét töltötte be. 1933-ban nyugdíjazták. 1933-ban magánúton zeneelméletet tanult Kazacsay Tibortól. Egy ideig a Magyar Rádió Újság szerkesztője is volt. Szerepelt a Magyar Rádió két világháború közötti műsoraiban, saját szerzeményeit énekelte zenekísérettel. A Magyar Zeneszerzők és Szövegírók Szövetségének elnökhelyettesi tisztét is viselte;

Dr. benyói és urbanói gróf Benyovszky Rudolf (Nagylég, 1874. szeptember 29. – Nagylég, 1955. december 25.) jogász, nagybirtokos, hegedűművész, zeneszerző, hangszerkészítő, festő, a Benyovszky család sarja. Már egészen fiatal korában megmutatkozott zenei hajlama is, 11 évesen már egy jótékonysági koncert szólóhegedűse volt. Később mestere, Hubay Jenő jubileumi koncertjén is játszott. A zeneszerzésbe is belevetette magát, ezen a téren Weiner Leó tanítványa volt, több szerzeményét a pozsonyi rádió is közreadta. Tanulmányozta az olasz hegedűket, főleg a Stradivarit, s otthonában saját maga is készített hegedűket, szám szerint 24-et. Festőként portrékat és tájképeket festett, de könyvillusztrációk is kikerültek kezei közül. Több ízben is megjelent kiállításokon Pozsonyban és a fővárosban is. Jelenleg a Szlovák Nemzeti Galéria négy képét is őrizi. Kulturális téren is munkálkodott, a Csallóközben számos kulturális és társadalmi rendezvényt támogatott, s tőle volt a Somorjai Csallóközi Múzeum egyik alapítója is. Számos műtárgyat ajándékozott az újdonsült múzeumnak;

Gyenes Izsó (Szepsi, 1874. július 8. – Budapest, 1961. augusztus 27.) hegedűművész, pedagógus. Már tizenkét éves korától katonai, majd színházi zenekarokban működött. Egyik alapítója volt az Országos Magyar Zeneszövetségnek (1901. okt. 8.). Kaposváron vonósnégyes-társaságot, zenekart szervezett. Megalapította a Kaposvári Zeneiskolát (1907), melynek igazgatója volt 1920-ig. A Tanácsköztársaság alatt kifejtett működése miatt elbocsátották és a zeneiskolát megszüntették. Akkor létesítette a Harmónia Zenemű és Hangszer Vállalatot, amely hangversenyek és operaelőadások rendezésével nyolc évig vezető szerepet játszott Kaposvár és Somogy megye kulturális életében. Később öregségéig zenepedagógusként működött Győrött, Budapesten,

Balassagyarmaton. Sokat tett a süket és nehezen nevelhető gyermekek zeneoktatása érdekében. Ehhez új hangjegyzírási formát dolgozott ki és feltalálta a „a vonóhangszerre szerelhető kéztámasztót”. Eredményeit szaklapokban, folyóiratokban megjelent cikkekben és tanulmányokban ismertette. Emlékére Madridban élő fia Juan Gyenes fotóművész „Premio Isidoro Gyenes” díjat alapított (1962); ez 1968 óta állami díj, amelyért évente versenyeznek a fiatal spanyol hegedűsök. – Irod.: Reményi-Gyenes István: Zeneóvoda süket és nehezen nevelhető gyermekek részére (Dolgozók Világlapja, 1948); György Ferenc: Ritmusérzék nélkül született gyerekek muzsikálnak (Világ, 1949); Péterfi István: A legidősebb magyar zenetanár (Muzsika, 1960); Lengyel István: Megható jubileum. A legidősebb magyar zenetanár ünneplése (Új Élet, 1961); Rátkai János: A Rádió is így kezdte (Rádióújság, 1961); Szatmári László: Gy. I. (Parlando, 1961); Somogyi Vilmos: Egy zenetanár halálára (Muzsika, 1961);

Lichtenberg Emil (1874 - Budapest, 1944. december 6.) karnagy. 1902-től

(A kép forrása: OSZK Zenem tár)

1907-ig az Operaház korrepetitora. 1907-től 1925-ig karmestere volt. 1908-ban megalapította a Budapesti Ének- és Zenekar-egyesületet, s ezzel Bach, Händel és az oratórium-stílus kultuszának magyarországi kezdeményezője lett; évről-évre több oratóriumot mutat be, gyakran saját bevezető előadása kíséretében. Számos opera- és hangverseny-ismertetést írt. „...A nyilasok fegyvereit elhált meg. E hetvenévesi életút alatt volt operaházi korrepetitor, majd karmester (1907-1925) és zenei könyvek szerzője is. Munkásságának súlypontját mégis mindvégig a vokálszimfonikus zeneirodalom hazai terjesztése adta. E célja megvalósítása érdekében már 1908-ban megalakította a Magyar Népköre Egyesülete, majd 1910-ben a Budapesti Köre Egyesület elnevezésű éneklő közösségeket. Végül - 1919-ben - született meg a német faj iránti odaadó szerelmének gyümölcse: a Budapesti Ének- és Zenekar egyesület, amely egészen a német megszállásig működött. Ezzel a németkedvelő testülettel (melynek hangszeresei között időnként híres neves hivatásos művészek, pl. Tátrai Vilmos, Jancsin Ferenc is szerepet vállaltak, kórusában pedig a '40-es években kulturális életünk olyan majdani reprezentánsait is ott találhattuk, mint Ruttkai Éva, Széchy Olga) évtizedeken át megszállott szorgalommal vitte közönség elé az oratóriumirodalom remekait, Bach, Händel, Mendelssohn és mások örökbecsű alkotásait....” (jfy -Emlékbeszámoló - Magyar Zsidó Honlap)

Mambriny Gyula (Budapest, 1874. február 23. – Budapest, 1928. január 16.) hegedűművész és pedagógus. Egy ideig Franciaországban működött, Angliában a színházában hangversenymester. 1907-től a budapesti Zeneakadémia tanára volt (1922-től a hegedű-tanárképzés vezetője);

Pécsi /Prichystal / József (Biskupitz, 1874 – Budapest, 1958) karmester,

(Forrás: régi képeslap)

zeneszerző. Kezdetben katonakarmester, később a MÁV, illetve a Vasutas Szakszervezet központi zenekarának vezetője és országos főkarnagya. Számos zeneműve közül a leghíresebb a fagottra, klarinétra és zongorára épülő tételje, a

„Dörmög Dömötör Istók gazda udvarán”, amely évtizedekig volt a TV esti meséjének a szignálja;

Saja Sándor (Öcsöd, 1874. – ?) erdélyi magyar kántortanító, ének- és zenetanár, karnagy. A debreceni tanítóképzés elvégzése után (1893) a budapesti Zeneakadémián szerzett tanári oklevelet magánnövendékként (1912). 1893-tól Szatmárnémetiben református kántortanító, majd egy évtizeden át a szatmárnémeti Református Fő gimnázium ének- és zenetanára, ugyanakkor a helybeli Református Énekkarnak és az Iparos Otthon Dalkörének karnagya, 1929-től a Romániai Magyar Dalosszövetség egyik országos karnagya. Kis Choralkönyvet adott ki az erdélyi református énekeskönyv új dallamaihoz (Kolozsvár, 1923), dallamokat komponált Makkai Sándor Gyöngyvirág című háromfelvonásos mesejátékához (uo. 1927);

Seprődi János (Kibéd, 1874. augusztus 15. – Kolozsvár, 1923. március 6.)

erdélyi magyar zenetörténész, folklorista, zenepedagógus, zenetörténész, folklórkutató. 1904-től haláláig a kolozsvári ref. gimn. tanára. Úttörő népzene-együttes munkássága Kodály Zoltán és Bartók Béla tevékenységét néhány esztendővel megelőzve indult. Régi zenei emlékeink feltárásával, a ref. egyházi ének archaikus dallamvilágának kutatásában és népszerűsítésével éppúgy érdemes munkát végzett, mint a székely népdalok gyűjtésével és művészi feldolgozásával, a magyar népdal történelmi rétegződésének vizsgálatával. – *F. m. Emlékirat a magyar zene ügyében* (Bp., 1906); *A magyar népdal zenei fejlődése* (Kolozsvár, 1908); *Eredeti székely dalok* (kórusművek, Kolozsvár, 1914); *Válogatott zenei írásai és népzenei gyűjtése* (Bukarest, 1974);

Szeghő Sándor (Budapest, 1874. február 8. – Budapest, 1956. augusztus 3.) karmester, zeneszerző. 1904-től katonakarmesterként működött, 1905-ben Vavrincez Mór karnagysága idején a budapesti Mátyás-templom orgonistája volt. 1919-től a Budai Dalárda karnagya lett, 1925-ben I. díjat nyertek az amsterdami nemzetközi dalosversenyen, 1930-ban pedig Londonban jártak

vendégszereplésen. Művei vonósnégyesek, dalok, kórusballadák. Bor vitéz (szimfonikus költemény, 1910); Báthory Erzsébet (opera; bemutatta a budapesti Operaház, 1913); Te Deum, Ha mi holtak feltámadunk (opera, Bp., 1942); Hárfaverseny (Bp., 1953); Gordonkaverseny (Bp., 1954).

Székely Arnold (Budapest, 1874. november 6. – Montréal, 1958. szeptember

Székely Arnold (Fotó: Zeneakadémia képtárából)

24.) zongoraművész, pedagógus. 1907-től lett a Zeneakadémia (zongora, módszertan) tanára, majd 1920-tól 1939-ig a zongoratanárképzés vezetője. Zongoristaként itthon és külföldön is több sikeres koncertet tartott. 1939-ben, hatvanöt éves korában nyugdíjazták, ám ezután is dolgozott: a Fodor zeneiskola tanáraként. 1948-ban Párizsban tartott zenepedagógiai előadást. 1951-ben Kanadában telepedett le, és ott is tanított, sőt, – idős kora ellenére – még előadóművészként is fellépett. Tóth Aladár a zenepedagógus Székely Arnoldról így írt nyugdíjba vonulásakor: „Kimagasló pedagógiai értékkel lett szegényebb

Zenemvészeti Fiskolánk, [...] Thomán István tanterméből került a hangversenydobogóra, majd a tanári székbe. De nemcsak méltó növendéke volt a magyar zongoratanítás nagymesterének, hanem szellemben és stílusban egyaránt legigazabb utóda is [...] Thomán Istvánt leszámítva, nem ismerünk zongorapedagógust, aki olyan csalhatatlan éleslátással ismeri fel már bimbójában a tehetséget, annak mennyiségét, minőségét, fajsúlyát, mint Székely Arnold.” Számos híressé vált tanítványa volt: Doráti Antal, Farnadi Edit, Fischer Annie, Földes Andor, Kadosa Pál, Kentner Lajos, Kósa György, Rév Livia, Solti György;

Vargha Viktor (Devecser, 1874 –?) hegedőművész-tanár, karmester. A Székesfehérvári Magyar Zeneiskolában kezdett tanítani, az 1. világháború éveiben katona, 1918 után hegedőtanfolyamok vezetésével bízták meg. Számos európai híres művész tanára volt. A két háború között a Vígszínház és a Székesfehérvári Zenekar hangversenymestere, első hegedőse a Budavári Koronázó Főtemplom és a Szent István Bazilika zenekarának. 1940-ben, a Budapest Székesfehérváros Vörösmarty Mihály Községi Gimnáziumból ment nyugdíjba;

Vincze Zsigmond (Zombor, 1874. július. 1.–Budapest, 1935. június 30.)

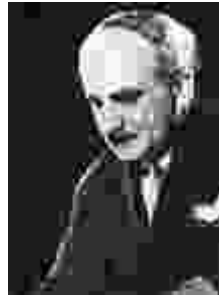
karmester, zeneszerző. A Budapesti Zenekedvelők Egyesületének iskolájában tanult. Pályáját Debrecenben kezdte. Énekesek zongorakíséréjeként hangversenyezett. 1894-től az Operaház zenekarának koncertmestere volt. 1898-tól Komjáthy János, 1901-től Krecsányi Ignác társulatánál karmester. 1903-tól haláláig a Király Színház tagja – kivéve az 1928–1930 közötti szegedi szerződést. Vezényelte többek között Huszka J. *Gül Baba* című népszínműbemutatóját. Sikeres operettjeit külföldön – Drezdában, Bécsben is bemutatták. Egyetlen operája *Az erősebb* (1924) melynek operaházi bemutatóját maga vezényelte – a magyar népszínműopera kísérlete. A fehérvári városi kabarékban sok dalát énekelték. Kövári Gyulával közösen írt kisoperettjei a Teréz körúti Színpadon kerültek színre. Hangszerelte Kacsóh P. János vitézét. Főbb művei: *Tilos a csók* (1909); *Limonádé ezredes* (1912); *Cigánygrófné* (1920); *A*

hamburgi menyasszony (1922; benne: „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország”); Aranyhattyú (1927); Az aranyszőrű bárány (1929); Huszárfogás (1930);

Zsedényi Aladár, teljes nevén: Zsedényi Aladár Ernő (Szabadka, 1874. július 18. – 1934 és 1941 között) tanító, hírlapíró és zeneszerző, tanár. Tanulmányai végeztével vidéki hírlapoknál dolgozott és 1897-től városi tanító és több lap dolgozótársa volt. A bácskaiak című darabját előadták az Urániában;

125 éve született

Farkas Imre (Debrecen, 1879. május 1. – Budapest, 1976. március. 25.): költő,

operettíró, zeneszerző, zenetanár, első színpadi művet, a Jön az idvezítő c. dramolettjét a kolozsvári Nemzeti Színház mutatta be 1905-ben. Későbbi művei operettek, daljátékok voltak, s legtöbbször maga szerezte a zenéjét is. Az első a Népszínház, a többi a Király Színház, Fővárosi Operettszínház és a Budai Színkör mutatta be. A legtöbbször Az Iglói diákok (1909) és A nótás kapitány (1924) címűeket játszották. A Szüreten c. művét Rábai Miklós koreográfiájával a Magyar Állami Népi Együttes hozta színre. Örök tavasz (Bp., 1948) címmel énekes játékot állított össze Petőfi verseire. Írta Berczik Árpáddal együtt egy Hubay operának, a Lavotta szerelmeinek a szövegekönyvét. Az iglói diákokat regényformában is átdolgozta, R. Cassim álnévvel adta ki a Vihar a Szentföldön c. regényét. A Színházi Élet c. hetilap magas példányszámát részben az rovatának, a Lelki klinikának köszönhette. Főbb művei: Pünkösdi rózsák (1920); Rózsika lelkem (1922); Túl a nagy Krivánon (1924); Királyné rózsája (1925); Májusi muzsika (1925) operettek;

Fedák Sári, teljes nevén: *Fedák Sarolta Klára Mária* (Beregszász, 1879. október 26. – Budapest, 1955. május 5.) magyar színművésznő. Az egyik legismertebb

Fedák Sári dedikált fotója (Wikipédia)

és legsikeresebb magyar színművésznő, énekesnő-primadonna volt. Rákosi Szidi színésziskolájának elvégzése után, 1900-ban a Magyar Színházban kezdte meg pályáját. Pályája során számos magyar és külföldi színházban fellépett. Többek között szerepelt a Népszínházban, a Vígszínházban, a Király Színházban is. Külföldi szereplései során eljutott Bécsbe, Berlinbe, Párizsba, Londonba és az Egyesült Államokba is. Humoros és jó előadó volt. A legnagyobb operett-primadonna volt, pedig nem volt jó hangja. Sikerei ellenére rendkívül kritikus volt magával szemben, de a másoktól eredő kritikát nem szerette. Tehetsége miatt neve fogalommá vált a magyar színháztörténelemben;

Gábor József (Balassagyarmat, 1879. május 14. - Illépuszta/Illasov, 1929) operaénekes, színész, rendező, tanár. Pályáját prózai színészként kezdte, színművészeti akadémiát végzett, 1899-ben lett a Vígszínház tagja. A Népszínházban operettekben is fellépett. 1900-ban az Operaházhoz szerződött. 1908-ban Olaszországba utazott tanulni. Berlinben, Milánóban és a bécsi Volksoperben énekelt. 1913-ban ismét az Operához szerződött, ahol haláláig magánénekesként működött. 1922-ben az Operaház anyagi támogatására megalapította az Operaház Barátainak Társaságát (később Magyar Operabarátok Egyesülete). Énekesi pályafutása mellett az 1926–27-es évadban rendezőként is működött. Lengyel Menyhért Taifun c. drámáját az fordításában játszották Olaszországban.

Az I. világháború körüli évtizedek egyik legjelentősebb magyar énekese, majd énektanára volt. Szerepköre igen kiterjedt volt: Wagner operáinak vezet szerepeit (Tannhäuser, Parsifal stb.) a nagy karakterszerepekig (Heródes, Dávid, Loge), a lírai tenor alakoktól (Rodolphe) a buffo szerepekig (Pedrillo) szinte az egész műfaji skálát megszólaltatta pályafutása során. Tanítványai közül megemlítendő Pataky Kálmán (1896-1964) személye, aki a XX. század egyik legnevesebb magyar tenoristája volt;

Geszler Ödön (Budapest, 1879. május 4. - Budapest, 1959. december 25.) zene tanár, zeneiskolai igazgató, zeneszerző, zenei író. 1909: a székesfehérvári városi Közép- és Felsőfokú Zeneanfolyam énektanára, 1912: a Székesfehérvári városi Felsőbb Zeneiskola, a Német u. polgári fiúiskola és a Nemzeti Zenede tanára, 1917-19: a *Pesti Napló* zenekritikusa is. 1922-43: nyugdíjazásáig igazgató, 1923: a székesfehérvári városi zeneanfolyamok szakfelügyelője, *Vagyon Géza* (1879 - 1932) zeneszerző-tanár;

Novák Károly (Budapest, 1879 – Budapest, 1979) karnagy, zeneszerző, tanár. 1910-16 között saját zeneiskoláját vezette; 1914-18-ban a Ludovika Akadémia ének- és zene tanára volt. 1900-tól karnagyként a Tungsram Dalkört, a Pamutipar Rt. Dalkörét, az Országos Postaaltisztek Dalkarát, a Sennefelder Dalkört, stb. vezette, melyekkel részt vett az Országos Magyar Dalosszövetség (OMDSZ) országos és kerületi versenyein és több I. és II. díjat nyert. Szerzeményei különböző dalkarok előadásában a rádió műsorán gyakran szerepeltek;

Sziklai Szeréna (Budapest, 1879. január 2. – ?) operaénekes-tanár. 1899-től gyakorta váltogatta a vidéki társulatokat és állomáshelyeit, általában népszínművekben tűnt fel, operettprimadonnaként ismerték, operákban első sorban mezzoszoprán szerepeket énekelt. 1902-ben vendégszereplője volt a Magyar Színháznak. Főbb szerepeiből: Glavári Hanna (Lehár Ferenc: A víg özvegy), Lola (Mascagni: Parasztbecsület);

Szojyer Ilona / Soyér Ilona / (Debrecen, 1879. július 24. – Budapest, 1956.

Szoyer Ilona 1900 körül (Forrás: Wikipédia)

február 2.) opera-énekesnő, tanár. Pályáját a lipcsei Városi Színházban kezdte, mint operaénekesnő, majd 1900-tól a Magyar Színházban működött. 1902-től az Operaház tagja, majd az Operaház magánénekesnője. 1912-1915 között a Népopera, illetve a Városi Színház énekesnője. Berlinben is vendégszerepelt. A színpadtól visszavonulva énektanítással foglalkozott;

Sziklai Szeréna (Budapest, 1879. január 2. – ?) énekesnő, tanár. 1899-től gyakorta váltogatta a vidéki társulatokat és állomáshelyeit, általában népszínművekben tűnt fel, operettprimadonnaként ismerték, operákban elsősorban mezzoszoprán szerepeket énekelt. 1902-ben vendégszereplője volt a Magyar Színháznak;

130 éve született

Balázs Béla, eredeti nevén *Bauer Herbert* (Szeged, 1884. augusztus 4. –

(Forrás: Wikipédia)

Budapest, 1949. május 17.) költő, író, filmesztéta, filmrendező, filmfiskolai tanár. A 20. századi magyar kultúra egyik jeles egyénisége, akinek minden területén is jelentősebb szellemi hatása – többek között – a barátaira (Bartók Béla, Kodály Zoltán, Lukács György, Fülep Lajos, Hauser Arnold, Mannheim Károly) és a filmesztétikára;

Beck X. Ferenc (Budapest, 1884 -) énektanító, zeneszerző ;

Bodon Pál (Horka, 1884. augusztus 7. – Soltvadkert, 1953. február 12.)

(Forrás: Hír és Naptár – Ki kicsoda Kecskeméten)

zeneszerző, zenepedagógus. Még akadémista korában Ady Fekete hold éjszakája c. versére írt kantátájával a Lipótvárosi Kaszinó Erkel-díját nyerte el. Segédkezett Bartók és Kodály népdalgyűjtésében. 1910-től a kecskeméti városi zeneiskola igazgatója. Pedagógiai munkássága mellett komponált és neves szerzők műveit hangszerelte. 1937-ben Kodály Hány János-partitúráját kizsenekarra hangszerelte át. 1949-ben vonult nyugalomba. Halála után jelent meg *Az intonálás iskolája népzenei énekkari gyakorlata és a fizika tükrében* c. munkája (Bp., 1953);

Budanovits Mária (Szabadka, 1884. augusztus 12. – Budapest, 1976. május 7.):

(A Magyar Fotóarchívum tulajdona)

énekesnő-tanár. 1914-ben debütált az Operaházban Verdi *A trubadúr* című művének Azucena szerepében. 1915–1954 között a dalszínház egyik vezető énekesnője, elsősorban Verdi, Wagner, Bizet, Erkel műveinek avatott tolmácsolója. Kiemelkedő sikert aratott *Az álarcosbál*, *A végzet hatalma* (Verdi), a *Gioconda* (Ponchielli) főszerepeiben. Respighi *Láng* című operájának Endoxia szerepét sikerrel énekelte a mű magyarországi bemutatóján. Oratórium énekesnőként is hírnévre tett szert. Az Operaház örökös tagja. Főbb szerepei: Gertrudis (Erkel *F. Bánk bán*); Ortrud (Wagner: *Lohengrin*); Fricka (Wagner: *A Walküre*); Delila (Saint-Saëns: *Sámson és Delila*); Carmen (Bizet);

Csányi Mátyás (Szeged, 1884. december 6. – Arad, 1962. március 6.) romániai magyar zeneszerző, zenetanár, színházi karmester. – *M. Clodius* (operett, *Zenevilág*, 1905); *Aranyember* (opera, szövegét Jókai Mór szövege nyomán);

Gajári István (Budapest, 1884. november 22. - Budapest, 1939. február 12.) újságíró, zeneszerző. 1906-tól haláláig *Az Újság*, majd a folytatásaképpen megjelent *Újság* zenekritikusa. Számos operett (Böském, Kis katonák, Vörös ördögök stb.) zenéjét szerezte. Egyik dalával a svéd Svärdström-díjat nyerte el. Főbb művei: *A makrancos herceg* (vígopera, bem.: 1917); *Árgyirus királyfi* (táncjáték, bem.: 1924); továbbá zenekari és kamaraművek, dalok;

Györi Emil / *Álnevei*: Traian Cornea, André Durois, Henry F. Clark, Boris D. Sibleff, Pueblo del Cazartos, Irwing Berlin. / (Temesvár, 1884. július 30. – Bukarest, 1941. március 2.) erdélyi magyar zeneszerző, tanár, szövegíró, színműíró. Angliában kezdett zeneszerzéssel foglalkozni. A két világháború között egyike a legsikeresebb operett-, táncdal-, szon- és nótaszerzőknek. Több dala népszerű volt, néhány dala hanglemezre került. Táncdalai, operettáirai, nótái rendszeresen megjelentek a Váradi Zoltán szerkesztette *Morawetz Album* ciklusjteményekben. Megzenésítette Petőfi, Kemény Simon, Illésné Sas Jolán, Somló Károly, Várady Aladár, Nádassy Ernő, Kálmán Andor, Tihanyi Vilmos és mások verseit, ill. dalszövegeit. Temesvárt mutatták be *Uhlyárik Béla* szövegére és *Kozmuth Artúr* verseire szerzett *Kölcsönkért feleség* (1920), valamint Kálmán Andor szövegére szerzett *Tehetség a fű* (1923) és *Meghalok utánad* (1924) c. operettjeit, utóbbit Aradon, Nagyváradon és Marosvásárhelyt is játszották. A temesvári *Thália Kabaré* 1925-ben vitte színpadra *Miss Mary* c. egyfelvonásos operettjét *Bugél Jenő* szövegével. *Első éjszaka* c. operettje Kálmán Andor szövegével 1933-ban került színpadra Temesvárt és Aradon. Az *Arany János Társaság* 1933-ban választotta tagjai sorába. 1935-ben Bukarestbe költözött, ahol könnyű zeneszerzéssel foglalkozott;

Haselbeck Olga (Budapest, 1884. február 19.–Budapest, 1961. október 16.)

A kékszakállú herceg vára premierje után Kálmán Oszkár (Kékszakállú), Zádor Dezs és Bartók Béla társaságában

**Dr. Bónis Ferenc: Bartók Béla élete képekben és dokumentumokban.
Zenem kiadó, Budapest, 1972, 146. kép.**

operaénekes Bayreuthban Siegfried Wagner irányításával sajátította el a Wagner-tetralógia (Ring) Brünnhilde szerepét. 1908–09-ben az Operaház ösztöndíjasa, 1909–1932 között magánénekes, 1948-tól örökös tagja volt. A kékszakállú herceg vára (Bartók Béla) sbemutatóján, 1918-ban Judit, a Parsifal (Wagner) bp.-i bemutatóján Kundry szerepét énekelte. Első sorban Wagner-szerepekben aratott sikereket, berlini fellépései – 1923-tól – emlékezetesek. Huszonöt éves pályafutása alatt Európa számos operaházában szerepelt. 1932-ben visszavonult a színpadtól;

Horváth Dezs (Tótkomlós, 1884. szeptember 5. – Budapest, 1968. április 15.)
zongoraművész-tanár, zeneszerző. Vidéki városokban hangversenyzett.
Érdemeket szerzett Chován Kálmán- és Erkel Ferenc-relikviák gyűjtésével.

Foglalkozott Chován Kálmán életm.ével. szervezte Szarvason a Chován-
emlékünnepelet (1960). Megzenésített Pet fi- és Ady-verseket, szimfonikus
költeményt (Jókai) és négykezeseket komponált. Szerk. a Nemzeti Kultúra c.
folyóiratot (1911–14). Chován Kálmánról írt életrajzi tanulmánya kéziratban
maradt. – M. Emlékbeszéd (Bp., 1935);

Keéri-Szántó Imre (Budapest, 1884. január. 12. – Budapest, 1940. február. 22.)

(Forrás: LFZE honlapja)

zongoram. vész és pedagógus. 1912–1919-ben a Székesf. városi Fels. bb
Zeneiskola tanára és a f. városi zenetanfolyamok szakfelügyel. je. 1918-tól
haláláig zongoratanár a Zenem. vészeti F. iskolán. Több hangversenyt adott a
f. városban, néhányszor külföldön is vendégszerepelt;

Kilényi Ede / Edward/, id. (Békés, 1884. január 25. – Tallahassee, USA, 1968.
augusztus 15.) heged. m. vész, zeneszerz., zenepedagógus. 1930-tól f. leg.
Hollywoodban m. ködött és filmzenét írt. Több heged. m. vet, egy
vonósnégyest, színpadi zenét is komponált. Gershwint is tanította;

Kisfaludy Pikéthy Tibor (Komárom-Újsz. ny, 1884. március 28. - Vác 1972.

Pikéthy Tibor archívumából

július 21.) zeneszerző, karnagy, orgonaművész. Előbb Pannonhalmán, később Ravazdon, majd 1915-től Vácott lett tanító. Ez utóbbi városban a püspöki székesegyház karnagya és orgonistája tiszteit is betöltötte. Itt jelent meg könyve 1916-ban *Schubert (Franz) és emlékei Magyarhonban* címmel. 1946-ban egyházzenei igazgató lett. Néhány évig a Nemzeti Zenedében is tanított. Nevéhez fűződik az első állami támogatású zeneiskola alapítása Vácott, ahol igazgatóként zeneelméletet és összhangzattant oktató. Életemben 105 opus: zongora-, szólóénekes-zongora-, énekesi és orgonamű. Számos orgona-zongora és néhány énekesi műve nyomtatásban is megjelent. *Béke mise* című műve különösen nagy sikert aratott. Fiatal korában festményeket készített, fennmaradt néhány kitűnő akvarellje is, irodalomszeretete egész életében végigkísérte csakis úgy, mint a magyar népzeneé. Népdalgyűjtésben és rendszerezésben is tevékenykedett. Tiszteletére a váci Zeneművészeti Szakközépiskola 2004-ben felvette a nevét;

Péterfi István dr. (Fegyvernek, 1884. július 21. – Budapest, 1962. május 9.)

Péterfi István: Emlékeim c. könyvének borítója (Gondolat Kiadó, 1965)

újságíró, zenekritikus. A Nyugat és a Világ belső munkatársa volt. 1918-ban a Budapesti Zenekritikusok Szindikátusának ügyvezetője lett. A Tanácsköztársaság idején a külügyi népbiztosság elnöki osztályát vezette. 1926-ban a Világ utódja, a Magyar Hírlap, majd az Újság zenekritikusa. 1945 után 1948-ig a Szabadság szerkesztőségének tagja, később a Világosságban, az Esti Hírlapban jelentek meg kritikái. 1953-tól haláláig a Zenei Alap vezetője;

Pikéthy Tibor (Komárom – Újszász, 1884. március 28. – Vác, 1972. július 21.):

Pikéthy Tibor portréja a Pikéthy archívumból (Forrás: Pikéthy konzi)

zeneszerző, karnagy, orgonaművész-tanár. 1902-ben adták ki első zongoraművét. Magánúton elvégezte a Zeneakadémia tanárképző szakát (1907). Előbb Pannonhalmán, majd 1915-től Vácott tanító, a püspöki székesegyház karnagya és orgonistája. Itt jelent meg egy könyve 1916-ban Schubert (Franz) és emlékei Magyarhonban címmel. 1946-ban egyházzenei igazgató lett. Közben a Zeneművészeti Főiskolán karnagyi és zeneszerzői diplomát szerzett, tanára Herzfeld Viktor volt. Egy ideig a Nemzeti Zenedében tanított. Vácott zeneiskolát alapított, ahol igazgatóként zeneelméletet és összhangzattant oktatott.

Pilinszky Zsigmond (Budapest, 1884. május 5. – Budapest, 1957. december 9.) énekművész-tanár. Fiatalon harangöntő volt, majd a Népopera iskolájában énektanulmányokat folytatott. 1912–13-ban Miskolcon, Palágyi Lajos társulatában szerepelt, majd az Operaházhoz szerződött, amelynek 1928-ig magánénekes volt. 1928-ban a berlini Städtische Oper tagja lett, 1930-ban és 1931-ben a Bayreuth-i Ünnepi Játékokon Tannhäuser (Wagner) szerepét énekelte. 1930–1934 között az Operaház állandó vendége, 1938-tól 1944-ig tagja, 1944-ben pedig énekmestere lett. 1945-től tíz éven át külföldön élt, majd 1955-ben visszatért Bp.-re. Főbb szerepei: Lohengrin (Wagner); Tannhäuser (Wagner); Pinkerton (Puccini: Pillangókisasszony); Sámson (Saint-Saëns: Sámson és Delila); Bánk bán (Erkel F.);

Schwalm Ferenc (1884-1944) zenekari nagybőgőművész-tanár. 1928-tól a Filharmóniai Társaság zenekarának tagja. 1924-től tanított a Zeneakadémián;

Szamosi Elza (1884-1924) operaénekes-tanár. Operettprimadonnaként kezdte

Szamosi Elza 1905-ben *Mimi* szerepében (Forrás: Wikipédia)

pályáját, majd 1904-ben az Operaház tagja lett. Ekkor még altista, aki a Sámson és Delila 1904-es magyar bemutatóján ugrott ki. Nagyszerű Carmen volt, majd 1906-ban, már mint szoprán, vitte Magyarországon sikerre a Pillangókisasszonyt. Puccini maga tanította be, és az ajánlására került Szamosi Elza Amerikába, ahol ugyancsak a Pillangóval mutatkozott be, a magyarországi amerikai premierjén. Főleg Puccini-szerepekben (Cso-Cso-Szánon kívül, mint Tosca és Mimi) aratta legnagyobb sikereit. 1913-ban visszavonult;

Szendrei Alfred [Aladár] (Budapest, 1884–1976), karmester, zeneszerző, zenetanár;

Visó Márk (Felsővisó, 1884 - ?) énekművész-tanár. Számos hangversenyt adott

Budapesten és vidéken is. 1906-tól tagja volt az Operaház énekkarának. Neve szerepel az OMIKE zenekarának és énekkarának névsorában. Többek között Nicolai: A windsori víg n k el adásán énekelt az OMIKE színpadán.

125 éve született

Bányay Aladár (Nagybecskerek, 1889. január 20. – Budapest, 1973. június 5.) zeneszerző, zenetanár. Nagybecskereken, Kassán, Brassóban és Pozsonyban folytatott karmesteri tevékenységet, majd a bp.-i Nemzeti Színház karnagya volt. Mintegy 30 zenekari művét a Magy. Rádió szalonzenekara és Roósz Emil zenekara adta el a rádióban. – F. m. Hangverseny-nyitány; Pipacsálma (pantomim); Három bokor saláta (daljáték); Ideális feleség (operett);

Gábrriel Ferenc (Budapest, 1889. január 2. – Budapest, 1968. május 29.)
heged m vész, f iskolai tanár. Négy évet töltött Dessauban a Hofoper
koncertmestereként. Hazatérése után másodheged s a Hubay-vonósnégyesben.
1922–1959 között a Zenem vészeti F iskolán a heged tanszakon és
kamarazenét tanított; egy ideig a vonós-f tanszakot vezette. M ködése a
magyar heged pedagógia terén nagy jelent ség . Világhír tanítványai közé
tartozik Martzy Johanna és Varga Tibor;

*Gervay Erzs*i (Budapest, 1889. március 7. – Budapest, 1971. január 14.)
operaénekes, tanár;

Hanák Árpád (1889 - 1941) zongoram vész, zenetanár. 1910-t l 1920-ig a
pécsi

/Fotó: A magyar muzsika könyve. 555. p./

zenei élet irányítója volt, mint m vész és pedagógus. 1912-t l évente több
önálló hangversenyt adott a Zeneakadémián, a Vigadóban, Szegeden és Pécsen.
1920-tól a Fodor Zeneiskola tanára;

Hilbert Janka (Budapest, 1889. január 1. – Budapest, 1957. április 1.)
énekművész, tanár;

Koch Lajos (Budapest, 1889. október 8. – Budapest, 1977. december 25.)
magyar könyvtáros, zene- és színháztörténész, tanár. Egyetemi tanulmányai
után a Fővárosi Könyvtár tisztségviselője volt. 1954-ben a Magyar Színház- és
Filmművészeti Szövetség könyvtárosa lett. 1957-től a Színháztudományi
Intézetben dolgozott. Főbb művei: Kacsóh Pongrác János vitéze (1941), A
Király Színház műsora (1958), Az Operaház műsora (1959);

Láng Erzsébet / Kecskeméti Pálné / (1889. december 14. – Washington, 1959.
november 23.) csembalóművész. 1908-1911-ig Bartók Béla zongorista-
tanítványa Budapesten, 1943-1945 között pedig Bartók legszorosabb baráti
köréhez tartozott New York-ban;

Lányi Viktor (Rákospalota, 1889. augusztus 8. – Brüsszel, 1962. október 22.)

zeneszerző, író, műfordító. 1910-től a Pesti Hírlap zenekritikusa, de írásai
megjelentek a Nyugatban és a Zenei Szalonban is. 1924-től a Teréz körúti
Színház zenei vezetője. Petőfi Sándor, Vajda János, Csokonai V. Mihály, Arany
János verseire írt dalciklusai, szcenírozott balladái irodalmi jellegűek a kor
kabaréjának. 1926-tól a Városi Színház főrendezője, 1931-től ismét a Pesti
Hírlap kritikusa volt. Legmaradandóbbat műfordítóként alkotott. Kitűnő
prozódiaival, magas színvonalon fordított le számos operát magyarra. Fordításai
közé tartozik a teljes Tetralógia (Wagner: A Nibelung gyűrűje); a Parsifal
(Wagner), a Falstaff, A végzet hatalma, a Don Carlos (Verdi) stb., a Turandot
(Puccini);

Maleczky Bianka (Budapest, 1889. január 14. – Budapest, 1946. május 14.)
operaénekes, zeneakadémiai tanár. 1912–1925 között az Operaház
magánénekesnője volt, 1921-től tanított a budapesti Zeneakadémián. Fontosabb
szerepei: Melinda (Erkel F.: Bánk bán), Philine (Thomas: Mignon), Az Éj
királynője (Mozart: A varázsfuvola);

Németh Mária (Körmend, 1889. március 13. – Bécs, 1967. december 28.)

Aida szerepében, 1926-ban (Wikipédia)

magyar operaénekes (szoprán), els sorban olasz repertoárral. A két világháború közötti időszak egyik vezető szopránja. Budapesten Anthes Györgynél és László Gézőnél tanult, majd Milánóban Giannina Russnál, Nápolyban Fernando de Lucianál és Bécsben Felicie Kaschowskánál. Budapesten debütált 1923-ban, Goldmark Károly Sába királynéjének Szulamit szerepében. Pályája kezdetén lírai és koloratúra szerepeket énekelt, majd fokozatosan tért át a drámai szoprán-repertoárra. 1925 és 1946 között a bécsi Staatsoper sztárja volt, de fellépett 1928-ban Párizsban a Constanza (Szöktetés a szerájból) szerepében és 1931-ben a londoni Royal Opera House-ban Turandotot énekelte. Elb vől hangja és figyelemreméltó énektechnikája lehet vé tette, hogy olyan különböz hangkarakter szerepeket is elénekeljen, mint Constanza (Szöktetés a szerájból), az Éj királynéje (Varázsfuvola), Amelia (Álarcosbál) és Aida. Donna Anna (Don Giovanni), Tosca és Turandot szerepében korának legjobbjai között tartották számon. Sikerral énekelt Richard Wagner szerepeket is mint például a Brünnhilde;

Radics Jen (Bilke, 1889 – Budapest, 1951) zeneszerz , dalszövegíró. Mintegy száz dalszövegéb l néhányat maga zenésített meg. Az esküv dön én is ott leszek cím dala, melyet Pongor Ilona és Szepes Károly házasságkötésére írt, az 1930-as években nagy sláger volt;

Seress Rezs (Budapest, 1889. november 3. – Budapest, 1968. január 11.): zeneszerz , zongoram vész. Szórakozóhelyeken zongorázott, népszerű vé vált táncdalokat, nótákat komponált; sok dalszövegét mások zenésítették meg;

Sík Sándor (Budapest, 1889. január 20. – Budapest, 1963. szeptember 28.)

Kodály Zoltán, felesége, Sík Sándor és Albert István egy Kodály-ünnepségen a Patrona Hungariae gimnáziumban (Knézich utca), 1960 körül

Kodály Zoltánnéval egy Kodály-ünnepségen a Patrona Hungariae gimnáziumban (Knézich utca), 1960 körül

piarista tanár, tartományfőnök, költő, fordító, irodalomtörténész, egyházi író, cserkészvezető, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, a 20. század jelentős magyar lírikusa. Kutatási területe: a barokk korszak irodalma, az újabb irodalom, esztétika, verselmélet. Piarista tanári működését az 1910/1911. iskolai évben Vácott kezdte meg, majd a következő évtől a rend budapesti gimnáziumába kapott beosztást. Tanári, költői és irodalomtudósi munkája mellett 1912/1913-tól egyik alapítója és irányadója volt a magyar cserkészmozgalomnak, illetve első parancsnoka a budapesti piarista gimnázium

cserkészcsapatának. 1915-ben két hónapig tábori lelkészként szolgált Péterváradon. Budapesten 1929-ig tanított, amikor a szegedi egyetemen a II. sz. Magyar Irodalomtörténeti Tanszék^[2] nyilvános rendes tanára lett. 1943. május 2-án római katolikussá keresztelte Radnóti Miklóst a budapesti Szent István-bazilikában.^[3] Budapestre újra csak 1945-ben költözött, mint az Országos Köznevelési Tanács ügyvezető alelnöke. 1946-ban rendjének tartományfőnöki tanácsosa, majd 1947. október 1-jétől magyarországi tartományfőnöke lett;

120 éve született

Anday Piroska, Rosette Anday (1894. december 22. – Bécs, 1977. szeptember

Az 1946-os budapesti Carmen előadás művészei: Simándy József, **Anday Piroska**, Vaszy Viktor és Érdy Pál

8.) operaénekesnő, tanár. Hubay Jenőnél hegedülni is tanult. 1920-ban a bp.-i Operaházhoz került, 1922-ben a Carmen címszerepét énekelte a bécsi Staatsoperben, utána oda szerződött, de fellépett a világ nagy operaszínpadain is. Gyakori vendége volt a budapesti Operaháznak és a Városi Színháznak (Erkel Színház), 1962-ben visszavonult. A bécsi operaház tagja volt haláláig. Egyike volt a legsokoldalúbb énektehetségeknek, az altfekvésben is gyönyörűen telt mezzoszopránja nagy technikai és muzikális kultúrával párosult. Kiváló dal- és oratóriuménekes is volt. – F. sz. Delila (Saint-Saëns: Sámson és Delila); Brangene (Wagner: Tristan és Isolda); Carmen (Bizet); Klytaimnestra (R. Strauss: Elektra); Cherubin (Mozart: Figaro házassága); Mrs. Quickley (Verdi: Falstaff); A grófné (Csajkovszkij: Pique Dame);

Braun Dezső (Temesvár, 1894. április 27. – Temesvár, 1940. február 15.) romániai magyar zenekritikus, zene tanár. 1924-től a temesvári székesegyház másod-, majd 1930-tól haláláig főkarnagyaként tevékenykedett. 1928-ban megválasztották a Temesvári Dalkör vezetőjévé. 1923-tól 1939-ig volt a Temesvári Hírlap felelős szerkesztője és zenekritikusa, emellett a Képes Futár c.

lap belső munkatársa. Tanulmányokat, cikkeket, kritikákat publikált az Esti Lloyd, a Friss Újság, a Komédia, a Katolikus Egyházi Zeneközlöny és a Színházi Újság c. lapokban. Cikkeiben a Temesvári Dalkör és a Temesvári Filharmónia történetével foglalkozott. – F. m. Járosy Dezső élete és működése (Temesvár, 1932); Bánsági rapszódia (Történeti képek a Bánság zenei és színpadi múltjából, Temesvár, 1937);

Fenyves Jenő (Budapest, 1894 -) karmester, zeneszerző, zenetanár. Fiatal muzsikusként a Fodor-zeneiskola tanára, majd a charlottenburgi Opera zenekarának lett a tagja. 1927-33 között a stralsundi városi színház karmestereként működött;

Gstettner Alice / Molnár C. Pálné / (Korneuburg, Ausztria, 1894. október 15. – Budapest, 1978. március 9.) énektanár. 1949–1958 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. Német származása ellenére az olasz módszerrel oktatott: ragaszkodott ahhoz, hogy tanítványai az elvégzett anyagot magyar és eredeti szöveggel egyaránt elsajátítsák. Nyugdíjba vonulása után ismét magánúton tanított;

Miklósvári Gyenge Anna (Kézdivásárhely, 1894. március 20. – Philadelphia, 1955. március 21.) magyar színésznő, opera-énekes, tanár 1911-ben lépett először színpadra Kacsóh Pongrác János vitéz című daljátékában. Egy évvel később kivándorolt az Amerikai Egyesült Államokba, ahol csatlakozott a Heltai Árpád vezette Állandó Magyar Színházhoz, amelyben operettek fő szerepeit alakította. Rendszeresen énekelt a Radio City Music Hall-ban. 1920-ban drámai szoprán szerepkörben szerződött a Metropolitan Opera House, ahol Musette szerepében mutatkozott be. Ekkor nevet is változtatott: Anne Roselle. 1925-től kezdve számos európai nagyvárosban fellépett (Bécs, Drezda, Berlin, Párizs, Varsó, Milánó, London, stb.). Magyarországon is többször fellépett. Visszavonulása után Philadelphiában tanított. Főbb szerepei: Berg: Wozzeck – Marie, Erkel Ferenc: Hunyadi László - Gara Mária, Jacobi Viktor: Leányvásár – Lucy, Mozart: Don Giovanni - Donna Anna, Puccini: Bohémélet - Musette, Mimi, Puccini: Turandot – Turandot, Puccini: Tosca – Tosca, Puccini: Pillangókisasszony - Cso-cso szán, Verdi: Aida – Aida, Verdi: A trubadúr – Leonóra;

Herz Ottó (Eperjes, 1894. december 31. – New York, 1976. január 5.),

Dr. Ottó Herz, Wieszt,
Dr. Péter Székelyhidy,
Oberstleutnant, der bei der
Umführung der Fest-
mit Musikanten des Te-
nerfelds sang. Bartók,
Aladár Földi, der ge-
wichtige ungarische
Musikler der Zeit.
Erst von Primärs-
musik der Konzert-
veranstalter, von Se-
kündl. Földi

(Foto
1907. April. Moskau)

218. Sachfrage: Können die in der Musikgeschichte von Székelyhidy als die ersten bezeichneten?

zongoram vész, kiváló kamarazenesz és zongorakísér . Els sorban, mint zongorakísér vált világhír vé, de közrem ködött számos kamarazenekari hangversenyen és szonátapartnere volt sok heged snek és csellistának. A két világháború között számos magyarországi Bartók- és Kodály-koncert közrem köd je volt. 1933-tól 1938-ig a Fodor zeneiskolában tanított. 1939-ben az USA-ba emigrált. 1940-t 1 1956-ig a New York College of Music professzora, majd társigazgatója és alelnöke volt. 1972-ben, mint zs ritag részt vett Budapesten a Magyar Televízió Kodály-émlékversenyén;

Katona Jánosné Benk Anna (Hévíz, 1894. május 29. – Budapest, 1963. november 6.) énekes-tanár. A galgahévízi népi együttes egyik alapító és szervez tagja. Az együttes m soraihoz a népm vészeti anyagot szinte teljesen szolgáltatta. Dalkincsének felvételeit az MTA Népzenei Osztályán rzik;

Kígyósi Árpád (Budapest, 1894. február 11. -) zenetanár, kottaszerkeszt -

közreadó (Fodor Zeneiskola, Budapest, Kígyósi Zeneoktatói Munkaközösség;

Klafszky Henrik (Sásony, 1894. április 13. – Sopron, 1990. december 10.)
karnagy, zenepedagógus, banktisztvisel 10 évesen tagja lett a Soproni
Zeneegyesület zenekarának. El ször bankban dolgozott [Sopronban](#). 1922-t l
1929-ig a Soproni Zeneegyesület Dalfüzér kórusának karnagya, tagja a
vonósnégyesnek. 1932-t l óraadóként a zeneiskolában nagyb g t tanított,
közben elvégezte a [bécsi](#) zeneakadémia nagyb g szakát. Aktív tevékenységet
fejtett ki a Soproni Kamarazene-társaságban, amely kés bb egyesült a Liszt
Ferenc Zeneegyesülettel. 1945 után részese volt a [soproni](#) zenei élet
újjászervezésének. A szimfonikus zenekar tagjaként szívügyének tartotta
[Sopron](#) egyházzenei életének feltámasztását, templomokban is muzsikáltak.
1952-ben Klafszky a postás zenekart vezényelte, [Pet házán](#) 10 évig vezette a
zeneiskolát. 1949-ben a banktól nyugdíjba vonult. 1963-tól szerepelt a Soproni
Ünnepi Hetek zenei programjain, tanított a zeneiskolában, játszott a
szimfonikus zenekarban;

Koudela Géza (Kalocsa, 1894. március 25. - Budapest, 1939. június. 21.): pap,

zeneszerző, hitoktató, egyházzenei igazgató, pápai kamarás. 1920: átment az esztergomi főegyházmegyéhez hitoktatónak. 1928: az Egyetemi templom karnagya és a KPI énektanára. 1928-39: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egyházzenei tanszakának tanára. Az Országos Liszt Ferenc Társaságnak 1933-tól ügyvezető igazgatója, 1934-től alelnöke, a Muzsika társszerkesztője;

Kövesdi Rezsőné, Braun Gina (Pécs, 1894. február 2. – Budapest, 1989. március 3.) zongoraművész-tanár. 1915-ben, 21 éves korában diplomázott Szendy Árpádnál, Liszt Ferenc tanítványánál. Tanulmányai befejeztével a Fodor zeneiskolában tanított. Kísérő- és kamaramuzsikusként koncertezett Telmányi Emmillel és Hubay Jenővel;

Léner Jenő (Szabadka, 1894. június 23. - New York, 1948. november 29.) hegedűművész, a nevét viselő vonósnégyes alapító primáriusa. Az Operaház zenekarának tagja, majd Smilovits Józseffel és Hartman Imrével triót alakított, melyet később Róth Sándor bevonásával vonósnégyessé bővített. A vonósnégyes, mely sokat köszönhetett Weiner, Leó vezetés irányításának, 1919-ben Szegeden mutatkozott be. Bécsben 1920-ban játszottak először és még

Léner-vonósnégyes
(Fotó: Zeneakadémia
képgyűjteménye)

ebben az évben Olaszországban tettek hangversenykörutakat, majd Ravel meghívására Párizsban léptek fel. 1923-ban Angliában telepedtek le. Évenként mintegy 120 koncerten játszottak. Európán kívül 1929-ben és 1930-ban New Yorkban szerepeltek, majd beutazták az egész USA-t és Kanadát is. 1935 – 36 nyarán Svájcban, 1937 nyarán Angliában kamarazene-kurzust tartottak. 1936-

ban É-Afrikában, 1938-ban Egyiptomban is hangversenyeztek. 1939-ben D-amerikai koncertúton jártak Brazíliában és Argentínában, Chilében, 1941-ben Közép-Amerikában. 1941-ben érkeztek Mexikóba, ahol a vonósnégyes 1942-ben feloszlott. Vonósnégyesük egyike volt kora legkiválóbb vonósnégyes-társaságainak. Játékuk jellegzetessége a homogén hangzás és a briliáns technika volt;

Id. Magyar Imre (Debrecen, 1894. szeptember 10. – Budapest, 1940. április

(Forrás: Budapest Antikvárium)

27.)) korának egyik leghíresebb primása volt. 1925. december 2-án el ször muzsikált a Magyar Rádióban, melynek zenei programjában aztán évtizedes vezet szerepet játszott. A két világháború közti id szakban „a királyok zenésze” jelz je ugyanúgy megillette, mint a „világhír m vészek barátja” méltatás. A svéd, holland vagy éppen az angol királyi udvarokban már alig tudtak elképzelni lakodalmat, ünnepséget nélküle; ennek örült, de igazából nem erre volt büszke, hanem a nagy m vészek barátságára: volt az a primás, akit Budapesten jártában minden világhíresség felkeresett, Toscanini, Futwängler éppúgy személyesen vonzódtak hozzá, s nagy elismeréssel, mint Pablo Casals, Gigli, Lauri Volpi, Lawrence Tibbet, és oly sok más nagysága a világ klasszikus zenem vészetének, vagy éppen a modern jazz-zene csillagai, Jack Hylton és Paul Whiteman. Maga Yehudi Menuhin mondotta róla – a Magyar Rádió dokumentumtára rzi ezt –, hogy Magyar hegedülése csodálatosan

kristálytisza, és finomabb, lágyabb tónust nem hallott a nagy hegedőm vészeztől sem."

Maleczky Oszkár (Budapest, 1894. február 6 – Budapest, 1972. február 22.)

(Forrás: BMC-Magyar Zenei Információs Központ)

operaénekes, tanár. Harminc éven át, 1932-1962-ig tanított a Zeneakadémián éneket és színpadi játékot. 1925-ben a Városi Színházban debütált, Wolf-Ferrari Négy házastros c. operájának Mauriziójaként. 1928-ban lett az Operaház tagja. Repertoárja, mondhatni, a teljes irodalomra kiterjedt, mind szereptípus, mind stíluskorszak tekintetében. Egyaránt énekelt h s bariton és buffo-szerepeket, egyaránt nagyszerű megszólaltatója volt Mozart, Verdi, Wagner, Puccini vagy Kodály műveinek. Kimagasló színészi képességei és hangjának árnyalatgazdagsága mindenekelőtt buffo-szerepeiben bontakozott ki. Két olyan szerepe volt, amelyben valószínűleg világviszonylatban is az élvonalba tartozott, bár külföldön ritkán járt: Beckmesser és Gianni Schicchi. Ezekben a szerepekben valóban minden árnyalat megszólalt, alakításai gesztusokban, arcjátékban, hangsúlyokban és színekben a tökéletes kidolgozottság és a teljes átélés, sőt azonosulás mintapéldái voltak. S ez a vérbeli buffo-baritonista ugyanakkor példamutatóan tudott elénekelni olyan drámai szerepeket, mint a három Alberich, Pizarro vagy Telramund. Talán nem volt a magyar operajátszásnak univerzálisabb művésze Maleczky Oszkárnál;

Mészáros Anna, Bodonyi Lászlóné (Újpest, 1894. június 26. – Budapest, 1977. június 12.) zongoraművész-tanár. Rövid ideig a Nemzeti Zenedében tanított, majd átvette édesanyjának, magán zeneiskoláját. Ez élete végéig főnállt, ahol az ötvenes évektől fiával, Bodonyi István hegedőművésszel és leányával,

Bodonyi Anikó zongorom- és ének-vel tanított együtt. A hatvanas évektől zeneoktatói munkacsoportot is vezetett;

Micsey Józsa (1894–?) operaénekes-tanár;

Molnár C. Pálné, Gstettner Alice (Korneuburg, Ausztria, 1894. október 15. – Budapest, 1978. március 9.) énektanár. Előbb saját magán-zeneiskolájában, 1949–1958 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanított. Nyugdíjba vonulása után ismét magánúton tanított;

Nagypál Béla (Budapest, 1894. július 19. – Budapest, 1968. június 30.) magyar színházi karmester, zeneszerző. 1913-ban a Népopera-ban kezdte meg karmesteri munkásságát, majd több évre vidékre került. 1920-ban színház-szerzőként tért vissza Budapestre, a Király Színházhoz. Ezen éveikhez fűződnek legnagyobb színházi sikerei. Az 1950-es években a Magyar Néphadsereg Színházának zenekarát vezényelte. Daljátékait a Városi Színházban, operettjeit pedig a Király Színházban játszották szép sikerrel. Zenekari műveik közül a Hungária c. nyitánya emelkedik ki. A Kislány, hallod a muzsikát c. dalát az Asszonykám c. operettben énekelték. A Magyar Rádió népi zenekara több, verbunkos stílusú szerzeményét is lejátszotta;

Szabó György Polikárp (Juta, 1894. július 4. – Esztergom, 1979. január 5.) ferences szerzetes, zeneszerző, tanár. 1921-1930 között a gyöngyösi teológián tanított dogmatikát és zenét. Zenei tehetségét fölismerve a ferences rend segítette zenei képzését külföldön is, 1926-ban a bécsi zeneakadémián, 1928-ban Rómában az Egyházi Zeneakadémián tanult. 1930-ban egyházzenei doktorátust szerzett. 1931-34-ben a gyöngyösi főiskolán kívül a váci püspöki szemináriumban is oktatott zenét. 1934-től 1950-ig Szolnokon tevékenykedett, 12 éven át, mint rendfőnök plébános és esperes, 1940-42-ben rendi kormánytanácsos, hitoktatási felügyelő volt, tanított, plébániai énekkart szervezett és dirigált. Mint zeneszerző főleg orgonaműveket komponált. Kiemelkedő a Szent Erzsébet halálának 700 éves évfordulójára Harsányi Lajos szövegére komponált műve: Szent Erzsébet dicsérete (1931). A Torinóban kiadott, vegyeskarra orgonakísérettel komponált művével (Tu es Petrus) fogadták 1938-ban az Eucharisztikus Világkongresszusra Magyarországra érkező pápai legátust. 1950-től nyugdíjazásáig (1961) Szandaszőlősen, Ladánybenén szolgált a váci egyházmegyében, majd nyugdíjasként előbb a rend-pasaréti, majd esztergomi kolostorában élt;

Szamosi Elza /Szamosy / (Budapest, 1884. március 8. – Budapest, 1924. július 14.) opera-énekesnő-tanár. Színésznői pályafutását Németországban kezdte.

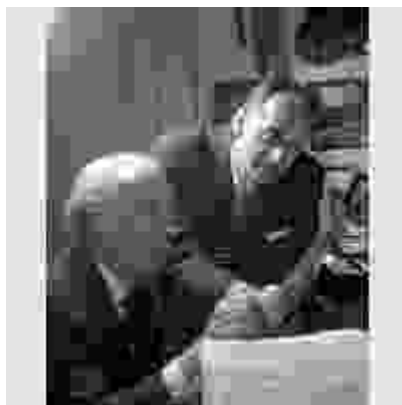

1905-ben *Mimi* szerepében (Forrás: Wikipédia)

Csak 1903-ban lépett fel először Magyarországon, amikor megnyitották a Királyszínházat. Később a Népszínházhoz szerződött, de 1904-ben már az Operaház társulatának tagja. Kiváló drámai énekesnő volt. Amerikában vendégszerepelt 1906-ban, de egy évre rá visszatért az Operaházhoz. 1917-ben végleg megvált az Operaháztól, és Bécsben énekiskolát nyitott. Később ismét fellépett operettekben. Főbb szerepei: Bizet: *Carmen*, (Carmen), Puccini: *Bohémélet* (Mimi), Puccini: *Pillangókisasszony* (Cso-Cso-Szán), Eugene D'Albert: *Hegyek alján* (Márta);

Szatmári Tibor (Budapest, 1894. szeptember 23. – Budapest, 1942. november 12.) zongoraművész-tanár. 1924-ben lett a Nemzeti Zenede tanára, majd a 20-as évek végétől haláláig a budapesti Fodor Zeneiskolában tanított. Számos kitűnő tanítványt nevelt. Főként Schumann műveinek volt hívatott előadója;

Szenkár Dezső (Budapest, 1894. január 28. – Budapest, 1962. december 5.)

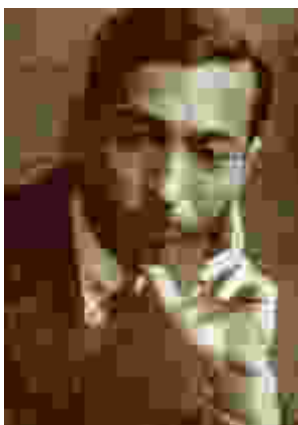
Szenkár Jen és Zathureczky Ede (Forrás: www.europeana.eu)

zeneszerző és karmester, tanár. Innsbruckban, Stockholmban, Berlinben, Helsinkiben, majd Párizsban működött. 1939-ben visszatért Budapestre. Főként színpadi műveket és könnyű zenét írt;

Ulbrich Hermin /Mártony Ferencné/ (1894-1981) gordonkaművész-tanár, az első hazai vonósnégyes megalapítója;

Vermes Jen (1894-1970?) operaénekes-tanár. 1911-ben debütált a Városi Színházban, ahol több főszerepet is énekelt (Brogni, Sarastro, Rocco). Az 1930-as években szerződött az Operaházhoz. A kórus tagja volt, de énekelt számos comprimario- és karakterszerepet is;

Zádor Jen (Bátaszék, 1894. május 11. – Los Angeles, 1977. április 5.) magyar

(Forrás: Magyar Zeneszerzők honlapja)

1922-től a bécsi Új Konzervatórium tanára volt. 1935. A budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára. 1939. Kivándorolt az Egyesült Államokba, ahol még abban az évben bemutatták Kolumbusz c. operáját. Művei a XIX. sz. végének stílusát idézik, elsősorban Reger és Richard Strauss volt rá hatással. Kiváló drámai érzéssel rendelkezett. Operákat, szimfóniákat, kamarazenei műveket, dalokat és zongoraműveket komponált. Számos filmzenét is szerzett

Hollywoodban. 1922-től a bécsi új konzervatóriumban, 1935-től a budapesti Zeneakadémián tanított. 1939-ben kivándorolt az USA-ba. 1940-től Hollywoodban tanított és fiktívként filmzenéket komponált;

115 éve született

Bakkay Gyuláné Dávid Nelli (Alsó-Jára, 1899. május 22. -) zongoratanár (Művelődési Központ és Állami Zeneiskola, Békés);

Baranyai István (Szépméző, 1899. április 24. - ?) erdélyi zenekritikus, zenetanár;

Bárdos Alice (Budapest, 1899. február 3. – 1944) hegedűművész-tanár. 1926-

ban a szombathelyi városi zeneiskola hegedű-tanszakának vezetője, a Kultúregyesület zenekarának hangversenymestere, és megalapította a Szombathelyi Kamarazene-társaságot, majd 1935-ben a szombathelyi Collegium Musicumot. A Magyar Holocaust áldozata lett. A *Parlando* 2014/4. számában a *Muzsika* c. folyóirat 1999/X. számában megjelent írás átvételével külön is emlékezünk a mártírhalált halt művész-tanár Gál József: Egy szombathelyi hegedűművészre. A száz éve született Bárdos Alice emlékezete);

Bárdos Lajos (Budapest, 1899. október 1. – Budapest, 1986. november 18.)

(Forrás: HELYITEMA.HU)

zeneszerző, karnagy, zenetudós, karnagy, zenetudós. Gimnáziumi énektanári állása mellett elvállalta a városmajori templom Cecília Kórusának vezetését, melyből nemzetközileg is elismert és a hazai kóruskultúrában fogalomként vált együttest formált. 28 évesen meghívást kapott Harmat Artúrtól a Zeneakadémia egyházkarnagy-képző tanszakára. Később a középiskolai énektanár- és karvezető képzés valamint a zenetudományi tanszakon is tanított. Legtöbb tantárgyának (hangszerelés, prozódia, kargyakorlat, magyar népzene, transzponálás, partitúraolvasás, összhangzattan, zeneelmélet, ellenponttan, formatan, népdaléneklés, magyar egyházi népének, katolikus egyházi népének, egyházzenei formatan) anyagát is maga dolgozta ki. Szívügyének tekintette a magyarországi énekkarok számának és színvonalának növelését, szervezéssel és új kórusművek komponálásával is segítette őket. Előadásokat is tartott, és az ország különböző városaiban megrendezett versenyek zsűritagjaként szakmai tanácsával segítette a kórusokat. 1929-től a Palestrina Kórus élén főleg oratóriumokat mutatott be. 1941-ben a Palestrina és a Cecília Kórus egyesítésével megalapította a Budapesti Kórust, 1942 és 1962 között a budavári Mátyás-templom ének- és zenekarának karnagya. 1931-ben – Kerényi György és Kertész Gyula társaságában – megalapította a Magyar Kórus folyóiratot és azonos névű kiadóvállalatot. Húsz év alatt kb. 2000 művet adtak ki egyfelől régi mesterek, másfelől fiatalabb magyar zeneszerzők tollából. A kiadott gazdag zeneirodalom bemutatására sok iskola részvételével hangversenyeket szerveztek, ezzel elindították az Éneklő Ifjúság mozgalmat. A cserkészmozgalmon belül megindította és elterjesztette a városi ifjúság körében is a népdaléneklést (101 magyar népdal). Gazdag zeneszerzői munkásságát (kb. 600 mű) népdalfeldolgozások, misék, motetták, költők verseire írt kórusművek, színpadi és drámai kísérő zenék, dalok, hangszeres művek alkották. Zenetudósként tankönyveket, tanulmányokat, könyveket írt. Híresek Bartók, Kodály és Liszt kutatásai. Bárdos Lajos halála után sorra alakultak a nevét viselő iskolák. Ezek az alakulás sorrendjében a következők: Dunakeszi, Budapest (Baranyai utca), Tapolca, Fehérgyarmat, Mezőkövesd, Nagyatád, Mezőtúr, Hajdúszoboszló, Budapest (Alsó-erdősor u.). A 9 Bárdos iskola két évente országos találkozót rendez, ahol egy közös hangversenyen mutatják be tudásukat. Bárdos Lajos írásai a Parlandóban: A mazurkák népi skálái, 1978/4.; Összerakó játék, 1978/6.; Szétszedés játék, 1978/7-8.; Bach nyitókadenciái, 1978/9.; Schubert harmóniák, 1978/10.; Schubert új hangzatai, 1978/11.; A hangközök jelzői, 1978/12.; Mindegyikből kétféle, 1979/1.; Pentafónia, 1979/4.; Ketten külön, ketten együtt (Egy sajátos kezdő képlet) 1979/5.; Szerkezet és színezet, 1979/3.; Bartók "szószavú" dallamai – I. rész, 1979/6.; II. rész 1979/7-8.; A „négy betű” történetéből, 1979/9.; Mozart és az organika, 1979/10.; Mozart és a "tengely", 1979/11.; S vagy D? 1979/12.; Nápolyi dominánsok, 1980/1.; Plagális formatervezés - I. rész 1980/2.; II. rész 1980/3.; Vikariálós hangok dallamban és harmóniában - I. rész 1980/4.; II. rész 1980/5.; Mixtúrák (Chopin dicsérete), 1980/6., Mikrokozmosz-problémák,

1980/7-8.; Csak - finálisz - I. rész 1980/9.; II. rész 1980/10., - III. rész: 1980/11., (Kodály zenéjében), - IV.rész: 1980/12., Dallam-vetület népzeneinkben és Bartóknál, 1981/2., Bartók honvagy-dallama, 1981/3., Régi hangzat új helyen (Schubert újításából), 1981/4., Háromféle pentatónia - I. rész: 1981/5., - II. rész: 1981/6., Törpetonalitás Bartók m veiben, 1981/7-8., Pentaton akkordok, Bartók m veiben, - I. rész: 1982/1., - II. rész: 1982/ 2.; III. rész 1982/3.; Heptatonia tertia I. rész 1982/4.; II. rész 1982/5.; Tizenkétféle kvartszexakkord, 1982/6-7.; Araszoló mozgás I. rész Kodály: op. 3. I., 1982/10.; II. rész Kodály: op. 5.1.,1982/11.; Célharmonizálás (Kodály: Op. 11. 2.), 1983/3.; Lasso – Liszt – Kodály - I. rész 1983/6-7.; II. rész Vezet hang nélkül 1983/8-9.; A hatodik hármashangzat, 1983/11.; Kóda-akkord, 1984/3.; Bartók és a rend (közreadja: Póczonyi Mária), 1989/11.;

Csámpai Ivó (Fiume, 1899. július 24. Fiume – München, 1984. október 18.) cigányprímás, zeneszerz , zenetanár; Már az 1920-as években, mint képzett muzsikus, id. Magyar Imre zenekarának vezetője volt;

Czövek Erna (Orsova, 1899. december. 13. – Budapest, 1983. március. 30.)

(Forrás: Czövek Erna AMI honlapja)

zenetanár, zeneiskolai igazgató. 1920-1947 között a F városi Zenetanfolyam zongoratanára. 1945 után a tömegzenei nevelés, az új típusú zenei oktatás egyik élharcosa: 1947-t l 1950-ig a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, majd a

Népművelési Minisztérium zenei előadója; 1950-52-ben a budapesti Bartók Béla Zenei Gimnázium zongora- és szolfézstanára; 1952-től 1962-ig a Fővárosi Zeneiskola Szervezet 1. sz. körzeti zeneiskolájának igazgatója. Sokat tett a magyar zeneoktatás modernizálásáért. Előkészítette a vidéki zeneiskolai hálózat államosítását. – Főbb művei: Zongora Ábécé (1946); Zongoramuzsika 6 kötet (1951); Zongora-iskola I. (1975); Miniatúrák, zongorára (1975); Zongora-iskola II. (1977.); Emberközpontú zenetanítás, módszertan (1979.). Az 1960-as és 1970-es években a Parlando Szerkesztőbizottságának tagja volt. Emlékét a Tóth Aladár Zeneiskola és a nevét is viselő budakeszi Czövek Erna AMI ápolja a legaktívabban; és a nevét is viselő budakeszi Czövek Erna AMI ápolja a legaktívabban. Czövek Erna Parlandóban megjelent írásaiból: Gondolatok az ismeretterjesztésről, 1962/2., Hivatásos zenészek képzése (ISME), 1964/7-8., A zenepedagógia kapcsolata a mai zenével, 1969/3., Az egyéni fokozatosság elve a technika megalapozásában (Martienssen), 1971/5;

Diskay József / Klein József (Tapolca, 1889 – Los Angeles, 1964) operaénekes, tanár. Énekhangját Máder Dezső fedezte fel és ösztöndíjként szerdette a Népszínház-vígoperához. Énekelni Graeff mester, a színjátszásra Hevesi Sándor tanította. Tagja volt Zilahy Gyula debreceni színtársulatának és a Magyar Királyi Operaháznak. Az 1. világháborúban katona, majd meghívást kapott New Yorkba, ahol igen nagy sikerei voltak. 1929-től Hollywoodban a hangosfilm egyik első énekes sztárjaként élt és dolgozott. Tenorhangját hanglemezek és azokon magyar dalok születtek. Kívánságára, halála után a hamvait tartalmazó urnát a tapolcai zsidótemetőben, szülei sírjában helyezték el;

Engel Iván (Békéscsaba, 1899. október 6. - Bazel, 1985. december 16.) magyar

(Kálmán Kata felvétele, 1933 – Magyar Fotográfiai Múzeum)

zongoraművész, egyetemi tanár. 1921-ben mutatta be első önálló hangversenyét a Zeneakadémián, ahol 10 évig tanított zongora és zongora kötelezés tárgyat. 1925-ben meghívták a kairói zeneiskola tanárának, ahol 1927-ig volt. Ezután Berlinben élt. A második világháborút követően a budapesti Zeneművészeti Főiskola tanára lett 1956-ig. 1956-tól Svájcban élt;

Falk Géza (Budapest, 1899. január. 16. - Pozsony-Ligetfalu /SK, Bratislava-

Petržalka) 1945. március 29. 1922-ben végezte a Zeneművészeti Főiskolát. Négy évig volt a budapesti Zsidó gimnázium zenei vezetője. Elméleti könyvei: Általános zeneelmélet: Zenei formában. Kompozíciói: Furulyás; Kinyilatkoztatás (oratóriumok); vonósnégyes, fúvós trió, dalok. F. azok közé a magyar zenészek közé tartozik, akik a zsidó népi zene alapjain komponálnak;

Farkas Jenő (1899–1949) I. Ferenc József utolsó primása. 14 éves volt, amikor megalapította együttesét. Az I. Világháborúban, mint tábori zenész, jóteknő célú hangversenyeket adott. Rádiós szerepléseinek köszönhetően igen népszerű volt;

Gonda Nándor (Újvidék, 1899 -): orgonaépítő. 1912-16: Temesváron tanulta az orgonaépítést, gyakorlati évek után 1923: a Rieger gyár alkalmazta. Közreműködött 1925: Szatmárnémetiben Székesegyház, 1929: a Budapest terézvárosi templom, 1930-31: a Budapest Dohány utcai zsinagóga, 1931: a budavári koronázó templom orgonájának építésében;

Hajdu Anna (Kemecse, 1899. október 13. – Budapest, 1988. november 15. hangverseny-énekesnő, énektanár. Első nyilvános hangversenye 1939-ben volt a Zeneakadémián. A Magyar Rádió gyakori szereplője volt már szintén 1939-től. Megtanult cimbalmozni is, és népdalhangversenyein saját kísérete mellett énekelt. Hivatásos munkaközösségének befejezése óta fiatal énekesek hangképzőjeként vált ismertté;

Halász Gitta (Lipik, 1899 – Budapest, 1968. május 8.) operaénekes-tanár. 1918-

A levelez lapon a m vész n sajátkez aláírása. Varga M. Pál felvétele

tól a budapesti Operaház tagja, ahol Ábrányi Emil *Don Quijote* c. operájában a Királyleány szerepében mutatkozott be. Operaénekesi pályája a zsidótörvények következtében 1939-ben félbeszakadt. 1945 után visszakerült az Operaházba s 1948-tól örökös tag. Els rend Mozart-énekesn volt. F ként szubrett-szopránalakításaival aratott sikereket. Élete utolsó éveiben énektanítással foglalkozott. – F bb szerepei: Susanne és Cherubin (Mozart: *Figaró házassága*); Zerlina (Mozart: *Don Juan*); Blonde (Mozart: *Szöktetés a szerájból*); Annuska (Weber: *B vös vadász*); Musette (Puccini: *Bohémélet*); Oscar (Verdi: *Álarcosbál*); Nadda (Leoncavallo: *Bajazzók*);

Harsányi László (Nemesszalók, 1899. március 26. – Budapest, 1976. szeptember 26.) kántortanító, karnagy. Munkáját Rábakecskén kezdte, ahol 1923-ig tanított. Ekkor Marcalt re költözött, ahol 40 évig tanított, közben az iskola igazgatói teend it is ellátta, egyben iskolai felügyel je volt a pápai esperesi kerületnek. 1955-ben leváltották az igazgatói posztról és beosztottként tanított 1963-ban történt nyugdíjazásáig. 1923 szén megalakította az Olvasókört. Ennek keretein belül létrejött az énekkar, mely 1925-ben Marcalt i Dalárda néven önálló egyesületté vált és tagja lett az Országos Dalosszövetségnek. A dalárda az 1950-es évek közepéig m ködött. Választmányi tagja volt a Veszprém vármegyei Népm velési Bizottságnak;

Herczeg László (1909-kb. 1994) zenetanár;

Hoór-Tempis Erzsébet (Budapest, 1899. július 30 – Budapest, 1981. október 20.) énekm vész-tanár. 1923-ban volt els önálló dalestje a Zeneakadémián. Bécsben s más városokban hangversenyezett. A Magy. Rádióban, megalakulásától 1943-ig, gyakran énekelt, f leg magyar szerz k, Bartók, Kodály s mások dalait. 15 éves korában már zongorát, 18 éves korától éneket tanított. 1924-ben meghívta a debreceni Városi Tanács a Városi Zeneiskola ének tanszakának vezetésére, itt tanított 1947-ig. Debrecenben zeneóráin

növendékeit m vészi igényességre nevelte. M velt muzsikus, kiváló m fordító is volt (5 nyelven beszélt), lefordította a m dalok és operarészletek (áriák, együttesek) szövegeit; zongorán kísért, kosztümöket-kellékeket tervezett és készített. Kiváló énekmester, ismerte a teljes énekes szakirodalmat (az összes jelent s operát), remekül zongorázott, kiváló pedagógus volt, az énekes-szólisták több generációja került ki keze alól. Tóth Aladár 1947-ben meghívta a bp.-i Operához énekmesternek, ahol haláláig tanított. A budapesti Zenem vészeti F iskola ének-f tanszak tanára volt 1949-62 között nyugdíjazásáig;

Lajtai Lajos (Budapest, 1899. április 13. – Budapest, 1966. január 12.) zeneszerz , tanár. 1923-ban hozták színre el ször els operettjét Budapesten (Az asszonyok bolondja, Budai Színkör), azt követte a Mesék az írógépr l (Városi Színház, 1925); A régi nyár (Budai Színház, 1928), stb. 1935-t l Nyugat-Európában, 1938-tól pedig Svédországban élt. Számos dala megtartotta népszerűségét (Hétre ma várom... , Legyen a Horvát kertben Budán... , Jöjjön ki Óbudára... , Hol van az a nyár... , Én édes Katinkám... stb.). Utolsó bp.-i bemutatója 1958-ban volt (Három tavasz);;

Laki Farkas Jen (Répcelak, 1899-1949) prímás, zeneszerz , tanár.

(Forrás: Cigányzenész – Szabó Piroska lapja)

- I. Ferenc József utolsó prímása (a királygy r tulajdonosa). 1932-t l a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének alelnöke, a Fráter Lóránt Társaság tagja. 1929-ben a Magyar Rádió népszerű ségi szavazatai alapján id. Magyar Imre és Farkas Jen volt a legismertebb. 1933-ban a Berlieni rádióban ad

hangversenyt. Film szereplései közül a legkiemelkedőbb a Szántó György regényéből készült és Bolvári Géza rendezésében a "Stradivári" című német film, főszerepben Gustav Fröhlich és Sybille Schmietsz-el. A film egész zenekari anyagán kívül az összes szóló betétet is játssza. Ismertebb szerzeményei: A vármegye udvarába, Cseresznyefa ára, Ha majd egyszer úgy érzed, Jaj ez a nagy szerelem, Eltörött az ezüsthangú tilinkóm, Szárba kell a csikót fogni;

Laurisin Miklós (Kalocsa, 1899. augusztus 21. – Budapest, 1949. november 6.) zongoravész-tanár és zeneszerző. 1922-től a Nemzeti Zenede, 1924-től a Fodor Zeneiskola, 1930 – 46 között a Zeneművészeti Főiskola tanára. 1921-ben Banda Mártonnal (hegedő) és Baranyai Gyulával (gordonka) triót alakított, mely 1929-ig működött. Mint zongorakísérő is elismert volt;

Maleczky Bianka (Budapest, 1889. január 14.–Budapest, 1946. május 14.) Operaénekes-tanár. Rövid ideig Krecsányi Ignác színtársulatában működött. 1912–1925 között az Operaház magánénekesnője volt, 1921-től tanított a Zeneakadémián. Fontosabb szerepei: Melinda (Erkel F.: Bánk bán); Philine (Thomas: Mignon); Az Éj királynője (Mozart: A varázsfuvola);

Ormándy Jenő, *Eugene Ormándy*, eredetileg *Blau-Ormándy Jenő* (Budapest,

(Forrás: [café momus](#) – komolyzenei portál)

1899. november 18. – Philadelphia, 1985. március 12.) magyar származású amerikai karmester, zeneszerző, karnagy, zenetudós. 1914-ben a budapesti Zeneakadémián diplomázott Hubay Jenő hegedő tanítványaként. 1917-ben professzorrá nevezték ki. 1921-ben New York-ban koncertmester lett, ott is telepedett le. 1924-től karmester volt New York-ban, 1931–1936 között Minneapolisban. 1936-ban ment Philadelphiába, ahol előbb Leopold Stokowski

mellett a Philadelphia Orchestra állandó karmestere, majd 1938–1973-ig zeneigazgatója volt. 1945-ben mutatta be Bartók Béla 3. zongoraversenyét;

Sándor Renée /Ster/ (1899. július 8. – Budapest, 1977. augusztus 29.) zongoraművész-tanár, Sándor Árpád zongoraművész és Sándor Frigyes karmester testvére. 1922-től hosszabb ideig Németországban turnézott Árpád bátyjával. Különösen a barokk és a bécsi mesterek, Mendelssohn, Bartók muzsikáját tolmácsolta rendkívüli formaérzéssel, tiszta zeneiséggel. Egy időben rendszeresen játszott kamarazenét Tátrai Vilmossal és vonósnégyesével. 1945 előtt a Goldmark Zeneiskolában, 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (1951–54) tanította a zongorakötelező tárgyat;

Schirger Géza (Budapest, 1899. október 19. - Dunaújváros, 1981.) zongoratanár, zeneszerző, karmester. 1926-34-ig a Royal Orfeum másodkarmestere, 1934-ben a Flóra Balett munkatársa. 1952-54. között a veszprémi zeneiskola igazgatója. 1955-től a dunaújvárosi zeneiskola igazgatóhelyettese. 1966-ban nyugállományba vonult. 1974-től a Dunapataji Állami Zeneiskola solti tagozatának szerződéses zongoratanára. Karmesterként és zongoratanárként sokat tett Dunaújváros zenei életének fejlődéséért. A szimfonikus zenekar alapítója, zenekarvezetője. Haláláig volt a zenetanárok munkaközösségének vezetője, a TIT elnöke. Hangszerelések, rézfúvós kamaraegyüttesre írt átiratok füzeteinek nevéhez;

Seress Rezső /született Spitzer Rudi / (Budapest, 1889. november 3. – Budapest,

(Forrás: Wikipédia)

Józsefváros, 1968. január 11.) zeneszerző, zongorista. Az egyik leghíresebb örökzöld dal, az egyetlen magyar világsláger, a Szomorú vasárnap (Gloomy Sunday) szerzője (szöveg: Jávor László, a 8 Órai Újság műnyelvi riportere). A dalt több mint 100 nyelven adták el ;

Szabolcsi Bence (Budapest, 1899. augusztus 2. – Budapest, 1973. január 21.)

Szabolcsi Bence Artur Rubinstein társaságában, 1966

(Vámos László: *A zene művelésében. Képzés és művészet* Kiadó, Budapest, 1982, 48. kép.)

zenetörténész, művészettörténész, az MTA tagja (levelező tag 1948, rendes tag 1955). Budapesten tanult jogot, irodalomtörténetet és filozófiát (1917-20) és Lipszében zenetudományt, művészettörténetet és történelmet (1921-23). Társszerkesztője volt a "Zenei Szemlének" (1926–29), Tóth Aladárral a Zenei lexikonnak (1930–31). Tagjává választották 1936-ban a londoni Royal Asiatic Society, 1938-ban a Nemzetközi Zenetudományi Társaság, 1940-ben a Nemzetközi Népzenei Tanács, valamint 1960-ban a finn Kalevala Társaság. 1945-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetörténet-tanára (magyar zenetörténet, zenetörténet, operatörténet, zenei stílustörténet). 1951-ben megalapította és haláláig irányította a zenetörténész-képzés legelső magyarországi helyét, a zenetudományi tanszakot. 1950–1956 között az "Új Zenei Szemle", 1960-tól 1973-ig a "Magyar Zene", haláláig a "Studia musicologica" c. folyóiratok szerkesztőbizottságának tagja volt. Ez utóbbinak (Kodály Zoltán 1967-ben bekövetkezett halála után szerkesztője lett. 1951–1956, valamint 1959–1961 között elnöke volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Bartha Dénessel együtt szerkesztették a "Zenetudományi tanulmányok" tízkötetes könyvsorozatát (1953–62). 1961-ben megalapította és 1973-ig igazgatóként irányította az MTA Bartók Archívumát, amely 1969 (más forrás szerint 1974) óta az MTA Zenetudományi Intézeteként működik. Az 1920-as, 30-as években bejárta a Duna menti országokat, hogy összegyűjtse, majd közzétegye a régi magyar zenetörténeti emlékeit. Útjainak eredményeképpen 1928–1954 között tíz alapvető tanulmányt írt a magyar zene történetéről, a középkortól kezdve a 19. századig. E tanulmányok "A magyar zene évszázadai" c. gyűjteményes kötetekben jelentek meg 1959 és 1961 között.

Ugyanennek az anyagnak más elv , antológia-szer ̄ összefoglalása "A magyar zenetörténet kézikönyve" (1947). Az 1930-as évek közepét l terjesztette ki kutatásait az egyetemes zenetörténet jelenségeinek és összefüggéseinek vizsgálatára. Ekkor megjelent m vei: "Bevezetés a zenetörténetbe" (Budapest, 1936); "A zene története" (Budapest, 1940); "Beethoven" (Budapest, 1947); "Európai virradat. A klasszikus zene kialakulása Vivalditól Mozartig" (Budapest, 1948). Szabolcsi írta az els , tudományos hitel ̄ magyar Bartók-életrajzot (1955). Új kutatási területet nyitott meg a Liszt kései alkotói korszakát vizsgáló tanulmánya is: "Liszt Ferenc estéje" (Budapest, 1956). Élete utolsó hónapjaiban adta közre válogatott Kodály-tanulmányait: "Úton Kodályhoz", (Budapest, 1972). Kutatásainak két f ̄ területét egy-egy hanglemez-antológia formájában is közreadta: "Musica Hungarica" (Budapest, 1965); "Musica mundana" (Budapest, 1975), "Zsidó kultúra és zenetörténet" (szerkesztette Komoróczy Géza, Tankönyvkiadó. Nevét viseli a kiemelked ̄ zenetudományi és zenei ismeretterjeszt ̄ tevékenységért évente odaítélt állami kitüntetés, a Szabolcsi Bence-díj;

110 éve született

Andor Ilona (Pécsvárad, 1904. április 9. – Budapest, 1977. július 18.) ének-

(Forrás: LFZE honlapja)

zenetanár, karnagy. Zongorát tanított 1927-28-ig zongorát tanított a pécsi Városi Zeneiskolában, mint óraadó (más helyen 6 évet említenek). 1929-t l a Ranolder tanítóképz ̄ Intézetben fakultatív zenetanár és II. karnagy. A harmincas évek közepén a Zeneakadémia Középiszkolai énektanárképz tanszakának hallgatója. 1948-tól a Ranolderben I. karnagy (az intézet neve Leövey Klárára változott, ma is ez a neve). 1954-ben népdalgy ̄jtés Somogyban. 1965-ben vonul nyugdíjba papírforma szerint, mert 1969-ig, helyettesként teljes óraszámában tanított. Kodály több m vét (Árva vagyok,

Hegyi éjszakák V.) az kórusának írta. Az els k között alakította ki Bartók és Kodály kórusm veinek el adói stílusát;

Báthory Sándor (Mez túr, 1904 - Szeged, 1993) gordonkam vész-tanár. 1935-ben Mez túron zeneiskolát alapított. 1947-52 között a szegedi Állami Konzervatórium tanára, 1952-66 között pedig a Zenem vészeti Szakközépiskola igazgatóhelyettese, majd igazgatója, 1966-72 között a Szegedi Zeneiskolai Tanárképz Intézet igazgatója. Tanítványa volt többek között Onczay Csaba és Sin Katalin gordonkam vész,

Bodó Erzsébet /Berg Ottóné / 1904. szeptember 11. – 1957.) operaénekes-tanár. Mint növendéket szerz dtette 1924-ben Sebestyén Géza a Városi Színházhoz, hol két szezont töltött; a debut-je Ábrányi Emil »Monna Vanna« c. operájában volt. 1927. tavaszán Saljapin Fedor világhír orosz basszista els budapesti vendégszereplésekor a »Faust«-ban Margitot énekelte, amely el adás után hároméves szerz dést kötött a Magyar Királyi Operaházzal, ahol a drámai koloratura-szerepeket tölti be. F bb szerepei: Turandot, Aida, Szilágyi Erzsébet, Sulamith, Leonora stb;

Bors Irma (1904-1993) irgalmas rendi kedves n vér, zenepedagógus életében

(Forrás: Holocaust Emlékközpont – Budapest)

embermentetteiért nem akart elismerésben részesülni, bár a megmentettek – köztük tanára, Kodály Zoltán is, akit az üldözések idején zsidó származású feleségével együtt bújtatott – szorgalmazták, hogy a Világ Népeinek Igazai közé kerüljön. A kezdeményezést folyamatosan azzal hátrította el: „Ne, nem azért tettem.”. Az 1993. március 9-i halálát követően temetésén egyik tanítványa nekrológiájában így méltatta bátor kiállását: „Az üldöztetés idején zsidó társait mentette. A veszélyes időkben Kodályék a Szent Teréz Intézet pincéjében rejtőztek, amint azt Kodály levelei is tanúsítják. Bors Irma megmentette az újpesti Kórház főorvosát is és sok más hozzáfordulót, úgy, hogy keresztlevelet szerzett számukra. Ezért később a Fűtcai börtönben kellett „számot adnia.” A „zsidó személyek” megkülönböztetését előíró, sárga csillag viseléséről szóló gyalázatos rendelet érvénybelépésének napján – saját és tanítványai elmondása szerint – tiltakozásul rendi ruhájára tűzött sárga csillaggal jelent meg az iskolában. Embermentetteiért nem akart sohasem elismerésben részesülni, bár

a megmentettek – köztük tanára, Kodály Zoltán is szorgalmazták, hogy a Világ Népeinek Igazai közé kerüljön. Nemesszeghyné Szentkirályi Mártával az énekzenei általános iskolák alsó tagozatos osztályai számára 1964-ben sikeres tankönyveket írt;

Bruckner Gyula (Budapest, 1904 -) hegedő tanár. 1925-től a kispesti Deák Ferenc reálgimnázium zenetanára volt. Zeneesztétikai előadásokat tartott a Kispesti Evangélikus Ifjúsági Egyesületben. 1936-ban a kispesti Koppa-zeneiskola tanára lett;

Brunovszky Károly (Budapest, 1904. november 2. – Budapest, 1988. április 15.) hegedő tanár, hegedő és brácsa-művész-tanár. 1924-1930 között Waldbauer Imrénél és Lajtha Lászlónál tanult. A Városi Színház zenekarában játszott. 1930-ban alapító tagként került a Budapesti Hangversenyzenekarba, ahol ügyvezetőként is működött. 1940-44-ben a Székesfehérvári városi Zenekarnál játszott. 1945-től 1949-ig ismét a Budapesti Hangversenyzenekarnál művészeti titkár. 1949-1977 között a Magyar Állami Operaháznál volt művészeti titkár. Emellett 1950-től ellátta a Budapesti Filharmóniai Társaság titkári teendőit; 1967-től az egyesület ügyvezető igazgatója volt;

Domján István (Rákospalota, 1904 –?) karnagy, zenetanár. Zenei tanulmányait magánúton végezte. A tapolcai Filharmonikus Zenekar, a Községi Leventezenekar, a VOGÉ Csobánc Férfikar, a Palestrina Kórus karnagya volt. Több zenekari művet alkotott: motettákat, magyar dalokat, operettzenei műveket;

Enge János (Pécs, 1904. október 6. – Budapest, 1981. május 18.)

zenepedagógus, iskolai tanár, zeneszerző. Rácvárosban működött először önálló kántorként (1923-1927). 1927 és 1945 között a mosoni plébániatemplom kántora volt. Legnagyobb itteni érdemének a Mosoni Ének- és Zeneegylet (MÉZE) felvirágoztatását, országos kórusná válását tarthatjuk. 1933-ban létrehozta a MÉZE Zeneiskoláját. 1938-ban elvégezte a Liszt Ferenc

Zenemvészeti F iskola egyházkarnagyi szakát. Tanított az 1938-ban meginduló Magyaróvári Zeneiskolában. 1940-ben a MÉZE vegyeskara a győri dalosversenyen első helyet ért el. Mosonban és Magyaróváron számos kórust vezetett. 1945-ben a zalaegerszegi leányliceumban tanított. Ugyanebben az évben megalapította a Magyar Olajipari RT. Munkás „Jószerecsét” Dalkört. Az egyházi líceum bezárása után visszakerült Pécsre, a tanítóképzésbe, ahol tanult és 1951-től taníthatott. 1955 és 1967 között a székesfehérvári zeneiskola igazgatója volt. Innen ment nyugdíjba, de ennek harmadnapján agyvérzés érte. Mosonmagyaróvár mosoni városrészén utca, a mosoni templomban emléktáblázza emlékeit.

Frid Géza (Máramarossziget, 1904. január. 25. – Amszterdam, 1989.)

(Magyar Zeneszerzők honlapja)

szeptember 13.) zeneszerző, zongoraművész. Európa legjelentősebb városaiban koncertezett, majd 1929-ben Amszterdamban telepedett le. Zongorakísésként és Bartók-interpretátorként is fellépett többek között az USA-ban és a Távol-Kelet országában. 1964-1969 között az utrechti konzervatórium kamarazene tanára. – Jelentősebb művei: Concerto (két hegedőre és zenekarra, 1952), Études Symphoniques (zenekarra, 1954), Ritmustanulmányok (kamarazenekarra, 1959), Tizenkét metamorfózis (fúvósokra és zongorára, 1963), Paganini-variantes (két hegedőre, 1969), Sous roumains (fuvolára, piccolóra, brácsára, hárfára és ütőkre, 1975), valamint kórusok, dalok;

Gosztonyi János (Újpest, 1909. április 12. – Budapest, 1972. február 27.) orgonaművész-tanár. 1954-ig Ózdon római katolikus egyházkarnagy volt és zongorázni tanított. 1954-től nyugdíjazásáig (1969) Budapesten általános iskolában tanított éneket, és énekkart vezetett. A Zeneakadémián csaknem évente adott orgonakoncertet. Több ízben szerepelt a fővárosban és vidéken, mint zongoraművész és kísérelő ;

Gregor Klára, Paulovics Gézáné (Budapest, 1904. június 28. – Budapest, 1976. július 5.) orgonaművész-tanár. 1928-tól hangversenyezt, gyakran játszott Ausztriában, Svájcban, Olasz- és Franciaországban. Az ötvenes évektől Budapesen, Hódmezővásárhelyen tanított orgonát, zongorát és zeneelméletet;

Gyulai Elemér (Kaposvár, 1904. február. 19. – 1945 - A Holocaust áldozata)

Gyulai Elemér alkotása HUNGAROTON cd-én

zeneszerző és zenepszichológus. Magyarországon elsőként foglalkozott tudományosan a zenepszichológiával. 1936–39 között módszeres kísérleteket folytatott az Országos Szociálpolitikai Intézetben a zenehallgatás másodlagos színelményeinek vizsgálatára. Szerzeményeivel több nemzetközi és hazai díjnyertese volt. A fasizmus áldozata lett;

Koncz János (Szombathely, 1904. november 25. – Budapest, 1937. január 5.)

hegedűművész-tanár. Hubay Jenő tanítványa volt. 13 éves korában, mint csodagyermek járta be Európát. 1920–26-ban Olaszországban élt. 1928-tól a Zeneművészeti Főiskola tanára volt. Klasszikus művek kiváló előadásával vált híressé. Nevét és emlékét Országos Zeneiskolai Hegedűverseny névvel tisztelték szülővárosában;

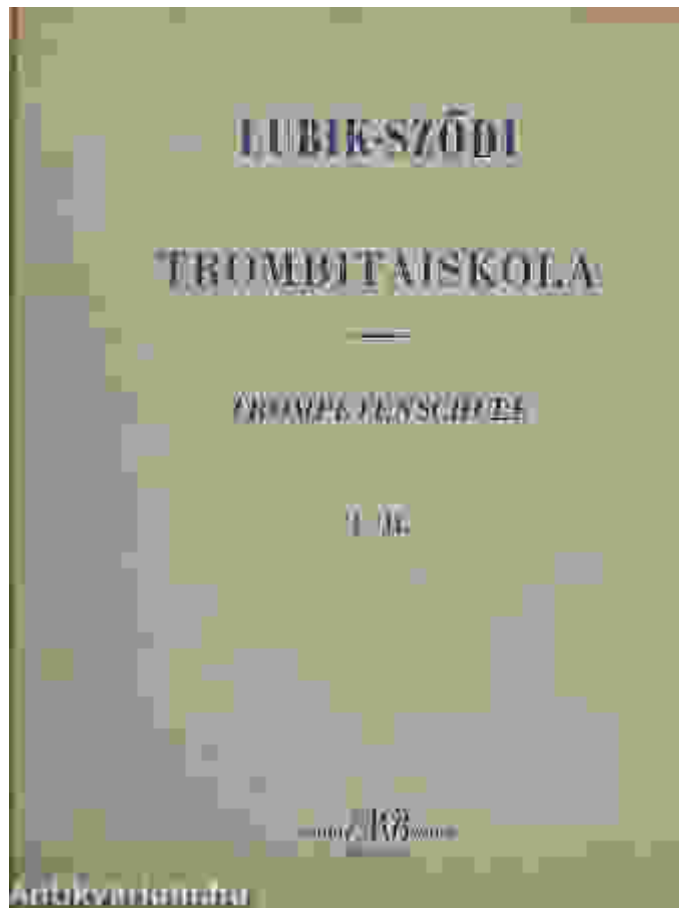
Kovács György (Budapest, 1904. július 3. – Budapest, 1985. május 2.) zeneszerző, tanár. A Hunnia filmgyár zenei vezetője volt. Később jazz-

hangszerek tanításával foglalkozott és elméletet tanított. Tagja volt a Budapesti Szimfonikus Zenekarnak. – Műveiből: Róma (szvit, zongorára); Szonáta (három tételben, ütő hangszerekre); Eljáték (egy expresszionista drámához); Tíz dal Kriza János Vadrózsáiból (zongoradarabok, Bp., Berlin);

Laczó István (Szombathely, 1904. szeptember 16. – Budapest, 1965. szeptember 27.) operaénekes-tanár. 1935-től 1963-ig, nyugalomba vonulásáig az Operaház magánénekeseként. F. sz.: Otello (Verdi); Turiddu (Mascagni: Parasztszücs); Canio (Leoncavallo: Bajazzók); Kalaf (Puccini: Turandot);

Lesznai Lajos (Budapest, 1904. december 6. – Budapest, 1977. november 17.) zeneesztéta, a zenetudományok kandidátusa (1971). 1945-ben belépett a Szikra Könyvkiadó szerkesztésébe, lektorként dolgozott 1945-től 1948-ig, majd a Honvédelmi Minisztériumban 1949-től 1952-ig. A Zenemű kiadónál lektor (1952–56). 1956-tól nyugdíjazásáig (1962) a Népművészeti Intézetben volt előadó. 1945 óta számos zenei tárgyú cikket, tanulmányt publikált, népszerű előadásokat tartott. Cikkei jelentek meg az Új Zenei Szemlében, a Magyar Zenében, a Parlandóban, a Studia Musicologicában;

Lubik Imre (Budapest, 1904. december 7. – Budapest, 1964. január 17.)

trombitam vész, f iskolai tanár;

Masopust Péter (Erzsébetfalva, 1904. május 20. – Budapest, 1970. június 6.) heged m vész-tanár. A Budapesti Hangversenyzenekar heged se (1927–32), majd 1966-ig a budapesti magyar Állami Operaház szólamvezet je volt. Pestszenterzsébeten zeneiskolát alapított (1940), melyben 1962-ig tanított;

Nádasdy Kálmán /született Graff Kálmán/ (Budapest, 1904. november 25. –

Bessenyei Ferenc és Joviczky József között (Forrás: Bessenyei Ferenc honlapja)

Budapest, 1980. április 17.) filmrendez , színészpédagógus, színházigazgató, m fordító. Segédrendez ként került az operaházba 1923-ban. 1926 és 1932 között zeneszerzést tanult a Zeneakadémián, ahol Kodály Zoltán volt a tanára. 1933-ban lett az Operaház rendez je, majd 1941-t l f rendez je, 1957 és 1966 között vezet f rendez je. 1959 és 1966 között az operaház igazgatója volt. Rendszeresen rendezett külföldi színházakban is. 1938-ban a milánói Scala-ban (Puccini: Turandot), 1938-tól 1940-ig a firenzei Maggio Musicaleban (Bartók: A kékszakállú herceg vára, Kodály: Székelyfonó), 1948-ban Palermóban (Offenbach: Hoffmann meséi), a Veronai Arénában (Bizet: Carmen), 1950-ben pedig a bécsi Staatsoperben (Puccini: Bohémélet) és Helsinkiben (Erkel: Bánk bán) rendezett. Rendezett 1938-ban, 1946-tól 1949-ig, 1954-t l 1955-ig, 1959-ben és 1962-ben a Nemzeti Színházban. Színpadi rendezést tanított a Színház- és Filmm vészeti F iskolán 1950-t l. A f iskola f igazgatója volt 1964 és 1974 között. Nevéhez f z dik az els színes magyar játékfilm a Ludas Matyi rendezése 1949-ben, valamint 1953-ban a Föltámadott a tenger cím kétrészes játékfilm elkészítése. 1966-ban vonult nyugdíjba, az Erkel Színházban és az operaházban haláláig rendezett. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 62. Nevét a XX. kerületi Nádasdy Kálmán M vészeti Iskola viseli;

Dr. Nagy Béláné Steiner Erzsébet (Budapest, 1904. szeptember 7.)
hegedőművész-tanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi IX. kerületi
Állami Zeneiskola);

Ottó Ferenc (Valkó, 1904. október 26.– Gödöllő, 1976. november 19.)
zeneszerző, zene tanár. A 30-as években komponálta 3 dal Balassi Bálint
verseire és József Attila versére *Altató* című művét. Tanulmányt írt Bartók Béla a
Cantata Profana tükrében címmel (Bp., 1936). Nyír József szövegére írt
operát: *Júlia szép leány* (bem. Operaház, 1939). A II. világháborúban amerikai
fogságba esett Franciaországban, 1946-ban tért haza. Dolgozott Magyar Bacchus
című színpadi művésznél, majd elkészítette a *Zöld Ilona* és a *Magyar Bacchus* szviteket.
A *Zenem* kiadó közreadta több dalát, valamint *Fűvösötösét*. – *M. Favágó*
(József Attila szövegére, férfikarra, 1936, vegyeskari átírat, 1937); *Két pasztorál*
orgonára (1938); *Három fantázia régi magyar egyházi népénekekre* (orgonaműve,
1939); *Aratónap* (kantáta Illyés Gyula költeménye alapján, 1940); *Lengyel*
millenniumi mise (1965); *Karácsonyi pasztorál* (1967); *Három magyar mise*
(1967, 1970, 1971); *In memoriam Z. Kodály* (kürtszóló, bem. New York,
1971); *Magyar Miatyánk* (bem. Bp., 1972); *Rákóczi-oratórium* (1974) stb.;

Palotai Vilmos (1904-1972) gordonkaművész-tanár, az "Új" Magyar
vonósnégyes /Végh Sándor (1. hegedő), elölbb Szervánszky Péter, majd Halmos
László (2. hegedő), Koromzay Dénes (brácsa) és Palotai Vilmos (cselló) / tagja;

Perlaki József (Ózd, 1904. május 9. – Budapest, 1984. július 16.) harsona- és
tubaművész, tanár. 1939-68-ban a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának
harsona-szólamvezetője; 1945-82-ben a Bartók Béla Zeneművészeti
Szakközépiskola harsona-tuba tanára. Műveit: *Harsonaiskola* (1-3.); *Tubaiskola*;
Harsonaduók;

Rösler Endre (Budapest, 1904. november 27. – Budapest, 1963. december 12.)

operaénekes-zeneakadémiai tanár. Az Operaházban 1927-ben debütált Alfredo szerepében Verdi Traviata című operájában. 1963-ig a társulat magánénekes volt. Nagy sikerrel szerepelt Salzburgban Toscanini vezényletével, 1935-ben a milánói Scalában De Sabata vezényletével, 1939-ben és Firenzében 1937-ben, 1939-ben, 1943-ban. Első sorban Mozart operáiban nyújtott kimagasló alakításokat. 1953-tól haláláig a Zeneakadémia tanára volt;

Som László (Budapest, 1904. március 24. – Budapest, 1982. augusztus 11.): nagybőgő-művész és tanár. 1940-ben a Budapesti Hangversenyzenekar alapító tagjaként került az együttesbe, majd az Operaház zenekarában játszott 1968-ig. 1963-1981 között vezette a Budapesti Filharmóniai Társaság kottatárát. 1953-1980 között a Székesfehérvári Áll. Zeneiskolában tanított, s időnként a helyi zenekarban is játszott;

Somogyi Vilmos (Budapest, 1904. szeptember. 10. – Budapest, 1985. április 3.)

zenetörténész, zenei író, újságíró. Pályáját sportújságíróként kezdte, majd 1926-tól 1944. márciusáig az Operaház sajtófelelőse volt. Dolgozott a Magyar Rádió Új zenei Újság című sorának, cikkírója volt a Muzsika című folyóiratnak. Péterfy-éremmel tüntették ki (1984). – M. Operettek könyve (Gál György Sándorral, Bp., 1959); Mesél a bécsi erdő (Gál György Sándorral Bp., 1965); Pataky Kálmán (Molnár Imrével, Bp., 1968); Báthy Anna (Molnár Imrével, Bp., 1969);

Szabó Ernő (Székelyudvarhely, 1904. november 22. – Debrecen, 1982. szeptember 12.): hegedűtanár, zenei író. 1929-1952 között a sárospataki református főiskola, 1952-66-ban a debreceni református kollégium zenetanára és a Kodály Zoltán Zenei Szakközépiskola tanszékvezető hegedűtanára; 1966-1969 között a budapesti Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézete debreceni tagozatának hegedű-, hegedű-módszertan, kamarazene tanára, főiskolai docense volt. 1969-

t l nyugdíjasként óradíjas tanár, a debreceni tudományegyetem meghívott el adója. Cikkeket, kritikákat írt napilapokba, szakfolyóiratokba;

Szabó Lujza (Budapest, 1904 – Budapest, 1934. november 19.): énekesn .

1927-ben szerz dtette az Operaház, amelynek haláláig tagja maradt. El adásában az ékítményes énekm vészet tökéletes könnyedsége drámai kifejez er vel egyesült, színpadi ábrázoló tehetsége sokoldalú volt. Tehetsége teljében halt meg m tét következtében. Korai halálát tragikus kimenetel fogyókúra okozta. – F. sz. Melinda (Erkel: Bánk bán); Gilda (Verdi: Rigoletto); Lakmé (Delibes); Éj királyn je (Mozart: Varázsfuvola);

Szelényi István (Zólyom, 1904. augusztus 8. – Budapest, 1972. január 31.)

zeneszerző, zongoravész, zenetörténész, karnagy. Zongoratanári oklevelét 1926-ban szerezte meg és egyben pedagógiai ösztöndíjat is kapott. Így jutott a Fodor Zeneiskolában tanári álláshoz. 1926-ban Kadosa Pállal, Kósa Györggyel, Kelen Hugóval és Szabó Ferencsel megalapította a Modern M. Muzsikusok Szabad Egyesületét. Egyik vezető művésze lett a magyar zenei avantgarde-nak. Előadóművészként ez időtálmutatta be hangversenyein és rádiós szereplésin a kortárs komponisták zongoravégeit, köztük Schönberg, Hindemith, Casella darabjait. Jelentős szerepet játszott a munkás kulturális mozgalomban a munkáskórusok irányítójaként. A budapesti Állami Zenei Gimnáziumban zongora- és zeneszerzést tanár (1946-48), az intézet igazgatója (1948-50). A Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában zeneszerzést, és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Fiskolán zenetörténetet, zeneszerzést, partitúraolvasást és zeneelméletet tanított. 1951–56-ban az Új Zenei Szemle felelős szerkesztője volt. Főbb művei: Liszt Ferenc élete képekben (Bp., 1956); A magyar zene története (I–II., Bp., 1959); Gyakorlati modulációtan stílustörténeti alapon (Bp., 1960); A romantikus zene harmóniavilága (Bp., 1965); A népdalharmonizálás alapelvei (Bp., 1968);

Szüts Márta (Pécs, 1904. szeptember 28. – Budapest, 1982. november 18.),

a F városi XI. kerületi Állami Zeneiskola zongoratanára;

Toperczer István (Szalárd, 1904. április 29.) zenekari hegedő m. vész (Marosvásárhelyi Színház Zenekara, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara, BSZKRT, Budapest, Budapest Kamarazenekar - II. hegedő szólamvezető, Kolozsvári Operaház Zenekara - brácsa, Székesfehérvári városi Szimfonikus Zenekar - II. hegedő, szólamvezető, Rádiózenekar, Budapest, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara – szólóbrácsás, fuvolás);

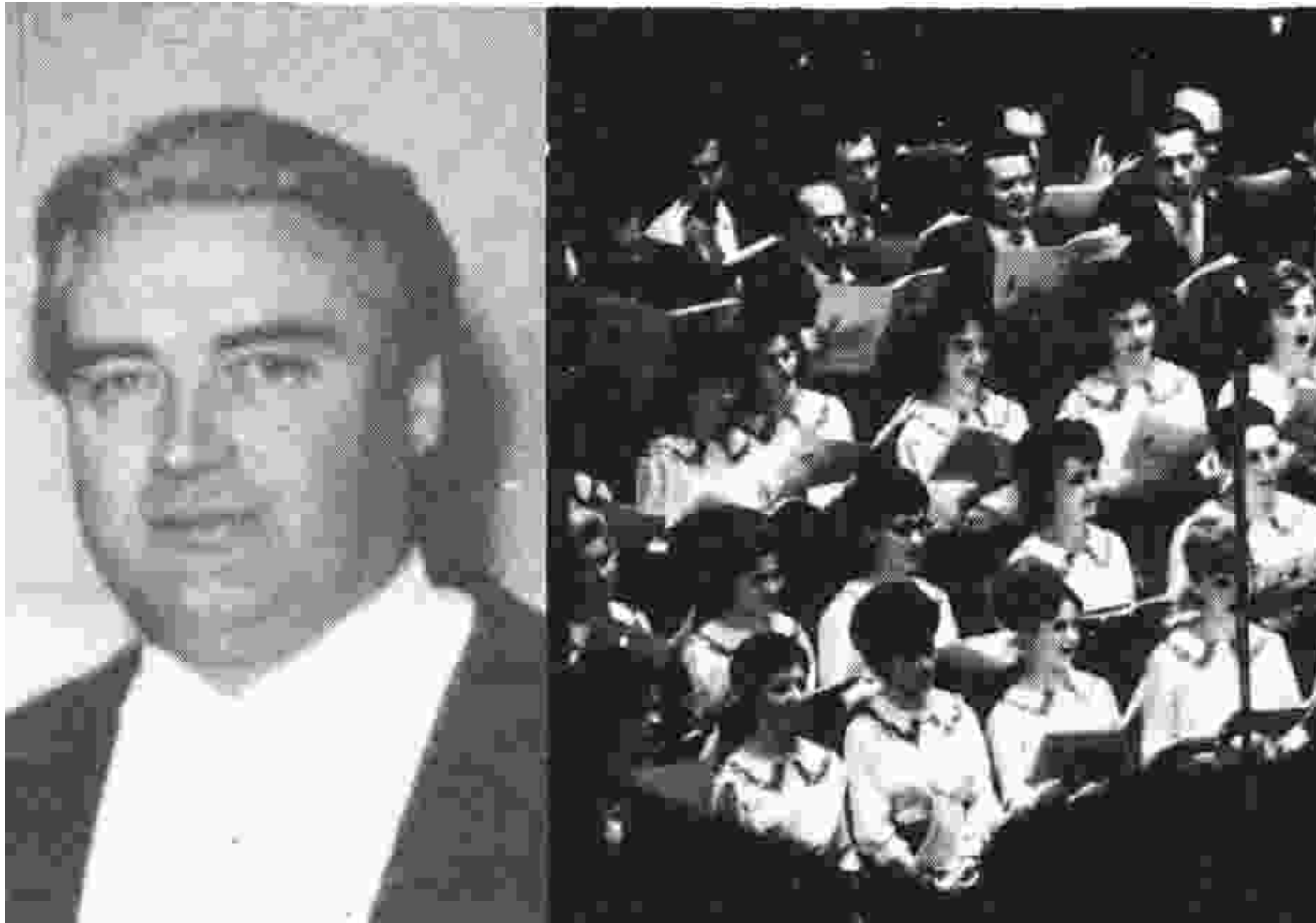
Tróznér József (Marosvásárhely, 1904. augusztus 4. – Marosvásárhely, 1984. február 6.) erdélyi magyar zeneszerző-tanár. A második világháború után hathatós zenei nevelő tevékenységet fejtett ki: tanára volt a vásárhelyi városi Zenekonzervatóriumnak (1947–49), a Népi Művészeti Iskolának (1949–71), ezzel egy időben a Zenei Líceumban (1949–60) és a Pedagógiai Főiskolán (1961–68) is tanított szolfézst, zeneelméletet és összhangzattant.

Váczai Gyula (Budapest, 1904. október 1. – Budapest, 1973. március 17.) magyar klarinétművész-tanár tanulmányai végeztével, 1929-ben az operaház alkalmazta. 1949-től a budapesti Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában, majd 1954-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában tanított fúvós kamarazenét. Több zenepedagógiai kiadványban működött közre társszerzőként (Balassa György–Berkes Kálmán: Klarinétiskola, Magyar tanulmányok klarinétra, Ujjgyakorlatok klarinétra, A fúvás nélküli gyakorlás iskolája, Technikai gyakorlatok klarinétra haladók számára);

Vadász Ernő né Benedek Erzsébet (Nagyvárad, 1904. március 15.) zongoratanár (Fodor Zeneiskola, Budapest, F városi Zeneiskola Szervezet);

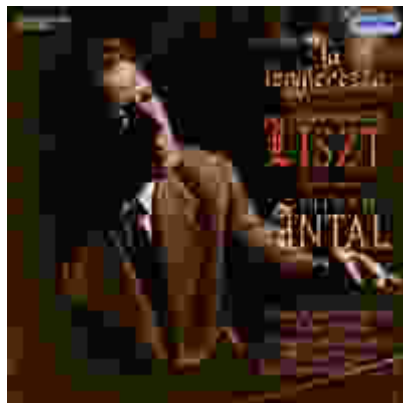
105 éve született

András Béla/Endre (Budapest, 1909 - Budapest, 1980. február 21.) zeneszerző, karmester, zenetanár.

Pályája kezdetén a Városi Színházban és a kolozsvári Magyar Operában volt karmester. Később a Budai Dalárda, majd a Vasas Énekkar vezetője lett. 1946–49-ben a Vígopera igazgatója, majd a Vasas Központi Művészegyüttes, 1963-tól pedig az Irodalmi Színpad zenei vezetője volt;

Antal István (Budapest, 1909. január 27. – Budapest, 1978. szeptember 25.)

zongoram vész, zenepedagógus. 1945-től a Nemzeti Zenede, 1948-tól haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára (zongora, metodika) volt. Repertoárjában döntően Bach, Beethoven, Schubert, Liszt Ferenc, Bartók Béla és kortárs magyar zongoraművek szerepeltek. Bemutatta Molnár Antal Szvitjét, Szervánszky Endre Szonatináját, Kadosa Pál III. zongoraversenyét, Sugár Rezső Hegedű-zongora szonátáját, Horusitzky Zoltán zongoraversenyét. Alapító tagja volt a budapesti Liszt Társaságnak továbbá tagja a bécsi és varsói Chopin Társaságnak. Művészi játékát számos hangfelvétel rögzítette. Molnár Antal zenetörténész szerint: „arról volt nevezetes, hogy zongorázó előadásában és tanításában szokatlanul mély stíluselemzésről tett bizonyosságot. Ez a ritka és mind ritkább művészi eljárás idézte elő a kivételes, lelki azonosulását a hitelesen tolmácsoló zeneművel, [...] kihámozza a korszerűség teljes apparátusát, a legapróbb elemekig, beleértve a hangszín és tempóvétel árnyalatait. Az ilyen módon felépített tolmácsolásban a történész és esztéta lelkiismerete egyesül a fölényes technikai tudással.”

Aszalos Imréné Timáry Mária (1909. október 12. -) hegedűtanár (Állami Zeneiskola Nyíregyháza, és Baja);

Balázs Gyula /dr. ujlaki (Keszthely, 1909. március 30. – ?, 1983. május 2.) –

Zongoraművész-tanár, zeneszerző. Első zenei sikereit az országos „nótaolimpián” aratta. Írt kórusműveket, zenekari és zongoradarabokat, magyar nótákat. A rádióban is gyakran szerepelt. Az *Elérhetetlen asszony* c. operett zenéjét a kolozsvári Magyar Színháznak írta. Zongoraművészként külföldön (Bécsben és Münchenben) több díjat is nyert, ahol saját műveiből tartott rádióesteket. A három kérdő címmel mesefilmet írt;

Dr. Barna Andrásné, Dénes (Davidovits) Erzsébet (Miskolc, 1909. december 1.

Dr. Barna Andrásné a Jeunesses Micales Magyarországi Szervezete 1969. évi Kongresszusán, a Fészek M vészklubban (háttérben Szabó Júlia, az érdi Lukin László Zeneiskola ny. igazgatója és a szerkeszt)

Budapest, 1984. augusztus 11.) zenetanár. 1953-tól részt vett zenei intézményeink m vel déspolitikai munkájában. A M vel désügyi Minisztériumban feladó, majd osztályvezet . 1964-t l 1977-ben való nyugdíjazásáig a Zenei F osztály f osztályvezet je volt;

Bársony Rózsi / Sonnenschein Róza (Bp., 1909. március. 14. – Bécs, 1977. március 28.) énekes-színész, tanár. 1925-ben kezdte pályafutását a Király Színház tánckarában. A F városi Operettszínház tagja volt. Ábrahám Pál Bál a Savoyban c. operettjét külföldön is sikerre vitte, férjével, Dénes Oszkárral. A II. világháború után 1948-ban lépett fel utoljára Budapesten az Én és a kisöcsém c. operettben. Bécsben élt, de a hatvanas évek elejét l rendszeresen vendégszerepelt a budapesti szabadtéri színpadokon;

Férjével, Schustek Györggyel /1962/

Dr. Berkes Kálmán (1909. július 25. -1969) klarinétm. vész-tanár. A budai Ciszterci Gimnázium és a Budai Zeneakadémia után f. városi állami zeneiskolákban tanított.

jelent meg a mindmáig használatban lévő klarinétiskolája (Balassa Györggyel). 1938-ban megalapította a Berkes kamaraegyüttest, 1950-ben pedig Szebenyi Jánossal (fuvola) és Szendrey-Karper Lászlóval a Magyar gitárhármaszt;

Borst Rudolf (1909-2000) trombitam. vész-tanár, kottaközreadó-szerkesztő ;

Fajth Tibor (Kiskunhalas, 1909. december 21. – Budapest, 1975. május 13.)

jogász, zenei és idegenforgalmi szakíró, tanár, igazgató. 1934–1945 között fővárosi tisztviselő, 1945-től a Gazdasági Főtanács, később a Népgazdasági Tanács munkatársa volt. 1955-ben a Kiadói Főigazgatóság elnökhelyettese, 1956-tól a Népművelési Minisztérium pénzügyi főcsoportjának vezetője. 1957-től az Operaház megbízott vezetője volt. 1960-tól nyugdíjazásáig a Magyar Nemzeti Bank titkárságát vezette. 1958-tól jelentkezett, mint szakíró zenészek életrajzaival és útikönyvekkel. – F. m. Giacomo Puccini (Bp., 1958); Gioacchino Rossini (Bp., 1962); Itália (Dombi Józseffel, Bp., 1964); Körutazás Svájcban (Bp., 1967); Velence (Bp., 1970); Svájc (Bp., 1973); Athén (Soproni

Jánossal, Bp., 1975); Fejedelmek lantosa. Bakfark Bálint életének regénye (posztumusz, Bp., 1976);

Fátyol Mihály (Makó, 1909. szeptember 19. – Makó, 1980. február 2.) zenész,

(Forrás: RomNet-Ki Kicsoda)

nótaszerző, tanár. Először hasonló nevű édesapja zenekarában mutatkozott be a hallgatóságnak, majd nagybátyja, Fátyol Jancsi zenekarába került, ahol tercprímásként muzsikált. 18 éves korában kivált a zenekarból, és Szegedre ment, ahol a munka mellett dr. Belle Ferenc konzervatóriumi tanár, a Filharmonikus Zenekar koncertmesterének óráit látogatta. A kor egyik legnagyobb prímása, Pertis Pál meghívta zenekarába Budapestre, ahol a Vadászkürt-mulatóban (mai nevén Interkontinentál) muzsikált terc- és segédprímásként. A fővárosban rádiófelvételeket készített, a zenekar tagjaként korabeli magyar filmekben, például a Virágvasárnapján című játékfilmben szerepelhetett; együtt dolgozhatott Lukács Istvánnal, a híres cimbalomművésszel is. Több külföldi turnén is részt vett; zenélhetett a Belga Királyi Golf klubban is. Pertis Pál betegsége alatt – fiatal kora ellenére – Fátyol

Misi lett a prímás. A Vadászkiert étteremben ekkor jelent meg Belgium akkori királya, aki kézfogással gratulált a remek heged játékhoz, és meghívta a zenekart Brüsszelbe. Pertis halála után Fátyol Misi vezette a zenekart külföldön is. Brüsszelben négyéves szerződést kaptak, de a zenekar csak két évet tudott kitölteni a második világháború kitörése miatt. 1939-ben zenekara egy részével hazajött Magyarországra, 1945-ig Révkomáromban muzsikáltak a Centrál Kávéházban. A városban tanítványai lettek. A város Csehszlovákiához csatolása után visszatért szülő városába, Makóra. Makón ott folytatta, ahol tíz éve abbahagyta: visszatért nagybátyja zenekarához, ami a Korona Szállóban szórakoztatta a közönséget. Fátyol Jancsi később beköltözött Szegedre, és átadta a Koronát és vele együtt zenekarát az unokaöccsének. Az 1950-es években gyakran szerepelt zenekarával a Petőfi Rádió által sugárzott Vidéki prímások műsorában. A pitvarosi karnagy, Steiner Béla által rendezett Szlovák lakodalmas című játékához a zenét Fátyol Misi zenekara szolgáltatta. 1954-ben mutatták be az immáron összeszokott csapat legújabb művét, a Battyubált, amelyet Muharay Elemér, a Gyöngyösbokréta mozgalom atyjának jóvoltából Budapesten, az Magyar Állami Népi Együttes székházában is eladták. A produkciót később a Hagymaházban is színpadra vitték. A karnaggal együtt közösen utaztak koncertkörútra a Felvidékre, ahol nagy sikerrel szerepeltek a csallóközi kórusművekkel, dalos-táncos népi játékokkal. 1956-ban a hódmezővásárhelyi megyei népzenei találkozóról, 1957-ben a Mezőkövesden megrendezett SZÖVOSZ zenekarok országos versenyén is hozták el az első helyet. A számos sikert látva az Állami Népi Együttest is ismét kapott meghívást, de a prímás nem vállalta a felkérést, és Makón maradt családja körében. Zenekarával megnyerték a vidéki prímások zenekarainak versenyét, felléptek a Nemzeti Színházban is. Zenekara volt az első az országban, amely ötvözte a cigányzenekarok és a tánczenekarok stílusát. Sok átíratot készített zenekara számára, de nótaszerzőként is tevékenykedett;

Garai György (Rákospalota, 1909. december 2. – Lipcse, 1988. május. 15.)

hegedűművész, tanár. 1926-ban mutatkozott be Bécsben, majd 1927-ben Bp.-en is. 1927-30 között a Magyar Triótagja, 1930-33-ban a Garay-kvartett primáriusa,

1940-45-ben a F városi Zenekar, 1945-51 közt a Magyar Állami Operaház, 1951 után az Áll. Hangverseny Zenekar koncertmestere. 1949-től 1960-ig a bp.-i Zenemvészeti F iskola hegedő tanára, 1960-tól haláláig a Lipcsei Rádió Szimfonikus Zenekarának koncertmestere és a lipcsei Zenemvészeti F iskola hegedő tanára, a weimari zenei mesterkurzusok tanára is. Nevéhez fűződik számos magyar zeneszerző, így Jemnitz Sándor, Ránki György, Sugár Rezső, Szabó Ferenc, Tardos Béla, Veress Sándor hegedő műveinek bemutatója is.

Hajdú Anna /Hajdú Miklósné/ (1909-1988) zongoraművész-tanár, 1952-1988 zeneakadémiai (zongora-kötelező) tanár;

Hajdu Mihály (Orosháza, 1909. január 30. – Budapest, 1990. július 23.)

zeneszerző, egyetemi tanár. 1941-49 között a Székesfehérvári városi Felsőbb Zeneiskola zeneelmélet tanára, majd a Bartók Béla Zenemvészeti Szakiskolában tanított (1949-60), s végül a Liszt Ferenc Zenemvészeti F iskola (népzene, zeneelmélet, formatan (tanszékvezető) egyetemi tanára, valamint a Művészeti Alap Zenei Szakosztály Segélyezési Bizottságának elnöke volt. Népdalfeldolgozások, átiratok, hangszerelések, önálló szerzemények bizonyítják sokoldalúságát;

Halmos László (Nagyvárad, 1909. november 10. – Győr, 1997. január 27.)

zeneszerző, karnagy, tanár. 1931. augusztus 1-től a győri székesegyház karnagya lett, és a hittudományi főiskolán, majd a városi zeneiskolában tanári megbízatást is kapott. Megalapította a Palestrina kórust, melynek széles repertoárt határozott meg Palestrinától Kodályig egészen az új magyar zenéig. Eredeti intonációjú Te Deumját Bárdos Lajos mutatta be a magyar rádióban 1934-ben. 1936 októberében Frankfurtban megrendezett Modern Egyházzenei Hét programján, Halmos László: Barbár miséje nagy sikert aratott. Halmos László zeneszerző útja tovább szélesedik a népdal szellemében írt műdalokig, melynek következtében a magyar és idegen költők verseire komponált hatalmas méretű kóruskompozíciók születnek. Hatalmas, szinte valószínűtlenül gazdag életútja során a Győri Palestrina kórust 1931-től 1953-ig vezette. 1932-ben alapította és tíz éven át vezette a győri napközi otthonok száztagú Pacsirta Gyermekkarát. 1936-tól 1946-ig vezette a Győri Ének- és Zeneegylet vegyeskarát és női kamarakórusát, az utolsó években zenekarát is (ebből alakult később a Győri Filharmonikus Zenekar). 1938-ban alapította meg a Rihardsgyár énekkarát, amelyet 1971-ig vezetett. Megszervezte a győri Selyemgyár női karát, vezette a győri Iparos Dalkör férfikarát. 1945 után szervezte az akkor alakult zenekonzervatórium tanáraként annak kórusát, az Olajgyár és a Grábgyár vegyeskarát, majd a Szakszervezetek Győr-Sopron megyei Kultúrotthona énekkarát. Később vezette még a nyomdavállalt vegyeskarát, a honvédség férfikarát, a pedagógusok énekkarát. Megszervezte és vezette a Nemzeti Bank énekkarát, a mosonmagyaróvári tanács vegyeskarát, a Kossuth Lajos Gimnázium és az Agrártudományi Főiskola kórusait, valamint a Győri Járási Tanács Zenekarát. Igen jelentős a Győri Ének- és Zeneegyletben kifejtett tízéves karnagyi, szervezői munkássága. Negyvenéves pedagógus pályája során

tanított általános és középiskolában, tanítóképzésben, zenekonzervatóriumban, főiskolán. Növendékei közül számos zenetanár, karnagy, előadó-művész, zeneszerző került ki;

Hámory Imre (Bakonytamási, 1909. május 9. – Budapest, 1967. november 12.)

magyar operaénekes-tanár, színész. Pedagógus szülői gyermekeként látta meg a napvilágot. Hatásukra maga is elvégezte Kalocsán a tanítóképzést, tanítóként Budapesten dolgozott. Szinte az összes bariton szerepet elénekelte, több mint 80 szerepet tudott. Elszeretettel énekelt népdalokat, nótákat is, több hanglemez és rádiófelvétel rögzíti meg hangját. A felívelés pályáját a második világháború törte derékba. 1957-ig a debreceni Csokonai Színház magánénekes volt, de 1957 és 1965 között újra az Operaház tagja lett, amikor is betegsége miatt vissza kellett vonulnia;

Herczeg László (Székesfehérvár, 1909. január 4. - kb. 20 éve hunyt el)
hegedűtanár (kántor-tanító, Tiszaroff, gimnáziumi tanár, valamint ének- és zenekarvezető, Zilah, Tanítóképzés-hegedűtanár, karnagy, Nagykörsz, Felsőfokú Óvónképzés-hegedűtanár és Kecskeméti Szimfonikus Zenekar-brácsás. Főbb műve: Gítáriskola az óvónképzés részére I-II.;

Herz Lili (Budapest, 1909. -) zongoraművész. A Zeneművészeti Főiskolán

(Forrás: <http://omike.hu/omike/muveszek/herz-lili/398>)

majd Bécsben tanult. Külföldön is sokat hangversenyezett. Fellépett az OMIKE M vészakció zenei rendezésein;

Jámbor Ági (Budapest, 1909 – 1997.) zongoram vész-tanár. 1926-1931. között

Berlinben Edwin Fischer tanítványa volt, akivel Németország szerte sok közös hangversenyt tartott. A berlini Humboldt egyetem zenetörténeti előadásait hallgatta és az egyetemi énekkar hangversenyeit kísérte. 1931-1933-ig Párizsban élt, ahol több hangversenyt adott. 1933-ban tért vissza Budapestre. Kamarazenekart szervezett, amely a vezénylete alatt működött. 1937-ben a varsói Nemzetközi Chopin Verseny 5. helyezette volt. 1939-1944. között fellépett az OMIKE M vészakció zenei rendezésein. 1945 után az Egyesült Államokban telepedett le, ahol a pennsylvaniai Bryan Mawr College-ban tanított;

Jeremiásné Stepanek Ilona (Kiskunhalas, 1909. március 24. -) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Kiskunhalas);

Dr. Kiss Gyula (Budapest, 1909. december 18. - Budapest, 1987. szeptember 3.) zenekari hegedőművész, zenetanár. 1933-35-ben a F. v. Zenekar; 1935-39 között a Bp.-i Hangversenyzenekar; 1939-73-ban a Magy. Rádió Szimfonikus Zenekarának hegedőszólamvezetője volt;

Kovács Boriska (Pozsony, 1909. január 13. – Budapest, 1988. november 20.) hegedőművész-tanár. 1931-51 között elsősorban magánoktatással foglalkozott, 1945 után a Magyar Rádió ifjúsági osztályának munkatársa. 1972-ig nyugdíjba vonulásáig, az V. kerületi zeneiskolában tanított. Több ízben hangversenyezett is, részben nyilvánosan, részben a rádióban, szólistaként és kamaramuzsikusként egyaránt;

Nádasi Alfonz (Győr, 1909, március 21. – Budapest, 1997. szeptember 19.)

OSB bencés szerzetes, bencés tanár, tartalékos tábori lelkész. A teológia mellett görög-latin szakos tanári diplomát is szerzett. Így lett tehát “dr.” és “osb”. Az elsős világháború lehet, a második az Ordo Sancti Benedicti rövidítése és rendtagságára utal. Később, a háború után orosz tanár is lett. Ennek minden bizonnyal a háború ideje alatt eltöltött és hadifogságban szerzett “élményei” voltak előfeltételei. A II. Világháború kitörésekor “behívták” tábori lelkészi szolgálatra. Lengyel és orosz nyelvű vidékek egész sorát járta be katonáival a háború éve alatt. 1950-től tanított Győrben, szervezte az Ének Ifjúság mozgalmat. Kodály Zoltánnal közeli munkakapcsolatban állt. Dr.

Nádasi Alfonz bencés atya sok tanítványának zenei műveltségére, különösen pedig Kodály-képére volt nagy hatással. Együttműködése Kodály Zoltánnal 1937-ben kezdődött, amikor első látogatásakor felkeltette Kodály érdeklődését azzal, hogy egy görög-latin szakos bencés tanár Sopronban az "Énekl. Ifjúság" mozgalmát szervezte. Kapcsolatuk 1940-től rendszeressé vált, hetente háromszor-négyszer is két-három órán át együtt olvasták a görög és a latin klasszikusokat és a Szentírást, görögül és latinul is együtt imádkoztak. Három évtizeden át szoros munkatársi, mélységes szellemi-lelki kapcsolat, lelki dialógus fűzte Kodály Zoltánhoz. Munkatársként, gyóntató papként állt a Mester mellett: megtette első feleségét, Emma asszonyt és Kodály Zoltánt is. Kodály Zoltántól kapta azt a dedikált fényképet, amely a *Mi mindenre*

emlékezett Kodály? című könyv második kiadásának hátsó, belső borítóján látható. A dedikáció textusa: "Nádasi Alfonz - ignis ardens-nek. Sopron, 1940. Kodály Zoltán." Malachiás jóslatában X. Szent Pius jellemzője az "ignis ardens", a "lángoló tűz". Kodály Zoltán bencés munkatársának a lelkületét, a hivatásszeretetét érezte rokonnak a szentélet pápáéval, akinél a "lángoló tűz" a kegyelemmel való együttélést jelentette. Alfonz atyától tudjuk, Kodály édesapja, a hajdani győri bencés diák, elvitte fiát egykori tanáraihoz, hogy megismerje azokat, akiktől életre szóló útravalót kapott, akiktől a maga keresztény életszemléletét, pedagógiai szemléletét is eredeztette;

Paul Tibor (Budapest, 1909. szeptember 12. – Sydney, Ausztrália, 1973. október 19.): karnagy, klarinétművész. A Budapesti Hangversenyzenekar egyik alapító tagja volt (1930), az együttes adminisztratív vezetője. 1934–1936 között Hermann Scherchen és Felix von Weingartner karmesterképző tanfolyamán tanult. 1945–1948 között a M. Rádió szimfonikus zenekarának másodkarnagya volt, 1948-tól külföldön élt. Karnagy a svájci rádiónál és a berni operaházban (1948–50), majd Sydney-ben (Ausztrália) működött (1951–61), a New South Wales-i konzervatórium tanára, az opera vezető karmestere (1955). 1961 és

1967 között a Dublini Rádió f zeneigazgatója volt, ezután visszatért Ausztráliába;

Penninger Antal (Budapest, 1909. május 22. – Budapest, 1974. február 19.) operaénekes-tanár. A harmincas évek végén több ízben meghívott vendégként lépett fel a budapesti Operaházban és a Városi Színházban. 1943-tól magánénekesként szerz dött az Operaházhoz. 1947-t l az Operaház „Gördül Opera” megalapítója (Staggione) és m vészi titkára lett. Vezetése alatt 1950-ig több mint 160 el adást rendeztek az ország számos nagyvárosában. Ez id tájít az operakultúra magas szint terjesztését a Staggione társulata jelentette. 1957-ben Palló Imre igazgató az Operaház szervezési és bérletosztály vezetésével bízta meg. Nevéhez f z dik a bérletrendszer korszer sítése. 1965-t l az Operaház zenem tárát vezette;

Pfeiffer Ede Sándor (Körmend, 1909. február 23.-Kalifornia, 1976. március 26.) – heged m vész, zenepedagógus, 1935-1941 között Gyulán élt és dolgozott;

Reményi Gyenes István /Gyenes István / (Kaposvár, 1909. február 24. –

Ex Libris Kiadó, 1997

Budapest, 2001. május 28.) magyar újságíró, költ , író, m fordító, zenész, tanár. 1927-1945 között banktisztvisel ként dolgozott, közben hivatásos zenész (heged , szaxofon) volt. 1945-1949 között a Fényszóró, a Képes Figyel , az Esti Szabad Szó újságírója volt. 1949-1976 között az Autó-Motor olvasószervezt je és rovatvezet je volt. 1952-t l az Opera Canada cím folyóirat tudósítója volt. 1976-ban nyugdíjba vonult. Verseib l, sanzonjaiból irodalmi estek voltak az Irodalmi Színpadon, a rádióban, tv-ben, stb. Nagy

francia költők - Louis Aragon, Jacques Prévert, Jean-Paul Sartre, Jacques Gaucheron - megzenésített költeményeit, George Gershwin és egyéb világhírű dalok szövegeit fordította magyarra;

Rengei Miklós (Budapest, 1909. június 14. – Budapest, 1984. szeptember 13.) hegedőművész-tanár. 1927-29 között a Székesfehérvári városi Zenekar tagja, majd 1931-ig koncertmestere. Mint alapító tag került 1931-ben a Budapesti Hangversenyzenekarba, 1936-tól a Rádiónál dolgozott, 1942-ig a szalonzenekar, majd 1942-57 között a Szimfonikus Zenekar tagja. 1957-től az Operaház zenekarában játszott;

Rossa Ernő (Budapest, 1909. március 5. – Budapest, 1972. május 28.) zenepedagógus, karnagy, szövegíró és zeneszerző. 1932-1948 között polgári iskola- és ének-szakfelügyelőként működött, majd a Gyógypedagógiai és a Pedagógiai Főiskolán tanított. Egy ideig a Magyar Dal és az Éneklés Népi Csoportok folyóiratokat szerkesztette. Több üzemi énekkart vezetett (Budai Textilgyár, Főposta stb.). Később a Pedagógusok Szakszervezetének énekkart-osztályvezetőjévé nevezték ki. Élete utolsó éveiben a Bp., II. ker.-i tanács zenei elnöke. Főként kórusműveket, tömegdalokat (Dalolva indulj, ifjúság...) és népdalfeldolgozásokat komponált. Szövegét írta Liszt Ferenc A munka himnusza című dalra.

A Borsy Istvánnal közösen szerkesztett egyik sikeres kiadványa

Mandolinművészek első magyar kiadásához (1948). – M. Mandoliniskola. A mandolinjáték elsajátításának módszeres elméleti és gyakorlati anyaga iskolai és magánhasználatra (Bp., 1957);

Sallay Józsa (Budapest, 1909. április 11. – Budapest, 1988. április 26.) énekművész-tanár. 1943-tól a Nemzeti Zenede ének-főtanára

nyugalomba vonulásáig, majd 1973-81-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hangképzésmestere volt;

Dr. Skultéty Antalné (Budapest, 1909. március 11. -) hegedűtanár (Fővárosi Zene-

iskola Szervezet – szakfelügyelő is, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola, a Hegedűiskola társszerzője);

Szabó Miklós (Székesfehérvár, 1909. november 27. – Budapest, 1999. május

22.) operaénekes, tanár, műfordító. Hangversenyénekesként kezdte pályafutását, majd 1941-ben az OH tagja lett. Színpadon 1939-ben, egy szabadtéri előadásban debütált, a Bajazzók Beppójaként. 1945-ig volt az OH tagja, 1946-48 a bpesti Vígoperában működött, aztán újra hangversenyénekes lett. Pályájának utolsó

állomása a szegedi Nemzeti Színház volt, ahol 1958-69-ig, nyugdíjba vonulásáig működött. Színpadon éppoly nagyszerű karakteralakokat formált, mint hős figurákat (Bardolftól Cavaradossiig, Des Grieux-ig és Alvaróig), mint ahogy legkiválóbb oratóriumszólistáink egyike is volt, hangverseny-énekesi pályája az operett daloktól a János passió Evangélistájáig terjedt. Nemcsak mint énekes működött, kitűnő fordító is, aki számos opera szövegkönyvét ültette át magyarra;

Szávainé Demény Magda (Pécs, 1909. július 9. – Budapest, 1976. április 5.) zenepedagógus, zongoraművész. 1945 után a Fővárosi Zeneiskola Szervezetnél tanított. 1949-től haláláig a Magyar Zeneművészek Szövetsége ügyvezető titkára, 1941–53-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanársegéd volt. Az 1956-os és 1958-as Bartók, az 1959-ben rendezett Haydn-fesztivál egyik szervezője, a Budapesti Zenei Hetek egyik kezdeményezője volt. Szerepe volt az 1960-as évek kezdetén a Korunk zenéje c. hangversenysorozat elindításában. Közben megszakítás nélkül tanított zongorát a zeneiskolákban. Részt vett az Egyesült Nemzetek Szervezete Nemzetközi Zenei Tanácsainak ülésein. Nevéhez fűződik a Jeunesses Musicales magyarországi szekciójának, az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezetének létrehozása (1965), melynek főtitkára és egy ideig a nemzetközi elnökség tagja volt. Egyik szervezője a Jeunesses Musicales Budapesten tartott világkongresszusának (1969). Veszprémi Lilivel szerk. a Muzsikáljunk együtt c. és a Régi magyar

A sikeres kotta (EMB) egyik közreadója

négykezesek c. sorozatot (1955–58), ez utóbbiban Liszt több négykezesét is közreadta. Cikkei a Zenepedagógia, Új Zenei Szemle, a Muzsika, a Parlando c. folyóiratokban Szávai Magda néven jelentek meg. Gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkos lett;

Szeredi-Saupe /S/ Gusztáv (Budapest, 1909. április 3. – Budapest, 1988. szeptember 3.) brácsaművész, tanár. Játszott a Budapesti Hangversenyzenekarban, majd a Budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar egyik alapítója, brácsása és zenekari titkára volt. 1958-tól 1968-ig a Halle-i Händel Festspiel-orchester – viola d'amore – szólistája. 1950-ben megalapította a Magyar Hárfástriót: Molnár Anna (hárfa) és Vermes Mária (hegedő) társaságában. Az 1950-ben alapított vonós-triója ugyancsak jelentős szerepet játszott. A két trió számára számos magyar és külföldi zeneszerző komponált értékes zenedarabot. A harmincas évek elejétől tanított, 1950-től a Székesfehérvári Állami Zenekonzervatóriumban; 1958-tól Halle-Wittenbergben, ahol a Martin Luther Universität docense volt hegedő, brácsa szakon. Az EMB munkatársaként sajtó alá rendezte, gondozta, közreadta a Brácsamuzsika c. háromkötetes és a 300 év hegedő muzsikája c. nyolckötetes művet (utóbbi Vermes Máriával); továbbá Telemann és Dittersdorf concertóit, ill. hegedő-zongora szonátáit. – 20 éves

korában megnyerte egy regénypályázat első díját s ezt követően több regénye is megjelent. Számos zenei írása ismert szaklapokból;

Tálos Edith (Kassa, 1909. június 4. -) zongoratanár (Állami Tanítóképző Intézet, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Székesfehérvár);

Ungár Imre (Budapest, 1909. január 23. – Budapest, 1972. november 22.)

zongoraművész, zenepedagógus. Fontos állomás volt karrierjében az 1932-es varsói Chopin-verseny, amelyen megosztott első díjat nyert. A második világháború kitörésekor Hollandiába emigrált, ahonnan csak 1943-ban tudott hazatérni. A nyilas időkben Jármer Lajos zene tanár rejtegette. A hangversenyzést 1945-ben kezdte újra. Koncertjein különösen emlékeztetések voltak Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Frédéric Chopin, Franz Schubert, Claude Debussy, Bartók Béla és Kodály Zoltán műveinek interpretációi. A hanglemezfelvételeket nem szerette, a rádióban viszont gyakran fellépett. 1949-ben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára lett (zongora, gyakorlati tanítás, zongora kötelezés), és oktató munkáját – vaksága ellenére – haláláig végezte. Több jeles tanítványa is volt, például Baranyai László és Németh Tamás zongoraművészek, Durkó Zsolt zeneszerző. Munkatársa volt Szabolcsi Bencének, Tóth Aladárnak és Gát Józsefnek. Saját vaksága magyarázza, hogy sokat segítette a vakok zenetanulását és a vak zene tanárok alkalmazását is. Erről írást is megjelentetett a *Parlando* folyóiratban, *A vak muzsikusi szerepe társadalmunk zenei nevelésében* címmel. 1953-tól haláláig betöltötte a Vakok Szövetségének alelnöki tisztét. A *Parlando*-ban megjelent további írásaiból: *Gondolatok az újjgyakorlat, skála és etika szerepéről a zongoraoktatásban*, 1966/4;

Vécsey Jenő (Cece, 1909. július 19. – Budapest, 1966. szeptember 18.)

zeneszerző, zenetudós. 1942-től az OSZK munkatársa, 1945-től haláláig a zeneművészeti vezetője. Sokat tett a 18. századi magyar zene felélesztéséért. Szerkesztésével indult meg a Zeneműkiadó Vállalat Musica Rinata sorozata. – Főbb művei: Suite (zenekarra, 1941); Kele diák (balett, 1944); Boldogkővára (szimfonikus költemény, 1952); Vonóshatos (1956); Szimfonikus Concerto (Krúdy emlékére, 1958). – Írásai: „L’infedelta delusa”. Haydn operájának felújítása (Zenetud. Tanulm. I., Bp., 1953); Haydn művei az OSZK zenei gyűjteményében (Bp., 1959);

Venetianer Rózsi, Szabó Béláné (Zákány, 1909. május 1. – Budapest, 1975. augusztus 5.) zongoraművész, zongoratanár. 1945 után a budapesti Zenei Gimnáziumban, illetve annak zenei tagozatán, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanárképző tagozatán tanított. Hangversenyeken zongorakísérőként és kamaramuzsikusként szerepelt;

Dr. Zsengellér Ferenc (Cegléd, 1909. július 3. -) gitárművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd – igazgató helyettes is);

Zelinka Tiborné Weisz Jolán (Gyergyóújfalu, 1909. június 18. – Budapest,

Joli néni mellett egyik kedves tanítványa áll

1992. november 20.) zongoratanár (F városi Zeneiskola Szervezet 5. sz. Körzeti Zeneiskola, VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

100 éve született

Angyal Nagy Gyula (Budapest, 1914. május 1. – München, 1993. szeptember 7.) operaénekes, tanár. 1939-1943 - Kolozsvárott operaénekes, de operettekben is fellép, 1943-1956 - a budapesti Operaház tagja, 1957- gyermekei után Ausztriába utazik, 1957 - 1993 - Németországban, Münchenben élt. Münchenben hunyt el, de Linzben helyezték örök nyugalomba;

Arató Pál (Szeged, 1914. szeptember 26. – Budapest, 1987. január 27.) zongoram vész, tanár. Hírnévre, mint kiváló kamaramuzsikus és zongorakísér

tett szert. Pedagógusként többek között a Liszt Ferenc Zeneművészeti F iskola zeneanárképző tagozatán tanított;

Babos Károly (Bp., 1914. szeptember 28. – Bp., 1976. október 25.) nótaszerző, tanár. Gyermekkorától zongorázott, 18 évesen már hivatásos zenész volt. Táncdalai hanglemezen is forgalomba kerültek. Első nótáit az 1930-as évek végén már játszották;

Bagossy Judit /Nagy Józsefné/ Dész, 1914. december 14. -) zongoraművész, zeneanár (Hatvan, F városi I. kerületi Zeneiskola);

Bak László (Marosvásárhely, 1914. március 12. - Budapest, 1978. február 26.) zongoraművész, zeneanár. 1939-től 1941-ig a Mosonmagyaróvári Államilag Engedélyezett Városi Zeneiskola igazgatója és tanára. Innen Nagyváradra került, 1946-tól a budapesti MÁVAG Mozdony- és Gépgyár Zeneiskolája igazgatója volt, majd nyugdíjazásáig zongoratanár. Több sikeres hangversenyt adott azután is, hogy jobb keze megbénult;

Bakonyi Béla (Szikszó, 1914. február 23. – 2001.) zeneanár, helytörténész. Fontosabb művei:

Juhász-élet [Lapkotta] : népdalcsokor vegyeskarra /	1973
Az Abaújszántói Csizmadia Ipartársulat 200 éves múltja /	1987
Jászay Pál történetíró életútja és munkái /	1993
A szántói széles utca : 77 abaújszántói és sárazsadányi népdal /	1981

Bálint Ágnes (Debrecen, 1914 – Budapest, 1982. január 25.) zongoraművész, kamaramuzsikus, tanár. Rövid ideig magánúton tanított, majd 1948-ban Kányán alapított zeneiskolát. 1949-ben az Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskola korrepetitorává nevezték ki, ahol az ötvenes évek elején zongoraféltárgyat is tanított. 1950-től haláláig a Liszt Ferenc Zeneművészeti F iskola tanára volt, ahol korrepetitorként és zongorakísérként is működött. 1953-ban az Országos Filharmónia szólistájává nevezték ki;

Balogh Gyula (Hódmezővásárhely, 1914 - Szentés, 1973.) kántortanító, általános iskolai énektanár, zeneiskola-igazgató. Tanulmányai elvégzése után a szentesi Deák Ferenc Általános Iskolában éneket tanított és a kórust vezette. Később a Petőfi Sándor Általános Iskola ének-zene tagozatának létrehozását segítette. Közben bekapcsolódott a szentesi munkacsoport (munkaközösség) tevékenységébe, zongorát, szolfézst is tanított és vezette a Városi Pedagóguskórust. 1960 és 1962 között a Szentési Állami Zeneiskola igazgatója volt;

Bámbó Gábor (1914, Marosvásárhely–2002, Marosvásárhely) hegedős, fűprímás. A marosvásárhelyi Székely Népi Együttes, majd a Maros Művészegyüttes prímása;

Barabás Sári (1914–München, 2012. április 16.) énekesművész-tanár. Nagy

(Forrás: Opera-Világ)

sikerrel mutatkozott be a budapesti operaházban és a Margitszigeti Szabadtéri Színpad előadásain, a Városi (ma Erkel) Színházban 1939-ben a Rigoletto Gildájával debütált. A második világháború után, 1947-ben polgári liberális személyiségekhez fűződő kapcsolatai miatt elmenekült Magyarországról (lovas kocsin hagyta el az országot), Münchenben talált új otthonra. Előbb az ottani rádiónál dolgozott, majd Wiesbadenben és Majna-Frankfurtban az operában lépett fel. 1950-ben nagy előadói körutat tett az Egyesült Államokban, 1952-ben a londoni királyi opera szerződtette. Fellépett Zürichben, Párizsban, az Egyesült Államokban és Bécsben is. Münchenben, az operaházban a Traviata és a Rigoletto főszerepét, a San Franciscó-i Operában A varázsfuvola Éj királynőjét énekelte – a német és amerikai zenés színházak ünnepelt sztárja lett. Különösen Londonban lelkesedett érte a közönség, a hetvenes években hatszáz alkalommal énekelt Strauss dalokat a brit fővárosban. 1960-tól rendszeresen játszott a Fertő-tavi, mörbischi tószínpad operaelőadásain. Feledhetetlen alakítást nyújtott a Hello Dolly! főszerepében a Gärtnerplatztheaterben. 1998 végén, 85 éves esztendőskorában Kálmán Imre Csárdáskirálynőjének Anhilte hercegnőjét

alakította. 2007-ben ebben a szerepben lépett utoljára színpadra.
1999-ben közreműködött egy olyan alapítvány létrehozásában, amely a Gärtnerplatztheaterben 1 nyugalomba vonult művészeket segítette;

Behár György (Budapest, 1914. március 3. – Budapest, 1995. március 3.)

Behár György zeneszerzőt a Fészek Művészklubban tartott ünnepségen nyolcvanadik születésnapja alkalmából köszöntötték. (MTI Fotó: Rohonyi Iván)

zeneszerző, karmester, zenetanár. Halhatatlan szorgalommal alkotott és számos darabját játszották színházaink. A klasszikus zenei gyökerekhez ennek ellenére később sem lett hűtlen: itthon kevésbé ismert szimfonikus és kamaraművei (Bolero, Magyar képek, Divertimento) külföldön komoly sikereket arattak. Hosszabb időn át a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat vezetője volt, a rádióban és tévében szerkesztőként, a Miskolci Nemzeti Színházban pedig karmesterként működött, és eközben folyamatosan komponált. Népszerűségét mindenekelőtt dallamos, érzelmes slágereivel - mint például a Szemembe nézz, Szállnak a darvak - alapozta meg, de írt kísérőzenét Tersánszky Józsi Jenő Kakuk Marcijához, illetve több filmhez, rádió- és tv-játékhoz is (Sárga rózsza, Othello Gyulaházán, Barbárok, Férfjhez menni tilos). Önálló színpadi művei közül kiemelkedik a musical műfajának egyik legelső magyarországi reprezentánsa, a Fekete rózsza, az Éjfél-i randevú, a Toledói szerelmesek. Számos daloskönyvet, kottáját jelent meg;

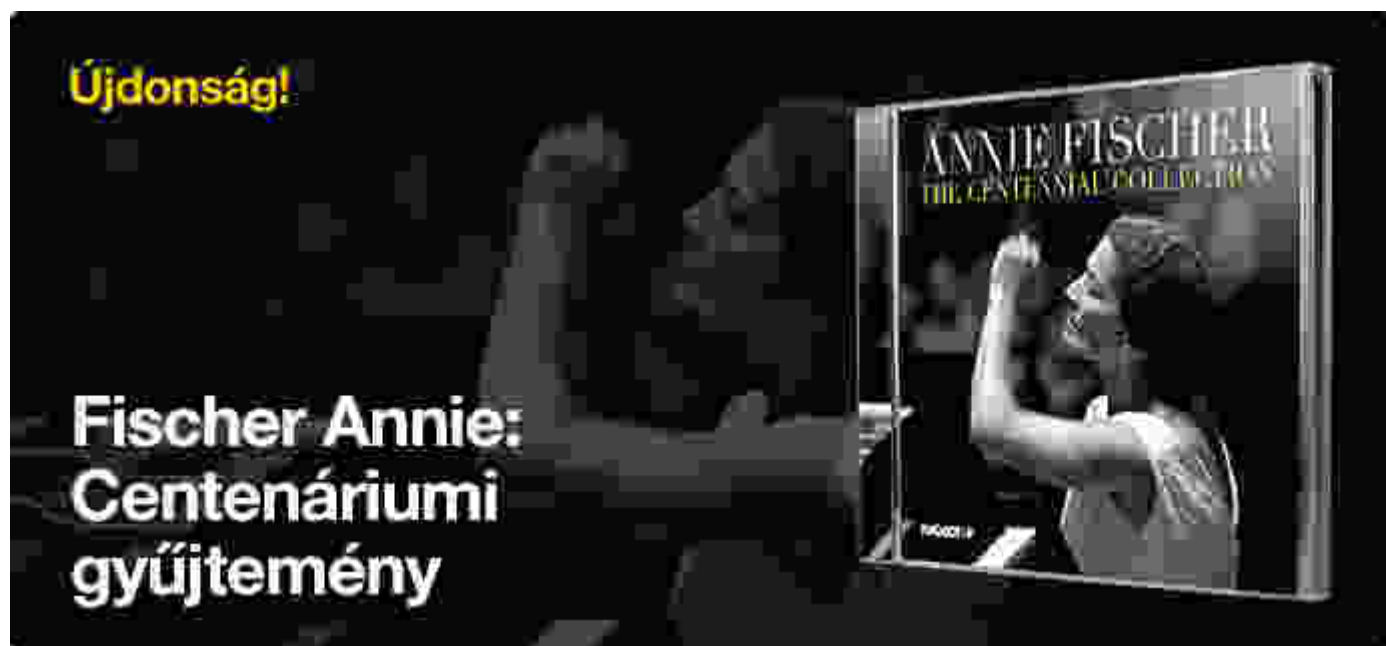
Csiby József (Ditró, 1914. január 1.-) zenekari hegedűművész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Magyar Állami Operaház, és a Fővárosi VII. és VIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Dárday Andor (Tata, 1914. április 25. – Budapest, 1986. február 16.) operaénekm vész-tanár, titkár. Az aktív zenei életbe csak 1945 után kapcsolódott be. 1945-1951 között a Magyar Állami Operaház énekkarában m ködött, majd 1951-1975 között az intézmény m vészeti titkára volt. Nyugdíjba vonulása után rövid ideig az 1973-ban újjá alakult Liszt Ferenc Társaság titkárságán dolgozott;

Dormai Imre (Nyalka, 1914. július 23. -) zenekari gordonkam vész-tanár (Honvédségi zenekar tagja, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezet);

Dósa Mária (Marosszék, 1914 – Budapest, 1980) operaénekes-tanár. 1937-ben mutatkozott be az Operaházban Monteverdi Orfeójában. 1971-ben az Operaház tagjaként ment nyugdíjba. Alakjait er teljesen formálta meg. F bb szerepei: Azucena (Verdi: A trubadúr); Amneris (Verdi: Aida); Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda); Gertrudis (Erkel F.: Bánk bán);

Fischer Annie (Budapest, 1914. július 5. – Budapest, 1995. április 10.) zongora- m vész 10 éves korában (1924) Beethoven I., C-dúr zongoraversenyével debütált. 1926-ban volt az els nyilvános külföldi fellépése Zürichben, amelyen Mozart és Schumann egy-egy zongoraversenyét játszotta. Igen korán kezdte pályáját, igazi nemzetközi áttörésre azonban csak akkor kerülhetett sor, amikor megnyerte az 1933-ban Budapesten rendezett nemzetközi Liszt Ferenc Nemzetközi Zongoraverseny els díját. Felfelé ível karrierjét a holocaust szakította félbe. Ezeket az éveket Fischer Annie Svédországban töltötte férjével, Tóth Aladár zenetudóssal (aki 1946-tól az Operaház igazgatója volt). 1946-ban tért vissza újra Budapestre, és ett l kezdve megszakítás nélkül itt élt, innen járta a világot. Sajnálatos, hogy a világ nagy zongoram vészeinek sorában elfoglalt

kiemelkedő pozíciója ellenére viszonylag kevés hangfelvétellel rendelkező emléké – ennek egy oka az, hogy nem szerette a stúdiók zárt világát. Fischer Annie hivatalosan sohasem tanított, ha fiatal művészek tanácsért fordultak hozzá, szívesen hallgatta meg őket és segítette pályájuk kibontakozását. Az 1950–1960-as években Magyarország „utazó zenei nagykövetének” nevezték;

Fricsay Ferenc (Budapest, 1914. augusztus 9. – Bázeli, 1963. február 20.),

magyar karmester. Gyermekkorától kezdve rendszeresen fellépett. Hivatásos pályafutását – apja utódként – a Magyar Királyi 9. Hunyadi János Gyalogezred zenekarának katonakarmestereként Szegeden kezdte 1934-ben, 1935-ben a Szegedi Filharmonikus Egyesület zenekarának (ma: Szegedi Szimfonikus Zenekar) karmesterévé nevezték ki, 1936 és 1939 között előadásokat dirigált a Városi Színházban (ma: Szegedi Nemzeti Színház) és a Szegedi Szabadtéri Játékokon. 1944-ben, a német megszállás alatt bujkálni kényszerült, majd a háború után Budapesten folytatta pályafutását. A nemzetközi hírnevet Gottfried van Einem Danton halála című művének bemutatása hozta meg neki, az 1947-es Salzburgi Ünnepi Játékokon. 1948 és 1952 között a berlini Deutsche Oper, illetve a RIAS szimfonikus zenekar (kezdetben az amerikai szektor zenekara, később a berlini rádiózenekar) vezető karmestere, 1954-1955-ben a Houstoni Szimfonikusok vezetője, 1956-1958 között a müncheni Staatsoperben dolgozik, majd 1960-tól ismét Berlinben;

Gergely Ferenc (Budapest, 1914. szeptember 10. – Budapest, 1998. március 18.)

orgonam vész, zenepedagógus. 1931-től haláláig a pesti Belvárosi Ferences Templom orgonistája, 1948-ig karnagyja is volt, 1947-től 1950-ig a Dohány utcai fő templomban is orgonált. Pedagógiai munkáját a Nemzeti Zenedében kezdte 1943-ban, és itt (illetve az utódintézményben, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában) tanított orgonát 1969-ig. Részbeni átfedéssel, 1948 és 1976 között a Zeneakadémián is tanította az orgona hangszert, továbbá zenei rögtönzést, transzponálást, partitúraolvasást, zongorakötelezés tárgyat. A főiskoláról 1976-ban ment nyugdíjba. Pályafutása során orgonaművészek és kántorok sora került ki keze alól. Végrendelete értelmében hamvait a Belvárosi Ferences Templom kriptájában helyezték végső nyugalomra (Gergely Ferenc a ferences rend confratere volt);

Gombás Ferenc (Marosvásárhely, 1914. április 2. - Miskolc, 1988. október 30.) gordonkaművész-, kamarazene-tanár Zeneiskola, Sopron, Zeneiskola-igazgató is (Baja), Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata, Erdélyi Vonósnygyes, Miskolc). Miskolc zenei életben és zeneoktatásában 1950-től haláláig tevékenykedő Gombás Ferenc gordonkaművész és pedagógiai hagyományainak megőrzése, továbbfejlesztése érdekében rendszeres időközönként Gombás Ferenc nevével jelzett megyei gordonkás találkozót és emlékkiállítást rendez a miskolci Egressy Béni Alapítvány;

Hersényi Bálint (Győr, 1914. január 8. -) zongoraművész-tanár (Zeneiskola, Miskolc, Zeneművészeti Szakközépiskola-igazgató (Miskolc), Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Miskolci Tagozata docens, majd tanár, szakfelügyelő ;

Horváth Cyrill József (Hosszúpereszteg, 1914. július 6. – Veszprém, 1982. március 27.) római katolikus lelkész, karnagy. 1937-ben szentelték pappá. Kéthelyen és Felsőiskázon káplánként szolgált. 1942-ben a Budapesti Zeneművészeti Főiskolán egyházkarnagyi oklevelet szerzett. 1943-tól káplán Balatonlellén, Nemestördemicen és Igalban. 1945-től megbízott székesegyházi karnagy

Veszprémben, később zenetanár a szemináriumban. 1948-ban kórusával megnyerte a megyei centenáriumi énekkari versenyt. 1960 után egyházmegyei zenei főigazgató. Zeneszerzőként mintegy húsz egyházi éneket, hat motettát és néhány világi dalt is írt. Szakcikkei az egyházi és a zenei szaklapokban jelentek meg. Több mint ötven énekfeldolgozása mellett kilenc világi éneket is komponált;

Horváth László (Pápa, 1914. szeptember 19.—Sümege, 1987. április 1.) énektanár, karvezető a tanítóképző iskola elvégzése után két éven át háztanítóként, majd 1935-től 1940-ig állami segédtanítóként dolgozott a Zala megyei Bocskán. 1940-ben költözött Sümegre, ahol volt igazgatóhelyettes, tanulmányi főfelügyelő, majd az Ipari Iskola igazgatója. Nevéhez fűződik az 50-es 60-as években Sümeg ének-zenei életének igen magas színvonala. Gyermek és ifjúsági énekkart vezetett, mesejátékot, gyermekszíndarabok zenei részét rendezte (Varázslámpa, Hány János, A bűvös kalapács stb.) Megszervezte a városi felnőtt vegyeskart, a vonós- és fúvószenekart, felnőtt színjátszó csoportot. Az általa vezetett gimnáziumi énekkar több helikoni aranyérmet nyert. Munkásságát Sümeg város díszpolgára címmel ismerték el 1994-ben;

V. *Inselt Katalin/ Kató* (Budapest, 1914. április. 17. – Budapest, 1987. május 6.)

V. **Inselt Katalin** Máthé Miklósné, Komjáthy Aladárné, Fantóné Kassai Ilona, Hernádi Lajosné szerkesztés társaként megkötött közre a mindmáig népszerű kotta megalkotásában.

1948-49 között a Nemzeti Zeneközpont zongoratanára; 1949-66-ban a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskola tanára; 1951-1954. között a Zeneakadémián (zongorakötelező tárgykör); 1966-77-ben a pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zenei Tanárképző Intézete Budapesti Tagozatának volt tanszakvezető tanára 1977-ig, nyugdíjazásáig. 1935-68 között nyilvános hangversenyei, szóló- és kamaraszereplései voltak a Magyar Rádióban és sokfelé Európában is;

Istók Margit (Budapest, 1914. – Makó, 2005. június 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Makó-tanszakvezető is). „Kodály Zoltán tanítványa volt, a város kulturális életének meghatározó szereplője, aki még a '90-es évek elején is fogadott tanítványokat. Tőle tanult zongorázni többek között Szentpéteri Csilla

Istók Margit egykori lakóháza Makón

(dr. Kerek Ferenc zongoratanár és a Szerk. megjegyzése) is. 94 éves korában, 1995 júniusában hunyt el, és végrendeletében azt kérte a várostól, hogy házából a város zenei életének teret adó kulturális központot hozzanak létre, gondozzák méltó módon a hagyatékát. A József Attila utca 10. alatt álló polgárháznak ugyanis a tisztázatlan öröklési viszonyok miatt csak 2000 júniusában lett törvényes gazdája a város.” (Forrás: delmagyar.hu);

Kaufmann Károly (1914-1994) karmester, zenetanár;

Kiss Ferenc (Győr, 1914. március 18. -) zenekari hegedőművész, kamarazene-
művész (Budapesti Hangversenyzenekar, Magyar Állami Operaház, MRT
Szimfonikus Zenekara-szólamvezető, Magyar Trió);

Laczkó Mária (Tiszaföldvár, 1914. december 14. – Budapest, 1984. március 9.)

A fényképes levelez lapon Laczkó Mária saját kez ajánlása és aláírása látható (Forrás: B sze Ádám Antikváriuma)

operaénekes-tanár. 1945-ben lett a Magyar Állami Operaház tagja lett. Puccini Turandot c. operájában debütált a címszerepben, s 1945-t l 1965-ig az Operaház egyik kiváló drámai h sn je volt. – F. sz. Erzsébet (Verdi: Don Carlos); Amelia (Verdi: Álarcosbál); Leonora (Verdi: A trubadúr); Aida (Verdi: címszerep); Erzsébet (Wagner: Tannhäuser); Senta (Wagner: A bolygó hollandi); Szulamit (Goldmark: Sába királyn je); Santuzza (Mascagni: Parasztbecsület); Erzsébet (Erkel Ferenc: Hunyadi László);

Márkos Albert (Székelykeresztúr, 1914. október 17. – Kolozsvár, 1981. június 11.) romániai magyar zeneszerz , karnagy, tanár. A Gh. Dima Zenem vészeti F iskolán a módszertan, zeneelmélet, akusztika, hangszerelés professzora 1946-tól haláláig. Szerepet vállalt a kóruskultúra fejlesztésében karmesterként is. Zenepedagógiai és kórusral kapcsolatos írásait a M vel és közölte. Tankönyvet szerkesztett (Guttman Mihállyal és Guttmanné Takáts Gabriellával). Nevét viseli 1991-t l a székelykeresztúri dalegylet. M vein er teljes népzenei hatás érezhet . A marosvásárhelyi Székely Népi Együttes számos népdalfeldolgozását mutatta be. Zenem vei közt szimfóniák, székely táncfeldolgozások, zenés színpadi játékok (*Bihari vendégek; Erdei törvényszék; Korondi bál*) szerepelnek. Kísér zenét írt Kiss Jen darabjához (*Három nap egy esztend* , 1956), dalokat szerzett Ady, Dsida Jen , Eminescu, Juhász Gyula, Kosztolányi Dezs , Majtényi Erik verseire. Összeállította az új unitárius egyházi énekes-, ill. chorálkönyvet (Jagamas Jánossal, Zoltán Aladárral és másokkal). Zenepedagógiai és kórusral kapcsolatos írásait a M vel és közölte. Tankönyvet szerkesztett (Guttman Mihállyal és Guttmanné Takáts Gabriellával). Nevét viseli 1991-t l a székelykeresztúri dalegylet. A *Parlando* 2012/4. számában *Péter Éva: Márkos Albert vokális népdalfeldolgozásai a tanításban c. tanulmány emlékezik a kiváló szaktekintélyre.*

A. Mihálka Margit (Zalaegerszeg, 1914. február 21. -) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron);

Dr. Molnár Sándorné (Nagyvárad, 1914. július 2. -) hegedő-művész-tanár (Városi Zeneiskola, Nagyvárad, Városi Zeneiskola, majd Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata);

Moskovszky Vincéné Csomós Irén (Heves, 1914. október 14. -) ének-zenetanár, karvezető (1. sz. Ének-Zenei Általános Iskola, Eger, Eger város és járás szakfelügyelő, Gárdonyi Géza Gimnázium és Óvodai Szakközépiskola, Eger – furulya- és ütőhangszerek tanítása is);

Nagy József (Budapest, 1914. április 19. -) zeneszerző, karmester, műfordító

Nagy József a Pénzügyintézetek Központi Zenekarát vezényli a Pillnitzer Kastély Parkjában. A szólista Bartha Mihály hegedő-művész (1973. július)

(GANZ-MÁVAG Zeneiskola – igazgató, Magyar Állami Operaház – ügyelő, Közlekedési Szakszervezetek Művészegyüttese – karmester, Pénzügyintézetek Központi Szimfonikus Zenekara – karmester, KPVDSZ Operastúdió – karmester, korrepetitor, művészeti vezető, Magyar Nyelvtudományi Társaság tagjaként prozódiai cikkek írása a Parlandóban);

Ónozó János (Dálya, 1914. október 16. – Budapest, 1987. április. 19.)

Próbál a Budapesti Fúvósötös (Jeney Zoltán, Szeszler Tibor **Ónozó János**, Hara László, Meizl Ferenc)

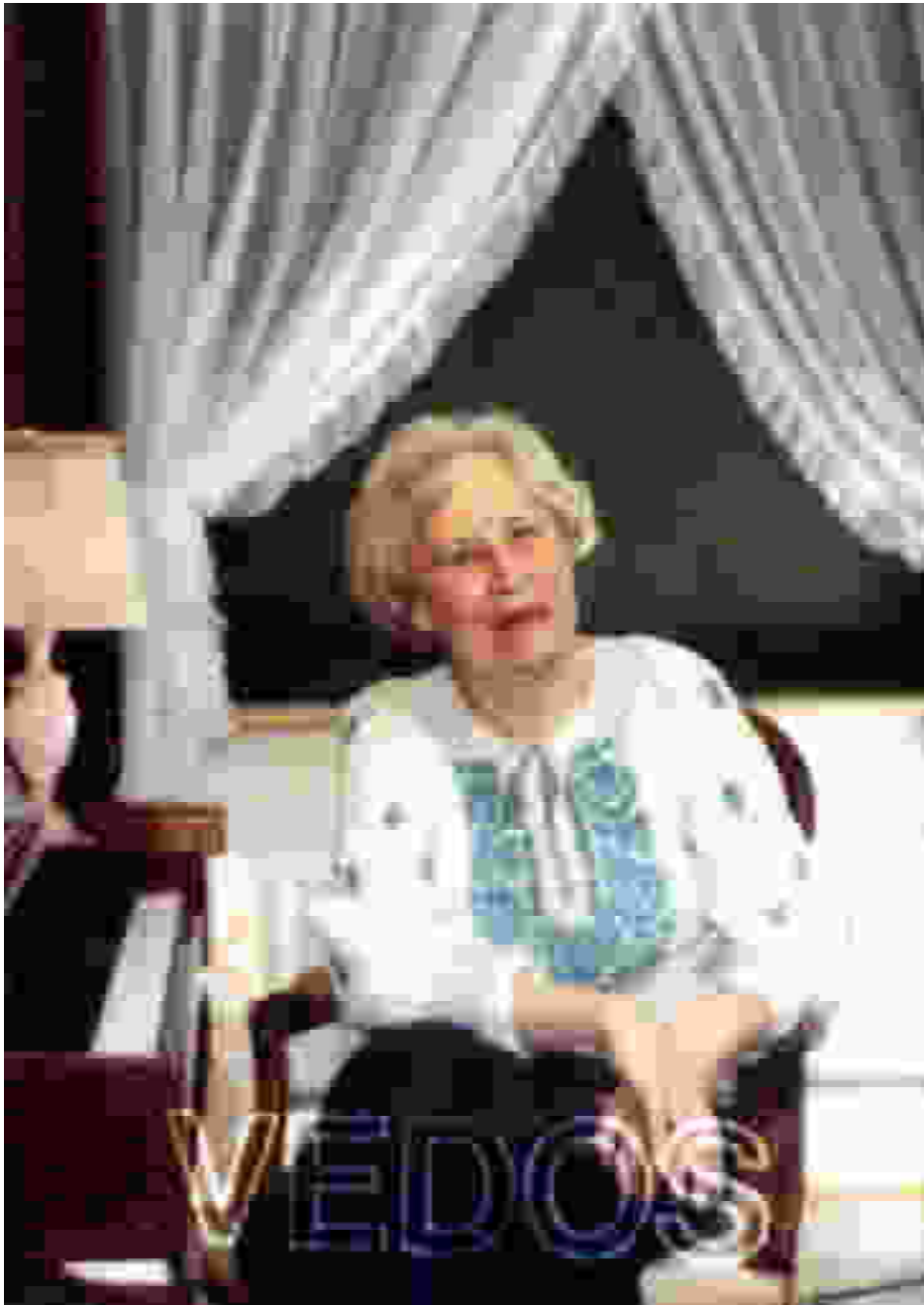
kürtm vész, pedagógus, Liszt-díjas (1954). 1933-42 között a budapesti Rend zenekar, 1943-77 között pedig a Magyar Állami Operaház zenekarának tagjaként játszott. Alapító tagként kürtölt 1947-63 között a Budapesti Fúvósötösben. 1983-ig a Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola Budapesti Zenetanárképz Intézetének Budapesti Tagozatán tanított;

Péterné Frank Klára (Budapest, 1914. február 10. – kb. 2000) zongoram vész-tanár, f iskolai docens (Zenem vészeti Szakközépiskola, Szeged, Pedagógiai F iskola, Budapest és Szeged - ének-zene tanszék, Bartók Béla Zenem vészeti Szakiskola, Budapest, - zongora korrepetitor, Postások Erkel Ferenc Zeneiskolája - énekes korrepetitor, XI. kerületi Szabó Ferenc Vegyeskar-korrepetitor);

Petra László (1914-1975) operaénekes-tanár;

Pusztai Ferenc (Budapest, 1914. május 18. - 2013) üt hangszeres m vész-tanár Budapesti Máv Szimfonikusok, F városi XVIII. kerületi Dohnányi Ern Zeneiskola);

Rauhala Lenke, el z neve Erdélyi Lászlóné Murin Lenke (Sátoraljaújhely,

1914. március 9. – 2014. augusztus) rubin diplomás zongora és középiskolai ének-zenetanár. A Miskolci Egressy Béni Zeneiskola alapítója és igazgatója volt, nyugdíjazásáig sikeresen vezette az intézetet. 1969-ben Finnországba, Leempelébe, majd Tamperébe folytatta pedagógiai munkásságát; zongorát tanított és kórusokat szervezett, vezényelt. Kidolgozta a finn népdalokon alapuló zeneóvodai oktatás tematikáját, majd ezt könyvben is megjelentette (finn nyelven), rendszeresen kurzusokat szervezett az óvodapedagógusoknak. A finn Kodály-társaság egyik alapítója. Munkásságáért a finn államelnök a pedagógusoknak adható egyik legmagasabb kitüntetésben részesítette, és feljogosította az „Örökös f zeneigazgató” cím viselésére. 90 éves korában –

visszatérve Magyarországra – dr. Mádl Ferenc köztársasági elnök a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje kitüntetésben részesítette;

Rónai István (Budapest, 1914. június 7. – Budapest, 1985. december 1.) zenei rendező, tanár. 1941-44-ben a csepeli zeneiskola zeneelmélet tanára; 1949-től haláláig a Magyar Rádió zenei rendezője. Állandó rendezője volt a táncdal- és jazzfesztiváloknak, de rendezett zenés játékokat, prózai darabokat is. Elvitte színpadra az ötvenes években Farkas Ferenc Csínom Palkóját, a Bástyasétány 77-et és A Kreml toronyórája című művet;

Rózsa Vera (1914. május 16. – London, 2010. október 15.) énekesnő, vész-tanár.

Első fellépései közé tartozott az OMIKE művészakció keretében Händel Judás Makkabeus című oratóriumának előadásán az egyik zsidó nő szerepe. 1943-ban debütált Cherubinoként Mozart Figaro házassága című darabjának előadásán az OMIKE operaegyüttesében. Első férje, a kiváló karmester és zeneszerző Weiner László a Holocaust áldozatává vált. Férje deportálása után Rózsa Vera egy darabig bujkált, majd a svéd nagykövetségen dolgozott, ahol Raoul Wallenberg a nácizmus üldözötteinek a menekítési akcióit szervezte. 1945–1946 között az Magyar Állami Operaház, 1946–51-ben a bécsi Staatsoper tagja volt, ahol ígéretes színpadi karrierjét betegsége szakította meg. Dalénekesként is elismert volt, számos modern művet bemutatója fordította a nevéhez;

Sinkóné Róth Ágnes (Karcag, 1914. szeptember 22. -) hegedűművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Sikolya István (Budapest, 1914. június 6. – Budapest, 1986. december 4.) operaénekes, tanár. 1941-42: a Fővárosi Operettszínház, 1943-44: a Kolozsvári, 1945-49: a Szegedi Nemzeti Színház, 1950-77: a Magyar Állami Operaház énekes. 1978-tól: kántor, ill. misekompozíciók szólistája;

Suhayda Mária (Eperjes, 1914. március 16. – Budapest, 1995. február 3.) zongoraművész, főiskolai docens;

Szabó András (Hódmezővásárhely, 1914. július 31. -) zongoraművész-tanár (GANZ-MÁVAG Zeneiskola, Budapest, Zeneiskola, Hódmezővásárhely – igazgató is, Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged, Tanítóképzőiskola);

Hódmez vásárhely – énektanár, Hódmez vásárhelyi Népzenei Kar és Postás Szimfonikus Zenekar, Budapest – karnagy, Állami Zeneiskola, Kaposvár);

Szamosi Edit (Bp., 1914. augusztus 24. – Budapest, 1987. november 20.) fuvola- és hegedőművész, tanár. 1935-45 között népzenei szalonzenekart vezetett prímhegedősként. 1952-től haláláig a Magyar Állami Operaház zenekari tagja volt;

Szanati József (Budapest, 1914. március 4. - Kolozsvár, 1975. szeptember 2.) operaénekes, tanár;

Sz. dyné Szamosi Edith (Budapest, 1914. augusztus 24. -) zenekari fuvolaművész-tanár (Saját szalonzenekarának művészeti vezetője, Honvéd Művészegyüttes, Magyar Állami Operaház, Fővárosi XI. kerületi Állami Zeneiskola);

Tárnai Antal (Annayölgy, 1914. március 22. - 1998) zenekari gordonkáművész-tanár. Kezdetben különböző zenekarokban dolgozott, majd 1945-től a Budapesti Operaház tagja lett. Itt működött egészen 1978-ban történő nyugdíjazásáig. Pedagógusi tevékenységét Újvidéken kezdte meg, ahol a konzervatórium tanára volt 1941-44-ig. 1946-tól Győrött a Zeneművészeti Szakiskola tanára volt. Tanítványai közül 25-öt vettek fel a Zeneművészeti Főiskolára, illetve ennek valamelyik tagozatára. Tárnai Antal a Zeneművészeti Főiskola Győri Tagozatának annak beindulásától tanára volt. 52 éven át tanított kitartóan, 82 évesen 1996-ban vonult vissza;

Tölgyesi Júlia (Nyírbátor, 1914. november 16. – Los Angeles, 1978. augusztus 18.) népdal- és magyarnóta-énekes, tanár. Énekesi pályafutása a harmincas évek közepén kezdődött. Szórakozóhelyek népszerű szonon-, táncdal- és magyarnóta-énekeseként fedezte fel a rádió a negyvenes évek elején. Ezt követően csaknem 20 évig énekelt a mikrofon előtt és nyilvános nótahangversenyeken. 1964-ben bátyja meghívására Los Angelesbe utazott, s nem tért vissza;

Török Iván (Budapest, 1914. július. 31. – Budapest, 1988. december. 3.) gordonkaművész-tanár. 1933-ban a Budapesti Hangversenyzenekar szólógordonkása. 1936-1976 között a Magyar Állami Operaház gordonkaművésze, 1957-től szólamvezetője, 1958-tól magángordonkása. 1940-től a Budapesti Filharmónia Társaság Zenekarának is tagja volt. 1969-73-ban a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola adjunktusa, 1973-1986 között docense. A Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet pécsi tagozatán is főiskolai docens volt, de tanított a budapesti Bartók Béla Zenei Szakközépiskolában is. Mesterkurzust vezetett Lahti (Finno.), Lübeck (NSZK) és Pécs városában a Nemzetközi Ifjúsági Zenei Tábor tanfolyamán. 1950-1970 között a Szécsi Vonósnégyes gordonkása volt;

Udvardy Tibor (Budapest, 1914. szeptember 4. – Balatonboglár, 1981. július 16.) operaénekes-tanár. 1939-ben mutatkozott be az Operaházban a Hunyadi László címszerepében. Évekig, mint ösztöndíjas a Belvárosi Plébániatemplom

szólistája volt. Oratóriuménekesként is elismerték. A lírai tenorszerepektől egészen a drámai karakterhőstenoralakokig terjedt szerepköre. Bizet: Carmen - Don José, Britten: Peter Grimes - Peter Grimes, Csajkovszkij: Anyegin – Lenszkij, Puccini: A köpeny – Henri, Puccini: Tosca – Cavaradossi, Puccini: Pillangókisasszony – Pinkerton, Leoncavallo: Bajazzók, I Pagliacci – Canio, Verdi: Traviata – Alfred, Wagner: A walkür – Siegmund, Wagner: Lohengrin – Lohengrin, Wagner: Siegfried – Siegfried;

Uher Zita (Budapest, 1914. szeptember 6. – Budapest, 2009. február 10.) operaénekes-tanár, az 1930-as és az 1960-as évek közötti nagy magyar operaénekes generáció jeles képviselője. Az operaházban 1943 novemberében debütált a Saloméban, Manassah szerepében, majd ugyanabban az évadban énekelt mint második Norna Az istenek alkonyában. 1946-ig az operaház ösztöndíjasa volt, majd 1945-1965-ig magánénekesként lépett fel többek között A Rajna kincsében, Flosshilde szerepében, Csajkovszkij Anyeginjében

Az Anyegin 1951-es ünnepi előadásának plakátja

Filipjevna alakjában, és a Pillangókisasszony Suzukijának megformálójaként. 1959-ben és 1960-ban a Pécsi Nemzeti Színház tagja volt. Számos sikeres koncert, operaelőadás és rádióhangverseny után, 1965-ben vonult nyugdíjba, ezután – bár a fellépéseket sem hagyta abba – énektanárként tevékenykedett;

Dr. Ujfalusi László (Csíkszereda 1914. január 5. - Budapest., 2001. december

22.) harsona és tuba m vész-tanár 1935-t l 1972-ig a Magyar Állami Operaház Zenekarának tagja, 1945-t l nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola harsona- és tuba, továbbá a rézfúvós kamarazene tanára. Harsona- és tubaiskolát írt, rézfúvós el adási darabokat tett közzé;

Vargyas Lajos (Budapest, Óbuda, 1914. február 1. – Budapest, 2007.

október 11.) népzene kutató, folklorista. 1940 után a Zenetudományi Intézet egyház-zene szakán Kodály Zoltán tanítványaként dolgozott. Ezt követ en a Budapesti Egyetem Néprajz Tanszékén, a budapesti Egyetemi Könyvtárban, a Néprajzi Múzeum Népzenei Osztályán, a Magyar Tudományos Akadémia Népzene kutató Csoportjában, mint igazgató és a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetében tudományos tanácsadóként dolgozott. 1952-ben jelent meg *A magyar vers ritmusa* cím könyve, s ugyanebben az

Évben adták közre Kodály Zoltánnal a mindmáig „Kodály-Vargyas”-ként emlegetett *A magyar népzene* című munkát, amelynek Vargyas Lajos a példatárát szerkesztette. Népzenei kutatásait *A magyarság népzeneje* című könyvében foglalta össze, amelynek második kiadását 10 CD-ből álló album kíséri, ez Magyarországon a legnagyobb, eredeti népzenei anyagot tartalmazó lemezkiadvány. Társasági megbízatásai: MTA Magyar történelmi Komplex Bizottságának tagja, a Kossuth- és a Széchenyi-díj Bizottság tagja, Szlovákiai Magyar Néprajzi Társaság tiszteletbeli tagja;

Dr. Vargha Károly (Szentlászló, 1914. november 7.–Pécs, 1993. március 18.) főiskolai tanár, zenei szövegíró és műfordító. 1941–48: Szegeden, a Kir. Kat. Tanítóképző Intézetben, Kézdivásárhelyen és Baján, az Áll. Tanítóképző Intézetben tanított. 1949–51: a pécsi Áll. Pedagógiai Gimn. tanára. 1951–56: a pécsi Pedagógiai Főiskolán oktat a magyar nyelvi tanszéken oktatott. 1956–: megszervezte és vezette a Pécsi Tanárképző Főiskola német tanszékét, amely később a német-nemzetiségi és kisebbségi honismereti kutatás bázisa lett. Itt nyugdíjazásáig. Händel, Bach, Haydn és más német zeneszerzők szövegeit fordította és prozódiaileg ellenőrizte. Rendszeres munkakapcsolatban állt Kodály Zoltánnal és Bárdos Lajossal;

Wéber István (1914 –) középiskolai ének-zenetanár, karnagy. 1982. november 20-án lett 68 éves Véték (Wéber) István, a Vasas Zenekar egykori művészeti vezetője és másodkarnagya. A születésnap hiába nem kötődött kerek évszámhoz, mégis nagy ünneplésre tarthatott számot, mert az évben egybeesett a Vasas Bartók – Kodály Dalosünnepek zárónapjával. A 11 Vasas kórus 600 tagja Wéber Istvánt is köszöntötte ez alkalomból, kinek munkássága akkor már 34. éve szolgálta a Vasas zenei mozgalmat. Az egykori ünnepi interjú egy részletét idézzük Weber Éva és Weber Ferenc szíves közlésének köszönhetően:

„ - Mióta dolgozol karnagyként?

- Vaszy Viktor javaslatára lettem 1940-ben az akkori Margitszigeti RT kórusának vezetője. Ez volt az első kórusom.

- Mikor és hogyan kerültél kapcsolatba a vasas mozgalommal?

- 1948-ban András Béla hívására kerültem a Vasas Művészegyütteshez. Akkor az együttes hatalmas létszámához (300 fős kórus volt a tánckar és a zenekar mellett) szükség volt több karnagy és korrepetitor munkájára. Velem együtt dolgozott itt akkoriban Tóth Péter, aki később az Operához került – ma külföldön él – és Patatich Iván, aki ma elismert zeneszerző.

- Milyen feladataid voltak akkor és a későbbiekben az együttesnél?

- Kezdetben a korrepetitori teendők mellett az én feladatomból volt a férfikar vezetése is, majd különböző átszervezések után a mozgalmi kórus vezetője és művészeti vezető helyettes lettem. András Béla távozása után egy ideig megbízott művészeti vezető voltam, majd régi mesterem, Vaszy Viktor mellett ismét helyettes. Számomra nagyon kedves időszak volt, amikor az együttes szólistáival végzett különmunka eredményeként létrehoztuk az operai kisegyüttest. A több mint egy évtizedes munka velük egyik legszebb szakasza életemnek. A kórus és az operaegyüttes után feladatot kaptam a szimfonikus zenekar munkájában is mint másodkarnagy.”

95 éve született

Anhalt István (Budapest, 1919. április 12. – 2012. február 24.) zeneszerző,

tanár. 1949 óta Kanadában élt. Montréalban huszonkét évig oktatott a McGill Egyetemen, ahol 1964-től 1971-ig vezette az elektronikus zenei stúdiót. A

kingstoni Queen's Egyetemen tizenhárom éven át volt a zeneszerzés professzora. Elektronikus zenével igen korán, 1958-ban kezdett el foglalkozni, bár később ezzel az irányzattal szakított. Operák: A tours-i n (La Tourangelle), Winthrop, Traces (Tikkun), Ezredéves árkádpia (Millennial Mall);

Árvai Tigris János /sz. Árvai Árpád János/ (Sopron, 1919. április 30. –

Keszthely, 1969. március 28.) Keszthely egyik híres cigányprímása, népi zenekarok vezetője, a Festetics család által épített Halászcsernye örökös prímása volt. Sopronból és Bécs környékéről hozta magával a bécsi stílust, így lett a keringők királya Keszthelyen és környékén egészen haláláig. A II. vh. alatt és a háború után a sebesült katonák megsegítésére rendezett szabadtéri előadásokon rendszeresen és ingyen fellépett;

Asztalos Sándor (Tiszalök, 1919. október 15. – Budapest, 1970. május 25.) költő, zenekritikus és esztéta. A Debreceni Tudományegyetem Bölcsészeti Karán végzett klasszika-filológia szakon. Diplomája megszerzése után ugyanitt tanársegédi állást kapott. 1945 után a debreceni városigazgatásban kultúratanácsnokként dolgozott. 1950-ben a Népművelési Minisztérium zenei osztályához került, mint osztályvezető, ezért Budapestre költözött. 1950 végén vette le doktorátusát zeneesztétikából. 1951-től a Magyar Nemzet kulturális rovatvezetője lett. A Muzsika című folyóiratot 1957-ben alapította meg, s

Asztalos Sándor költő, zeneesztéta sírja Budapesten. Farkasréti temető : 10/1-1-158.

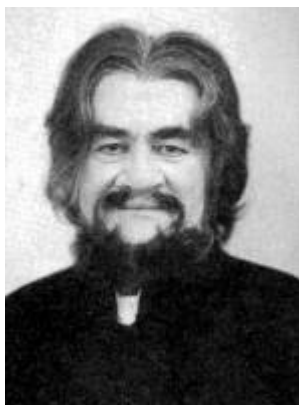
haláláig f szerkesztje volt. Számos hazai és külföldi tudományos és kulturális szervezetnek tagja illetve leg tisztviselője volt. Budapesten utca viseli a nevét;

Bagarus Ernő (Garabonc, 1919. február 9.) zenekari harsonmavezető-tanár (Rendőri Zenekar, Győr, Fővárosi Nagycirkusz, Debreceni Művészeti Szimfonikus Zenekar, szólamvezető);

Barabás Sári (Bp., 1919. március 14. – München, 1969) opera-és operett-énekesnő, énektanár. A budapesti Operaházban lépett először színpadra a Rigoletto c. Verdi-opera Gilda szerepében. Külföldi vendégszereplésekre hívták, így a Glyndebourne-ben, Edinburghban és Firenzében rendezett ünnepi játékokra. 1949-től 1968-ig a müncheni Theater am Gärtnerplatz tagja volt. 1963-ban megkapta a kamararénekesnői címet. Fellépett a német rádióban és televízióban is. Filmekben szerepelt (Madame Dubarry; Denevér). – F. sz. Éj királynője (Mozart: Varázsfuvola); Adél (Rossini: Ory grófja);

Dr. Baranyi Jánosné Seregély Klára (Székesfehérvár, 1919. július 9.) zongoratanár, szakfelügyelő. (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár és Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Faragó András (Fülöpszállás, 1919. március 16. – Budapest, 1993. február 16.)

Szokolay S.: Ecce homo c. operájában

operaénekes, tanár. 1947-ben debütált a Vígoperában Salieri szerepében Rimszkij-Korszakov Mozart és Salieri című operájában. 1949-ban az Operaház szerzőtette. Első sorban Wagner és Verdi operákban játszott. A kékszakállú (Bartók: A kékszakállú herceg vára) szerepét Európa és Amerika (USA, Kanada) számos operaházában és hangversenytermében sikerrel énekelte. Bartók: A kékszakállú herceg vára – kékszakállú, Berg: Wozzeck – Wozzeck, Gounod: Faust – Mefisztó, Mozart: Figaro házassága – Figaro, Muszorgszkij: Borisz Godunov – Borisz, Puccini: Tosca – Scarpia, Verdi: Don Carlos – főinkvizitor, Wagner: A walkür – Wotan, Wagner: Lohengrin – Telramund, Wagner: A bolygó hollandi – Hollandi, Wagner: Siegfried - a vándor, Wagner: A Rajna kincse – Alberich;

Fekete János (Budapest, 1919. július 15. – Budapest, 1984. február 19.) hegedűművész-tanár. 1938-39-ben Svájcban játszott egy műszalonzenekar tagjaként. 1941-1943 között a Budapesti Hangversenyzenekar tagja, 1947-51-ben a Fővárosi Operettszínház zenekarában játszott. 1951-56-ban a Magyar Rádió Táncczenekarának, 1956-1984 között a pedig a Magyar Rádió Szimfonikus zenekarának tagja. Rendkívül sokoldalú muzsikusként, a hegedű mellett kiválóan játszott mélyhegedűn, szaxofonon, klarinéton és trombitán. Vendégszerepelt a zenekarral Európa csaknem valamennyi országában, az USA-ban és Kanadában;

Fekete Sándor (Rimóc, 1919. július 17.) ének-zenetanár. (Kiskőrös, Evangélikus Kántorképzőiskola, Bács-Kiskun megyei ének-zene szakfelügyelőtanács, Köznevelési Minisztérium ének-zene tárgy szakfelügyelőtanácsja, Gimnázium, Kiskőrös);

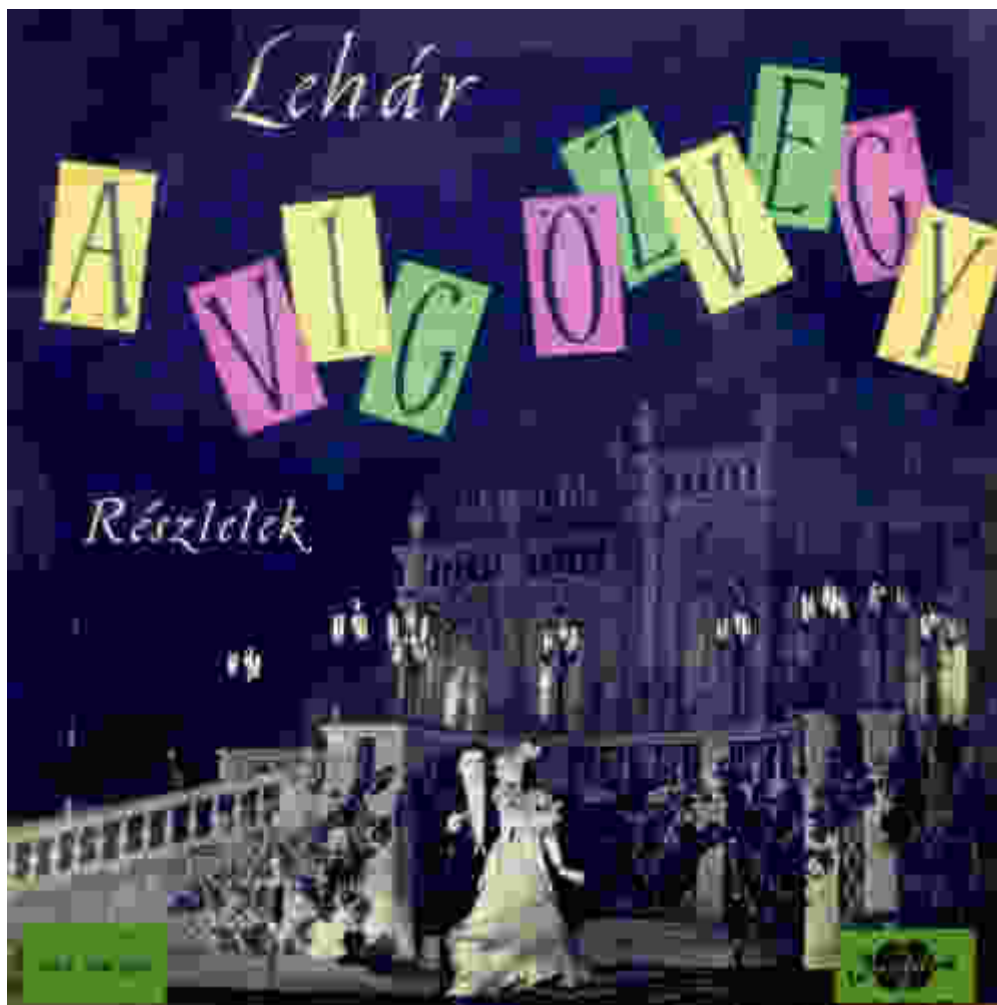
Fráter Gedeon (Budapest, 1919. április 16.– Budapest, 1998. november 16.)
karmester. 1938-tól tíz éven át az Állami Operaház korrepetitora, 1949-től
1983-ig ugyanott karmester. Vezényelte az Operaház teljes balett-repertoárját, a
társulattal számos külföldi vendégjátékon vett részt;

Göndör Márta / Szeszlerné/ (Sátoraljaújhely, 1919. augusztus 14. – 2003.

november) heged m vész-tanár. 1939-től 1944-ig az OMIKE Zenekar tagja,
1945-től az Állami Hangversenyzenekar (korábban Székesf városi Zenekar)
heged se, 1979-t l nyugalomba vonulásáig szólamvezet je. 1985-1990 között a
Magyar Állami Operaház Zenekarában is játszott. Számtalan zenekari
hangverseny és rádiós szereplés mellett vonósnégyesben és alkalmi
kamaraegyüttesekben is fellépett;

Göndöcs József (Fehérgyarmat, 1919. okt. 27.– Budapest, 2005. december 10.)
operaénekes, az MZTSZ munkatársa. M vészi pályáját a Magyar Rádió
Énekkarában kezdte (1950-51), majd 1951-től nyugalomba vonulásáig, 1985-ig
a Magyar Állami Operaház magánénekes volt. F bb szerepei: Siegmund
(Wagner: A walkür), Dmitrij (Muszorgszkij: Borisz Godunov) Andrej

Göndöcs József partnerei: Házy Erzsébet, Kenéz Ernő, Kerekes János, Koltay Valéria, Rajna András, Udvardy Tibor, Állami Operaház Ének- és Zenekara

(Muszorgszkij: Hovanscsina), Canio (Leoncavallo: Bajazzók), Alfred (J. Strauss: A denevér);

Halász Kálmán (Pécs, 1919.) zeneszerző, orgonaművész és elmélettanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola). 1956 óta az USA-ban él;

Huszár Klára (Budapest, 1919. május 29. - Budapest, 2010. június 13.)

A felvétel Szombathelyen, a Berzsenyi Dániel Központi Könyvtárban tartott ünnepségen készült

operarendező, dalszövegíró, fordító, tanár. 1938-1942 között a Zeneművészeti Főiskola ének-zenetanár szakos hallgatója volt. 1951-1956 között ugyanitt megszerezte az operarendező képesítést, ekkor Oláh Gusztáv tanítványa volt. 1947-1951 között a Magyar Rádió munkatársa volt, megszervezte a zenei Rádióiskolát, a Dolgozók Zeneiskoláját. 1947-1951 között gyermekoperákkal foglalkozott, valamint az ifjúsági osztály vezetője volt. 1951-ben kitétek a Magyar Rádiótól; ekkor iratkozott be a főiskolára. 1956-1979 között a Magyar Állami Operaház asszisztense, majd rendezője volt;

Kalmár Márton (Nóráp, 1919. január 18. -) főiskolai tanár, karnagy, szerkesztő

Székelykeresztúr, Pápa – általános iskolai ének-zene tanár, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest-tanár, BM Művészegyüttes-karnagy, Népművészeti Intézet-zenei osztályvezető, Zeneművészeti Szakközépiskola, Győr-igazgató, Munkácsi Minisztérium – zenei feladót, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Budapesti Tagozata – tanár, metodikai kabinet vezető, tankönyvíró, Parlando Szerkesztő Bizottsági tag). A Lampart Budafok Vegyeskar Kalmár Márton vezetésével 1949-ben alakult meg a Budafoki Zománcedénygyár dolgozóiból. Írásai a Parlamentben: Zene az iskolában (ISME), 1964/7-8., Az iskolai ének-zene és a szolfézstanítás tantervei és módszeres problémái (különös tekintettel az ének-zenei iskolákra), 1966/11., Milyen feladatok várnak zenepedagógusainkra a közismereti iskolákban, 1968/3., Audiovizuális eszközökkel a korszerűbb és jobb zenei nevelésért, 1970/2., Audiovizuális eszközökkel a korszerűbb és jobb zenei nevelésért, 1970/2., A szemléltetés új útjai a zenei nevelésben, 1972/6., Korszerű szemléltetés - I. rész: 1975/7-8., - II. rész: 1975/9., III. rész: 1976/7., Zenepedagógiai szakirodalom és folyóirat tájékoztató (bel- és külföldi!) - I. rész: 1971/3., - II. rész: 1971/4., - III. rész: 1971/5., Miért és hogyan gyjtött népzene Bartók Béla és Kodály Zoltán? 1983/8-9.;

Keveházi János (Kisnyárad, 1919. május 14. – Alsórs, 1987. június 30.)
zenekari kürtművész-tanár (Honvédség és MÁV Szimfonikusok, Magyar Állami Operaház, Fővárosi Operettszínház, Népszínház Operatársulata;

Király Ernő (Szabadka, 1919. március 16. – Újvidék, 2007. december 14.)

vajdasági néprajzkutató, avantgárd zeneszerző, zenepedagógus. 1954-től 1983-ig az Újvidéki Rádió magyar népzenei műsorait szerkesztette, és állandó munkatársa volt a Magyar Szó művelődésrovatának. Feltalálta és megszerkesztett két új hangszert, a citrafont 1974-ben és a tablofont 1976-ban. 1949 óta komponált. Az általa feltalált új hangszerekkel bejárta az egész világot. Újraértékelte és újra felfedezte a citerát, az egyik legautentikusabb magyar népi hangszert. Élete során több mint háromezer magyar, szerb, ruszin, cigány népdalt gyűjtött, rendszerezett és rendezett könyv formájába. Vajdasági cigány népzenei gyűjtése egyedülálló kiadvány. 1992-től a Magyar Művészeti Akadémia tagja volt;

Kollár Endre (Budapest, 1919. december 11. – Budapest, 1978. március 7.) zenekritikus, zenei ismeretterjesztő, pedagógiai író. Operaénekesnek készült. 1937-től 1945-ig a Hitelbankban dolgozott. 1945 után újságíró volt, a Szabad Szó zenekritikusa (1946–48), utána haláláig a MÜDOSZ (Művészeti Dolgozók Szakszervezete) és az Országos Szórakoztatózenei Központ munkatársa. 1968-ban szervezte meg a televízió egyik népszerű vetélkedő műfaját Zenélő órák címmel, és az 1970-ben felújított műsor egyik játékvezetője. Számos hangverseny műsorvezetője volt. Számos írása jelent meg a Parlandóban is;

Kozák Lajos (Békésszentandrás, 1919. március 12. –) fa-, rézfúvó- és gordonkatornás (Honvédzenész, Zeneoktatói Munkaközösség, Szarvas, Állami Zeneiskola, Békéscsaba-szarvasi kihelyezett tagozat mb. igazgató, Állami Zeneiskola, Szarvas-igazgató helyettes is);

Kövecses Béla (Budapest, 1919. január 1. – Budapest, 2000. július 30.)

operaénekes-tanár. 1946-tól 1975-ben történt nyugalomba vonulásáig a Magyar Állami Operaház magánénekeseként volt. Főbb szerepeit Donizetti (Don Pasquale - Ernesto), Verdi (Simon Boccanegra - Gabriele Adorno), Smetana (Az eladott menyasszony - János), Erkel (Bánk bán - Ottó), Goldmark (Sába királyneje - Asszád), Delibes (Lakmé - Gérard), Offenbach (Hoffmann meséi - Hoffmann), Puccini (Bohémélet - Rodolfo) és Britten (Peter Grimes - Peter) operáiban énekelte;

Lendvai Ferenc (Budapest, 1919. szeptember 1. – Budapest, 1998. április 1.)

rendező, színházigazgató. Az ország sok színházában megfordult: rendezett Debrecenben, Pécsen, Szolnokon, a budapesti Nemzeti Színházban és a József Attila Színházban. Igazgatta a veszprémi, a szegedi, a miskolci színházat. 1969 és 1971 között, majd 1986-tól 1991-ig, nyugdíjba vonulásáig a kecskeméti Katona József Színház igazgatója volt. Nevéhez fűződik több magyar dráma bemutatójának megrendezése. *"Jó színészek és jó írók nélkül nincs színház"* - vallotta, s ennek jegyében mindig kiváló társulatot szervezett. Jászai Mari-díjas, érdemes művész. Fekete Tibor színművész, akit több mint ötven pályán töltött év köt Kecskeméthez így emlékezett meg róla: *"Lendvai Ferenc rendezőként adott rengeteget ennek a városnak. Még a kis színpadon játszott Háború és béke előadása is olyan volt – Nagy Attilával, Barbinek Péterrel és Tallós Ritával -*

*amire tódult a közönség. A nagyszínpadi el adásai pedig sorra legendássá váltak a szakmában, lásd pl. a Stuart Máriát, a Bánk bánt. Emellett rendkívül szerény és emberközel volt. A színházba úgy ment be, hogy kezét fogott a portással, s megkérdezte a kellékest l, hogy meggyógyult-e már a gyereke. Mindenkir l mindent tudott és mindenkit számon tartott." (Források: *Kada Erika: Aki mindent tud a színházról *Katona József Könyvtár *Miskolci Nemzeti Színház)*

Lorenz Kornélia (1919-) operaénekes-tanár. 1946-ban debütált a Magyar Állami

Egy legendás Hány János el adás Császárnéjaként (1952) a Magyar Állami Operaházban

Operaházban Siebelként (Gounod: Faust). 1947-49 a Szegedi Nemzeti Színház, majd 1966-ig a Magyar Állami Operaház tagja. A lírai szoprán szerepkörben m ködött, kiváló Melinda, Mimi és Figaro-Grófné;

Lukács Pál (Budapest, 1919. április 27. – Budapest, 1981. május 22.)

Fotó: A Zeneakadémia képgyűjteménye

brácsaművész, hegedű- és énektanár. 1946-ban lett a főiskola tanára (mélyhegedű, kamarazene), egy évig éneket is tanított, 1947-től pedig a brácsa-főtanszak vezetője lett. 1972-től rektor-helyettes, 1975-től ének-tanszékvezetője is volt. Elnökségi tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének. Tanári munkájával kapcsolatban nyilatkozta róla Erdélyi Miklós karmester: „...amikor tanított, tele volt derűvel, az élet szeretetét, a szépségben való hitet, az optimizmust árasztotta magából.” Tanítványja volt például Bársony László, Erdélyi Csaba, Nagy Vidor, Németh Géza és Ormai Gábor. Brácsaművészként 1936-tól a Magyar Állami Operaház zenekarának tagja lett, 1947-től 1976-ig pedig az együttes szólóbrácsása volt. Brácsára írt műveket adott közre, zenei cikkeket írt, zenepedagógiai előadásokat tartott. A *Parlandóban* megjelent írásaiból: *Régi gondok, régi leckék - a második „Koncz János” emlékversenytükrében*, 1978/2., *Két hegedűverseny között*, 1979/5., *Nem mondtam el akkor senkinek, de elmondom most mindenkinek*, 1981/4;

Nádor Józsefné (Hatvan, 1919. július 24.) zongoratanár (Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg);

Rácz Kiss János (Arad, 1919. november 20. – Budapest, 1986. július 23.) hegedűművész-tanár. Több szólóhangversenye volt a Zeneakadémia nagytermében, de egyaránt muzsikált jazz-zenekarok szólistájaként és mint népi zenekarok vezetője. Külföldön is vendégszerepelt szólistaként és zenekarral;

Raskó Magda (Budapest, 1919. május 29. – Budapest, 1992. március 16.)

Orosz Júlia, **Raskó Magda**, Sándor Judit és Tiszay Magda Verdi Falstaff c. operájában
(Magyar Állami Operaház felvétele, 1955)

énekesm vész-tanár. 1945-ben lett az Operaház tagja, ahol 25 évig volt a színház magánénekesn je. Fontosabb szerepei: Gilda (Verdi: Rigoletto); Annuska (Verdi: Falstaff); Margit (Gounod: Faust); Sophie (R. Strauss: A Rózsalovag).

Sárai Tibor (Budapest, 1919. május 10. – Budapest, 1995. május 11.) közéleti

zeneszerző, zeneakadémiai tanár. 1948-tól 1949-ig a Magyar Zeneművészek Szabad Szakszervezetének megbízott főtitkára. 1949-ben a Magyar Rádió helyettes osztályvezetője, majd műsorszervezői tag, később 1950 és 1953 között a zenei főosztály vezetője. 1949-től 1950-ig a Népművelési Minisztérium osztályvezetője. 1953 és 1959 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, majd 1959-től 1980-as nyugalomba vonulásáig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola (szolfézs) docense, illetve egyetemi tanára. 1959-től 1978-ig a Magyar Zeneművészek Szövetségének főtitkára. 1972 és 1977, valamint 1980 és 1985 között a Nemzetközi Zenei Tanács (UNESCO) Végrehajtó Bizottságának tagja, 1975-től 1977-ig annak alelnöke, és 1980-tól 1982-ig főtitkára. Közéleti pályafutása mellett zeneszerzőként is aktív volt;

Scheck György (Soroksár, 1919. szeptember 11.) zenekari harsonnavezető-tanár (Honvédzenekar, Magyar Állami Hangversenyzenekar, SZOT Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, Fővárosi Operettszínház Zenekara);

Sipos Éva, Bántainé (Máramaros, 1919. június 3.) zeneelmélet- és

/Fotó: GYULAI HÍRLAP • Kósa Ferenc (2010. augusztus 26.)/

metodikatanár, 1978-1981 között a Zeneakadémián. A kiváló pedagógust egykori tanítványai közül Szendi Ágnes és Hollós Máté köszönti a *Parlando.Hu* 2014/3. számában;

Sugár Rezs (Budapest, 1919. október 9. – Budapest, 1988. szeptember 22.)

(Fotó: BMC – Magyar Zenei Információs Központ)

zeneszerző, zenepedagógus. 1943 és 1946 között középiskolai tanárként, 1946 és 1949 között pedig a Székesfehérvári városi Felsőbb Zeneiskolában dolgozott. 1949-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában, 1966-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképzőjének budapesti tagozatán tanított, majd 1968-tól a Zeneakadémia (zeneszerzés, hangszerelés, partitúraolvasás) zeneszerzés tanszékvezető tanáraként dolgozott 1979-ig. Egyik legismertebb műve a Romhányi József szövegére írt *Hirsi ének* című oratórium. Életműve elismeréseként és tiszteletére nevét viseli a Sugár Rezső Alapfokú Művészeti Intézmény Dabason;

Szénfy Gusztáv / Kohlmann / (Nyíregyháza, 1819. augusztus 24. – Miskolc, 1875. november 22.) zeneszerző, zenetanár, író. Az 1850-es években tervezte egy nagyobb összefoglaló mű megírását a magyar zenéről, elsősorban a népdalról. Arany János nagy hatással volt rá. Az MTA támogatásával Erdélyben magyar, székely és román népdalokat gyűjtött, de dolgozatának, úgyszintén kéziratos népdalgyűjteményének kiadására nem került sor; az utóbbi el is kallódott. Fél évszázaddal Bartók és Kodály előtt szembefordult azzal az irányzattal, mely szerint a magyar népzene azonos a verbunkossal és a népies műdallal, de állításait az elmaradott körülmények következtében nem tudta igazolni. Mint nyomorgó zenetanár fejezte be életét;

Szeszler Tibor (Budapest, 1919. -) oboaművész-tanár. 1952-ben lett a Magyar

Próbál a Budapesti Fúvósötös (Jeney Zoltán, **Szeszler Tibor**, Ónozó János, Hara László, Meizl Ferenc)

Állami Hangversenyzenekar első oboása, 1947-ben pedig a Budapesti Fúvósötös egyik alapító tagja. 1949-től tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolában. Többkötetes oboaiskolája ma is alapműve a hangszer tanításának;

Szijaártó Jenő (Gölnicbánya, 1919. július 17. – Pozsony, 1986. július 28.)

zeneszerző, zene tanár. 1951-től a Csehszlovák Rádió zenei rendezője volt, majd 1953-54-ben a Csemadok Központi Bizottságán dolgozott. A Népes együttes művészeti vezetője és házi zeneszerzője volt. Amikor a hatalom megszüntette a Népeket, a Csemadok apparátusában, majd a Népművelési Intézet

zenei szakel adójaként tevékenykedett. Ebben az id szakban több mint 500 népdalt gy jtött. Ekkor írta legismertebb népdalfeldolgozását, az Esti hangulat Zsérént is. Az Ifjú Szívek dal- és táncegyüttes létrehozásában is közrem ködött. Jórészt Szíjjártó Jen nek köszönhet , hogy 1964 novemberében megalakult a Csehszlovákiai Magyar Tanítók Központi Énekkara. Visszakerült a Csehszlovák Rádióhoz, ahol 1984-ben történt nyugdíjazásáig zenei rendez ként dolgozott. Körülbelül hatvan m vet komponált;

Tiszay Magda (Békéscsaba, 1919. április 4.–München, 1989. december 27.)

(Forrás: Operaház.Blok)

operaénekes-tanár. 1944-ben mutatkozott be az Operaházban ifj. J. Strauss A cigánybáró Mirabellájaként. A háború utáni id szakban hamarosan lett a társ. vezet alt énekesn je az Orfeusz (Gluck: Orfeusz és Euridiké) és a Carmen (Bizet) igen nagy sikerrel megformált címszerepei után. 1958-ban sikerrel énekelte Kodály Zoltán Hány János c. operájának n i f szerepét. Drámai hang birtokosa volt az alt regiszterben, és egészen kivételes stílusérzéssel rendelkezett;

Törzsök János (Pécs, 1919. november 12.) zenekari nagyb g m vész-tanár (Állami Operaház Zenekara, Pécsi Filharmonikus Zenekar – szólamvezet is);

Vámosi Nagy István (Budapest, 1919. október 23. – Budapest, 1992. október 12.) zenetörténész, bölcsész, tanár, író, antropozófus. 1943-tól publikált,

Az 1960-as-70-es években (Forrás: Wikipédia)

zenekritikákat is írt. 1945-1949 között a Közoktatási Minisztérium zenei és színházi eladója volt, majd a Színház- és Filmművészeti Főiskola könyvtárosa. 1951-től a Zenemű kiadó Vállalat külső munkatársa volt. 1955-től a Szegedi Zeneművészeti Szakiskola és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára. A szegedi József Attila Tudományegyetemen 15 éven át tartotta előadásait;

Varga Elemér (Debrecen, 1919. szeptember 4. – Budapest, 2000) zenekari oboaművész-tanár. 1934-1940 között a debreceni MÁV Filharmonikus zenekar oboaszólamvezetője, 1940-től 1977-ig a Székesfehérvári Városi Zenekar, illetve a Magyar Állami Hangversenyzenekar oboása és angolkürtöse. 1950-től a Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola oboatanára;

Vargha Róbert (Rákospalota, 1919. november 26. -) operaénekes-tanár.

1954-55 a pécsi, majd a szegedi Nemzeti Színház tagja volt. A spinto- és a karakter-tenor szerepkörben működött;

Id. Véghelyi Miklós (Felsőgalla, 1919. december 5.) zene tanár (Honvédszenekar, Kiskunhalas, Rendőrszenekar, Szekszárd, Babits Mihály Művelődési Központ – zenekarvezető);

Wilkovits Kató (1919–) operaénekes-tanár;

Zádor Endre (Ungvár, 1919. szeptember 18.) ének-művész-tanár (Állami Operaház, Zeneművészeti Tanárképző Intézet, Ungvár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata – magánének tanszak csoportvezetője is);

Dr. Zalotai Józsefné (Fodor Sarolta (Rozsnyó, 1924. március 1.) ének-zene tanár (Batthyány u. Általános Iskola, Budapest Szlovák Tanítóképző és Szlovák Gimnázium és Általános Iskola, Budapest – könyvtáros is);

Zsoldos Imre (1919. március 26. – 1985. augusztus 25.) magyar karmester,

Zsoldos Imre és felesége, Sárosi Katalin síremléke a Farkasréti temet ben

szólista és trombitás volt. Pályafutása az 1950-es években kezdődött, híres szórakozóhelyeken (Moulin Rouge, Palais De Dance). 1948-tól a Magyar Rádió munkatársa, majd a Magyar Rádió Táncczenekarának karmestere és szólistája, később létrehozta a Stúdió 11 zenekart. Feleségül vette Sárosi Katalin énekesnőt, akitől egy fia, Gábor született. A Stúdió 11-gyel többször részt vett a Sanremói dalfesztiválon is. Két önálló szólista nagylemeze és zenekarral körülbelül húsz kislemeze jelent meg;

90 éve született

Adamóczy Béla (1924. szeptember 19.) klarinéttanár, karnagy, tárogatóművész;

Antalffy Albert (Mohács 1924. április 24.- Budapest, 2013. május 9.)

(Fotó: Hírek - Minden Egyhelyen Itt! - Rss Tartalom)

operaénekes-tanár. 1949 és 1951 között a Magyar Rádió Énekkarának tagja volt, majd 1951-ben az Operaházhoz került, ahol magánénekesként harminc éven át lépett színpadra. Az operairodalom basszus szerepeiben aratott sikereket: életre keltette többek között a *Figaro* Bartolóját, a *Fidelio* Roccóját, Dalandot *A bolygó hollandiból* és Timurt a *Turandotból*. Emellett elismert oratóriuménekesnek számított, nyolcvan évesen még dalestet adott. 1970-től tíz évig dolgozott a mödlingi Beethoven Musikschule énektanáraként, ottani tevékenységéért professzori címet kapott. Tanári munkájához utolsó pillanatáig hű maradt: neves tanítványainak egyike, Bretz Gábor;

Bächer Mihály (Budapest, 1924. július 22. – Budapest, 1993. április 6.)

zongoratanár. 1962-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorafőtárgyat tanított. Számos lemezfelvétele jelent meg, többek között Beethoven, Liszt, Brahms és kortárs magyar zeneszerzők műveiből;

Balogh Éva (Gyöngyöspata, 1924. november 6.) operaénekes (Állami

Operaház-ösztöndíjasként, Debreceni Csokonai Színház);

Bartók Péter (Budapest, 1924) Bartók Béla második, Pásztor Dittától született

gyermeke. 1942-ben jutott ki Amerikába. Jelenleg Floridában él, és a hagyaték gondozójaként konfliktusokat is vállalva működik apja zenéjének tisztaságán.

Édesapjával 1934-ben

(Ezt az teszi lehetővé, hogy az Amerikai Egyesült Államok törvényei a szerző halála után 75 évig védik a szerzői jogokat.) Céljait a következőképpen fogalmazta meg: „Amikor a kéziratok a birtokomba kerültek, úgy döntöttem, hogy javított kiadásokat készítek, mert emlékeztem, mennyit panaszkodott apám a nyomtatott kiadványokba került hibákra. Először arra számítottam, hogy megtalálom az első kiadásokat, bennük apám piros tintás javításaival. De ezekből kevés került elő. Hangjegyenként kell összehasonlítanunk a nyomtatott változatot a kézirattal, odafigyelve minden apró részletre. Kétség esetén, például ha az egyik kéziratban valami egyféléképpen szerepel, a másikban kis eltéréssel, és nem világos, mi volt a végső szándék, nekünk kell választanunk. Elemezzük, hogyan jöhetett létre az eltérés, és mi lehetett apám utolsó akarata. Legtöbbször sikerül olyan döntésre jutni, ami nem hagy komoly kétséget. Szeretném azt mondani, hogy a cél az összes nyomtatott kiadásainak kijavítása, de nem valószínű, hogy ez sikerül, hiszen már 81 esztendősen vagyok. Szerkesztőtársaim – Nelson Dellamaggiore és Peter Hennings – fiatalabbak. Nagyjából a kompozíciók listájának a felénél tartunk, de túl vagyunk a legnehezebb projektek egy részén.”;

Bársonyné Spiró Alice (Budapest, 1924. február 10.) zongoraművész-tanár (SZOT Munkaközösségi Zeneiskola, Állami Zeneiskola-Tatabánya, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola-tanszakvezető, főiskolai gyakorlatvezető-tanár);

Bodonyi Anikó (Budapest, 1924. szeptember 24. -1987) zongoraművész-tanár (Zeneiskola-Szentendre, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola-Debrecen, Fővárosi 2. sz. Körzeti Zeneiskola, Zeneművészeti Szakközépiskola-Győr);

Bobe Gáspár Ernő (1924-1993) hegedűművész, primás. A Zeneakadémiát

Illyés Antal szobrászművész portréja a józsefvárosi Baross utca és Szigony utca találkozásánál kialakított Muzsikus cigányok parkjában (Forrás: Köztérkép)

Rados Dezső tanítványaként fejezte be. Együttesét 1948-ban alakította meg. Archaikus egyéni hangvételű hegedőjátékát a kortárs muzsikások is nagyon becsülték. Az emléktáblán olvasható rövid ismertetés: "A világjáró cigányprímás, a Gellért, az Astória, a Nemzeti és a Royal szálló állandó ünnepeltje volt idehaza.";

Borsai Ilona (Kolozsvár, 1924. április. 10. – Budapest, 1982. július 8.)

népzenekutató. Népzenei előadó a Népművészeti Intézet Néprajzi Osztályán (1951–56); az MTA Népzenekutató Csoportjában, ill. a Zenetudományi Intézetben munkósként (1961–), közben hosszabb egyiptomi tanulmányutat tesz (1966–67). Munkássága a Mátra-vidék zenei életére, a summásdalokra terjed ki, az egyiptomi zenei színhagyományokkal foglalkozik. Gyermekmunkája első sorban a kopt liturgia dallamvilágára terjedt ki. Mint népzenekutató a Mátra-vidék zenei életét vizsgálta, a summások dalait, népi gyermekmondókat, énekes játékokat gyűjtött. Közreműködött Dobszay László *A magyar dal c. könyvében* (1984). – F. m. Bartók Béla *egynem kórusainak előadásáról* (Csillag Lujzával, Hegyi Erzsébettel, Páskai Istvánnal, Bp., 1956); *Summásdalok* (in: Katona-Maróthy-Szatmári: *A parasztdaltól a munkásdalig*, Bp., 1968); *Cinege, cinege kismadár...* (Népi mondókák, gyermekjátékok kicsinyeknek, antológia, Kovács Ágnessel, Bp., 1975); *Magyar népi gyermekjátékok és mondókák* (Bp., 1980); *A palóc zenei élet és énekes népköltészet kutatása a XIX. században* (Bp., 1982);

Borsányi Gábor (Kajászó, 1924. február 17.) tanár (Református Kollégium, Pápa, Batsányi János Gimnázium, Tapolca-igazgató is), zeneiskolai igazgató (Tapolcai Állami Zeneiskola) és karnagyként a Zeneiskola Aranyhíd Kamarakórusának és vonószzenekarának, továbbá Tapolca Város Vegyeskarának vezetője;

Dr. Csányi László (Csákvár, 1924. április 23. – Budapest, 2005. március 8.)

Botka Valéria és dr. Csányi László a kép bal sarkában álló legendás rádióssal, az MR Gyermekkórusa létrehozásában aktívan közreműködő Takács Ferencsel (1956)

karnagy, jogász. 1950-től a Magyar Rádió munkatársa. Felesége Botka Valéria, vele alapították 1954-ben a Magyar Rádió Gyermekkórusát. A kórusral 1985-ig dolgoztak együtt. A karnagy-házaspár elvülhetetlen érdemeket szerzett a zene szeretetének elmélyítésében, az együttléklés örömének megismertetésében és gyermekek ezreinek adtak életre szóló impulzust a kollektív éneklés, a zene iránti igényesség felkeltéséhez és műveléséhez. Olyan színpadokon léphettek fel, mint a New Yorki Carnegie Hall, énekeltek Japánban és Európa szinte valamennyi országában – 18 nyelven. Csányi László számos rádiófelvételt készített, új kórusműveket mutatott be, koncertezett szinte az egész világon;

Darvas Éva (Budapest, 1924. május 13. – Budapest, 2006. november 9.)

Fiatalkorban vészként

Kiintetésekor dr. Köpeczi Béla miniszter társaságában

zongoratanár, szakfelügyelő, iskolai gyakorlatvezető tanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi IX. kerületi Állami Zeneiskola). Kezdetben tanított el képzést, szolfézszt, és elkészítéket tartott a felvételi eltt állóknak. Már igen fiatalon, 16 évesen koncertezett. Még a háború előtt ösztöndíjat kapott Salzburgba, ott is hangversenyt adott, és a Pesti Vigadóban is játszott Liszt: hmoll szonátáját;

Dr. Dégi Lászlóné (Miskolc, 1924) zenekari hegedőművész-tanár. Pályafutását Szentesen kezdte, s 1954-57-ig a zeneiskola tanára és első igazgatója volt. Később ismét Miskolcra került. Számos országos hírű zenekar tagja;

Fodor Lajos (Budapest, 1924. február. 6. – Budapest, 2001. október 1.) karnagy, zenekritikus, szerkesztő, színházigazgató. Pályafutását egyházi orgonistaként és amatőr, majd hivatásos énekkarok vezetőjeként kezdte. 1957–58-ban a Műsor Tanács igazgatója, 1958-tól 1962-ig az Irodalmi Színpad zenei vezetője, 1966–1975 között a Budapesti Művészeti Hetek vezetője, később igazgatója, majd 1982-től a Magyar Média művészeti igazgatója. Az Esti Hírlap zenekritikusa. Kritikái különböző folyóiratokban jelennek meg.

Frideczky Frigyes (Bukarest, 1924. október 3.) zenei szakíró, karvezet , költ ,

egyetemi magántanár (Magyarországi Minisztérium Zenei Osztály, Magyar Szaki Egyetem és ELTE Tanárképző Iskola, Budapest);

Gábor Éva (Felsővisó, 1924. április 13. – 1998. -) ének-zenetanár, népzeneegyüttesvezető. (Lajtha László Népzene Kutató Csoportja-munkatárs, Juhász Gyula Tanárképző Iskola-hangképző tanár, Szeged);

Gafni Miklós / Vári-Weinstock (Tiszacsege, 1924. július 6. – New York, 1981.

május 15.) énekm vész-tanár. 1945 ell tt a budapesti Operaházban énekelt. 1945-ben Amerikában telepedett le. Tagja volt a New York-i Metropolitan Operának. Vendégszerepelt a világ nagyvárosainak operaházaiban. Operaszerepeit kilenc nyelven adta el . 1964-ben a Magyar Állami Operaházban Goldmark Sámson és Delila c. operájában énekelte a címszerepet;

Geiger István (Madaras, 1924. július 25.) trombitam vész-tanár. (M vel dési Ház, Madaras, Állami Zeneiskola madarasi kihelyezett tagozata, ifjúsági fúvószenekarok vezet je);

Gencsy Sári (Debrecen, 1924. augusztus 16. – 2008. május 6.) operaénekesn ,

(Forrás: Fidelio)

tanár. Az Operaházban 1950-ben debütált Gilda szerepében Verdi Rigoletto című operájában. 1975-ben vonult vissza. Első sorban koloratúrszoprán és szubrett szerepeket énekelt. Nyugalomba vonulása után szinte haláláig a Színház- és Filmművészeti Egyetem énektanáraként tevékenykedett. Hangját néhány operafelvétel mellett számos operett- és nótafelvétel is őrzi;

Gergely Gyula (Budapest, 1924. november 22.) karnagy, rézfúvós-művész-tanár, hangszerel (Magyar Állami Operaház, Fővárosi XV. kerületi Állami Zeneiskola - rézfúvós tanár, Fővárosi XV. kerületi Zeneiskola rézfúvós zenekara-karnagy);

Gyulai Gaál János (Budapest, 1924. április 28. – Budapest, 2009. február 12.)

zeneszerző-karmester. 1941-ben első díjat nyert a debreceni Hubay-versenyen. A Magyar Állami Hangversenyzenekarban helyezkedett el hegedűsként, majd a Budapesti Operettszínház korrepetitora lett. 1956-ban a Belga Rádió könnyűzenei pályázatán harmadik díjat nyert egytétel Zongoraversenyével. 1959-ben a Magyar Rádióhoz került, ahol a Bartók-terem zenei vezetője (gyakran zenei rendezője is) volt. Itt kezdett karmesterként és hangszerelként

is tevékenykedni. 1980-tól tíz évig volt a müncheni Bajor Rádió küls munkatársa. Komolyzenei munkálkodásán kívül (két zongoraverseny, egy hárfaverseny, egy heged verseny, kamarazenei m vek) sokat tevékenykedett a könny zene területén is, s t zeneszerz munkássága nagyobb része az utóbbi területre esik. Számos musical, filmzene és színpadi kísér zene mellett írta Kovács Kati 1966-os, fesztivál gy ztes dalát (Nem leszek a játékszered;

Hajdu Zoltán (Radnótfája, 1924. december 16. – Bukarest, 1982. február 12.) költ , m fordító, fest m vész, zeneszerz , tanár. 1950-ben jelentek meg el ször versei az 50 vers c. antológiában. Süt Andrással közösen írt színm vét, a Mezítlásas menyasszonyt ugyanebben az évben mutatták be Kolozsváron. Ezért a m véért Állami Díjat kapott. Az 50-es években Bukarestben a M vel dés, a Falvak Dolgozó Népe c. lapoknál és a Román Rádió munkatársaként dolgozott. Megszervezte és egy ideig igazgatta az Állami Székely Népiegyüttest, amely Maros M vészegyüttes néven vált ismertté. Több verseskötetet publikált és fordított. 1960-ban betegsége miatt nyugdíjba ment. Életének utolsó másfél évtizedében nonfiguratív festészettel és zeneszerzéssel foglalkozott. Hangszeres és dalm veket írt, ezeket Bukarestben, Marosvásárhelyen, Bécsben és Brüsszelben adták el ;

Horti Gábor (Budapest, 1924. június 11.-) heged m vész-tanár (Szabolcsi Bence Zeneiskola, Budapest V. kerület, Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskola, Miskolc, Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskolai Zeneiskolai Tanárképz Intézet Budapesti Tagozata-gyakorlatvezet tanár;

Dr. Kálmánfi Béla (Budapest, 1924. július 28.-Budapest, 1988. március 28.) Általános iskola, Püspökladány, Debrecen – ének-zenetanár, szakfelügyel , Óvón képz Intézet és Általános Gimnázium, Püspökladány-igazgató, karvezet , ének-zenetanár, Tanítóképz F iskola, Esztergom - ének-zenetanár, népzenei gy jt utak és a pilisi szlovák népdalkórusok vezetése, MTA Veszprémi Akadémiai Munkacsoportjának, a KÓTA Nemzetiségi Bizottságának tagja.1962-ben kezdte el Esztergomban és környékén a népdalgy jt munkát. 22 helységben gy jtött összesen 3000 magyar, szlovák, német és cigány dalt. 1968-ban a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetemen a legmagasabb min sítéssel szerzett doktori címet, a saját gy jtését elemz „Esztergom és környéke nemzetiségi költészete" cím értekezésével. 1972-t l bekapcsolódott a magyarországi Szlovák Honismereti és Néprajzi Bizottság munkájába. 1974-t l a kesztölci, 1976-tól a piliscsévi Szlovák Asszonykórust vezette (a M vel dési Ház a professzor úr nevét viseli). Kés bb a mogyorósbányai és a pilisszentléleki Szlovák Kórusok szakmai patronálását is végezte;

Kibédi Ervin /(eredetileg *Kirschner*/ (Budapest, 1924. december 14. – Budapest,

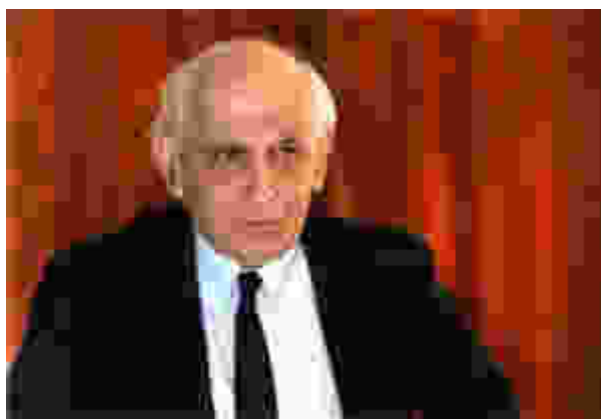

(MTI fotó)

1997. május 5.) színész, komikus. A Zeneakadémián szerzett magánénekesi diplomát, 1949-ben, de operaénekesként sohasem működött. 1950-1951-ben a Magyar Rádiónál dolgozott. 1951-ben a Magyar Néphadsereg Színházához került, majd 1957-től a Vidám Színpad művésze volt. Első sorban komikus szerepekben volt népszerű, amihez lomha mozgása és sajátos szem- és arcjátéka is hozzájárult;

Kiss Ilona (1924-) énekes-színész, tanár. Pályáját 1939-ben Kolozsvárott kezdte, majd 1949-1959 között a Fővárosi Operettszínház tagja volt;

Konrád György (Szeged, 1924. október 18.) hegedűművész-tanár,

kamaramuzsikus. 1951-76 között a Székesfehérvári városi Zenekar, majd utódja, a Magyar Állami Hangversenyzenekar brácsaszólamának vezetője. 1976-tól a Magyar Állami Operaház zenekarának, 1980-tól a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólamvezetője. 1959-től a Tátrai vonósnégyes tagja. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán éveken át tanított kamarazenét, illetve brácsát. 1983-tól másfél évtizeden át rendszeres közreműködője volt a Budapesti Fesztiválzenekar hazai és külföldi hangversenyeinek. Jelenleg is aktív résztvevője zenei életünknek!

Kovács Imre (Nádudvar, 1924. augusztus 29.- 2008.) fuvolaművész-tanár.

Bezerédj Amália Országos Zenei Táborban (1987)

„Elvégezte a Zeneakadémiát. Tanára, Hartai Ferenc, aki az első maghallgatás alkalmával eltanácsolta, később, egész életén át legjobb barátjaként tartotta számon. 1952-ben a bukaresti Világ Ifjúsági Találkozón díjat nyert fuvolázásával. Állást kapott az ÁHZ-ban. Számos új műveletkezésének és bemutatásának volt közreműködője. Szólózott, kamarázott, az egyre inkább fejlődő magyar zenei életnek aktív részesevé vált. Hogy az élet nem vágyhatos sűtemény azt 1956-ban is meg kellett tapasztalnia, de egyenes jelleme és önbecsülése átsegítették a nehéz időszakon. Személyisége körül akkor kezdett izzani a levegő, amikor Jeney Zoltán mellett tanári megbízást kapott a Bartók Szakiskolában. Hihetetlen tudással, tapasztalattal és empátiával kezelte a tanítványokat. Nemcsak a fuvolajáték buktatóit ismerte, hanem az emberi lélek rejtelseit is. Kamarazenét úgy tanította, hogy miközben a művelet legapróbb részleteire is kitért, munkára ragadta az együttest. Az eredmény rendszerint nem maradt el. Én is emlékszem annak az ÁHZ koncertnek az emlékére, amely az Erkel Színházban volt 1965-ben. A műsorban szerepelt a Beethoven VII. szimfóniája. A darab szólóit Kovács Imre játszotta briliánsan. Diákkori élményem, hogy egy alkalommal, kérésünkre a fúvósötösünkkel is foglalkozott, mielőtt egy külföldi fesztiválra indultunk (1967). Egy kicsit ennek is köszönhető az akkori és ottani sikerünk. Ámulattal néztem, hogy a 70-es években Fertődön, az akkori zenei táborban hogyan élt együtt a tanítványokkal a próbák és a gyümölcszedésnél egyaránt. Amikor fuvolásként nyugdíjba ment, cimbalmosként lett híres. Hol magyar zenekarral, hol külföldi karmester meghívására járta a világot. Élményeiről számos és emlékeztető interjúban beszélt és mesélt viccesen és tanulságosan. Pályafutásának minden állomását, sikerét és díját felsorolni hiábavaló kísérlet lenne. Az utóbbi évek kiemelkedő elismerése a Nádudvar

Díszpolgára oklevél feler síthette, és tovább nemesíthette benne a vágyódást, a Nádudvarhoz kötődést.” (Tócsa Dániel);

Dr. Krizsán Zoltán (Fülek, 1924. január 6.) zenekari hegedőművész-tanár (SZOT Szimfonikus Zenekar, Magyar Néphadsereg Művészegyüttes Szimfonikus Zenekara, Magyar Állami Hangversenyzenekar – zenekari felügyelő is, Magyar Kamarazenekar;

Lakatos György (Budapest, 1924) hegedőművész, primás pályafutása édesapja

(Fotó: www.youtube.com)

zenekarában kezdődött, ahol előbb tanuló, majd segédprimás volt. Közben Rados Dezső zeneakadémiai tanárnál szerzett magasabb fokú zenei képesítést. Művészetét világszerte ismerik. Több hanglemeze készült;

L. Rincz Edith (Budapest, 1924) hegedő- és brácsaművész-tanár. 1940-ben Ákos Ferencsel, Horvay Erzsébettel és Starker Jánossal vonósnégyest alapított, amely 1944-ig működött. 1940-től első sorban kamaramuzsikusként lépett fel, többek között férjével, Sebők Györggyel. 1949-ben a budapesti Világifjúsági Találkozón megnyerte a brácsások versenyének I. díját. Ugyanebben az évben a Rádiózenekar tagja lett, de adott szólóhangversenyeket is. 1957-ben a Philharmonia Hungarica alapító tagja volt, mint szólóbrácsás. A Romor-kvartett tagjaként is számos hangversenyen játszott. 1967-ben Kölnben telepedett le, ahol 1970-től a Városi Konzervatóriumban tanított. Ezt követően Kölnbe költözött második férjével, Georg Klapproth oboaművésszel;

ifj. Magyari Imre (Budapest, 1924. július 28. – Karcag, 1980. augusztus 6.)

Heged m vész-tanár, zenekar-alapító, a 20. század els felében a világszerte egyik legismertebb magyarországi prímás. Friss diplomásként 1948-ban lett a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának a tagja. Az 1950-es években elejét l népdalfeldolgozásokat készített, és régi verbunkosokat hangszerelt a rádió számára. Állandó zenekara nem volt, szórakozóhelyeken soha nem muzsikált. Sírfelirata: „*Baj van, nagy baj az én szívem körül.*”

Martzy Johanna (Temesvár, 1924. október 26. – Rüsclikon, 1979. augusztus

13.) hegedő m. vész-tanár. 1948-ban elhagyva Magyarországot, a svájci Glarusban telepedett le. 1953-as angliai bemutatkozásának rendkívüli sikere további turnék egész sorozatát eredményezte a következő évtizedben. Első amerikai fellépése (1957-ben) éppígy újabb meghívások áradatát kapta, de eljutott Afrika és Ausztrália legjelentősebb koncerttermeibe is. A világ legjobb zenekaraival lépett fel rendszeresen, olyan karmesterek társaságában, mint Solti György, Ormándy Jenő, Otto Klemperer, Igor Markevitch, Paul Kletzky vagy Ernest Ansermet. 1966 utáni új állandó partnerével, Hajdú Istvánnal 1969 novemberében Budapestre is ellátogatott;

Márton Gábor (Hajdúszoboszló, 1924. december 20.) ének-zenetanár (Kunpálhalmi Általános Iskola, Debrecen, Általános Iskola, Hajdúszoboszló, Hajdú-Bihar megyei Tanács VB, Debrecen – felfeladók, Debreceni Csokonai Színház, személyzeti vezető, Debreceni MÁV Zenekari Főnökség – zenekari igazgató;

Mátyás Mária (Hajdúdorog, 1924. szeptember 23. – Budapest, 1999. szeptember 12.) énekesnő -tanár. Az Operaházban 1946-ban debütált.

Magánénekesként tevékenykedett 1980-ig. Pályája kezdetén koloratúrszoprán szerepkörben énekelt, majd áttért a lírai szerepekre. Később a vezető drámai szoprán szílamokat is nagy sikerrel énekelte. Egyike volt a társulat legsokoldalúbb vezető szopránjainak. Részt vett a kortárs magyar operák színrevitelében is. Rendszeresen vendégszerepelt Európa csaknem valamennyi nagyvárosában. Főbb szerepeiből: Beethoven: *Fidelio* – Leonora, Csajkovszkij: *Anyegin* – Tatjana, Erkel: *Bánk bán* – Melinda, Erkel: *Hunyadi László* – Erzsébet, Gounod: *Faust* – Margit, Kodály: *Háry János* – Örzse, Mascagni: *Parasztbecsület* (opera) – Santuzza, Mozart: *Don Giovanni* - Donna Anna, Offenbach: *Hoffmann meséi* – Giulietta, Stella, Petrovics Emil: *C'est la guerre* – Feleség, Puccini: *Tosca* – Tosca, Sosztakovics: *Katyerina Izmajlova* – Katyerina Izmajlova, Verdi: *Traviata* – Violetta, Verdi: *Don Carlos* – Erzsébet, Verdi: *Otello* – Desdemona, Wagner: *A bolygó hollandi* – Senta, Wagner: *Tannhäuser* – Erzsébet, Wagner: *Lohengrin* – Elza;

Meizl Ferenc (Bácsbokod, 1924. február 11.) zenekari klarinétművész-tanár,

1999-ben, Bácsbokod Díszpolgára cím átvételekor

kamaramuzsikus (1947-49. Budapesti MÁV Szimfonikusok-zenekari tag, 1949- Magyar Állami Operaház- szólóklarinétes; 1955-67 Bartók Béla Zenem. vezetői Szakközépiskola, Budapest – klarinéttanár, 1967 – Liszt Ferenc Zenem. vezetői F iskola (fúvósötös) és a Zeneiskola Tanárképz. Intézet Budapesti Tagozata – klarinéttanára, 1954 – a Budapesti Fúvósötös tagja;

Mérei Ferenc (1924-) nagyb. g. m. vész-tanár 1942 és '47 között a Székesf. vá-

rosi Zenekar, majd 1947-től a budapesti Operaház zenekarának tagja volt. 1953-tól a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekarában is közreműködött;

Dr. Mihálka György (Kölcse, 1924. április 22. - Szeged, 2008. augusztus 6.)

(Fotó: Youtube)

iskolai tanár, karnagy. Tanári pályáját Fehérgyarmaton kezdte, majd Szegeden előbb az Alsóvárosi Általános Iskolában, később a tanítóképzőben tanított. Ezután a Tömörkény István Gimnáziumba került, ahol több tárgyat is oktatott, és az énekkar vezetése is a feladatai közé tartozott. 1973 és 1992 között a Juhász Gyula Tanárképző Felsőiskola Ének–Zene Tanszékének karvezetés tanára, az európai hírű I. számú női kar karnagya volt. Nyugdíjba vonulása után megkapta a Magister Emeritus Professori címet. Élete utolsó négy évében a Tetz Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatójaként segítette a ceglédi ifjúság kulturális nevelését. A kórusmunka is végig kísérte életének egész pályafutását, amelyet rangos hazai és nemzetközi elismerések fémjeleztek. Karnagyi munkája során 10 országban 30 díjat kapott többek között 5 Grand Prix-díjat, 7 első díjat, 3 nemzetközi diplomát és 3 Rádió-díjat. Nevéhez számos bemutató és magyarországi bemutató fűződik;

Mura Péter (Budapest, 1924. június 21. – Budapest, 2009. december 28.)

karmester, tanár. 1942-től 1944-ig az OMIKE művészakció operakorrepetitoraként tevékenykedett. Az egyesület a Pesti Izraelita Hitközség Wesselényi utcai Goldmark-termében rendszeres színházi és operaelőadásokra kapott engedélyt. Itt neves színészek és olyan kiváló operaénekesek léphettek színpadra a német megszállásig, mint Rella Gabriella, Ernster Dezső vagy Ney Dávid. 1945 és 1950 között a Magyar Állami Operaház korrepetitora volt. 1950-től 1953-ig a Gördül Opera zenei vezetője, majd 1953 és 1957 között a Miskolci Nemzeti Színház zeneigazgatója, ahol megszervezte meg az operatársulatot. 1957–1958-ban a Varsói Állami Opera karmestere, 1958-tól 1961-ig a bytomi Sziléziai Állami Opera karmestere és a Katowicei Zeneakadémia tanára. 1961-ben a Miskolci Szimfonikus Zenekar alapítója, 1984-ig igazgató karmestere, 1984 és 1987 között az Operaház karmestere, 1986-tól a Zeneakadémia tanára (idegen nyelvű szerepgyakorlat, kamaraének, korrepetíció, operaegyüttes-gyakorlat);

Dr. Murányi Róbert Árpád (Burg, 1924. június 7. – Budapest, 2002. június 13.) zenetörténész, karnagy, orgonaművész, tanár. 1952-től 1974-ig tanárként működött, 1974-től az Országos Széchényi Könyvtár Zenei Gyűjteményének tudományos főmunkatársa, majd 1981-től ugyanott osztályvezető, 1993-ban nyugalomba vonult. Számos zenetudományi tanulmány szerzője, jelentős magyar zenetörténeti forráskutatásokat végzett. Dittersdorf, Rösler-Rosetti és Michael Haydn műveinek közreadója, a zenetudományok kandidátusa;

Pados Jen (Tatabánya, 1924. október 15.) oboaművész-tanár (Székesfehérvári városi Zenekar, Magyar Állami Operaház, Budapesti MÁV Szimfonikusok);

Pándi Marianne (Budapest, 1924. augusztus 30. – Budapest, 2009. szeptember 12.) zenetörténész, felelős szerkesztő. 1958 és 1987 között az Országos Filharmónia műsorfüzeteit szerkesztette, 1969–1984 között a Hungarian Music News felelős szerkesztőjeként dolgozott. Szerkesztői és kritikusi munkásságát jelentős monográfiák írása és fordítása kísérte. Könyveinek sorát 1960-ban Az olasz zene története nyitotta meg, majd ezt az irányt folytatta a Monteverdi-kötet, később egy Ravel-biográfia. Pándi Marianne-t, az aktív kritikust a magyar kritika múltja is érdekelte; 1967-ben jelent meg a 19. századra visszatekintő Száz esztendő zenekritikája című dokumentumgyűjteménye, melyet 2001-ben

Hangászati multságok címmel adott ki újra. Pándi érdeklését a 20. századi orosz zene iránt három angol nyelven megjelent munka fordítása mutatja:

Fiatalkori portré (Muzsika folyóirat)

Robert Craft Stravinskyval folytatott beszélgetései, Sosztakovics Testamentum című emlékiratai és egy Prokofjev-életrajz, amely New Yorkban jelent meg a hatvanas években, Egy szovjet tragédia címmel. Országos népszerűségét Pándi Marianne azonban mindenekelőtt négykötetes Hangversenykalauzával vívta ki, melynek kötetei 1972-től kezdve jöttek ki, legújabb kiadása pedig 2005-ben jelent meg, s amely az értelmű hangverseny-látogató közönség alapműve lett;

Pethes Iván (Budapest, 1924. augusztus 4. – Budapest, 1980. január 20.) zeneíró, tánc-történész, könyvtártudományi kutató, tanár. 1945 után a Magyar Rádióhoz került; 1947-ig zenekari fagott-játékosként, majd 1951-ig forgatóként, később technikai szerkesztőként dolgozott. 1957-ig az MTA és a Népművelési Intézet munkatársa, majd tánc-történelmi kutatással foglalkozott. 1957-ben

újjászervezte a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola könyv- és kottatárát, 1960-ban az Országos Széchényi Könyvtár módszertani osztályának vezetője lett. Miután már régebben munkatársa volt a Magyar Könyvtárosok Egyesületének, 1963-ban az Association Internationale des Bibliothéques Musicales tagjává választották. 1970-ben a Magyar Könyvtárosok Egyesületében a zenei szekció vezetését is elvállalta. Élete utolsó éveiben azonban ismét pályát változtatott: az Országos Vezetőképző Intézetben tevékenykedett;

Ránki Lili (Budapest, 1924. március 11. -) zongoratanár-szakfelügyelő (F városi Zeneiskola Szervezet, Színház- és Filmművészeti F iskola, F városi XI. kerületi Állami Zeneiskola, F városi Pedagógiai Intézet-zongoraszakfelügyelő, Continuo Alapítványi Zeneiskola);

Ribáry Antal /gyakran: *Ribári*/ (Budapest, 1924. január 8. – Budapest, 1992.

Ribáry Antal - Szabó Lőrinc - Villon: Levél a börtönből

Ribáry Antal - Villon - Illyés Gyula: Ballada melyet anyja kérésére szerzett a Szegényről

Ribáry Antal - Villon - Mészöly Dezső: Nászének egy újházas nemes úrnak

Ribáry Antal - Villon - Szabó Lőrinc: Ballada tündérek asszonyairól

Ribáry Antal - Villon - Mészöly Dezső: Imádság rondó formában

április 24.) zeneszerző-zenetanár. Alapító tagja volt a Magyar Zeneművészek Szövetségének és a Zenei Alapnak. Operái és megzenésített versei lettek ismertek. 1959-ben a Magyar Állami Operaházban bemutatták Bródy Sándor drámája nyomán készült Lajos Király válik című egyfelvonásos vígoperáját;

Rudolf Péterné Dániel Katalin (Budapest, 1929. május 23.) középiskolai énektanár (Hámán Kató Gimnázium, Budapest, Áldás utcai Általános Iskola, Budapest, Tanítóképző F iskola - Óvónképző Tagozat, Budapest);

Starker János (Budapest, 1924. július 5. – Bloomington, 2013. április 28.)

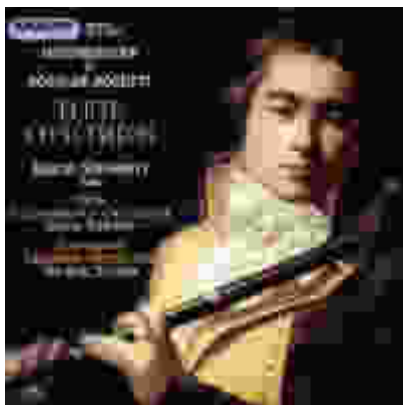
Starker János 2009-ben (Forrás: Wikipédia)

gordonkam vész-tanár különböz hazai és külföldi koncertek után, a háború befejeztével a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának (1945–1946) és a Magyar Állami Operaház zenekarának szólógordonkása volt 1945–1946 között. 1948-ban költözött az USA-ba, ahol a Dallasi Szimfonikus Zenekar (1948–1949, Doráti Antal vezetésével), a Metropolitan Operaház (1949–1953), majd a Chicagói Szimfonikus Zenekar szólógordonkása volt (1953–1958), 1958-tól haláláig a bloomingtoni Indiana University nagyhír gordonka tanszakának vezetője volt. 1962-ben a chicagói Conservatory College díszdoktorává avatták. Igen sokat tett Kodály Zoltán szólógordonka szonátája megismertetéséért. Több mint 70 hangfelvételt készített. Starker János egy 1705-ben készült Goffriller gordonkán játszott;

Szabó Tivadar (Jászárokszállás, 1924. április 17.) ének-zenetanár (Poroszlókántortanító, 1. sz. Általános Iskola, Gyöngyös, Állami Zeneiskola, Gyöngyös – igazgató is, Ének-Zenei Általános Iskola, Heves;

Szalatsy István (Budapest, 1924. december 25. – az 1990-es években halt meg, melynek időpontja ismeretlen): karmester. 1955-ben lett a szegedi Nemzeti Színház tagja, ahol a következő évben Verdi *Álarcosbál* c. operájának dirigálásával debütált karmesterként. 1982-ben történt visszavonulásáig a színház legsokoldalúbb, legtöbbet foglalkoztatott dirigense volt;

Szebenyi János (Budapest, 1924. május 10.) fuvolam vész, tanár.

1945-től 1947-ig a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának szólófuviolása, 1957 és 1948 között a Magyar Állami Hangversenyzenekar első fuviolása. 1970-től 1990-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola tanára. Szólista pályafutását 1945-ben kezdte, hét önálló lemeze jelent meg. Ismeretlen 18. századi műveket fedezett fel és adott közre Magyarországon, Angliában, az NSZK-ban és Hollandiában; számos átíratot készített;

Szenes Iván (Budapest, 1924. április 25. – Budapest, 2010. szeptember 13.)

író, dalszövegíró, dramaturg, zeneszerző. Statisztikák és az Artisjus 2000-es kimutatása szerint Magyarország legtöbbet játszott szerzője; a Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: több mint 400. Az *Imádok férjhez menni* című darabjának 2010-ig harminchárom bemutatója volt. 1945–1948 között köztisztviselő, 1948–1949-ben a *Világosság* című lap munkatársa, 1949–1950-ben a Fővárosi Népszórakoztatási Intézet, 1951–1956 között a Vidám Színpad^[1] dramaturgja. 1956–1961-ben az Országos Cirkusz Vállalat varietéosztályának és szabadtéri színpadainak művészeti vezetője. 1961–1979 között a Győri Kisfaludy és a József Attila Színház dramaturgja. 1979-től a Vidám Színpad dramaturgja, kabarék szerkesztője, menedzsere.

Dr. Szentjóni Miklósné Prockl Magdolna (Budapest, 1924. december 17.) zenekari hegedűművész-tanár (Szakszervezeti Zenekar, Kaposvári Csiky Gergely Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Sz. nyi Erzsébet (Budapest, 1924. április 25.) zeneszerző, karnagy,

(Fotó: Zeneakadémia képgyűjteménye)

zenepedagógusa. 1948 és 1981 között a Zeneakadémián tanított (gyakorlati tanítás, szolfézs, szolfézs módszertan), ahol 1960-tól tanszékvezető egyetemi tanárként dolgozott. Éveken át vezette a Szilágyi Erzsébet Gimnázium leánykórusát. 1964-ben a Zenei Nevelés Nemzetközi Társasága (ISME) elnökségi tagjává választották. 1978 és 2003 között a Magyar Kodály Társaság társelnöke és a Bárdos Lajos Társaság társelnöke. 1992–96-ig a Magyar Zenei Kamara alelnöke, 1996-tól a Magyar Muzsikus Fórum társelnöke. 1992 óta a Magyar Művészeti Akadémia tagja. A hartfordi (USA) Kodály Musical Training Institute tagja, a francia Kodály Társaság tiszteletbeli elnöke és a Kóta tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Kodály Társaság (IKS) és a varsói Chopin Társaság tiszteletbeli tagja. Kodály Zoltán zenepedagógiai módszerének világszerte ismert folytatója és népszerűsítője. 1994 óta a törökbálinti zeneiskola viseli a nevét. Fontosabb művei: A makrancos királylány – gyermekopera, Az arany szárnyú méhecske – gyermekopera (Children's opera) (szövegét Orbán Éva írta), Szent Erzsébet-mise, Stabat Mater (Babits Mihály fordítására), Kodály's Principles in Practice 1973 (megjelent angol, francia, német, spanyol, portugál, olasz és thai nyelven), Zenei nevelési irányzatok a XX. században 1989, Kodály Zoltán nevelési eszméi 1987;

Tornyos György (Jászberény, 1924. július 24.) zeneelmélet-tanár, zeneszerző, karnagy (Líceum és Tanítóképző Intézet, Jászberény, - szolfézs- és zeneelmélet-tanár, Ganz-Mávag Művelődési Központ Németi Kar és Acélhang Férfikar –

zongorakísér és vezető karnagy, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Vadas Kiss László (Tét, 1924. május 31. – Szentendre, 1999. november 2.) operaénekes-tanár. 1956-ban a Miskolci Nemzeti Színház, majd 1958-ban a Szegedi Nemzeti Színház, 1970-ben pedig a Magyar Állami Operaház szerződtette. Énekelt von Einem, Cikker, Hindemith műveinek magyarországi bemutatóin);

Valusek Béla (Vértesszőlős, 1924. január 5.) zenekari trombitaművész-tanár (Pénzügyi Zenekar, Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen, Fővárosi Operettszínház Zenekara, Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Varga László (1924) gordonkaművész 1945-46-ban a Budapest Symphony csellistája volt. Megnyert egy fiatal karmesterek részére kiírt versenyt is, és dirigálta a Budapest Symphony Orchestra-t és más zenekarokat. Varga László évekig élt Nyugat-Európában és Dél-Amerikában is turnézott a Léner vonósnégyes tagjaként. 1948 augusztusában az USA-ba ment és két évre a New York City Opera Company, aztán a New-York Philharmonic Orchestra szólócsellistája lett. Sokat koncertezett kamaraművészként is. Évekig tanított a San Francisco State University cselló tanszakán;

Várhelyi Endre (Hódmezővásárhely, 1924. június 25. - 1979. július 27.)

Leányával, Várhelyi Éva operaénekesessel

operaénekes-tanár. 1946-ban debütált a budapesti Vígoperában, Don Pasqualeként. 1947-ben lett a Magyar Állami Operaház tagja. A színház egyik igen sokoldalú basszistája volt, aki fő- és karakterszerepekben egyaránt nagy sikerrel működött. Főleg buffóként nyújtott kiváló alakításokat, hangivonatkozásban éppúgy, mint színészen. Kiváló Pasquale, Basilio, Csengettyű - Don Annibale volt. Ugyancsak a tágabban értelmezett vígoperai szerepkörben a legfontosabbak voltak nagy szerepei is: Ochs, Ozmin, Kecel;

Zentai Anna (Budapest, 1924. június 29.) Jászai Mari-díjas magyar szín- és

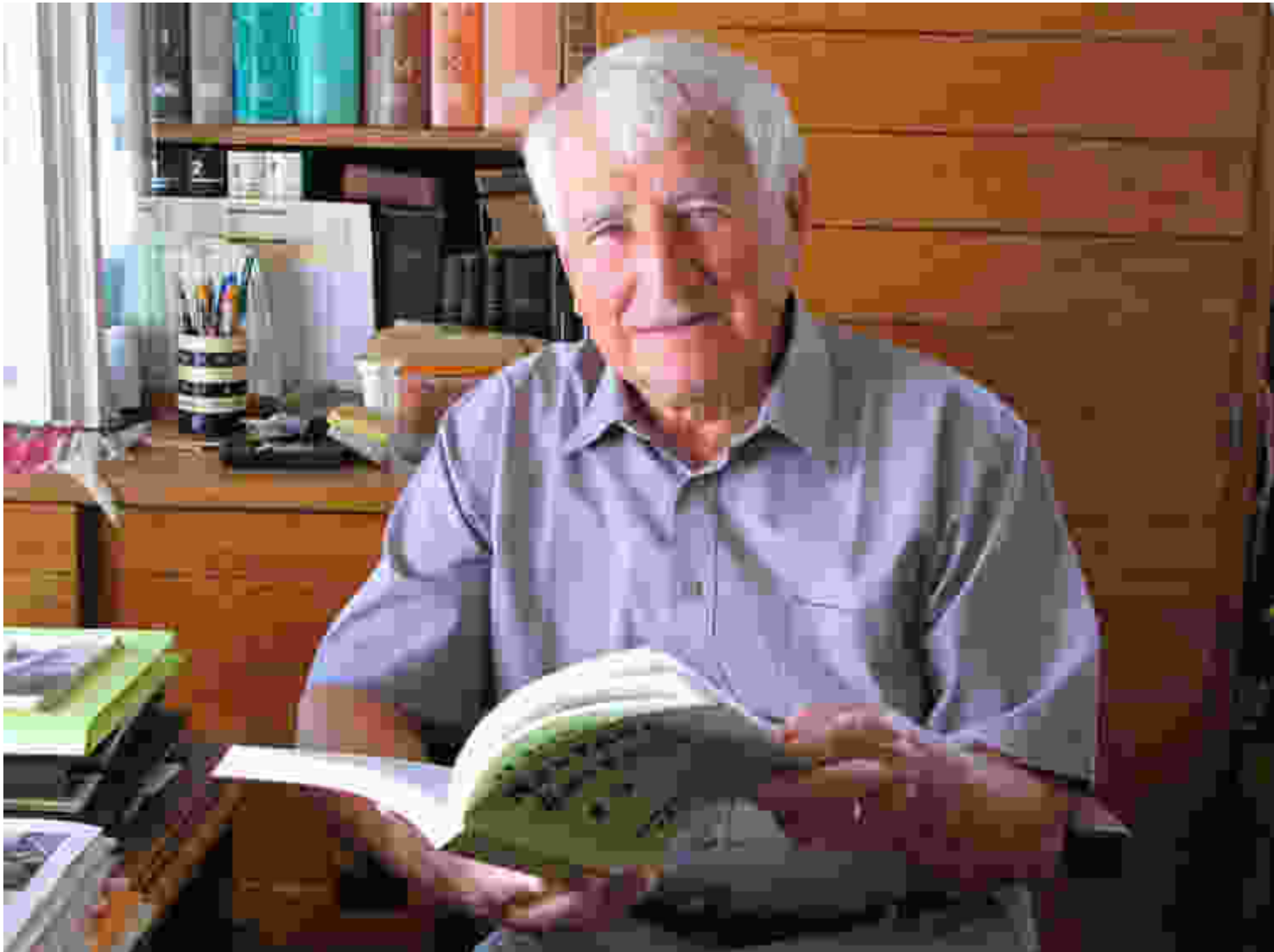

A Csárdáskirálynő Stázi szerepében (Magyar Színháztörténeti Múzeum)

énekesnő, vészművész, tanár. Miután elvégezte a Színházi Akadémiát, a Szegedi Nemzeti Színházhoz került, ahol egyaránt játszott prózai szerepeket, operettet, valamint operát. 1950 és 1979 között a Fehérvári Operettszínház tagja volt, később szabadfoglalkozású művészként dolgozott. Mozdékony, derűs figurák megformálója, melyeket sugárzó derűvel alakít. Természetes színészi képességének köszönhetően magával ragadó lendülettel és egészséges humorral aratott sikert. Kiváló szubrett, illetve naiva-primadonna, gyakorta vendégszerepelt a Magyar Állami Operaházban és külföldön is. Számos rádióoperett-főszerepét (Szelistyei asszonyok; Minden jegy elkelt; Vidróczki; Nyugtalan boldogság...) alakította. Sokoldalúságát magyar népdalénekesként is bizonyította. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 55. Főbb szerepeiből: Emily (Wilder: A mi kis városunk), Rosina (Rossini: A sevillai borbély), Cherubin (Mozart: Figaro házassága), Iluska (Kacsóh Pongrác: János vitéz), Éduska (Farkas F.: Csínom Palkó), Mi (Lehár Ferenc: A mosoly országa), Stázi, Cecília (Kálmán Imre: A csárdáskirálynő);

85 éve született

Dr. Ábrahám Imre (Nyúl, 1929. október 23.) általános és középiskolai *tudós-*

tanár, helytörténész, nyelvész, könyvtáros, zenepedagógus, és karnagy, illetve Pannonhalma díszpolgára. A hatvanas években igazgatóként fellendítette a M vel dési Ház tevékenységét, ahol irodalmi színpadot szervezett, majd a nyolcvanas években értelmiségi kört hozott létre. 1990-ben megalapította és jelenleg is vezeti a Cantate Kamarakórust, ami eredetileg templomi kórus, de nagyon hamar a település rendezvényein, ünnepi m sorain is rendszeresen felléptek és fellépnek a mai napig is.

Albert Gábor (Egyházasharaszti, 1929. október 30.), zenei könyvtáros. „Közel harminc éven keresztül voltam a Zenetudományi Intézet könyvtárának vezetője. Nemcsak zenei könyveket gy jtöttünk, a zenetörténet m veléséhez elengedhetetlen filozófia, irodalomtörténet és a társm vészetek alapvet szakirodalmát is beszereztük. Major Ervin zenetörténész hagyatékának megszerzésekor különösen sok és értékes m vel déstörténeti anyag került a könyvtárba.”

Antal György (Budapest, 1929. január 11.) harmonika-művész-tanár 1950-től 1963-ig harmonikát tanított a Steinitz Zeneiskolában, később pedig 1971 és 1983 között a Csepeli Zeneiskolában, valamint a Sasalmi Munkaközösségi Zeneiskolában. Hangszeres rátermettségét az 1948-as Országos Harmonikaverseny I. díjával, valamint az 1952-53-as kulturális versenyek I. díjával bizonyította. 1946 és 1950 között a Magyar Rádió szólistája, játszott Herrer Pál, Jáki-Tóth Pál és Horváth István László zenekarában. 1958-63 között Turán László zenekarának tagja, mellette saját zenekart is vezet. 1975-től 1994-ig az Országos Zenepedagógus Szakosztály Harmonika Tagozatának, később a ZETA Harmonika Tagozatának vezetője. Kiválóan szervezte a harmonikatanárok munkáját összefogó és máig jól bevált hagyománnyá váló januári és márciusi bemutató hangversenyeket. Antal György írása az új harmonika tantervről a *Parlando* 1982/4. számában jelent meg. Halálával a harmonika-kultúra egyik kiteljesítője és mentora távozott. (E.L.);

Antal Livia (Budapest, 1929. július 10. – 2001.) hangversenyénekes-tanár. Mint az Országos Filharmónia szólistája számos magyar művet mutatott be (Lajthán kívül Kodály, Bartók, Balassa Sándor, Farkas Ferenc, Kadosa Pál, Sugár Rezső, Szokolay Sándor és mások műveit), és francia dalokat énekelt (Florent Schmitt, Henry Barraud, Joseph Canteloube, Poulenc, Honegger, Messiaen, Jean-Jacques Werner, Jacques Ibert, stb. oeuvre-jéből). Szerte Európában szerepelt hangversenyénekesként.

Aracsi László (Hódmezővásárhely, 1929. október 27.) középiskolai énektanár,

karvezet , ny. f iskolai docens (Zenem vészeti Szakközépiskola elmélettanár és igazgató helyettes, Szeged, Szegedi Tudományegyetem Zenei Intézete);

Aszódi Ferenc (1929. augusztus 6.) zeneszerz , tanár;

Bartha Alfonz (Madaras, 1929. október 13. – Budapest, 2013. április 2.)

(A Magyar Állami Operaház Archívumából)

operaénekes-tanár. 1955–1959 között a debreceni Csokonai Színház tagja, 1959-t l a Magyar Állami Operaház magánénekeke volt. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 26;

Bartáné Sz ill si Olga (Valjantino, 1929. október 23.) zongoratanár-korrepetitor (Zeneiskola-Ungvár, F városi XVIII. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Bartha Ferencné Vizeli Katalin (Debrecen, 1929. április 21.) heged m vész-tanár (Csepeli Állami Zeneiskola, Simonffy Emil Zeneiskola-tanszakvezet és f iskolai gyakorlatvezet);

Breitner Tamás (Budapest, 1929. április. 13.–Pécs, 1991. március. 26.)

Breitner Tamás

karmester, zeneigazgató. 1960-tól 1970-ig a Pécsi városi Operettszínház karmestere, majd 1970-től 1991-ig, haláláig a Pécsi Nemzeti Színház karmestere, 1984-től zeneigazgatója, valamint a Pécsi Filharmonikus Zenekar vezetője volt. Pécsi operabemutatóit mindig nagy siker fogadta.

Dr. Buzás Zoltán (Balaton, 1929. szeptember 12.) tanár, megyei tanulmányi felügyelő, iskolai csoportvezető, zeneiskolai feladó (Járási Tanács VB, Heves megyei Tanács VB);

Csányi "Matyi" Mátyás (Budapest, 1929 – Augsburg, Németország, 1980) jazzhegedűs, gitáros, tanár. Csányi Mátyás (eredeti neve Csányi Ernő) már 5 évesen hegedült „A címzett ismeretlen” című film egyik jelenetében, egy másik hasonló korú kislánnyal. 9 éves korában a 24 tagú Rajkó zenekart vezette. 17 éves korától első sorban jazzt és tánczenekarokat vezetett, de klasszikus zenei darabokat is magas színvonalon adott elő. Hangszerelként is hamar nevet szerzett magának. 1960-ban Vico Torriánival Bécsbe utazott és ezután ott élt. Bécsben a nemzetközi híres jazz klarinétos Fatty George zenekarába került. 1965-ben Hamburgban megnyerte a „Jazzhegedű-király” versenyt. Rendszeresen játszott a Bécsben fellépő amerikai világsztárokkal. Egyebek között muzsikált Oscar Petersonnal és Duke Ellington zenekarának tagjaival is. 1980-ban Augsburgban hunyt el;

Fodor András /1947-ig: Fodor Andor)/ (Kaposmér, 1929. február 27. –

Fonyód, 1997. június 27.) költő, zenei és esszéíró. Az Eötvös Kollégiumban barátkozott össze életre szólóan Colin Mason angol zenetudós-jelölttel, a későbbi Bartók-kutatóval. Egyetemi évei alatt váltak ismertté versei az Illyés Gyula által szerkesztett Válasz című folyóiratban. Fodor András 1949-1954 között műfordításai révén maradt kapcsolatban az irodalommal. Versei csak 1954-től jelentek meg újra a Csillag című folyóiratban. 1954-1956 között a folyóirat versrovatának volt a munkatársa. 1957-től szabadfoglalkozású író lett. 1959-től az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjának főmunkatársa, az Új Könyvek című időszaki kiadvány alapító szerkesztője. 1973-tól a kaposvári Somogy című folyóirat rovatvezetője, 1983-tól a Kortárs szerkesztője. 1981-1986 között az Magyar Írószövetség alelnöke volt. Sokoldalú, nagy műveltséggel rendelkező alkotó volt. Elmélyülten foglalkozott a zenével és a képzőművészettel is. Zenéről írt tanulmányai és Igor Sztravinszkijről szóló könyve mellett 1959-1968 között rendszeresen szervezett zenehallgató és zeneértelmező esteket, ahol Bartók Béla, Igor Sztravinszkij, Anton Webern, Witold Lutosławski és a kortárs magyar szerzők műveit éppúgy sorra vette, mint az akkor nehezen hozzáférhető Edgard Varèse, Olivier Messiaen, John Cage, Karlheinz Stockhausen, Jannis Xenakis műveket;

Fülemile Tibor (Budapest, 1929. október 11. – Budapest, 2011. december 1.) fagottművész-tanár, a Magyar Fúvósötös tagja. Többek között a Magyar Állami Operaház Zenekara, a Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara és a Mihály

András által alapított Budapesti Kamaraegyüttes szólistájaként dolgozott. 1983-2006 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, egyetemi docense, majd professor emeritusa volt;

Gajodi Sándor (Szeged, 1929. január 1. – zenekari hegedőművész-tanár. Szegedi Nemzeti Színház zenekara-szólamvezető, Szegedi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, Szegedi Kamarazenekar);

Gergelyné Kottler Márta (Budapest, 1929. május 29.) zenekari brácsaművész-tanár (Honvéd Művészegyüttes-szólamvezető, Állami Operaház Zenekara, Budapesti Filharmóniai Társaság Zenekara);

Hanák Árpád (Budapest, 1889. - 1941.) zongoraművész-tanár. 1910-től 1920-

ig a pécsi zenei élet irányítója volt, mint művész és pedagógus. 1912-től évente több önálló hangversenyt adott a Zeneakadémián, a Vigadóban, Szegeden és Pécsen. 1920-tól a Fodor Zeneiskola tanára;

Halkovics János (Törökszentmiklós, 1929. november 1.) ének-zenetanár, karvezető, népzenekutató, szerkesztő (Magyar Rádió népzenei szerkesztőség h.

vezet , népzene gy jt , Kertészeti Egyetem Kórusáának karnagya, az OKISZ Erkel Ferenc M vészegyüttes Népi Zenekarának vezet je);

Halmos István (Bp., 1929 –) az irodalomtudományok kandidátusa (1960), az MTA Népzene kutató Csoportjának, ill. a Zenetudományi Intézet f munkatársa (1962–). Aspiráns (1952–56), muzeológus a nyíregyházi Jósza András Múzeumban (1956–), a Jászberényi Múzeum igazgatója (1957–), népzenei el adó a Népm vészeti Intézetben (1958–). A magyar népzeneével, a primitív zenével foglalkozik;

Házy Erzsébet (Pozsony, 1929. október 1. – Budapest, 1982. november 24.)

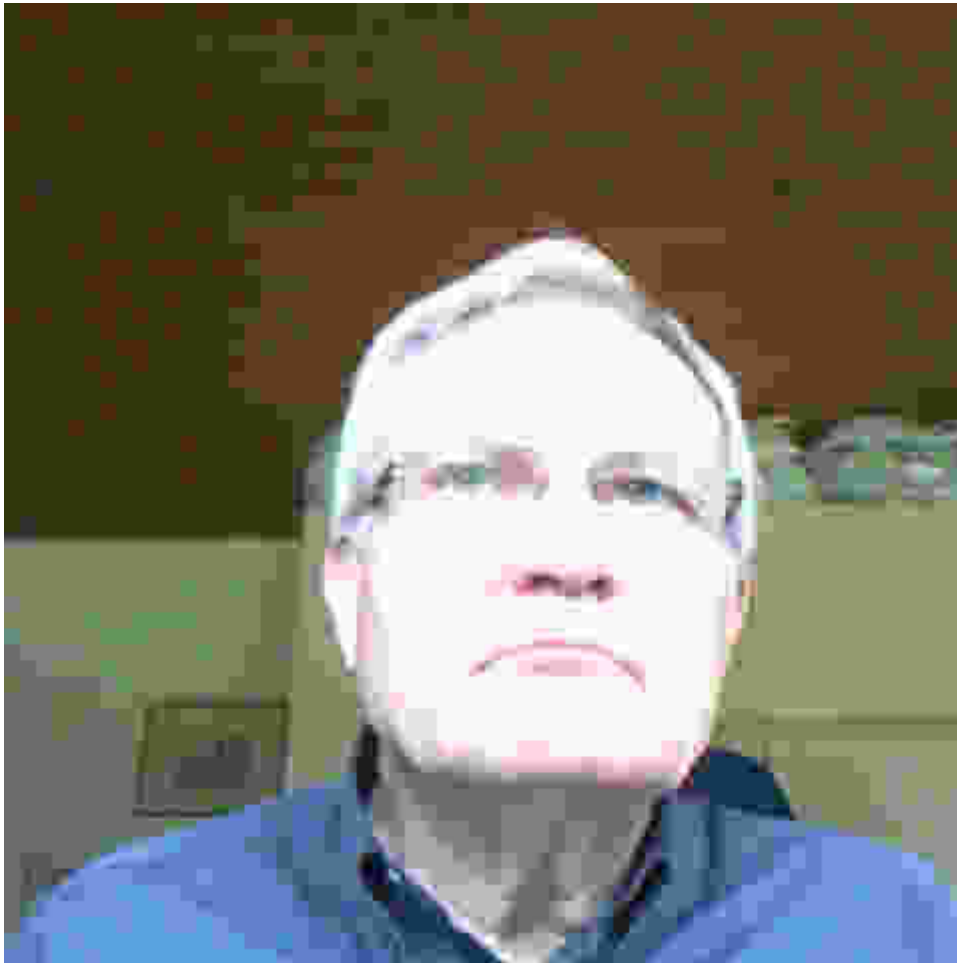

operaénekes, színész n . Pályafutását a Magyar Rádió énekkarában kezdte. 1951-ben debütált az operaházban Verdi Rigolettójának apródjaként. Kezdetben lírai szerepeket énekelt, majd az 1960-as évekt l drámaibb szerepeket is. Jelent s részt vállalt új magyar operák bemutatásában. Legnagyobb sikere a Manon Lescaut (Puccini) címszerepe volt, Ilosfalvy Róbert partnereként, alakítását még ma is az évszázad Manonjaként emlegetik. A premiert követ évben több mint negyven, telt házas Manon-el adást tartottak, amire csak ritkán

akadt példa az Operaház történetében. Az Erkel Színházban nagyoperettekben is fellépett. A mozivásznon is emlékezeteset alakított a Gerolsteini kaland (1957), a Felfelé a lejtőn (1958) és az Új Gilgames (1963) című filmekben. Főbb szerepeiből: Csajkovszkij: Anyegin – Tatjana, Csajkovszkij: A pikk dáma – Liza, Debussy: Pelléas és Mélisande – Mélisande, Donizetti: Don Pasquale – Norina, Gershwin: Porgy és Bess – Bess, Kacsóh Pongrác: János vitéz – Iluska, Kodály: Háry János – Örzse, Lehár: A víg özvegy – Glavary Hanna, Leoncavallo: Bajazzók – Nedda, Mihály András: Együtt és egyedül – Lány, Monteverdi: Poppea megkoronázása – Poppea, Mozart: Figaro házassága – Cherubino, Mozart: A varázsfuvola – Papagena, Puccini: Manon Lescaut – Manon Lescaut, Puccini: Bohémélet – Mimi, Puccini: Pillangókisasszony – Cso-cso-szán, Puccini: A Nyugat lánya – Minnie, Puccini: Turandot – Liù, Ránki György: Az ember tragédiája – Éva, Ifj. Johann Strauss: A cigánybáró – Szaffi, Ifj. Johann Strauss: A denevér – Adél, Rosalinda, Richard Strauss: Salome – Salome, Richard Strauss: A rózsalovag – Octavian, Szokolay Sándor: Várnász – Menyasszony, Szokolay Sándor: Hamlet – Ophelia, Szokolay Sándor: Sámson – Delila, Verdi: Az álarcosbál – Oscar, Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok – Éva;

Hidi Péter (Budapest, 1929. november 30.) hegedőművész-tanár. 1949-től a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarának tagja, 1958-tól hangversenymestere. 1972-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Budapesti Tanárképző Intézetének vonósnégyes- és kamarazene-tanára;

Hubbes Hartmut Walter, álneve *Elek János* (Brassó, 1929. március 19. –

(Forrás: plus.google.com)

Stuttgart, 2008) zeneszerző, zenei író, karmester, tanár. 1950-től Kolozsvárott munkáskórusokat és népi zenekart vezetett; 1955-ben Marosvásárhelyen telepedett le, ahol egy évig a Népi Alkotások Házának szakirányítója, majd 1956 és 1970 között az Állami Székely Népi Együttes karmestere. 1970-től 1972-ig Sepsiszentgyörgyön vezetett népi együttest. Számos tömegdalt és pionírdalt komponált (Építsd a hazát; Szép a hazánk; Az osztály dala). Sok eladást értek meg a marosvásárhelyi együttes számára szerzett művei (köztük a Kádár Kata vegyeskarra, Viszik a menyasszonyt, Lapádi népdalok, Kárispataki táncok és Udvarhelyszéki zsebkendő s vegyeskarra és népi zenekarra, Rapszódia népi zenekarra, Egyszer egy királyfi c. táncjáték gyermekeknek). Zenei tárgyú cikkeit a Művelődés, Utunk, Vörös Zászló közölte. Önálló kötetei: Rózsa, rózsák, piros rózsák. Székely népdalgyűjtemény (1957); Gyermekkórusok (Veress Zoltán, Majtényi Erik, Hajdu Zoltán, Székelyhídi József, Kányádi Sándor, Lászlóffy Aladár verseire szerzett feldolgozásainak válogatása, 1966);

Illés András (Nagykálló, 1929. július 24.) ének-zene és pedagógia-tanár (Tanítóképző Intézet, Kisvárdai - ének-zenetanár, Felsőfokú Tanítóképző,

Nyíregyháza - intézeti tanár, Bessenyei György Tanárképző F iskola,
Nyíregyháza - f iskolai docens);

Jakab Zoltán (Pestszentlőrinc, 1929. január 6.) zongoratanár, f iskolai tanár
(Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, Pedagógiai F iskola, Pécs-adjunktus, majd
tanszékvezető, Budapest Táncegyüttes - zenei vezető);

Kállay Géza (Bp., 1929. október 29. – Budapest, 1982. március 28.)
hegedő tanár, f városi szaktanácsadó és pedagógiai felügyelő. Pedagógiai
tevékenységét 1959-ben a F városi 3. sz. körzeti zeneiskolában kezdte. 1963-tól
szakfelügyelőként is tevékenykedett. 1968-tól a budapesti III. ker.-i Állami
Zeneiskolában tanított. A Kodály-módszer hegedős adaptációjának

**A Dénes Lászlóval, Lányi Margittal és Mez Imrével közösen írt legendás
hegedő iskola-sorozat (EMB) borítója**

kidolgozásában, valamint a csoportos hangszeres előkészítés módszerének
kialakításában tevékenykedett;

Kármán Vera / Halász Ferencné (Budapest, 1929. április 16.- Budapest, 2007.

május 26.) zenekari heged - és kamaram vész. 1951 és 1996 között volt Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja, az utolsó két évtizedben az 1. heged szólamvezetője. Játszott a Várkonyi Vonósnégyesben és 1957-től alapító tagként a Magyar Kamarazenekarban. Az 1960-70-es években rendszeresen szerepelt a Magyar Rádió stúdióhangversenyein, állandó kamarapartnerével, Kurtág Mártával;

Kertész István (Budapest, 1929. augusztus 28. – Herzliya, 1973. április 16.)

(Fotó: LFZE honlapja)

karmester. 1947-től 1950-ig a Magyar Állami Operaház karmestere volt. 1953-tól 1955-ig Győrben volt karmester, ezt követően 1957 elejéig a budapesti Operaház alkalmazta, az 1952/53-1956/57 között tanévekben pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (karmesterképzés, korrepetíció) is dolgozott. Az 1956-os forradalom leverése után családjával együtt elhagyta Magyarországot, majd a Hamburgi Szimfonikus Zenekar és a Hamburgi Állami Operaház vendégkarmestere lett. 1960-ban meghívást kapott az Augsburgi

Opera f zeneigazgatói posztjára. 1961-ben meghívták a Salzburgi Ünnepi Játékokra is. Az Izraeli Filharmonikus Zenekarral 1962 márciusában kezdődött a kapcsolata, a Tel-Avivi Mann Auditóriumban adott hangversennyel. 1964-ben a Kölni Operába kapott zeneigazgatói kinevezést. Kölni igazgatói státusza fenntartásával 1965-ben a Londoni Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett, és egyúttal a Covent Garden vendégkarmestere is. 1973-ban a Bambergi Szimfonikus Zenekar vezető karmestere lett. 1973. április 16-án izraeli turnéja közben a vízbe fulladt, miközben a tengerben fürdött;

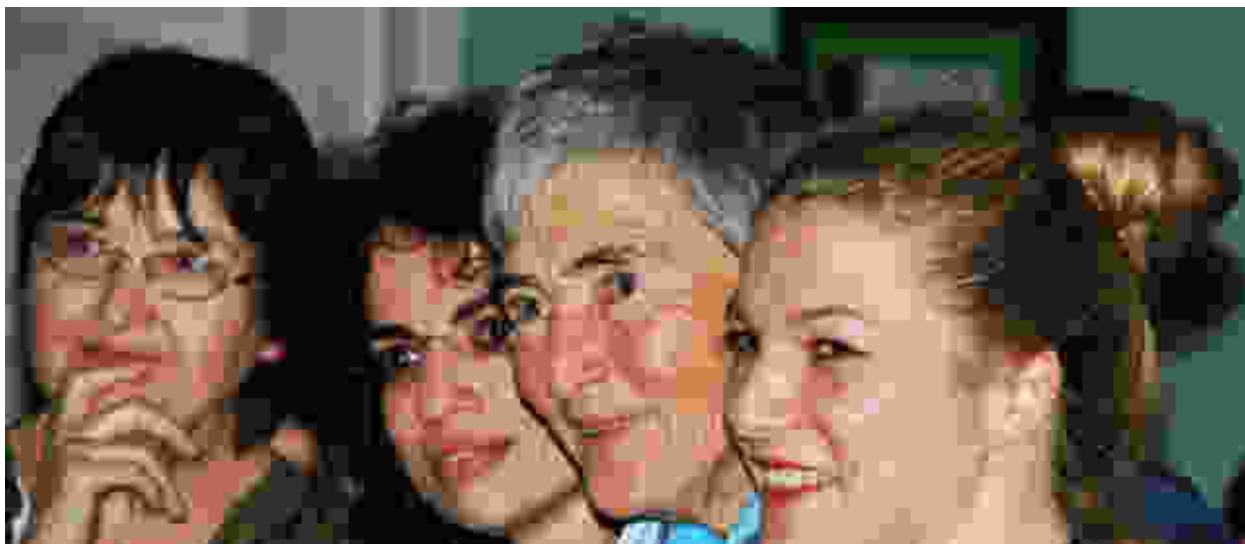
Keszler Pál (Budapest, 1929. június 22. –): harsonam vész-tanár, színházigaz-

Igazgatóként a F városi Operettszínház társulati ülését vezeti az 1980-as évek közepén. Mellette Maklár László, Horváth Zoltán, valamint Venczel Sándor és Németh Marika

gató. 1962–1977 között az Országos Rendező Iroda igazgatója, 1977–79-ben vezető beosztásban dolgozott a M vel dési Minisztériumban. 1979-től 1990-ig a F városi Operettszínház igazgatója volt;

Kokas Klára (Szany, 1929. április 24. – Arlington, 2010. február 7.)

Tanítványi-kollégái társaságában (Fotó: Agape Zene-Életöröm Alapítvány)

zenepedagógus és zenepszichológus. Kutatási területei voltak: zenepedagógia, zenepszichológia, zeneterápia. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énektanár és karvezető szakán végzett 1950-ben. Később az ELTE pedagógia-pszichológia szakos hallgatója (1965 és 1970 között) lett, ahol egyetemi doktorátust is szerzett. Szombathelyen általános iskolában, majd a Tanítóképző Intézetben, később a Münnich Ferenc Nevelőotthonban tanított. 1970-ben kijutott Bostonba (Massachusetts állam), az első amerikai Kodály Musical Training Institute-ba. 1973-tól a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet docense, s Európa és Amerika és Ausztrália számos helyére hívták meg vendégprofesszornak. 1989-től az Agape Zene Életöröm Alapítvány vezetője.

(Fotó: Hír s Naptár)

volt, a Kokas-módszer egész iskolát teremtett. Könyveit több nyelven közreadták, filmjeivel, videó-m soraival is sikereket aratott. Kokas Klára volt az egyik legszínesebb egyéniség Kodály tanítványai közül, aki a Mester módszerét saját tapasztalatai, élményei alapján forradalmi irányba fejlesztette tovább a zene, a mozgás, a személyiség és a közösség négyoszögében. Életében nagyon fontos szerepet játszott Kecskemét. 1973 és 1989 között a Kodály Intézet docenseként tanított a hír s városban, és a kezdetek óta kurzusokat tartott a kétévente megrendezett Kodály szemináriumokon. 80. születésnapja alkalmából Kecskeméten vette át a Kodály Intézetért Díjat. *„Az én módszeremben az a fontos, hogy milyen legyen az ember, aki zenél, s ez mindig lényegesebb, mint az, hogy mit tud az illet . Én akkor vagyok boldog, ha azt látom a gyerekeken is, hogy a zenével gazdagabb, színesebb, fogékonyabb lesz a személyiségük, és fejlődik az empátiás képességük, vagyis a többiekhez való*

viszonyuk. Nagyon fontos az önkifejezés is, de ez csak az els lépés, s mindig utána kell következnie a másokhoz f z d kapcsolatoknak.”;

Kovács Andor (1929–1989) gitárm vész-tanár. Az 50-es, 60-as évek

egyik legismertebb jazzgitárosa. Az ötvenes években a Martini-zenekar sztárja volt. A jazz lemezei mellett a magyar nóta felvételei is legendássá váltak.

Kovács Gyula (Budapest, 1929. december 27. - Budapest - 1992) korának

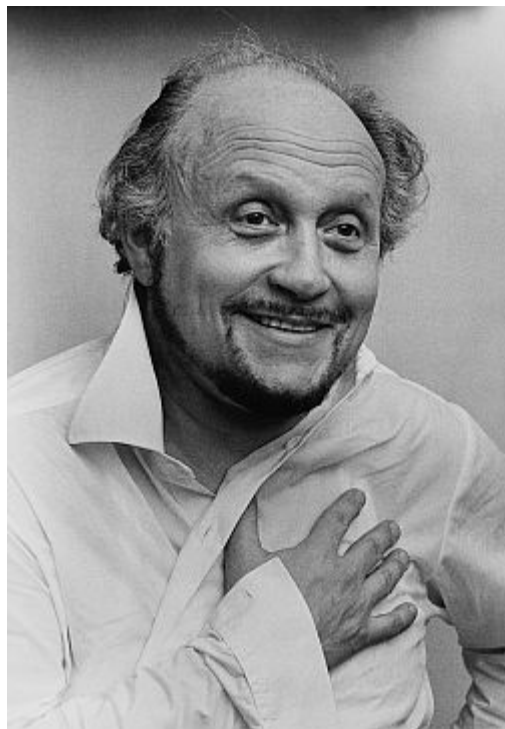

legvirtuózabb jazz-dobosa volt. A hazai jazzélet összes legendás alakjával játszott együtt, részt vett külföldi fesztiválokon, tanítványai között volt több mai élvonalbeli zenész is. 1951-től 1961-ig a Martiny együttes tagja volt. Számos más formációban is fellépett (Kovács Andor Band, Gonda-Kruza Quartet, Pege Aladár Band, Dese Csaba, Krácsi János, Turán László, Gallusz György). Tanított a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszakán;

Kovács Ferenc (Budapest, 1929. április 1.) zenekari trombitaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető);

Kozma Mátyás (Marosvásárhely, 1929. július 23.) romániai magyar orgonaművész, zeneszerző. Marosvásárhelyen a Filharmónia orgonistája (1955-57), majd igazgatója (1959-66), a rádióstúdió zenei szerkesztője (1957-59), a Tanárképző Iskola zene szakán adjunktus (1966-74), a Maros Együttes művészeti titkára (1974-78), majd korrepetitora (1978-80). Szerzeményeit, számos cikkét a Művelődés, Előre, Utunk, Új Élet és a Vörös Zászló közölte;

Kulka János (Budapest, 1929. december 11. – Stuttgart, 2001. október 19.)

(Fotó: LFZE honlapja)

karmester, zeneszerző. Pályáját a Magyar Állami Operaházban korrepetitorként kezdte. 1957-ben emigrált, és Fricsay Ferenc invitálására Münchenben, a Bajor Állami Opera tagja lett. Két évvel később a stuttgarti, hasonló időszak után a hamburgi, később a wuppertali opera vezető karmestere. 1975-ben - hasonló

beosztásba - ismét Stuttgartba szerzött. Testamentumában könyv és kottatárát a Zeneakadémiára hagyta;

Kutasy Ferenc (Mogyoród, 1929. szeptember 22.) zongorista, korrepetitor, karmester (Vegyipari Szakszervezetek Zenekarának karmestere, Magyar Jégrevü - korrepetitor karmester, Magyar Rádió zenei munkatársa);

Dr. Láng Ferencné Janota Erna (Torda, 1929. január 18.) zongoratanár (Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Győr);

Láng Gusztáv (Szarvas, 1929. szeptember 26.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Szarvas – igazgató is, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba, Békés megyei zeneiskolák szakfelügyelője, Szarvas város Kamarazenekarának vezetője);

Maácz László (Endrőd, 1929. október 30.) néptánc-kutató. A Néprajzi Múzeum segédmuzeológusa, az Állami Népi Együttesnél néprajzkutató, lektor, a Művelődési, majd Kulturális Minisztérium munkatársa, a *Táncművészet* c. folyóirat szerkesztője. Kutatási területe a táncfolklór, a tánc történet, színpadi táncművészeti kritikákat ír. Cikkei, tanulmányai az *Ethnographia*, a *Táncművészeti Értesítő*, a *Táncművészet*, a *Muzsika* c. folyóiratokban, a *Tánc tudományi Tanulmányok* c. évkönyvben, napi- és hetilapokban jelennek meg;

Mán György (Budapest, 1929. január 6.) zenekari hegedűművész-tanár (Bagdadi Szépművészeti Intézet - brácsa szólamvezető, Bagdadi Balett és Zeneiskola – karmester is, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Budapest – zenekari karmester is, Singapore Szimfonikus Zenekar - brácsa szólamvezető - helyettes);

Márkusné Natter-Nád Klára (Budapest, 1929. augusztus 18.) középiskolai

**A kép baloldalán az Óvodapedagógusok I. Országos Kórusfesztiválján,
Püspökladányban**

ének-zenetanár, karvezet , zenei szerkeszt (F városi VI. kerületi Általános Iskola és a F városi 1. sz. Körzeti Zeneiskola, F városi II. kerületi Ének-zenei Általános Iskola, Tankönyvkiadó Vállalat – felel s szerkeszt , Magyar Kodály Társaság, Bárdos Lajos Társaság vezet ségi tagság, Kodály Társaság Hírei - felel s szerkeszt , a KÓTA c. folyóirat állandó munkatársa);

Márton József (Budapest, 1929. október 1.) zenekari üt hangszeres m vész-tanár (Honvéd M vészegyüttes, Magyar Állami Operaház Zenekara, Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekara);

M. Mátés Katalin (Somogyszentmiklós, 1929. június 19.) énekm vész-tanár F városi IX. kerületi Állami Zeneiskola, Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképz Intézet Budapesti Tagozata- tanár);

Mocsár Sándor (Demecser, 1929. december 29.) zenekari heged m vész-tanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Weiner Leó Állami Zeneiskola, Kisvárda, Szabolcsi Szimfonikus Zenekar);

Mohayné Katanics Mária (Baja, 1929. április 20.) karnagy. 1952 és 1959 között

(Fotó: A LFZE képgyűjteménye)

a Cinkotai Tanítóképző, 1959-től 1972-ig a budapesti Szilágyi Erzsébet Gimnázium, 1972 és 1984 között a budapesti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola karnagya, énektanára. 1960-tól a Zeneművészeti Főiskola Gyakorlóiskolájának vezető tanára, 1984-től a Zsámbéki Tanítóképző Főiskola vezető tanára. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán az 1987/88. tanévben karvezetést tanított. 1959-ben megalapította a Szilágyi Erzsébet Népzenei Kart;

Molnár Zoltán (Pécel, 1929. július 14.) harsonkaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szolnoki Szigligeti Színház Zenekara, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa – ütőhangszereket is tanított);

Németh Alice (Sopron, 1929. augusztus 13.): énekművész-tanár. 1956-tól a

(Fotó: A Pécsi Nemzeti Színház honlapjáról)

Szegedi Nemzeti Színház magánénekes, 1963–1970 között az Országos Filharmónia szólistája. 1970-től a Pécsi Nemzeti Színház magánénekes. Hangversenyénekesként főként kortárs művek tolmácsolásával szerzett hírnevet. Főbb szerepeiből: Pamina (Mozart: A varázsfuvola); Micaela (Bizet: Carmen); Erzsébet (Verdi: Don Carlos);

Dr. Nemcsik Pál László (Ókéske, 1929. február 16. -) ének-zenetanár,

történelemtanár (105. sz. MTH intézet, Járdánháza, Általános Iskola, Borsodnádásd – ugyanott gyűjteményvezető is. 1980-ban már megyei szaktanácsadó az ének-zene terén. 1968-tól a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének munkatársa. Cikkeket, tanulmányokat írt különböző folyóiratokban. Írásai jelentek meg helytörténeti, néprajzi, ének-zene szakdidaktikai tárgykörben. Megjelent könyvei:

Oromszeginé Maucha Márta (Budapest, 1929. március 31. – 1991)

Oromszegi Ottó

SZÁZEGY SZONETT

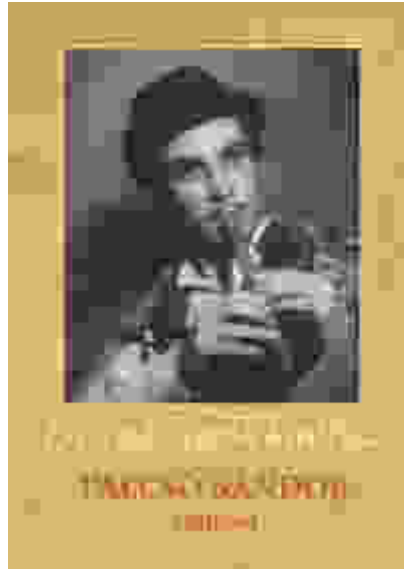
Egy zeneifanát pályaművei

Férje, Oromszegi Ottó fagottm vész-tanár, fagottkutató, költ verseskönyvének játékos családi fotóján fuvolázik. A csemballónál Bence nev zenem vész fiuk.

fuvolam vész, zenepedagógus (Állami Zeneiskola, Mátészalka, Váci Állami Zeneiskola nagymarosi kihelyezett tagozata, Körzeti Állami Zeneiskola, Szob - tanszak- és tagozatvezet is);

Palcsó Sándor (Pécs, 1929. november 8.) operaénekes, színész, rendez . A

Honvéd M vészegyüttes férfikar szólistájaként kezdte énekm vészi pályáját. 1957-1979 között az Operaház magánénekes volt. 1979 óta súlyos betegsége miatt lett nyugdíjas. 1980-1986 között szerz déses operaénekes volt. Életpályája alatt sok új magyar opera sbemutatóján szerepelt. Sokoldalú énekes, kiváló színészi adottságokkal;

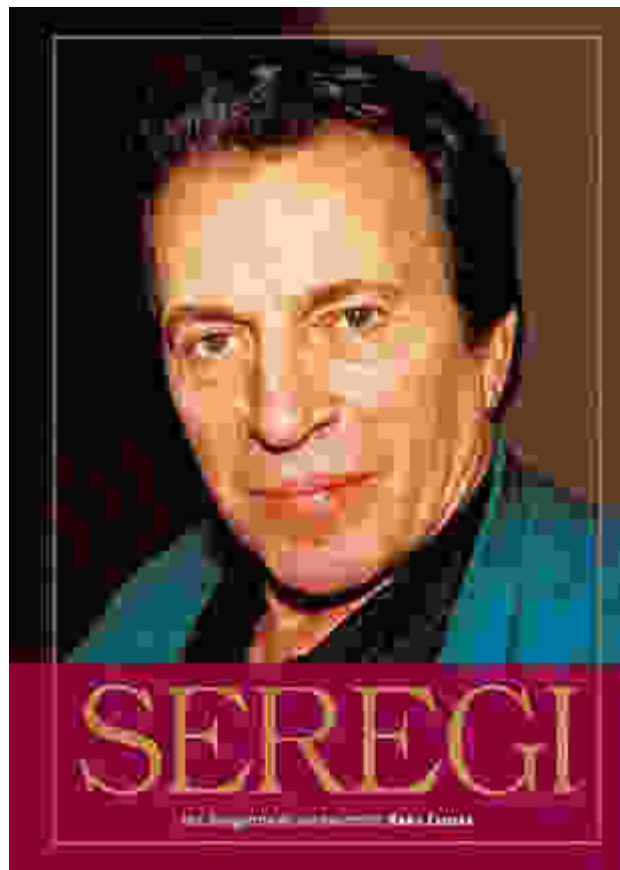
Reményi Jánosné (Miskolc, 1929. szeptember 13.) zongoratanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc – gyakorlóiskolai tanár is);

Id sebb *Sapszon Ferenc* (Szeged, 1929. december 14. – Budapest, 2011.

augusztus 4.) karnagy, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének (KÓTA) tiszteletbeli elnöke. 1966-tól 1990-ig a Magyar Rádió Énekkarának karigazgatója. 1957-től az Országos Filharmónia ösztöndíjas karnagyaként dolgozott az Állami Férfikarnál. 1958-ban a Rádióénekkarhoz került, amelynek első korrepetitora, 1964-től karnagya, majd 1966-tól karigazgatója volt. 1990 és 2002 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni konzervatóriumának karvezetés-tanáráként, főiskolai docenseként dolgozott. Pályája elején is vezetett amatőr kórusokat, 1945 és 1950 között Szegeden, 1950-től pedig Budapesten. 1952 és 1985 között a Semmelweis Kórus, 1964-től 1978-ig a Bartók Kórus, 1984-től a Budaörsi Pro Musica Kórus, 1997-től 2006-ig pedig a szlovákiai magyar pedagógusok Vass Lajos Kórusának vezető karnagya volt;

Seregi László /eredeti neve: Széplaki László / (Budapest, 1929. december 12. –

A kötet szerzője Kaán Zsuzsa tánc-történész-kritikus, a Tánctudományok és Művészetek című önálló magyar szaklap főszerkesztője, Seregi teljes operaházi pályafutásának teljességét írta meg.

Budapest, 2012. május 11.) táncos, koreográfus, magyar balett történetének egyik legkiválóbb, külföldön is legelismertebb alkotója. Halála után díjat nevezett el róla a Magyar Állami Operaház, melyet két táncművész, Kollár Eszter és Bán Teodóra kezdeményezett. Komolyabb elkövettség nélkül,

felnőttként sikerrel felvételizett 1949-ben a Honvéd Művészegyüttesbe. Már e néptáncegyüttesben megmutatkozott koreográfusi tehetsége, mikor 1953-ban elkészítette a Reggel a táborban című humoros táncjelenetét, melyet az együttes évtizedekig műsoron tartott. Itt balettet is tanult, Nádasi Marcellától, 1957-től pedig már az operaház balettegyüttesében táncolt. Itt Carl Millöcker A koldusdiák című operettjéhez készített balettbetéttel tette fel, majd más hasonló munkák után bízták meg 1968-ban első egész estés táncdrámája elkészítésével, a Spartacusszal. Hasonlóan nagy nemzetközi siker ért el a darabbal, mint a Bartók-balettek (A fából faragott királyfi, A csodálatos mandarin) új megformálásával (1970). Képezte művészeti elközettségét is kamatoztatva dolgozta fel Csontváry Kosztka Tivadar látványvilágát (A cédrus), amerikai tanulmányútja hatására pedig több Bernstein-műre is készített koreográfiát. Utolsó alkotói periódusában Shakespeare-művek táncadaptációit (Rómeó és Júlia, Szentivánéji álom, A makrancos Kata) vitte színre, hagyományosabb, realiztikus stílusban, egyéni humorral. Mindezzel Harangozó Gyula követjének is tekinthető. Műveit folyamatosan játsszák a világ számos városában (pl. Dortmund, Moszkva, Róma, Prága, Bordeaux, Edinburgh, Köln, Leningrád, Kijev, Berlin, Monte Carlo, Bécs, Salzburg, Párizs, Torino, London Zürich, Düsseldorf, Sydney). Állandó asszisztense Kaszás Ildikó volt. 1977-től 1984-ig az Operaház balett-igazgatója, 1993-tól örökös tagja volt. Híres egész estés koreográfiáiból: Delibes: Sylvia (1972), Paul Hindemith: Kamarazene No. 1. (1977), Leonard Bernstein: Szerenád (1977), Leonard Bernstein: A városban (1977), Dohnányi Ernő: Változatok egy gyermekdalra (1978), Szergej Szergejevics Prokofjev: Rómeó és Júlia (1985), Felix Mendelssohn: Szentivánéji álom (1989), Goldmark Károly – Hidas Frigyes: A makrancos Kata (1994);

Seres István (Kolozsvár, 1929. augusztus 17. – Budapest, 1987. március 21.) zenetanár, dramaturg. 1958-tól 1972-ig a kolozsvári G. Dima Zeneművészeti Főiskolán muzikológus tanár. 1973-tól az Országos Filharmónia dramaturgja, 1977-től dramaturg-csoportvezető. 1977-től a bp.-i Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet és Debreceni Tagozatának adjunktusa volt;

Stanics Béla (Budapest, 1929. február 20.) hegedőtanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged – igazgató helyettes is);

Szabó Zsuzsa (Budapest, 1929. augusztus 1.) zongoraművész-tanár (Országos Filharmónia – szólista, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola);

Szalai József (Uzd-Borjád - 1929. december 24. – Budapest, 2014. június 23.) cimbalomművész-tanár (Országos Filharmónia – szólista). Gerencsér Ferencsel közösen alkotott cimbalomduó a 60-as évektől új hangzásvilágával, gazdag repertoárjával nagy lehetőségeket nyitott a cimbalom irodalmának bővítése

terén. Kortárs zeneszerzőket inspiráltak darabírásra, Európa szerte nagy sikerrel koncerteztek, barokk szerzők clavecin-darabjait és Bartók, Kodály műveit

80. születésnapján a Hubay Jen Zeneiskola hangversenytermében (Forrás: Demlyén Krisztina)

t zték m sorokra. Rácz Aladár tanítványaként iskolát teremtettek a következ generációk számára, s ez az örökség az utódokat is kötelezi, hagyománytiszteltre és továbbgondolásra készíti;

Székely András (Budapest, 1929. augusztus 5.) zenetörténész, szerkeszt ,

Gábry György, Hoffer Péter, **Székely András**, Vikár László, Pernye András, Tóth Margit, Kárpáti János, Bónis Ferenc, Hegyi Erzsébet és Olsvai Imre Kodály Zoltán óráján (Muzsika, 2001. XI.)

Zenei rendez . 1957-92 Magyar Hanglemezgyártó Vállalat (kés bbi Quint), zenei rendez , szerz déses szerkeszt , 1974-97 Muzsika Folyóirat 1984-88 olvasószervezt , 1988-97 h. f szerkeszt -helyettes, 1999-2009 Magyar Zene, szerkeszt je, 1997-99 LFZF Szegedi Konzervatóriuma, f iskolai adjunktusa Kutatási területe a régi zene el adása (XVIII. sz.). Több száz hanglemez zenei rendez je, producere, szerkeszt je (pl. Bartók összkiadás, Hungaroton Antiqua), fordítói tevékenysége: Casella-Mortari: a mai zenekar technikája (1978), Telemann: Curriculum vitae (1996), L. Mozart: Heged iskola (1998), J. J. Quantz: Fuvolaiskola (2011). A Nemzetközi Telemann Társaság, elnöke, a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság (-2010), továbbá a Magyar Haydn Társaság elnökségi tagja (-2010);

Székely Andrásné Bakonyi Klára (Budapest, 1929. június 14.) heged tanár (F városi XIII. Kerületi Állami Zeneiskola);

Te ke Géza (Budapest, 1929. március 20. – Budapest, 1989. június 30.) zongoram vész-tanár, zenetörténész 1953 szét l egy évig Békéstarhoson, majd az iskola. megszüntetése után a szombathelyi zeneiskolában tanított 1981-ig. A Szombathelyi Szimfonikusokkal több hangversenyt adott m. és osztrák városokban. Szembetegsége megakadályozta, hogy tehetsége kivirágozzék. 1981-t l már nem lépett fel nyilvánosan, tudományos tevékenységet folytatott. Mint J. S. Bach életm vének kiváló ismer je, élete végéig Bach-kutatással foglalkozott. Els sorban az értelmezési, interpretálási problémák újszer megoldása érdekelték;

Till Ottó (Budapest, 1929. június 30. – Budapest, 2011. szeptember 19.)

karnagy, heged - és szolfézstanár, zeneiskolai igazgató. Élete fő munkásságának tekintette Óbudához kötődő zenepedagógiai tevékenységét. 1954-ben 25 évesen megalapította azt a zenekart, mely 1962-ben az Óbudai Kamarazenekar néven működött már az Óbudai Társaskör keretében, és amely számos hazai és nemzetközi sikert ért el az évtizedek folyamán. Az 1968-ban önállóvá vált III. kerületi zeneiskolának 1989-ig volt igazgatója, de más szakmai fórumoknak is tagja volt: így például a Parlando szerkesztő bizottságának és az Országos Zenepedagógiai Szakosztály titkárságának. 1989-ben, mint zeneiskolai igazgató nyugdíjba vonult, de a zenekar vezetésével nem hagyott fel. Óbuda Önkormányzata fáradhatatlan munkássága elismeréséül 1994-ben az „Óbuda díszpolgára” címmel tüntette ki;

Timár Imre (Siófok, 1929. október 2. – 2007. szeptember) karnagy.

Tanulmányai befejezése után a Honvéd Művészegyüttesnél dolgozott. Tanári pályafutása elején a fővárosi Kanizsai Dorottya Gimnáziumban kórust szervezett, mely néhány év alatt az ország legkiválóbb leánykórusa lett. 1960-tól 1995-ig, nyugállományba vonulásáig a Budapesti Tanítóképző Főiskolán tanított. A főiskola népzenei karának irányításával hazai és nemzetközi hírnévre tett szert. A BBC „Énekeljenek a népek” című rádiós versenyén az első hely második helyezést érték el. A nagy múltú Siófoki Dalkört 35 éven keresztül (1957-1994) vezette, amely házigazdája volt a balatoni Dalosünnepeknek. Több ízben

nyertek nívódíjat a Magyar Rádió kóruspódiumán. 1974-ben lett a siófoki Bányász N i Kar karnagya. 1986-ban megalakult a Siófok Város Gyermekek és Ifjúsági Kórusa, melyet haláláig irányított. Timár Imre kórusvezetként a klasszikus énekkari hagyományok követ je volt, valamennyi kórusa megszólaltatta a népdalok és népfeldolgozások mellett a gregorián énekeket, klasszikusok és magyar szerz k kórusm veit. Külön gonddal igyekezett Bartók és Kodály m veinek méltó megszólaltatására és a lehet ségekhez mérten a kortárs magyar szerz k alkotásainak bemutatására. Kimagasló karnagyi munkáját a 2007. szeptember 27-én bekövetkezett halála szakította félbe;

Trajtler Gábor (Budapest, 1929. május 12.) orgonam vész-tanár.

(Forrás: Magyar Evangélikus Egyház – Déli Harangszó – A Déli Egyházkerület honlapja)

1952-ben szerzett lelkészi oklevelet. 1976-ig állt gyülekezeti lelkészi szolgálatban Cinkotán, majd a Deák téren. A zenei szakiskolában zeneszerzést tanult, majd a zeneakadémián az orgona szakot végezte el. 1959-ben Zalánfy Aladár utódjaként a Deák téri templom orgonistájának hívták. Idén ötven éve megkezdett szolgálatát az „ország templomában” máig végzi. 1985 óta szervezi a f város zeneéletének immár szerves részévé vált Deák téri orgonazenés áhítatsorozatot. 1976-ban országos zeneigazgatói megbízást kapott. Nevéhez f z dik az Evangélikus Énekeskönyv szerkesztése. Részt vett az 1986-os Agenda és a 2007-es *Evangélikus istentisztelet – Liturgikus Könyv* szerkesztésében. 2008-ig végezte egyházunk orgonáinak szakfelügyeletét. Vezet szerepet játszott az evangélikus kántorképzés megszervezésében. A rendszeres oktatás mellett 1994-ig igazgatta a Kántorképz Intézetet. 1967-t l 2004-ig tanított az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Munkájának gyümölcse az egyházzenei tanszék 1992-es megalakulása. Trajtler Gábor itthon és külföldön nagyra becsült orgonam vész. Több alkalommal játszotta Bach legnagyobb szabású sorozatait, és több kortárs kompozíció bemutatása is a nevéhez f z dik. Határainkon túli koncertjeivel, többek között Németországban, Finnországban, Svájcban vagy Romániában a magyar kultúra

külföldi megismertetését is szolgálja. Játéka szólistaként és Lutheránia énekkar kíséreként is több lemez- és egy DVD-felvételen hallható. Trajtler Gábor elismert orgonaszakértő is. Negyvenöt orgona épült tervei szerint.

Orgonaismeret című jegyzete az Evangélikus Hittudományi Egyetem mellett az orgonista- egyházzenesz- és hangszerész-képzésben is tananyag. Munkájára mértékadó hazai és külföldi zenei társaságok is igényt tartanak. Pályáját minden területen elmélyült szakmai igényesség és áldozatos helytállás jellemzi.

Tevékenysége a lutheri tradícióban gyökerez és azt a jelenben igényesen gazdagító egyházzeneszi, tanári és művészi munka példája;

Varga Ferenc (Cegléd, 1929. május 20. – Budapest, 2013. január (zenei

(Forrás: *café momus* – komolyzenei magazin)

ének-zenetanár, zenei szerkesztő (Tanítóképző Főiskola, Kecskemét, Magyar Rádió-zenei szerkesztő. Legismertebb műsorai: Hangfelvételek felsőfokon, Lemezmúzeum, Művészlemez, a Rádió Lemezalbuma stb.);

Vámos Ágnes (Budapest, 1929. július 29. -) operaénekes-tanár. 1949-től volt az

Sárdy János partnereként a János vitéz-ben

Operaház magánénekese, ahol 1950-ben debütált Kacsóh Pongrác János vitéz című művének Iluska szerepében. 1977-től a Színház- és Filmművészeti Főiskola énektanára volt. Főbb szerepei: Violetta (Traviata), Melinda (Bánk bán), Amelia (Simon Boccanegra), Desdemona (Otello), Margit (Faust), Musette (Bohémélet), Iluska (János vitéz), Glavári Hanna (A víg özvegy);

Víg Rudolf (Bogács, 1929. június 25. – Esztergom, 1983. március 10.)

Kép a Németvölgyi úti iskolából (jobb szélén Víg Rudolf, felső sor balról a harmadik Kodály Zoltán)

népzene kutató, karnagy. Kodály Zoltánnál hallgatott népzene t (1943- 1948), majd ösztöndíjjal a moszkvai konzervatóriumban népzene tudományi és karvezet i tanulmányokat folytatott (1949-54). Az Állami Népi Együttes

énekkari karnagyaként működött (1954-58). Az MTA Népzene kutató Csoport munkatársa (1958-1980), majd haláláig a Gorkij Könyvtár Zeneművészetének tudományos dolgozója. Kodály biztatására és támogatásával két alkalommal több hónapig tanulmányozta India népzenejét. Tudományos munkájának középpontjában a cigány népzene kutatása állt. – M. Népek dalai (Bp., 1948); Cigány népdalok Bartók Béla és Kodály Zoltán gyűjtéséből I (Népzene és zene történet, Bp., 1974). Gyűjtéséből I készült lemezek: Magyarországi cigány népdalok (I-II., Bp., 1976); Szabolcs-szatmári cigány népdalok (Bp. 1984);

Vigh László (Budapest, 1929. szeptember 19.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető, főiskolai tanár (Tanítóképző Intézet és Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Baja – szakcsoportvezető is, bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar – karnagy);

Vigh Lászlóné Petelei Magdolna (Konstanca, 1929. szeptember 3.) magánénekes és szolfézstanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja, bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar – másodkarnagy);

Vikár László (Szombathely, 1929. június 8.) népzene kutató, az MTA

(Forrás: *fidelio*)

Zenetudományi Intézet tudományos főmunkatársa (1960–), igazgató helyettese (1891–), a zenetudományok kandidátusa (1960). A főiskola elvégzését követően Kodály tudományos aspiránsaként folytatta tovább tanulmányait (1956–59), majd 1960–73 tudományos munkatárs és titkár a Magyar Tudományos Akadémia Népzene kutató Csoportjában (1974-től az MTA Zenetudományi Intézet Népzenei Osztály), 1973-tól tudományos főmunkatárs, 1977–91 a Népzenei

Osztály vezetője, 1981–84 az intézet igazgatóhelyettese, 1991-től tudományos tanácsadó. 1970 óta oktat népzene-t a Zeneművészeti Egyetemen, kezdetben óraadóként, később mint az intézmény adjunktusa, 1982–97 docense, 1997-től egyetemi tanára. 1985 óta a Calgary Egyetem (Kanada) előadója. 1961-ben védte meg kandidátusi értekezését, 1989-ben nyerte el a zene-tudományok doktora címet. Tagja volt az MTA Urálistikai (Finnugor) Komplex Bizottságának, a Zene-tudományi Bizottságnak tagja, alelnökként működött a Nemzetközi Kodály Társaságban (1975–93), a Magyar Kodály Társaságban alelnöke (1978–84), ügyvezető elnökként pedig az ICTM magyar nemzeti bizottságánál (1970–95);

Vujicsics Tihamér /szerbül:

/ (Pomáz, 1929. február 23. –

(Forrás: Filmkultúra)

Damaszkusz, 1975. augusztus 19.) zeneszerző, népzene-együttesvezető. A szerb anyanyelvű magyar zeneszerző első sorban a balkáni népek, így a szerbek

népzenejét gy jtötte és népszerű sítette Magyarországon (Palóc fantázia, Kalotaszegi concerto, Drágszéli táncok). Gy jtött makedón, sokác, albán, perzsa, arab népzene is. 137 filmzene és egy opera is volt szerzeményei között. Népzene kutatói munkásságának halála után megjelent dokumentuma A magyarországi délszlávok zenei hagyománya. Egy máig nem tisztázott damaszkuszi repül gép-szerencsétlenség áldozata lett. 137 filmzenét szerzett, ezekb l néhány (pl.: A Tenkes kapitánya, Bors, Princ, a katona, Az életbe táncoltatott leány, Koncert, Szép magyar komédia, A dunai hajós híres lett;

Zoltán Aladár (álneve: *Homoródi Zoltán*; szignója: *-n.-r.*; Homoródszentmárton, 1929. május 31. – Marosvásárhely, 1978. július 9.) erdélyi magyar zeneszerz , zeneíró, zenekritikus, szerkeszt , pedagógus, folklorista. Kezdetben kolozsvári Gheorghe Dima Zenem vészeti F iskolán zeneszerzési (gyakornok, majd tanársegéd (1950–55); 1955–60 között a M vel és munkatársa, szerkeszt , a zenei rovat vezet je. 1954-t l a Román Zeneszerz k Szövetségének, 1960-tól a Román Zeneszerz Szövetség Marosvásárhelyi Fiókjának titkára, 1968-tól a Szövetség egyik alelnöke. 1965-t l haláláig a marosvásárhelyi Állami Filharmónia igazgatója. Az igazgatása alatt indult be a Marosvásárhelyi Zenei Napok elnevezés hangversenysorozat;

80 éve született

Adorján József (Apc, 1934. március 11.) ének-, zenetanár, szakfelügyel , zeneiskolai igazgató, karnagy-m vészeti vezet ;

Agócsy Erika /Horváth Gyuláné (Pécs, 1934. július. 27.) szolfézstanár, karnagy.

1952-70 Állami Zeneiskola, Pécs, tanszakvezet szolfézstanár, 1970-80 Állami Zeneiskola, Sopron, tanszakvezet szolfézstanár, szakfelügyel , 1980-87 Weiner Leó Állami Zeneiskola és Zenem vészeti Szakközépiskola, Budapest XI. kerület, vezet szolfézstanár. A zeneóvodai tanítás módszerének egyik megalkotója és a Pécsi Zeneóvoda vezet tanára; az ifjú zenebarát táborok egyik alapítója és vezet je, a Kodály-módszer egyik külföldi terjeszt je- els sorban Olaszországban;

Dr. Almási István (Kolozsvár, 1934. december 8.) zene tanár, karvezető,

(Forrás: A Kolozsvári Folklórintézet archívumából)

zenetörténész. 2004 között népzene kutatóként a Kolozsvári Folklórintézetben dolgozott – 1992-től I. fokozatú tudományos főmunkatársi minőségben. 130 erdélyi és partiumi helységben közel 5000 vokális és hangszeres dallamot gyűjtött. Vizsgálódásai kiváltképpen a népi dallamok osztályozási, rendszerezési és tipológiai kérdéseire, az etnikai kölcsönhatásokra, módszertani problémákra és a népzene kutatás történetére irányultak. 11 könyve jelent meg (részben társszerzővel). Népzene t adott elő a Babeş-Bolyai Egyetem Református Tanárképző Karán, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen és a Partiumi Keresztény Egyetemen. Rendes tagja a Magyar Művészeti Akadémiának, tiszteletbeli tagja a Magyar Kodály Társaságnak, levelező tagja a Magyar Néprajzi Társaságnak, az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek, a Magyar Zene tudományi és Zenekritikai Társaságnak, a Romániai Zeneszerzők és Muzikológusok Szövetségének, valamint a Kriza János Néprajzi Társaságnak;

Ágai Karola / született: Staud / (Budapest, 1927. március 30. – Budapest, 2010.

(Fotó: MTI)

február 22.) operaénekes, Szendrey-Karper László (1932–1991) gitárművész-tanár felesége. Pályafutását 1952-ben a SZOT énekkarában kezdte. 1953–1955-ben a Magyar Rádió énekkarának tagja, 1955-től 1957-ig a Honvéd Művészegyüttesének szólistája volt. A Magyar Állami Operaházban 1955-ben meghívott vendégként lépett fel Mozart A varázsfuvola című operájában: az Éj királyjának szerepében debütált. 1957-ben lett az Operaház magánénekesese, s hamarosan vezető koloratúrszopránja. Alakításait virtuóz koloratúrtechnika és kitűnő színészi készség jellemezte. Hazai és külföldi produkciói után szuperlatívuszokban bízva kritikákat kapott, hiszen könnyed virtuozitással adta elő a technikai bravúrokat igénylő szólamokat. Repertoárját javarészt 18. és 19. századi operák tették ki. Több lemezfelvételt is készített. Sikeres szerepelt a világ nagy operaszínpadain, a Wexford Operafesztiválon, a moszkvai Nagy Színházban, a bécsi Volksoperben és a hamburgi Operaházban. A maga és a kritika által is „pályafutása koronájának” tartott Ariadné Naxos szigetén-előadás jelentette a belépést a New York-i Metropolitanba, ahol 1969-ben Nicolai Gedda partnereként lépett fel a Lammermoori Lucia címszerepében. Hangversenyénekesként Japánban, Közép- és Dél-Amerikában is járt. Férjével közös dalestjeik voltak. 1992-ben a Magyar Állami Operaház örökös tagja lett;

Bakó Imre (Polgárdi, 1934. december 10.) kürtművész (Szegedi Nemzeti Színház, Fővárosi Operettszínház, Stadttheater Freiberg);

Balásfai Attila (Budapest, 1934. május 23.) zongoraművész-tanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola, kötelező zongora);

Bánrévy Antal (Budapest, 1934. november 14. – 2011.) zongoraművész-tanár. 1959-1960 Debreceni Zeneművészeti Szakközépiskola zongora-tanár; 1960-1976 Pécs, Zeneművészeti Szakiskola, továbbá 1967-1976 LFZF Zeneiskolai Tanárképző Intézet (ZTI) Pécsi Tagozat - zongora főtárgy-, módszertan-, esztétika-tanár; 1976 - 1985 LFZF ZTI Budapesti Tagozata - kamarazene (főiskolai docens); 1985-2004 LFZF kamarazene (egyetemi adjunktus). Zenei aktivitása: zongoratanítás minden szinten, módszertan, tanítási módszertan, didaktika/, továbbképzések, szakfelügyelet, kamarazene, filozófia, esztétika, opera kritikák. A Parlandóban megjelent írásaiból: A zongorajáték és a zongoratanítás módszere - esztétikai kiindulással I. rész 1974/6., II. rész 1974/7-8. III. rész 1974/10., IV. rész 1974/12., V. rész 1975/1., VI. rész 1975/2., VII. rész 1975/3., VIII. rész 1975/6., IX. rész 1975/7-8., Válasz előtett (egyelőre néhány kérdés), 1975/6., Válasz egy metodikai dolgozathoz fűzött megjegyzésekre - I. rész: 1975/10., II. rész: 1975/12., Utóiratként válaszolok, 1976./1;

Bárdfalvi Ferenc (Székesfehérvár, 1939. június 8.) karvezető, zenetanár (TÜSZI temetői énekkar, Pécs, kórusvezető, Pécsi Nevelők Háza Kamrakórus, színházi ügykezelő -Pécsi Nemzeti Színház, múzeumi restaurátor);

Barth Márta (Budapest, 1934. július 23.) zongora- és szolfézstanár, általános iskolai ének-zenetanár, zenei könyvtáros (Ceglédi Állami Zeneiskola, F városi VI. kerületi Állami Zeneiskola, IX. kerületi általános iskolák);

Béres Károly (Mez sas, 1934. szeptember 23.) ének, zene és történelemtanár, a ceglédi zeneiskola ny. igazgatója, országos tanügyigazgatói szakért .

„Béres Károly vagyok” – mondtad komolyan annak idején –, amikor Cegléden megismertünk, és mi azonnal Béres Karcsinak fogadtuk el, ami némi „bácsizás” megjelenésével, azóta is így van. Magaddal hoztad kedves szül falud, Mez sas tisztességét, a felnevel Békéstarhos szellemiségét –, hogy egy tehetség se vesszen el és a Szegedi Tanárképző Iskola igényességére, helytállásra buzdító elindítását. Mindez együtt, olyan útravaló volt, amivel el lehetett kezdeni egy felnőtt életet, egy választott életpályát, amit tovább lehetett építeni, mindig új és újabb vonásokkal gazdagítani. Ezeket hoztad magaddal, a többit kihoztad, kiépítetted magadból.

Először az ének-zene tagozatos általános iskolában tanítottál Cegléden, ahol éneklést is volt hangos a környék! (Ó boldog idők!) Aztán jött egy lehetőség, amit szerencsére nem hagytál ki, érezve magadban ifjú lendülettel vezetni képességeket, és elvállaltad a Ceglédi Erkel Ferenc Állami Zeneiskola igazgatói tisztét. Sok mindennel kellett megbirkóznod, de vállaltad és helytálltál, közel 40 évig. Örököltél egy nagyszerű tantestületet, ami a későbbi változásoknál is mérce maradt, egy a fejlődésnek már alig megfelelő épületet, egy hiányos hangszerparkot, ahol sok mindennek nem volt helye, s így a további fejlődés érdekében bele kellett fogni egy új zeneiskola építésébe. Ez sem volt könnyű, de megcsináltad! És ez az épület azóta is betölti feladatát!

Érdemeid sokaságát, pályád sokszínűségét ne tudom felsorolni, mert az lehetetlen. Azt viszont tudom, hogy ami 1957 óta az alapfokú zeneoktatásban szervezeti és szakmai téren történt, annak eredményes és aktív résztvevője voltál. Igazgattál, tanítottál, neveltél, kórust vezettél, elláttad a dél Pest megyei bázisiskola igazgatói feladatkörét, közéleti, közmunkavégzési szerepkört vállaltál,

részt vettél a zeneiskolák számára szükséges dokumentumok elkészítésében országos és Pest megyei szinten egyaránt, megbecsült tagja vagy számos szakmai szövetségnek, társaságnak, megszámlálhatatlan hangversenyt, rendezvényt, versenyt vállaltál, szóval megélted és végigdolgoztad mindazt, amit a pályád elején vállaltál, - talán még többet is. És ez „csak” a múlt, mert hála Istennek, ma is aktív résztvevője vagy szakmai életünknek. Szakértő vagy, aranydiplomás zeneiskolai tanárként a tanítást sem hagytad abba, a Nagykőrösi Zeneiskola tanárainak és növendékeinek örömeire, és segítesz mindenütt, ahol ezt igénylik és kérik Tőled. Nagyszerűen bedolgoztad magad a rendeletek és törvények világába – ami kevés zenetanárnak sikerült – úgyhogy tanácsaidra most is szükség van. Növendékeid sokasága részben zenei pályán dolgozik, részben zeneért hangverseny-látogató lett, akik gyermekeiket és unokáikat viszik a zeneiskolába, hogy ott tanulva választhassanak zene és zene között.

1957 óta Cegléden élsz. Megbecsült ember vagy a városban, számítanak Rád, figyelnek a véleményedre, javaslataidra. Szerintem nincs olyan „s-ceglédi”, aki „ceglédibb” lenne Nálad, annyira ismersz ott mindent és mindenkit. Tőled is sokat kapott a város, de Te is a várostól. Azt hiszem, nyugodtan elmondhatom, hogy „házat és hazát”, hisz ott találtál nagyszerű feleséget Halmos Anikó személyében, ott nevelted fel két tehetséges lányodat, és ott fiatalodsz most középiskolás fiú unokád mellett. És hogy igazán otthon legyél, elhozattad Szüleid hamvait Ceglédre, hogy közel legyenek Hozzád. Nagyon becsüllek érte!

Summa summarum, elérted azt a bizonyos 3/4-es kort, és elindulsz a 4/4 felé vezető úton.

Mit is kívánhatok Neked 75. születésnapodra? Első sorban jó egészséget, további alkotókedvet, sok örömet szakmai és családi életedben, és sok szeretetet. Isten éltesse sokáig kedves Béres Karcsi!

Szeretettel üdvözöl: Varsányiné Anni (Parlando, 2009/5. szám)

Borgulya László (Szarvas, 1934. június 3.) zeneelmélet-, szolfézs- és zongoratanár (Állami Zeneiskola, Sopron);

Boros Attila (Budapest, 1934. április 5.) zenei szerkesztő, m. sorvezető, riporter,

zenei író, karmester (Békéscsabai Jókai Színház, Szolnoki Szigligeti Színház, József Attila Színház, Budapest). 1965-től a Magyar Rádió munkatársa. Könyveiből: Klemperer Magyarországon Muzsika és mikrofon, 30 év magyar operái-1948-1978);

Buza Kiss Lajos (Budapest, 1934. május 9.) zenekari hegedőművész-tanár (Magyar Állami Operaház, Budapesti Filharmóniai Társaság, Dorog Állami Zeneiskola);

Devescovi Erzsébet (1934. június 19.) hárfaművész-tanár. 1957-92 Állami

A Járdányi és a Kodály házaspár Járdányi Pál Hárfaversenyének 1961-es bemutatóján (a szólót Devescovi Erzsébet játszotta)

Hangversenyzenekar, 1989- Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, hárfatanár. Több zeneszerző hárfára írt művét Devescovi Erzsébetnek ajánlotta, és ezek bemutatója is az nevéhez fűződik: néhai férje, Járdányi Pál, Kalmár László és Székely Endre. Több éve rendszeresen koncerteket fiával, Járdányi Gergely nagybátyjával együtt vezet;

Durkó Zsolt (Szeged, 1934. április 10. – Budapest, 1997. április 2.) zeneszerz ,

Nagygyörgy Sándor felvétele

f iskolai tanár. Szabadfoglalkozású zeneszerz ként kezdte pályafutását, majd 1972 és 1977 között a Zeneakadémián a 20. századi zeneszerzést oktatta. 1982-től a Magyar Rádió vezető zenei lektora volt. 1987-ben alapítója volt a Magyar Zenei Művészeti Társaságnak, és elnökeként elindította a Mini Fesztivált, a kortárs zene jelentős rendezvényét. 1992-ben a Magyar Művészeti Akadémia, 1993-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja lett. Nemzetközi zenei ismertsége 1963-ban indult, amikor az Episodikusul tema B-A-C-H című zenekari műve elnyerte a Santa Cecília Akadémia nagydíját. Kompozícióival ezután sorra szerezte az elismeréseket a különböző versenyeken: 1967-ben I. vonósnégyese a montreali Jeunesses Musicales zeneszerz versenyen harmadik díjat nyerte el, 1970-ben II. vonósnégyesével a budapesti Bartók Béla nemzetközi zeneszerz versenyen második helyezést ért el. 1971-ben Fioriture

cím zenekari m. vének hanglemezfelve tele New Yorkban Nemzetközi Koussevitzky-díjat, Halotti beszéd cím oratóriuma a párizsi Tribune Internationale des Compositeurs versenyen az Év zenem. ve lett;

H. Csida Gizella (Mohács, 1934. szeptember 18.) magánénekes, továbbá szolfézs- és ének-zenetanár, karvezet (Pécsi Nemzeti Színház, Ágoston téri Általános Iskola, Pécs, Állami Zeneiskola, Pécsvárad);

Csikiné Pap Jolán (Gyula, 1934. február 10.) ének-zene, továbbá zeneiskolai szolfézs- és magánének tanár (Erkel Ferenc Zeneiskola, Gyula);

Csintalan László (Eger, 1934. június 27.) hangmérnök, f. mérnök-helyettes, stúdióvezet (HUNGAROTON);

Czágásch Józsefné Temes Zsuzsanna (Gy. r, 1934. augusztus 27.) heged. - és szolfézs tanár, (Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár, Állami Zeneiskola, Kapuvár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Gy. r - igazgató is);

Czakó István (Békés, 1934. augusztus 3.) zenekari heged. m. vész, heged. - és szolfézs tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar – brácsaszólam-vezet., Erkel Ferenc Zeneiskola, Miskolc);

Dalló Gyula (Budapest, 1934. augusztus 18.) hárfam. vész-tanár (Állami Operaház, Budapest, Deutsche Staatsoper, Berlin);

Dobsa Sándor (Szeged, 1934. január 10. – Budapest, 2005. május 25.)

zongoram vész-tanár, zeneszerz 1958-tól dolgozott a Magyar Rádióban. A Rádió tánczenekarának zongoristája volt, majd az 1963 szén megalakult Stúdió 11 zenekar m vészeti vezet je lett. A 11 tagú együttes neve fogalommá vált a magyar könny zene világában, a zenekar több száz lemez elkészítésében vett részt. Dobsa Sándor mintegy 150 szerzeményéb 1 készült rádiófelvétel, több ezer dalt hangszerelt, a zenekarral a hazai könny zenei élet valamennyi rangosabb eseményén - többek között az örökzöld slágereket ránk hagyó Táncdalfesztiválokön - részt vett.

Erkel Tibor (Csökm , 1934. január 11.) zongoram vész-tanár, zenei rendez ,

Felesége társaságában (forrás: ujjpest.hu)

politikus, országgyűlési képviselő. 1963–1992 között a Magyar Rádió zenei rendezője volt. 1964 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen (zongora, zongora kötelezés) tanít. 1965–1970 között csoportvezető-helyettesként dolgozott. 1969 óta zongora tanszékvezető egyetemi tanár. 1979–1983 között a Magyarországi Minisztérium zene- és táncművészeti osztályának vezetője volt. 1992–1994 között a Magyarországi és Közköztartási Minisztérium színház-, zene- és táncművészeti osztályának vezetője. 1996 óta a MIÉP tagja: 1998–2002 között országgyűlési képviselő, az egészségügyi és szociális bizottság, valamint a kulturális és sajtóbizottság tagja. 2002–2006 között a Fővárosi Közgyűlés és a Kulturális Bizottság tagja-alelnöke;

Fejér Sebestyén (Újpest, 1934. augusztus 23.) zenekari kürtművész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara, Magyar Állami Operaház zenekara);

Földes Imre (Budapest, 1934. március 8.) zenetörténész, muzikológus,

(Fotó: fidelio)

egyetemi tanár. Oktatói életm ve: 1960-1974: Magyar Iparm vészeti F iskola: óraadó zenetörténet tanár. 1961-1966: Bartók Béla Zenem vészeti Szakiskola: zenetörténet, zeneirodalom, zeneelmélet, szolfézs tanár. 1961-2003: Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola (ma: Egyetem) és Budapesti Tanárképző Intézet: zeneirodalom, általános zenetörténet, zeneelmélet-szolfézs, közm vel dési ismeretek tanár. Nyugdíjba vonulása óta, speciális kollégiumokat tart az Egyetem valamennyi fakultása és a doktoriskola számára. F bb publikációi: 1. Harmincasok - beszélgetések magyar zeneszerz kkel (Bozay Attila, Durkó Zsolt, Kocsár Miklós, Kurtág György, Láng István, Lendvay Kamilló, Papp Lajos, Petrovics Emil, Soproni József, Szokolay Sándor (Zenem kiadó 1969) 2. Johann Sebastian Bach élete és m vei (Tankönyvkiadó 1976; 2. kiadás 1980; 3. kiadás 1989) 3. „METSZET” – beszélgetések magyar zeneszerz kkel. Az 1996-ban, a Fészek M vészklubban megtartott beszélgetések közül az alábbiak jelentek meg a Parlando hasábjain: Dukay Barnabás, Faragó Béla, Olsvay Endre, Orbán György, Sári József, Sály László, Serei Zsolt, Tihanyi László, Vajda János. Évtizedek óta a TIT József Attila Szabadegyetemének egyik legsikeresebb el adója, a ZETA Választmányi tagja, a FÉSZEK M vészklub alelnöke;

Gaál Zoltán (Brassó, 1934. február 21.) zeneszerz , zenetanár;

(Fotó: Ingvar Loco Nordin)

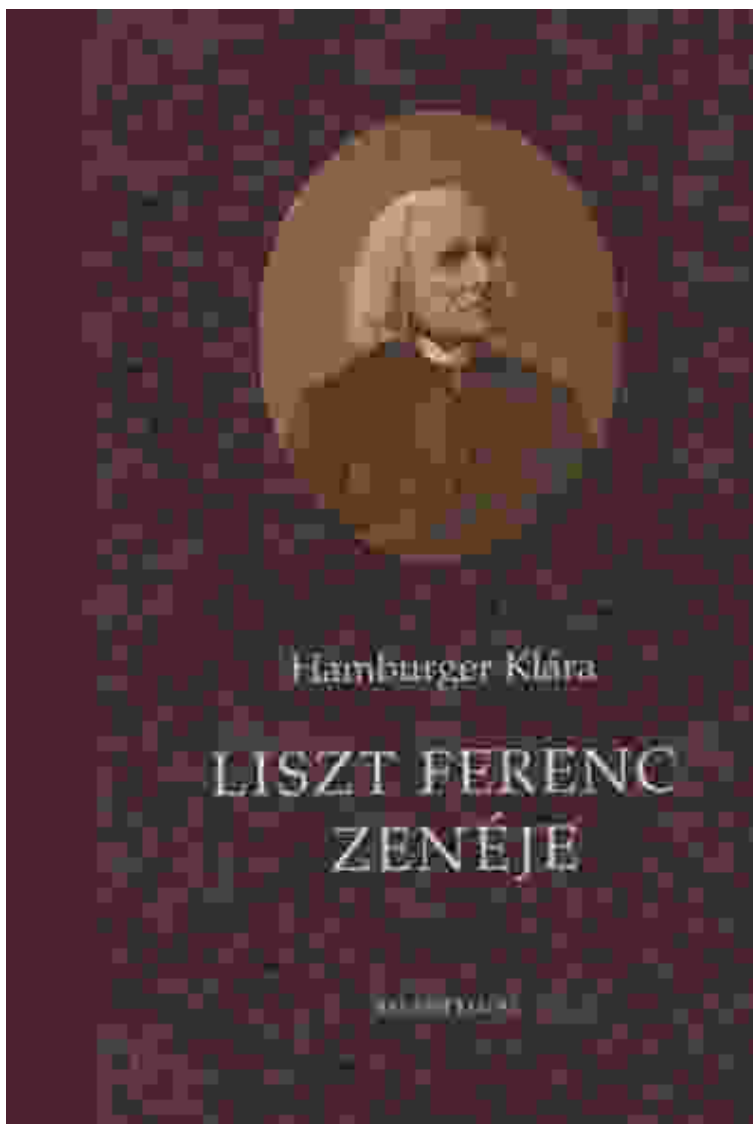
Geszty Szilvia (Budapest, 1934. február 28.) operaénekes-tanár. 1961-ben a

(Forrás: Operaház Blog)

berlini Staatsoperben debütált, 1961 és 1970 között a kelet-berlini Német Állami Opera vezető szolistája, 1970-től 1972-ig a hamburgi Állami Opera magánénekes, 1972 és 1975 között a stuttgarti Városi Színház első koloratúrszopránja. 1975-től a stuttgarti Zeneművészeti Főiskola tanára. 1986 és 1991 között a zürichi Zeneművészeti Főiskolán tanított. Vendégszerepelt a Coven Garden, valamint a bécsi, a müncheni, a drezdai Állami Opera színpadán, az edinburgh-i, glyndebourne-i és a salzburgi fesztivál állandó közreműködője volt. Németországban él; főbb szerepei: AZ Éj királynéje (Mozart: A varázsfuvola, Konstanze (Mozart: Szöktetés a szerájból), Rosina (Rossini: A sevillai borbély), Norina (Donizetti: Don Pasquale), Gilda (Verdi: Rigoletto), Zerbinetta (Richard Strauss: Ariadne Naxos szigetén);

Hamburger Klára (Budapest, 1934. szeptember 29.) zenetörténész.

1981-ben szerezte meg a zenetudományok kandidátusa tudományos fokozatot, és 1982-ben lett bölcsészdoktor. 2003-ban akadémiai doktori címet szerzett. Oktató munkája keretében 1999-ben és 2002-ben „Liszt Ferenc zenéje” címen kollégiumot tartott a Zeneművészeti Egyetem zenetudományi szakos hallgatóinak, emellett DLA és PhD mestervizsgák opponense és zsűritagja. Fő kutatási területe Liszt Ferenc élete és zenéje. Az MTA Zenetudományi Bizottságának alelnöke, 1991 és 2005 között a magyar Liszt Ferenc Társaság főtitkára. Könyvei: *Liszt Ferenc*, kismonográfia, Gondolat: Bp. 1966, 2., bőv. kiadás 1980. Németül: Corvina: Bp. 1973, bőv. kiadás 1986.. Angolul: Corvina, Bp. 1986. *Liszt-kalauz*, Zenemű kiadó, Bp. 1986. *Franz Liszt. Lettres à Cosima et à Daniela*. Mardaga, Sprimont [Belgium], 1996. *Franz Liszt Briefwechsel mit seiner Mutter*. Eisenstadt, 2000. Szerkesztésében megjelent: *Franz Liszt. Beiträge von ungarischen Autoren*. Corvina: Bp. 1973, *Liszt 2000*, Liszt Ferenc Társaság: Bp. 2000. Nagyszámú tanulmánya jelent meg (főként Liszt Ferenc) magyar, angol, francia, német, osztrák, svéd, amerikai kötetekben,

folyóiratokban. Előadásokat tartott Európa több országában, az Egyesült Államokban és Kanadában is.

Hary Béla (Szilágysomlyó, 1934. október 2. – Kolozsvár, 2011. május 14.)

erdélyi karmester, operaigazgató, zenetanár. 1956-ban került a Kolozsvári Magyar Operához korrepetitorként, melynek kétszer volt az igazgatója (1973-1978; 1984-1989). Operák mellett, számos operettek és balettet vezényelt, közben zeneszerzéssel is foglalkozott. A Kolozsvári Magyar Opera és a Gyulai Várszínház együttműködésével született meg Erkel Ferenc összes operájának felújítása és bemutatója. 1998-ban a Kolozsvári Magyar Opera örökös tagjává választotta;

Hegedűs Gyula (Miskolc, 1934, augusztus 5.) zenekari fuvolaművész-tanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc, Zenei ismeretek az Országos Filharmónia ifjúsági koncertjein);

Hézszer Zoltán (Debrecen, 1934. január 7. – Budapest, 1988. június 10.) zenetörténész, zenei író, a HUNGAROTON zenei rendezője;

Hollai Keresztély (Budapest, 1934. augusztus 7.) orgonaművész-tanár, főiskolai docens. 1958-59 Fővárosi Zeneiskola - szolfézs tanár, 1959-64 Angyalföldi Ált.

Iskola, Budapest - zenetanár, 1964-75 Pécsi Zenemvészeti Szakközépiskola-zeneelmélet tanár, 1974-75 Pécsi Pedagógiai F iskola - zeneelmélet óraadó tanár, 1975-től Debreceni Egyetem Konzervatóriuma - zongora tanszakon zeneelmélet oktató, f iskolai docens. Kutatási területe: az elmélet tanításának korszerűsítése, zeneelmélet, 16. századi zene, Bach műveinek előadása, művészeti tevékenysége: Orgona-estek: Budapesti együttes közösen énekkarokkal. 2014-től színi mesterkurzust tart a Liszt Ferenc Zenemvészeti Egyetem szervezésében;

Jákó Vera (Budapest, 1934. augusztus 2. – Budapest, 1987. november 18.) előadó művész, magyar nótá-énekes-tanár. 1964-ben debütált a Magyar Rádió nyilvános hangversenyén. 1974-től a világ szinte valamennyi országában vendégszerepelt. Énektudását megjelenésével és disztinált színpadi eszközeivel emelte. 18 nagy hanglemezen közölt közre, egy önálló nagylemeze van „Csendül a nótá” címmel (ezen saját szerzeménye is szerepel);

Kalmár Gyula (Szatmárnémeti, 1939. május 17.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger), számítógépes gyakorlóprogramok készítése és oktatása (Számítástechnika az alsó fokú zeneoktatásban, *Parlando*, 1989/1. szám 23-26. old.);

Kammerer András (Dunabogdány, 1939. december 24.) trombitaművész-tanár

A közelmúltban elhunyt két debreceni zeneművészeti professzor: Kányási József (trombitáról) és Kammerer András

(Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola (Debrecen), Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar-szólamvezető és igazgató helyettes is, Liszt Ferenc Zeneművészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata – docens, a Debreceni Rézfúvós Kamaragyűttes alapító tagja és művészeti vezetője);

Károlyi Pál (Budapest 1934. június 9.) zeneszerző, nyugdíjas f iskolai tanár.

(Forrás: fidelio)

1962-90 Weiner Leó Zeneiskola zongora, zeneelmélet, zeneszerzés tanár, Budapest, 1990- BDF M vészeti Kar, zeneelmélet, egyházzene irodalom és kórusirodalom tanár, Szombathely, 1995- c. f iskolai tanár. Alkotói munkájáról: 200 éves jubileumára rendezett nemzetközi zeneszerz versenyen 3. díj (1965); Nyugat-Berlini zeneszerz i versenyen 2. díj (1992); 1969-ben írt Miséjéért Bárdos Lajos Cecília-díjjal jutalmazta. M veit többek között az EMB, Boosey & Hawkes, Broekmans & van Poppel jelenteti meg;

Dr. Kelemenné Farkas Éva (Endr d, 1934. augusztus 23.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nagybátony, Állami Zeneiskola, Eger);

Kovács János (Nádudvar, 1934. február 1.) fagottm vész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok-szólamvezet , zenekari felügyel , F városi IX. kerületi Zeneiskola - fagott-tanár);

Kováts András (Pécs, 1934. augusztus 27.) heged m vész-tanár, koncertmester (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs, Pécsi Tanárképz F iskola - Ének-Zene Tanszék, adjunktus, heged - és kamara-zenetanár, zenekarvezet);

Kovátsné Gaál Mimi (Nagyatád, 1934. november 15.) zongora- és kamarazene-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa – kamarazene-tanár, F városi IV. kerületi Állami Zeneiskola - zongoratanár, F városi V. kerületi Szabolcsi Bence Állami Zeneiskola - zongora- és kamarazene-tanár, Pécsi Sopianae Kamarazenekar - csembalista);

Králikné Rosner Melánia (Cece, 1934. december 22. - Budapest, 2004) énekm vész-tanár (Zenem vészeti Szakközépiskola, Gy r, Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképz Intézet Budapesti Tagozata – tanszékvezet). „... álmolta meg, majd szervezte, fejlesztette és vezette évtizedeken keresztül a Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola (ma Egyetem) budapesti és 5 vidéki nagyváros Tanárképz Intézetének Magánének Tanszakát.

Idő, energiát nem kímélve ért szeretettel irányította a tanszékeken folyó munkát, hogy minél több, jól képzett oktatót és énekest adjanak a zenei életnek. Növendékeivel mindig következetes, szigorú, megalkuvást nem ismerő, de mindig segítőkész és együttérző volt. Tanítványai az ország, illetve a nagyvilág különböző részein gyümölcsöztetik munkáját operaházak szólistáiként, vagy mint énekkarok tagjai, tanárok, rendezők...” (Forrai Zsuzsanna: Búcsú Králikné Rosner Melániától, Parlando, 2004);

Lakosné Nagy Mária (Kerekegyháza, 1934. október 11.) ének-zenetanár (Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium, Kecskemét, Óvónképzési Intézet, Kecskemét – énektanár, adjunktus, Tanítóképzési Iskola, Kecskemét (énektanár, főiskolai tanár);

Lubik Hédi (eredeti neve: *Lubik Hedvig*), Budapest, 1934. június 20.) hárfás,

Lubik Hédi
a Nemzeti Múzeumban rögzített
Aranyhárfán játszik

hárfa- és kamarazene-tanár. 1952 és 1987 között a Magyar Állami Operaház és a Budapesti Filharmóniai Társaság, továbbá a Budapesti Kamaraegyüttes tagja és szólistájaként is szerepelt. 1959-ben tanári kinevezést kapott a Zeneakadémián, a hárfa és a kamarazene tantárgyakat oktatta. 1984-től nyugdíjazásáig, 1996-ig főiskolai, illetve egyetemi tanári beosztása volt. Az elmúlt évtizedekben tanítványa volt többek között Vigh Andrea, Peták Ágnes, Sipkay Deborah és Bábel Klára;

Madarász Katalin (Túrkeve, 1934. január 23. –) magyar nótanékesnő és

népdalénekes-tanár. Első rádiófelvételét 1953-ban a Magyar Rádióban rögzítette Toki Horváth Gyula és Lakatos Sándor cigányzenekarával, szinte egy csapásra országos hírnévre tett szert;

Marosy László (Pécs, 1934. május 20.) hegedőművész-tanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs – tanszakvezető és módszertani tanár is, Pécsi Filharmonikus Zenekar);

Máté János (Táp, 1934. június 6. – Budapest, 1998) orgonaművész, karnagy,

(Forrás: Dunántúli Református Kántorképz)

teológiai professzor, XX. századi egyházzenesz, a budapesti református kántorképz megalapítója., Budapesti Ref. Theológia professzora, egyházzenesz, kántorképzés atyja. 1959-től húsz évig volt orgonistája a Rákospalotai református gyülekezetnek, vezet je az ifjúsági énekkarnak, 1968-tól a budapesti Kálvin téri Református templom orgonista-karnagya harminc évig. 1959-től Budapesten, Debrecenben és Főton, 1995-től Szlovákiában, Jugoszláviában és Romániában vezetett rendszeresen kántorképz tanfolyamokat. 1962-től rendszeresen hangversenyeztek orgonistaként és kórusvezetként. A világ számos országában vendégszerepelt. Készültek rádiós és televíziós felvételek m. vészetér. 1971-1979 között zongorát tanított a Kodály Zoltán Zenei Általános Iskolában. 1979-től haláláig, 1998-ig a Károli Gáspár Református Egyetem hittudományi karának himnológiai, egyházzene tanszékvezet tanára. 1979-től élete végéig a Károli Gáspár Református Egyetem egyházzenei tanszék vezet je és a Ráday Kórus karnagya. Kántorképz és egyházzenei tankönyveket szerkesztett. A református ritmikus énekeskönyvet (szöveg és ritmusának kidolgozásával) megformálta. Az 1996-ban megjelent Egyetemes Énekeskönyv szerkesztő-bizottságának titkára volt, melyben a Zsinati Bizottság munkáját összegezte, a kottagrafikát ellenőrizte és lektorálta. Egyházzenei tevékenysége mellett Sapszon Ferenc mellett a László Kórház Énekkarának helyettes karnagya, e munkájának elismeréseként 1971-ben Miniszteri Dicséretet kapott, 1976-ban kulturális kitüntetésben részesült. 1992 óta éneket tanított az újjáalakult Református Gimnáziumban. A Dunamelléki Egyházkerület orgonaszakért je. A Kodály Társaság és a Liszt Ferenc Társaság tagja. Az EKEK és az IAH külföldi egyházzenei társaságok munkatársa, tagja. A Magyarországi Teológiai Doktorok Kollégiumának himnológiai szekció elnöke, szervez je és összetartója. A XX. század méltán elismert egyházzenesze. Sok zenemű szövegét fordította magyar nyelvre, köztük Antonio Vivaldi Glóriáját is. Zenei hagyatékában m. kedvel kazetták és magnófelvételek, tanulmányi célú eladások és egy Hungaroton hangfelvétel, a "Mily szerelmeitek a Te hajlékaid, Seregeknek Ura" orgonajátékával és a Ráday Kórus m. sorával, valamint kórusra írt m. vek kottái találhatók;

Monoki Lajos (Kisújszállás, 1934. július 16.) hegedű- és szolfézstanár, karnagy,

(Fotó: www.jgytf.u-szeged.hu)

ny. f iskolai docens (Felsőfokú Tanítóképző Intézet, Szeged, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Ének-zenei Tanszék-tanszékvezető docens). Targyai: hegedő, szolfézs, zenekarvezetés, népzene, hangszeres népzene, hegedő. Kutatási területei: Hangszeres (citera) metodika. Az általa vezetett művészeti együttesek: Zákányszéki Parasztkórus és Citerazenekar, „Rúzsza Sándor” Népdalkör - Szeged, Horgosi Asszonykórus és Citerazenekar - Szerbia). Sokak örömeire változatlan lelkesedéssel vezeti a szegedi Bálint Sándor Művelődési Házban a Rúzsza Sándor Népdalkört és Citerazenekart;

Nagy Imre (Hódmezővásárhely, 1934. május 6. – Szeged, 1988) zenekari oboaművész-tanár (Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar – zenekari titkár, felügyelő és ügyeletes igazgató is, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged, Szegedi Fúvósötös - alapító tag);

Nagy László (Tiszalúc, 1934. június 6.) zenekari harsonaművész-tanár (Miskolci Nemzeti Színház, Miskolci Szimfonikus Zenekar, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc, Miskolci Fúvósötös – alapító tag);

Nagyné Komlós Zsuzsa (Buzsák, 1934. november 18.) ének-zene- és zongoratanár, karnagy (Általános Iskola, Hegyközség, Állami Zeneiskola, Sopron – szolfézstanár);

Dr. Nagyné Somogyi Ilona (Budapest, 1934. július 6.) ének-művész-tanár (Országos Filharmónia – szólista, MRT Énekkara, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szolnok – tanszakvezető is);

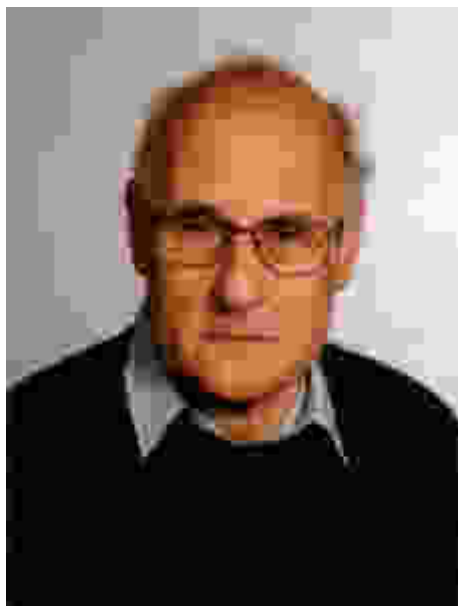
Neszlényi Pfeiffer Judit (1934. április 23.) az Egyesült Államokban él

A magyar kultúra amerikai kontinensen történő terjesztése terén végzett folyamatosan kiemelkedő tevékenységért Neszlényi Pfeiffer Juditnak Bokor Árpád főkonzulátusi elismerő oklevelet adott át (2008.) a kaliforniai Bel Air-i Klubházban.

zongoraművész-tanár, zeneszerző. Faragó György-t is tanult a Zeneakadémia zongora tanszakán, illetve Kodály Zoltán és Viski János növendékeként zeneszerzést. 1974 és 1986 között Los Angelesben, a California State University-n oktatott, s azóta is küldetésekként tekint Liszt zenéjének népszerűsítésére. Ennek szellemében lett társalapítója és főszervezője a jelentős Los Angeles-i nemzetközi Liszt zongora- és énekversenynek. 2013. évi zeneakadémiai mesterkurzusán - elsősorban Liszt és más romantikus szerzők zongoradarabjaival foglalkozott;

Rados Ferenc (Budapest, 1934. október 26.) zongora-művész-tanár, 1964-ben a

(Az ECMA-European Chamber Music Academy fényképe egykori professzoráról)

Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola, majd a Zeneművészeti Főiskola (zongora, kamarazene) tanára lett, mint Kadosa Pál asszisztense, Kurtág Györggyel közösen. Mint pedagógus, egy egész magyar zenész generáció számára bírt meghatározó jelentéssel. Zongoratanárként tanítványa volt többet között Ránki Dezső, Kocsis Zoltán és Schiff András. Legendáshír zongoraművész. A Parlandóban megjelent írásaiból: Rados Ferenc Kalandozások a zongorafilozófia körül I.(1975/3., II.1975/7-8., Válasz „Hőtanítvány” jellegére, 1975/9., „Félreértés?” 1976/1.);

Rékai Iván (Budapest, 1934.október 4.) zeneszerző és zeneelmélet-tanár, az Alkotó Muzsikusok Társaságának alapító tagja. Nyolc évig a Magyar Rádió zenei rendezője volt. Ezzel egy időben kezdett el zeneelméletet, zeneirodalmat, zeneirodalom-ismereteket és szolfézst tanítani a Veszprémi Állami Zeneiskolában, majd a Fővárosi IV. kerületi Erkel Gyula AMI tanára lett (zeneelmélet- és zeneirodalom-tanár). Kiadott művei: 5 bagatell (3 kiadás), 5

A kottában megtalálható Rékai Iván: *Öt könny zongoradarab gyermekeknek c. m ve*

könny heged duó gyermekeknek, Nagykörsi emlék 1996 (fúvószenekarra), Hajdu Lóránt-Rékai Iván: 7+7 Duos for Two Horns;

Révész Dorrit (Budapesten, 1934. május 8. – Budapest, 2008. augusztus 18.) zenetörténész, szerkesztő, fordító, közreadó. 1959-ben került szerkesztőként a Zeneműkiadó Vállalat irodalmi szerkesztőjének, 1968-tól 1990-ben történt nyugalomba vonulásáig ugyanott főszerkesztőként dolgozott. Munkásságának ideje alatt jelentek meg olyan sorozatok, mint az *Orfeusz könyvek*, a *Napról napra* sorozat kötetei, *A hét zeneműve* rádióadás-szövegeinek nyomtatott formája, a *Grove-monográfiák*. Főszerkesztői tevékenységének legnagyobb vállalkozása a háromkötetes, német *Brockhaus-Riemann Zenei Lexikon* magyar változatának elkészítése, fordítása, lektorálása és megjelentetése (1983-85), amelyen irányításával éveken át szinte a teljes irodalmi szerkesztőként dolgozott. Önálló zenetudományi munkásságának a szakma által máig használt eredménye a Bartha-Somfai *Haydn als Opernkapellmeister* című könyv (1960) papírkiadásos fejezete, a Bartha Dénessel közösen jegyzett *Joseph Haydn élete dokumentumokban* című gyűjtemény (1961, 1978 - e művet átdolgozott, új kiadását élete utolsó hónapjaiban rendezte sajtó alá), fordítói munkáját olyan kötetek fémjelzik, mint Eric Walter White *Stravinsky-monográfiája* (1976), Leonard Bernstein *A megválaszolatlan kérdés* címmel napvilágot látott írásgyűjteménye (1979), vagy *A zene könyve* (1981, 1983). Miután kiadói főszerkesztőként nyugalomba vonult, 1990-től haláláig az MTA Zenetudományi Intézetének Bartók Archívumában folytatta munkáját, egyrészt a *Bartók Béla Írásai* könyvsorozat főszerkesztőjeként, másrészt a *Bartók Béla Zeneműveinek Kritikai Összkiadása* készülő mintaköteteinek közreadójaként;

Révész Dorrit és Somfai László (Felvégi Andrea felvétele, Muzsika 2000. október, 43. évfolyam, 10. szám.)

Somfai László (Jászladány, 1934. augusztus 15.) zenetörténész, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, Bartók Béla zenei hagyatékának neves kutatója. Az Országos Széchényi Könyvtár Zenem táránál kezdett el dolgozni. 1963-ban átment a Magyar Tudományos Akadémia Bartók Archívumához, ahol tudományos munkatárs lett, majd 1972-ben kinevezték annak vezetőjévé. 2005-ig vezette az archívumot. Ezen kívül 1969-ban kezdett el oktatni a Zenemvészeti Fiskolán (később Liszt Ferenc Zenemvészeti Egyetem) docensi rangban (zenetörténet, stílselemzés, paleográfia, Urtext, Haydn), majd 1980-ban megkapta egyetemi tanári kinevezését. Az 1980-as években több alkalommal volt vendégprofesszor az Amerikai Egyesült Államokban. A salzburgi Mozart-kutató Intézet és a kölni Joseph Haydn Intézet tagja is lett. 1997 és 2002 között a Nemzetközi Zenetudományi Társaság elnöke, ezenkívül a Magyar Zenetudományi és Zenekritikai Társaság alapító elnöke volt. A *Studia Musicologica* szerkesztőbizottságának tagja. 1982-ben védte meg a zenetudományok akadémiai doktori értekezését. Az MTA Zenetudományi Bizottságának lett tagja, amelynek később elnökeként is dolgozott. 1995-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 2004-ben annak rendes tagjává választották. Emellett a Brit Akadémia és az Amerikai Tudományos és Művészeti Akadémia is felvette tagjai sorába. Kutatási területe: a Bartók - kompozíciók forráskutatása, illetve Joseph Haydn. Bartók Béla zenei hagyatékának és forrásainak nemzetközileg elismert kutatója. A 2000-es évek elején kutatásai középpontjában a Bartók-kottaösszkiadás metodológiai (módszertani) megalapozása. Emellett kutatta Bartók kompozíciós módszerét is.

(Somfai Anna felvétele)

Nevéhez kilenc kotta-urtext és nyolc kommentált kotta-faksimile kiadása f z dik. Fontosak Joseph Haydn zenei hagyatékának kutatása terén kiadott publikációi;

Sáros Éva /Kuthy Tamásné (Bánhida, 1934. december 12. – Budapest, 1970. június 1.) énekesn -tanár. (szoprán). Szólistája volt a Postás Operaegyüttesnek és a Magyar Néphadsereg m vészegyüttesének. S r n szerepelt az Országos Filharmónia vidéki hangversenyein. Betegsége miatt fiatalon visszavonult. – F.

sz. Gilda (Verdi: Rigoletto); Susanne (Mozart: Così fan tutte); Leila (Bizet: Gyöngyhalászsok); Donizetti Rita c. operájának címszerepe;

Sebestyénne Farkas Ilona (Köröstarcsa, 1934. december 18.) középiskolai ének-

(A Hunyadi Véndiák Kórus archívumából)

zenetanár, karnagy (F városi XIV. kerületi Hunyadi János Ének-Zenei Általános Iskola, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Békéscsaba – népzene-, szolfézs-, és zeneelmélet-tanár). „Kodály Zoltán tanítványa volt, aki megígértette vele, hogy nem zenei adminisztrátor lesz, hanem tanítani fog. Ezt a vállalását 50 éven keresztül meg is tartotta és fáradhatatlan zenepedagógusi, karnagy, népzenei munkájával több generációnak adta át a zene szeretetét. 22 éven keresztül tanított a zuglói Hunyadi János Általános Iskolában, munkássága mind a mai napig meghatározza az iskola zenei életét. Itt jelenleg is vezeti a Hunyadi Véndiák Kórust. 1980-tól Békéscsabán dolgozott, alapítója volt a békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolának. Több kórust hozott létre a városban, kollégáival megrendezte a Békés megyei dalos találkozókat. Közreműködik a határon túli óvodák és tanítók zenei képzésében. A Körösi Nyári Akadémia tagjaként minden évben 60 határon túli nevelési képzésében vesz részt. Legismertebb tanítványa, még ha nem hivatalosan is: saját lánya, Sebestyén Márta Kossuth-díjas népdalénekes - akinek előadói pályája szintén sokat táplálkozott a Mona néni által nyújtott zenei-zenepedagógusi háttérből.” (Új Európa Alapítvány - MOL Tehetséggondozásért díj 2007. évi kitüntetettjének laudációjából;

ifj. Som László (Budapest, 1934. július 26. – Budapest, 2000.)

Rolla János, Weisz Zsuzsa, Gazda Péter és ifj. Som László (a kép jobb szélén, 1970-es években) (Forrás: Muzsika)

nagyb g m vész-tanár 1961-ben diplomázott. 1955-t l a budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar, 1958-tól az Operaház zenekarának tagja, 1963-tól szólamvezet és a Budapesti Filharmóniai Társaság zenekarának tagja. Több mint három évtizeden keresztül volt az 1963-ban alakult Liszt Ferenc Kamarazenekar nagyb g se. Ezzel az együttessel a világ minden táján hangversenyezett. Több szólószereplése is volt a kamarazenekarral. 1961-t l a XIV kerületi, majd 1965-t l a IX. kerületi zeneiskolában tanított. 1994 óta a budapesti Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskola tanára;

Strém Kálmán (Nagykanizsa, 1934. május 29. – Budapest, 2005. november 27.)

zeneszociológus, hangversenyszervező, szerkesztő. 1952-től az Országos Filharmónia koncertszervező cégnél dolgozott. A rendszerváltás után elsőként alapított magán koncertszervező irodát, és haláláig vezette a Strém Koncert Kft-t. Megszervezte többek között a „Földvári Napok” kortárs zenei fesztivált, a „Haydn Eszterházán” című koncertsorozatot és a T-Com Zongorabérletet. Visszahozta a magyar koncertpódiumra Schiff Andrást, ismertette meg a magyar közönséggel a Franciaországban élő Rév Livia zongoraművészt, fölkarolt és pályára állított fiatal muzikusokat (Kovács Ágnes szopránénekest, Füzi Nóra zongoraművészt és az Accord Vonósnégyest), és indította el Budapesten a kulturális menedzserképzést a Zeneakadémián. Nevéhez olyan kiváló tanulmányok fűződnek, mint a Hol vannak a magyar vonósok?, vagy a Lemorzsolódás a zeneiskolákban. Koncertszervezőként mindig a tökéletességre törekedett, erre utal Batta Andrásnak, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektorának a kijelentése: „Számára egy hangverseny olyan volt, mint egy mestermű, a szó régies, céhes értelmében. Aprólékos finomsággal dolgozta ki művésze portréjának díszes keretét. A világhírűt éppen úgy, mint a még ismeretlen fiatalét.” Emlékére Kurtág György és Sári József zeneműveket komponált. 2007-ben szülőháza falán emléktáblát avattak. 2009. május 29-én a nagykanizsai Medgyaszay Művelődési Ház előterében mellszobrot avattak tiszteletére, Gerő Katalin alkotását. A nagykanizsai Zeneiskola vonósenekara Strém Kálmán nevét viseli;

Szabó Andrea (Sátoraljaújhely, 1934. december 8.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskola – korrepetitor, Oszaka University of Arta –vendégprofesszor);

Szegleth Ferenc (Ugod, 1934. május 10.) operaénekes, tanár. 1957-60 az OH kórusának tagja, majd a Déryné Színházban és a szegedi Nemzeti Színházban m ködött, 1970 -1975 között az Operaház m vésze, ahol f leg a comprimario-szerepkörben tevékenykedett;

Székács János (Budapest, 1934. október 30. – Budapest, 1981. augusztus 3.) brácsam vész, zenetanár. 1959-t l a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának h. szólamvezet je; 1966-tól a budapesti Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskola brácsa-tanára; 1973-tól a Zenem vészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképz Intézet budapesti tagozat brácsa-tanára; 1958-tól a Weiner vonósnégyes brácsása. 1958-ban a liège-i zenei versenyen második, a müncheni vonósnégyes versenyen els díjat nyertek. 1961-ben Szász Józseffel és Szász Árpáddal megnyerték a müncheni vonóstrió versenyt;

Takácsné Masopust Margit (Budapest, 1934. január 18.) zongoratanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi XX. kerületi Állami Zeneiskola – tanszakvezet és igazgató is;

Dr. Tar Jánosné/ Cvetkova Tamara (Hanino /moszkvai kerület/, 1934. május 24.) zongoratanár (Dnyepropetrovszk és Moszkva, Szovjet Nagykövetség Zeneiskolája, Budapest, Állami Zeneiskola, Érd);

Tibay Krisztina (Battonya, 1934. március 25. - 2006) operaénekes-tanár (Debreceni Csokonai Színház);

Tóth László (Balkány, 1934. május 18.) heged tanár (Állami Zeneiskola, Mátészalka Állami Zeneiskola, Kazincbarcika, Budapesten heged tanítás);

Tóthmátyás Lajos (Matty, 1934. március 29. – Budapest, 2004. április 27.)

zeneiskolai igazgató, zeneszerző. Zeneszerzőként kísérőzenét írt Federico García Lorca „A csodálatos vargáné” című színművéhez, kórusai közül pedig „Nyári dal”, „Altató” című alkotásai váltak ismertté. 1962-ben Bécsben zeneszerzői VIT-díjat kapott. Pedagógiai pályafutását Komlón kezdte, majd 1965-től 2000-ig a zalaegerszegi zeneiskola igazgatója volt. Az intézmény megújítására vette fel az iskola Pálóczi Horváth Ádám nevét, akinek Zala vármegyéhez fűződő munkásságával részletesen foglalkozott. Zalaegerszeg és Zala megye zenei életének fejlesztését tekintette egyik fő feladatának zeneiskolai igazgatóként, de a megyei és városi hangversenyélet szervezőjeként is, és ezt szolgálta kritikusai tevékenysége a Zalai Hírlapnál. Az intézmény megújítására jött létre az Országos Trombitaverseny. Évtizedeken át

tanított angolt TIT-tanfolyamokon, maga szinkrontolmács-képesítést is szerzett. 1985-től 1990-ig volt a budapesti XVI. kerületi zeneiskola igazgatója. Itt szervezte meg az Országos Cimbalom Találkozót, és volt a spiritus rectora annak, hogy az iskola Rácz Aladár nevét vegye fel;

Vas Erika (Budapest, 1934. szeptember 24.) zongora- és szolfézstanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, F városi II. kerületi Állami Zeneiskola – gyakorlatvezető tanár is);

Vértés Imréné Ökrös Piroska (Debrecen, 1934. március 3.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag, Óvoda, Debrecen, Kavay J. Ének-Zenei Általános Iskola és Váci Mihály Gimnázium, Taszavasvári – ének-zene tanár, karnagy);

Virágh József (Budapest, 1934. március 11. – Budapest, 1983. április 29.) gitárművész, tanár. Tizenhét évesen működési engedéllyel rendelkező zenekari muzsikus és szólista. Magánúton megtanult gitározni, és már tizennyolc éves korától híres énekesek, táncművészek partnereként hangversenyezett az ország jelentős városaiban;

Vas Erika (Budapest, 1934. szeptember 24.) zongora- és szolfézstanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, F városi II. kerületi Állami Zeneiskola – gyakorlatvezető tanár is);

Vértés Imréné Ökrös Piroska (Debrecen, 1934. március 3.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag, Óvoda, Debrecen, Kavay J. Ének-Zenei Általános Iskola és Váci Mihály Gimnázium, Taszavasvári – ének-zene tanár, karnagy);

Virágh József (Budapest, 1934. március 11. – Budapest, 1983. április 29.) gitárművész, tanár. Tizenhét évesen működési engedéllyel rendelkező zenekari muzsikus és szólista. Magánúton megtanult gitározni, és már tizennyolc éves korától híres énekesek, táncművészek partnereként hangversenyezett az ország jelentős városaiban;

igazgatója. Itt szervezte meg az Országos Cimbalom Találkozót, és volt a spiritus rectora annak, hogy az iskola Rácz Aladár nevét vegye fel;

Vas Erika (Budapest, 1934. szeptember 24.) zongora- és szolfézstanár (F városi Zeneiskola Szervezet, F városi VIII. kerületi Állami Zeneiskola, F városi II. kerületi Állami Zeneiskola – gyakorlatvezető tanár is);

Vértés Imréné Ökrös Piroska (Debrecen, 1934. március 3.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag, Óvoda, Debrecen, Kavay J. Ének-

Zenei Általános Iskola és Váci Mihály Gimnázium, Taszavasvári – ének-zene tanár, karnagy);

Virágh József (Budapest, 1934. március 11. – Budapest, 1983. április 29.) gitárművész, tanár. Tizenhét évesen működési engedéllyel rendelkező zenekari muzsikus és szólista. Magánúton megtanult gitározni, és már tizennyolc éves korától híres énekesek, táncművészek partnereként hangversenyezett az ország jelentős városaiban;

Weninger Richárd (Versec, 1934. december 21. – Szeged, 2011. november 2.)

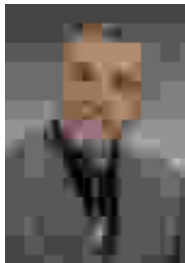
(Forrás: www.music.u-szeged.hu)

hárfa-művész-tanár, karmester. 1958-tól 1961-ig a Vasas Központi Művészegyüttes korrepetitora volt. Ezután két évig az NDK-ban dolgozott, mint korrepetitor, karigazgató és hárfa. Vaszy Viktor újabb hívására 1963-ban hazatért és a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja lett. 1977-ig játszott az együttesben. 1980-ban megalapította a Weiner Kamarazenekart, melyet vezényelt is. Számos műbemutató és magyarországi bemutató fordult a nevéhez. Közel 20 hangfelvétel jelent meg. Zenepedagógusi munkája 1965-ben indult. A Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolában és a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Tagozatán, illetve az utóbbi jogutódjaként létrejött SZTE Szegedi Konzervatóriumában hárfa, hárfa-kamarazene és kamarazene-tanítást adott. Ezeknek az iskoláknak 1976-tól egyben az igazgatója is volt. 1978-ban 10-18 éves korú fiataloknak főiskolai előkészítő tagozatot létesített, 1983-ban pedig a Tagozat egyetemi képzési jogának megszerzését irányította. Az intézmény élén 2000-ig, 24 éven át állt, ami rendkívüli a felsőoktatásban. 1976 és 1990 között a Magyar Zeneművészek Szövetsége elnökségének tagja, a szövetség dél-magyarországi csoportjának titkára, A Parlando Szerkesztő Bizottságának pedig tagja volt. 1996-2006-ig a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége elnökségi tagja volt;

Zsiga László (Kalocsa, 1934. július 10.) gimnáziumi ének-zenetanár (Ének-Zenei Általános Iskola, Kecskemét, Kecskeméti Kodály Kórus karnagyja, Kecskeméti Szimfonikus Zenekar –nagybőgő);

75 éve született

Ádám Károly (Alcsút, 1939. február 6.) ny. f iskolai tanár, gordonkam vész.

Oktatói tevékenysége a debreceni Kodály Zoltán Zenem vészeti Szakközépiskolához (1960-68), a miskolci Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskolához (1982-86) és a Debreceni Egyetem Zenem vészeti Karához (1968. óta) köt dik. Gordonka f tárgy, módszertan, didaktika, repertoárismeret tárgyak tanára. Oktatói tevékenysége mellett a Debreceni Filharmonikus Zenekar gordonka szólamvezet je 1974-79, az Országos Filharmónia szólistája 1975-86-ig. A Nyírbátori Nemzetközi Zenei Tábor m vésztanára m ködése alatt végig, továbbképzések, nyári rendezvények, táborok gyakori vendége, oktatója;

Ágoston Edith (1939. máj. 22.): énekm vész-tanár (szoprán). 1958-tól a debreceni Csokonai, 1963–1987 között a Pécsi Nemzeti Színház magánénekes. A klasszikus szerepek mellett musicalekben is szerepel. F.Sz. *Lucia* (Donizetti: Lammermoori Lucia); *Maria* (Bernstein: West Side Story); *Amália* (Verdi: Álarcosbál);

Albert Miklós (Budapest, 1939. november 23.) operaénekes-tanár.

(Forrás: Magyar Állami Operaház)

1965–68-ban a debreceni Csokonai Színház, 1968–1976 között az Operaház, 1976-tól a Pécsi Nemzeti, majd ismét a debreceni Csokonai Színház magánénekes. Nagy sikerrel alakítja a Verdi-operák tenor szerepeit. F.Sz. Turiddu (Mascagni: Parasztbecsület); Bánk (Erkel F.: Bánk bán); Lohengrin (Wagner).

Aldobolyi Nagy György (Szeged, 1939. március 1.) zeneszerző, dalszövegíró,

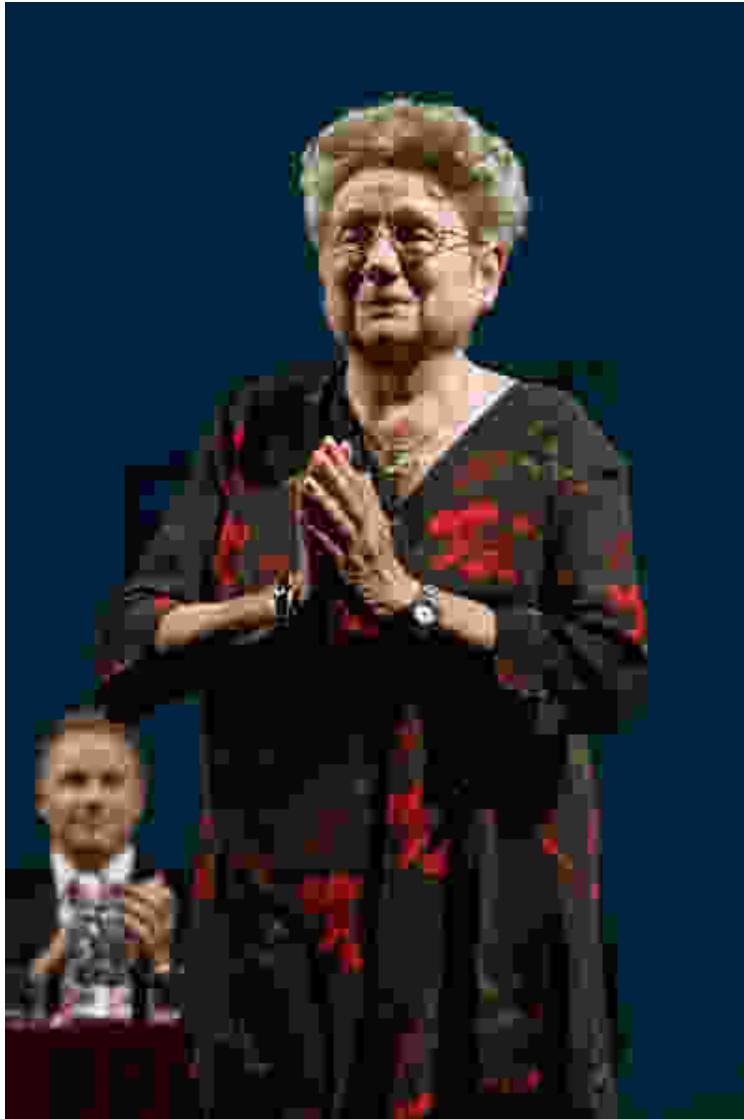

(Forrás: Gárdonyi Géza Színház, Eger)

karmester, rendező. 1964-ig az MRT Szimfonikus Zenekarának, majd a Budapesti MÁV Szimfonikusoknak tagja volt. 1968-ig tanított, azóta részben szabadfoglalkozású zeneszerző. 1986–89-ben a kecskeméti Katona József, 1988-2001 között az egri Gárdonyi Géza Színház zenei vezetője volt. Musicalek, zenés vígjátékok, színpadi kísérőzenék, táncdalok, szonok népszerű szerzője. Főbb művei: *Charley néne* (Brandon Thomas);

Amirás Miklós (Torda, 1939. május 16.) zenekari hegedő m. vész-tanár (Kolozsvári Állami Filharmónia Zenekara, Postás Szimfonikus Zenekar-szólamvezető, MRT Szimfonikus Zenekara, Kolozsvári Zeneiskola-tanár);

Andor Éva (eredeti neve: Prácser Éva) (Budapest, 1939. december 15. –

**A Magyar Állami Operaház Örökös Tagja cím átvételekor 2012-ben.
(Fotó: Magyar Állami Operaház)**

Budapest, 2014. május 16.) opera-énekesnő, zeneakadémiai tanár. Tagja volt Andor Ilona kiváló karvezető és zenepedagógus gyermekkórusán. 1964-ben a Magyar Állami Operaház magánénekesnője 1986-ban a Zeneakadémia ének szakának tanára lett: előbb docens, majd 2000-tól tanszékvezető. Főbb szerepei: Mimi (Puccini: Bohémélet), Pamina (Mozart: A varázsfuvola), Manon Lescaut (Puccini: Manon Lescaut), Nedda (Leoncavallo: Bajazzók), Micaela (Bizet: Carmen), Margit (Gounod: Faust), Susanne (Mozart: Figaro házassága), Sophie

(Richard Strauss: A rózsalovag). Tagja volt a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezete elnökségének;

Baditz Gabriella /Borsosné / (Győr, 1939. április 1.) szolfézstanár (Állami Zeneiskola Berettyóújfalu, Püspökladány-igazgatóhelyettes is), énekkari művész (Debreceni Kodály Kórus);

Bali József (Mohács, 1939. február 6.) zenetanár (Állami Zeneiskola, Szolnok)

(Forrás: Szolnoki Szimfonikus Zenekar)

karnagy (Bartók Béla Kamarakórus, Szolnok) és karmester. Ez utóbbi munkája döntően az 1965-ben az általa megalapított Szolnoki Szimfonikus Zenekarhoz köti. A kezdetektől, 18-20 fős álló együttesből ma egy biztos intézményi háttérrel rendelkező 50 tagú, képzett muzikusokból álló hivatásos szimfonikus zenekart alakított ki;

Bencsáth Ilona (Szeged, 1939. február 23. – Budapest, 2008. november 5.) zongora- és szolfézstanár (Fővárosi Zeneiskola Szervezet) és énektanár-karnagy (XVIII. kerületi Általános Iskola, X. kerület Pataky I. tér 1. sz. Ének-zenei Ált.

(Készítette Besenyei Éva, a F városi énekkar szoprán szólamvezet je 2002-ben)

Iskola, F városi Énekkar (altszólamvezet és másodkarnagy);

Bergendy István (Szolnok, 1939. október 8.)zeneszerz , szaxofonista, énekes

2012-ben
(Fotó: Wikipédia)

a Bergendy-együttes zenekarvezet je. Testvérével, Bergendy Péterrel 1958-ban alapították a Bergendy-együttest a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem klubjában. 1970-ben újjáalakították a zenekart;

Blaskovicsné Szappanos Enik (Kecskemét, 1939. január 23.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentes, Állami Zeneiskola, Cegléd, Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola zeneiskolai tagozat, Budapest);

Bozay Attila (Balatonfzf, 1939. augusztus 11. – Budapest, 1999. szeptember

Nagygyörgy Sándor felvétele

14.) zeneszerző, citera- és furulyaművész. 1963–64-ben a szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola zeneszerzés és zeneelmélet tanára volt, majd 1966-ig kamarazenei szerkesztőként dolgozott a Magyar Rádiónál. 1979-től haláláig a Zeneakadémián tanított, eleinte hangszerelést, de főleg zeneszerzést. 1979-től kapcsolódott be a magyar zene szervezeti életébe: a Magyar Zeneművészek Szövetségének elnökségi tagja, 1988-tól a Magyar Zeneművészeti Társaság alapító és egy ideig elnökségi tagja, a Békéstarhosi Baráti Kör elnöke volt. Alapító tagja és – 1991-ig – elnökségi tagja volt a

Magyar Zeneszerzők Egyesületének, 1991-től alelnöke, majd 1992-től 1996-ig elnöke volt a Magyar Zenei Kamarának. 1990-től 1993-ig a Nemzeti Filharmónia igazgatója volt. Alapító tagja volt az 1992-ben létrejött Magyar Művészeti Akadémiának. Bozay Attila műveit számos nemzetközi fesztiválon mutatták be: Tribune Internationale des Compositeurs (Párizs), Varsói Fesztivál, Zágrábi Biennále, a Modern Zene Nemzetközi Társasága (ISCM) londoni, brüsszeli, grenoble-i fesztiválja, más európai és USA-beli fesztiválok;

Darányi Lajos (Sátoraljaújhely, 1939. április 13. – Temetése születésnapján, 2011. április 13-án volt a sárospataki református temetőben.) zongoraművész-tanár) Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Debrecen);

Dávid Sándor (Cegléd, 1939. szeptember 5.) hegedőtanár, szakfelügyelő, koncertmester (Erkel Ferenc Zeneiskola, Cegléd, Pest megyei hegedőszakfelügyelő, Ceglédi Városi Kamarazenekar koncertmester);

Deák Árpád (Alsószéki, 1939. október 12.) zenekari oboaművész, zene tanár (Pécsi Nemzeti Színház és Pécsi Filharmonikus Zenekar-szólamvezető I. oboa, Pécsi Szimfonikus Zenekar-szólamvezető I. oboa, Zeneművészeti Szakközépiskola, Pécs, Mecsek Fúvósötös);

Dr. Deák Ferencné Nagy Judit (Budapest, 1939. május 7.) zeneiskolai szolfézs- és zongoratanár, ének-zene tanár (Ének-zenei Általános Iskola, Kalocsa, Állami Zeneiskola, Kalocsa-igazgató is, Fehérvári városi X. kerületi Zeneiskola);

Deák Tibor (Szeged, 1939. június 4.) zongoraművész-tanár (Zeneművészeti Szakközépiskola, Szeged-tanszakvezető is);

Dese Csaba (Budapest, 1939. február 15. –) hegedő- és brácsaművész

(Fotó: fidelio)

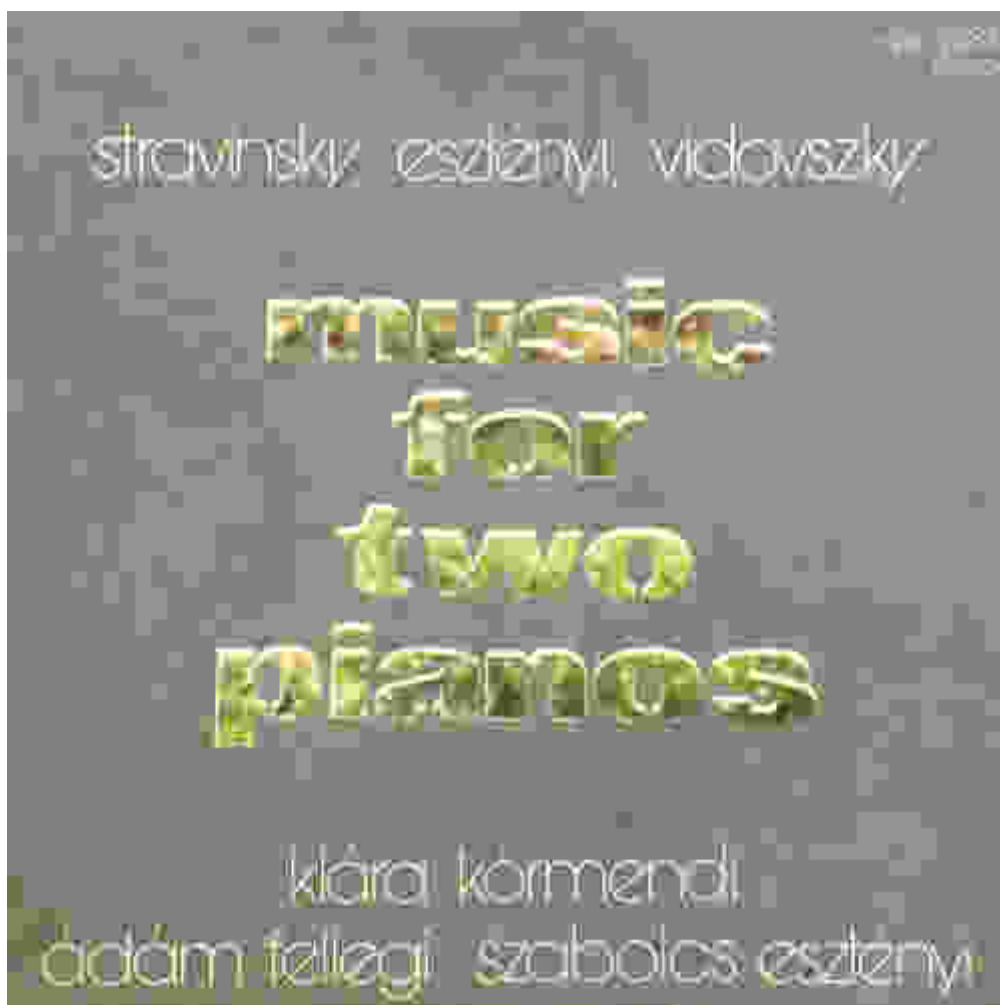
tanár. Hat évig volt zeneiskolai tanár. Hat évig zeneiskolai tanárként dolgozott, majd 1967-től 1999-ig a Magyar Állami Hangversenyzenekar tagja volt. Személye és művészete híd a klasszikus zene és a jazz között. Dese Csaba az elmúlt évtizedekben jazz muzsikusként olyan nemzetközi sztárokkal játszott együtt, mint Jean-Luc Ponty, John Lewis, Jiggs Whigham, Martin Drew, Dusko Gojkovic, Tony Lakatos, Szabó Gábor, Pege Aladár, Tommy Vig;

Dömötör Ilona/dr. Koplárné (Kecskemét, 1939. január 8.- Érd/Zalaegerszeg, 2000. június) zongora- és szolfézstanár, karnagy (Pálóczi Horváth Á. Zeneiskola, Zalaegerszeg, Zalaegerszegi Vegyeskar-karnagy);

Esztyényi Szabolcs (Budapest, 1939. december 20.) zongoraművész, zeneszerző

(varsói Chopin Zenei Középiskola, Varsói Zeneakadémia és Pedagógiai Intézet

zenei improvizáció tanára, a magyar-lengyel kulturális kapcsolatok kiemelkedő eredménye (szervezte, fejlesztette);

Farkas Magdolna (Székesfehérvár, 1939. július 21.) zeneiskolai oboa- és fafúvóstanár (Állami Zeneiskola, Várpalota, F. városi XIII. kerületi Szabó Ferenc Állami Zeneiskola, és zenekari oboaművész: Annabergi Színház Zenekara;

Ferencz Éva (Budapest, 1939. március 3.) zeneiskolai zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola-zongora tanszakvezető, Sopron);

Gál Károly (Mezőberény, 1939. június 19. – Miskolc, 2007. szeptember 25.)

(Forrás: Reményi Ede Kamarazenekar honlapja)

hegedűművész-tanár, koncertmester. Miskolcon, a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában vállalt állást, és mivel a Miskolci Szimfonikus Zenekar is 1963-ban alakult meg, ennek az első koncertmestere lett. 1967-ben, amikor megalakult a Zeneakadémia Miskolci Tanárképző Intézete, fenniskolai tanársegédi, majd 1979-től adjunktusi kinevezést kapott. 1972-ben megalakította a nevét viselő Gál Vonósnégyest, amelynek 1986-ig, melynek fennállásáig volt a művészeti vezetője. A Fenniskolán 1980-tól docensi, majd 1987-től fenniskolai tanárként dolgozott. 1982-ben – tanítványai kezdeményezésére és közreműködésével – megalakította a Reményi Ede Kamarazenekart, amelynek csaknem haláláig művészeti vezetője volt. 1989-től 2004-ig vezette a vonós tanszékét;

Gortva Irén (Csanádapáca, 1939. május 3. - Szeged, 2009.) énekművész-tanár. 1959-től 1971-ig a Szegedi Nemzeti Színház énekkari tagja, majd 1971-től magánénekes. Főbb szerepei: *Ulrika* (Verdi: Az álarcosbál); *Suzuki* (Puccini: Pillangókisasszony); *Olga* (Csajkovszkij: Anyegin);

Hajdu Sándor (Nagykanizsa, 1939. június 5. – Balatonboglár, 2013. december 30.) magyar karmester, zeneszerző, zenei vezető. 1965 és 1967 között a Színház-művészeti Fenniskola és a Állami Balettintézet korrepetitoraként működött. 1967-ben lépett be a Bergendy-együttesbe, amelyhez szerzte többek között az Iskolatáska, a Bánatos dal, a Meddig tart egy szerelem, a Rész a tetőn és a Hétköznapi balladák című dalokat. 1980-tól a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színháznál dolgozott, 1986-tól 1990-ig volt a kecskeméti Katona József Színház karmestere. 1990-től 1992-ig Békés Megyei Jókai Színház, 1992-től 2005-ig pedig a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház zenei vezetőjeként dolgozott. 1995 és 2003 között a Zalaegerszegi Városi Vegyeskar karnagya

volt. vezette kórust, amikor az 1998-ban "Hangversenykórus Cum Laude" minősítésben részesült. 2000-tól a Szilvágyi Népdalkör vezetőjeként tevékenykedett, 2004-ben diszpolgári címmel jutalmazták. 2005 tavaszától a Nagykanizsai Városi Vegyeskar karnagyaként dolgozott. 2012-ben, munkássága elismerése gyanánt szülővárosa a „Nagykanizsa Kultúrájáért” címmel tüntette ki. Egészségi állapota megromlott, 2013 októberében szívbetegségen esett át. 2013. december 22-én vezényelt utoljára a kiskánizsai Sárkány Boldogasszony templomban, melyen saját karácsonyi feldolgozásait adták elő. Több musicalt, mesejátékot, valamint zenés játékot vitt színpadra. Kísérőzenét írt a következő művekhez: A velencei kalmár (Shakespeare), Az ember tragédiája (Madách Imre), Kései találkozás (Arbuzov), Háború és béke (Lev Tolsztoj). Komponált misét és gyászmisét, több nagykanizsai költő verseit megzenésítette, népdalokat is feldolgozott, melyeket kórusával rendszeresen előadott;

Herczeg László (Tiszaroff, 1939. szeptember 25.) zenekari gondnokságvezető-tanár és szolfézstanár (Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, Állami Zeneiskola-gondnokság-, szolfézs-, zeneelmélet- és zenetörténet-tanár, Püspökladány, Hajdú-Bihar megyei Pedagógiai Továbbképzési Intézet-munkaközösség-vezető);

Hursánné Vízny Ildikó (Miskolc, 1939. szeptember 21.) zeneiskolai fuvola- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Miskolc, Egressy Béni Állami Zeneiskola, Miskolc, igazgató-helyettes is);

Ihász Istvánné (Hódmezővásárhely, 1939. május 21.) hegedő- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Hódmezővásárhely);

Jablonkay Éva (Mezőkövesd, 1939. december 1. – Budapest, 2010. július 12.)

(Forrás: Operaház Blok)

Operaénekes-tanár. 1968-ban debütált Gertrud (Szokolay Sándor: Hamlet) szerepében. Drámai és karakterszerepekben egyaránt kiemelkedő sikerrel

szerepelt. Fontosabb szerepei voltak: Azucena (Verdi: A trubadúr); Márfa (Muszorgszkij: Hovanscsina); Delila (Saint-Saëns: Sámson és Delila);

Kardos Pálné, Csaba Ilona (Szomator, 1939. november 4.) szolfézs és

zongoratanár (Juhász Gyula Tanárképző Iskola, Szeged, Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét, Lovassy L. Zeneművészeti Szakközépiskola, Veszprém);

Kedves Tamás (Szeged, 1939. december 25. – Debrecen, 2007. február 5.)

(Forrás: fidelio)

gordonka művész tanár. diplomáját 1964-ben szerzett a Szegedi Nemzeti Színház igazgatója, Vaszy Viktor a zenekar cselló szólamának vezetői álláshelyére, és a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskola igazgatójától, Báthory Sándortól tanári kinevezést is kapott. Szegedről 1976-ban vált meg, áthelyezéssel a Liszt Ferenc Zeneművészeti Iskola Debreceni Tagozatának igazgatója (1989-től Debreceni Konzervatórium) lett. 1988-ban kapott főiskolai tanári kinevezést. Intézményvezetői állásra azonban 1992-ben már nem pályázott tovább, s a Konzervatórium vonós tanszékének vezetője lett. A zene mellett Kedves Tamás filozófia és esztétika tantárgyakat is tanított, lévén ez irányú diplomával is rendelkezett. Az 1970-1980-as években tagja volt a Parlando Szerkesztő Bizottságának. Válogatás Kedves Tamásnak a Parlandóban megjelent írásaiból: A zenepedagógus, mint az állandó önfelnevelés modellje - I. rész: 1978/10., II. rész 1978/11., Komplex esztétikai nevelés és a zenetanárképzés, 1987/8-9., A magyar zenészképzés alternatívái, 1991/1., A nemzeti identitás-tudat

alakításának lehetőségei a zenei nevelésben, 1989/4., Szabadságra ítéelve. Merre tart a magyar zenei nevelés. 1991/2;

Kempelen Tünde /Miskolczi Ottóné / (Budapest, 1939. július 20.) karvezető,

(Forrás: Budaörsi infó)

ének-zenetanár. 1977-ben elindította az országos, majd nemzetközi kórusfesztivál sorozatot, akkor még Solymári Zenei Hetek néven, ahol az utolsó 1986-ban volt. Bárdos Lajos halála után már Budapestre került a sorozat központja, amikor Kempelen Tünde már a Budapesti Művelődési Központ zenei szaktanácsadója volt. A sorozat akkor kapta meg jelenleg is használt méltó nevét: Bárdos Lajos Zenei Hetek, amely már a XXXVII. sikeres évadnál tart;

Kenderessy Sándor (Ógyalla, 1939. június 16.) trombita-művész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Postás Szimfonikus Zenekar);

Király István (Szombathely, 1939. október 9.) zenekari kürtm vész és tanár, szolfézstanár, kamaram vész (Szegedi Nemzeti Színház, Szegedi Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zenem vészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképz Intézet Szegedi Tagozata, Zenem vészeti Szakközépiskola, Szeged, Szegedi Fúvósötös – alapító tag, Szegedi Kúrtszextett alapító tag;

Királyné Veszprémy Eszter (Debrecen, 1939. augusztus 19.) zeneiskolai heged tanár, igazgató, zenekari heged m vész-koncertmester (Állami Zeneiskola, Püspökladány, Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen-igazgató is, Debreceni Csokonai Színház operett zenekarának koncertmestere);

Kisfalussy Bálint (1939. október 16.) zeneszerz , tanár;

Kocsárné Herboly Ildikó (Budapest, 1939. március 28.) középiskolai énekzenetanár, karvezet -tanár, f iskolai docens (43. sz. ének-zenei Általános Iskola, Budapest, F városi Zenei tagozatú általános és középiskolák szakfelügyel je,

Férje, Kocsár Miklós zeneszerz társaságában

Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola (szolfézs, módszertan) Zeneiskolai Tanárképz Intézet Budapesti Tagozata - karvezetés tanár, Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet - f iskolai docens, a Kodály-módszer jelent s képvisel je);

Kocziány Lajos (Budapest, 1939. február 24.) zenekari heged m vész-tanár (Pécsi Filharmonikus Zenekar, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Budapesti MV Szimfonikus Zenekar);

Korda György (született: Klein György, Budapest, 1939. január 4.) EMeRTon-díjas magyar énekes. Több mint öt évtizedes pályafutással a háta mögött a magyar tánczene egyik legismertebb el adóm vésze;

Kósáné Kádár Vera (Nádudvar, 1939. július 11.) ének-zene- és zongoratanár (Ének - Zenei Általános Iskola, Dombóvár, Állami Zeneiskola, Dombóvár-zongoratanár, Állami Zeneiskola, Keszthely –zongoratanár);

L. Kovács Ildikó (Budapest, 1939., október 14.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém, Veszprém Város Vegyeskaraszólamvezet és zongorakísér , Péti Munkás Énekkar-zongorakísér);

P. Kovács Judit (Budapest, 1939. augusztus 12.) ének-zene-, zongora-, zeneelmélet- és szolfézstanár (Általános Iskola és Gimnázium, Nagymaros, Állami Zeneiskola, Heves - zongoratanár, Állami Zeneiskola, Érd – zongoratanár, Tinódi Lantos Sebestyén Állami Zeneiskola, Várpalota – szolfézs tanszakvezet , zongoratanár);

Králik Judit (Balassagyarmat, 1939. július 30.) zenekari fagottm vész-tanár (Állami Zeneiskola, Szombathely – szolfézs- és fúvóstanár, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Kruza Richard (Chojnice, 1939. június 17.) vibrafonm vész, zeneszerz , hangszerel ;

Lakatos Zoltán (Orosháza, 1939. október 14.) trombitatanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Gyula);

Lambertné Papp Mária (Budapest, 1939. február 14.) harmonikatanár (Zeneoktatói Munkaközösség, Dunaújváros, Állami Zeneiskola, Dunaújváros);

Láng Gusztávné (Kecskemét, 1939. július 12.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Székesfehérvár, Állami Zeneiskola, Szarvas, Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskola, Békéscsaba);

Lovas József (Szolnok, 1939. március 12.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Veszprém – megyei szakfelügyel is, veszprémi Pet fi Színház – korrepetitor, zenei munkatárs);

Lörinczyné Morvay Éva (Budapest, 1939. december 7.) gitártanár (Bartók Béla Zenem vészeti Szakközépiskola, Budapest – tanszakvezet is);

Máder László (Budapest, 1939. szeptember 7.) Magyar Rádió szerkeszt - rovatvezet je;

Máténé L. rincz Julianna (Budapest, 1939. április 26.) ének-zenetanár, karnagy

(I. és II. sz. Általános Iskola, Fót, F városi XV. kerületi Czabán S. téri Általános Iskola, Váci járási zenei szakreferens, Budapesti Kálvin Kórus – karnagy);

Menyhárt Péter (Pápa, 1939. november 30.) zenekari hegedő m. vész-tanár (Állami Zeneiskola, Pápa, Állami Zeneiskola, Ajka – igazgató helyettes is, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar – brácsa-szólamvezető);

Mezey Erzsébet (Budapest, 1939. február 14.) zenekari gordonkam. vész. 1963-tól MÁV Szimfonikus Zenekar (rövid megszakítással a Dubrovniki Zenekarban);

Mező László (Szeghalom, 1939. április 27.) gordonkam. vész-tanár,

(Fotó: zeneikonyvtar.hu)

a Bartók vonósnégyes tagja. 1957-ben alapító tagja volt a Komlós Vonósnégyesnek, a későbbi Bartók vonósnégyesnek, 1960-ig zenélt a kvartettben. 1957-től 1962-ig az Országos Filharmónia szólistája volt, és a világ számos pontján koncertezett. 1961-ben kezdett tanítani a Zeneakadémián, jelenleg a Vonós és húros hangszerek tanszékének professor emeritusa. 1976-tól ismét a Bartók Kvartett csellistája lett, és ugyanettől kezdődően a Budapesti Kamaraegyüttesnek is tagja lett;

Nagy Imréné Madarász Marianna (Szeged, 1939. december 18.) zenekari ütő hangszeres m. vész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar);

Nagy József (Budapest, 1939. november 30.) harmonika- és zongoratanár (Kigyósi Árpád munkaközösségi iskola, F városi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola, F városi XVI. kerületi Zeneoktatói Munkaközösség – zongoratanár is);

Nagy Kristófné (Karcag, 1939. április 12.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag – igazgató helyettes is);

Pajor Ferenc (Diósgyőr, 1939. január 18.) hegedő tanár, megyei szaktanácsadó (Állami Zeneiskola, Gyöngyös, Állami Zeneiskola, Keszthely, Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, - megyei szakfelügyelő is);

Pechan Zoltánné Krizsa Mária (Szeged, 1939. január 30.) zongoratanár (Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Baja, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza-igazgató is, Békéscsabai Szimfonikus Zenekar);

Pege Aladár (Budapest, 1939. október 8. – Budapest, 2006. szeptember 23.)

bégm vész-tanár, zeneszerző, a magyar dzsessz kiemelkedő alakja, világhírű nagybég, zseniálisan improvizáló virtuóz, akit nemzetközi kritikusok „nagybég Paganinije” néven is emlegettek (nevéből eredő szójátékkal: Pegenini). Egyszerre játszott klasszikus zenét és dzsesszt – e kétféle elhivatottság sajátos kölcsönhatása egyéni szintet adott játékának. 1978-tól a Zenemvészeti F iskola docense volt egészen nyugdíjba vonulásáig. Fellépett többek között a New York-i Carnegie Hall-ban Herbie Hancock együttesének vendégszólistájaként, ami azért is emlékezetes, mert akkor kapta meg a világ

legjobb nagyb g sének tartott Charles Mingus hangszerét ajándékba a m vész özvegyét 1. Halálának évében ünnepelte els színpadra lépésének 50. évfordulóját;

Pejtsikné Párdányi Judit (Budapest, 1939. november 3.) énektanár, karnagy.

(Forrás: Katona József Könyvtár – Bács-Tudás-Tár)

Pályája kezdetén a Soproni Állami Zeneiskolában tanított szolfézst és vezetett középiskolai kórusokat. 1972-82 között a Kecskeméti Óvón képz Intézet ének-zene tanszékén dolgozott docensként, majd a kecskeméti Kodály Iskola vezet karvezet tanára lett. Nevéhez több száz bemutató (tanítás hazai és külföldi iskolákban illetve vendégszereplés) kapcsolódik. 2001 óta a Nemesszeghy Márta Kórus karnagya. A kiváló iskolaalapító emlékére szervez dött kórus tagjai a Kodály Iskola volt diákjai, házastársaik, barátaik: tanárok, könyvtárosok, mérnökök, zenészek, egészségügyi dolgozók, vállalkozók, akiket a Kodályi nevelési filozófia iránti elkötelezettség és a közös éneklés vágya hozott az énekkarba. Kórus m ködésének célja annak a Kecskeméthez köthet kulturális tradíciónak és értékrendszernek meg rzése, amelyet a Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta által alapított els énekes iskola képviselt és hordozott;

Pénztáros Barnáné Ángyán Erzsébet (Hatvan, 1939. január 18.) zongoratanár (Állami Zeneiskola, Hatvan, F városi Zeneiskola Szervezet 7. sz. körzet, F városi XI. kerületi Weiner Leó Zeneiskola);

Pertis Jen (Budapest, 1939. április 23. – Budapest, 2007. május 2.) zeneszerz .

karvezet . 1964-t l 1999-ig a Magyar Állami Operaház korrepetitora volt. Kezdetben a balettkarnál, majd 1989-t l a magánénekesek mellett dolgozott. Operaházi munkája mellett 1985-t l 1989-ig a Magyar Táncm vészeti F iskola zenei tanszékének vezet jeként dolgozott;

Petró István (Miskolc, 1939. november 1.) zenekari üt hangszeres m vész-tanár (Állami Zeneiskola, Eger, Állami Zeneiskola, Leninváros/Tiszaújváros, Miskolci Nemzeti Színház Szimfonikus Zenekara);

Pintér Ferenc (Szombathely, 1939. április 29. – Gy r, 2009. február 8.) opera-,

(Forrás: Liszt Ferenc AMI és Tehetségpont)

hangversenyénekes, karvezet . 1970 és 1989 között Gy r város tanácsának m vészeti f el adója, 1974-76-ig a gy ri Tanítóképz F iskola Magyar Tanszékének óraadó tanára, 1970-t l az Országos Zenei Nevelési Konferencia titkára, 1978-tól a Gy ri Kisfaludy Színház magánénekes, 1989-2001-ig a gy ri Liszt Ferenc Zeneiskola igazgatója;

Rédly Dénesné Vigassy Mária (Budapest, 1939. március 13.) zenekari heged m vész-tanár (MRT Szimfonikus Zenekara);

Ribly János (Mohács, 1939. március 26.) zenekari hegedőművész-tanár (Pécsi Filharmonikusok – szólamvezető, Pécsi Nemzeti Színház Zenekara – szólamvezető, zenekari titkár, Pécsi Szimfonikus Zenekar – szólamvezető, zenekari titkár, Pécsi Vonósnégyes tagja);

P. Ritkó Katalin (Budapest, 1939. július 2.) szolfézstanár (Fővárosi XIV. kerületi Zeneiskola),

Robozné Homolay Klára (Nyíregyháza, 1939., április 23.) zongoratanár (Fővárosi IX. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató-helyettes is);

Román Zoltán Pál (Békéscsaba, 1939. szeptember 13. – 1995. december) zenekari fuvolaművész-tanár, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Gyula, Eberswalde Szimfonikus Zenekar, Szegedi Nemzeti Színház Zenekara, Szegedi Szimfonikus Zenekar, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Szegedi Tagozata, Szegedi Fúvósötös alapító tag);

Rothstädterné Bujdosó Ágnes (Gyula, 1939. június 18.) hegedőtanár (Csermák Antal Zeneiskola, Veszprém – tanszakvezető is);

Rózmán Ákos (Budapest, 1939. – Stockholm, 2005) magyar-svéd zeneszerző,

(Fotó: Wikipédia)

orgonam vész. Elektroakusztikus zeneszerzési kísérleteit a stockholmi Zenem vészeti F iskola stúdiójában és az EMS-ben (Stockholmi Elektroakusztikus Zenei Stúdió) kezdte meg. E kísérletek első eredménye az 1974-es Impulsió (rövid elektronikus darabok ciklusa), mely az 1976-os bourgeois-i Concours International de Musique Electroacoustique harmadik díját nyerte el. Miután posztgraduális tanulmányait a stockholmi Zenem vészeti F iskolán 1974-ben befejezte, Rózmán Svédországban maradt, és élete hátralevő részét Stockholmban töltötte.;

Rácz Miklós (Gödöllő, 1939. október 23.) nagybőgős, tanár (BM Duna M vészegyüttes-zeneári tag, KISZ Központi M vészegyüttes Zeneiskolája – nagybőgős-tanár);

Serné Kutas Edit (Rákosliget, 1939. szeptember 25.) (zongora-, szolfézs- és általános iskolai ének-zenetanár (F városi XVII. kerületi Bartók Béla Állami Zeneiskola-igazgató is);

Dr. Sóti Lászlóné (Budapest, 1939. október 17.) hegedőtanár (Állami Zeneiskola, Gyöngyös – tanszakvezető is);

Szabados György (Budapest, 1939. július 13. – Nagymaros, 2011. június 10.)

(Forrás: Debrecen.Hu)

zeneszerző, zongoravész. 1972-ben kvintettje (Jávori Vilmos, Kimmel László, Ráduly Mihály, Vajda Sándor) megnyerte a San Sebastian-i Nemzetközi Jazzverseny nagydíját free kategóriában. A következő évben jelentette első lemezét *Esküvő* címmel. Ez a felvétel bekerült a The Essential Jazz Records

című könyv második kötetébe is, mint a moderntől a posztmodernig tartó időszak 250 legfontosabb albumának egyike. Komponált balettet Markó Iván részére, táncoperát Nagy József inspirációjára, történelmi éneket 1956 emlékére, kantátát Babits Mihály verseire, film- és szertartászenét, vonószekari darabot, és persze számos zongoradarabot és kamarazenei kompozíciót;

Szabó András (Abony, 1939. december 1.) ének-művész-tanár (Szolnok Városi Tanács – népművelési felügyelő és igazgató, Szolnok Megyei Művelődési Központ – művészeti igazgató-helyettes, Szolnok, Széchenyi Városrész – közművelődési vezető);

Dr. Szabó Ferencné Szilágyi Erzsébet (Szeged, 1939. március 1.) szolfézstanár (Általános Iskola, Mezőtúr, Békéscsaba és Zalaegerszeg – ének-zenetanár, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Pécs);

Szathmáry Zsigmond (Hódmezővásárhely, 1939. április 28.) orgonaművész-

(Fotó: Hochschule für Musik Basel)

tanár, zeneszerző. Az 1961-1962/63-as tanévekben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán zongorakíséretet tanított. Az 1970-es évek óta él Németországban. A kortárs zeneirodalom megszólaltatása mellett elismert tolmácsolója Bach és Liszt kompozícióinak is. 1978 óta a freiburgi Zeneművészeti Főiskola professzora, az osakai Művészeti Egyetem állandó vendégtanára, a hollandiai Haarlem-i Nyári Orgonaakadémián rendszeresen tart mesterkurzusokat;

Szél Pálné Szűke Mária (Szeged, 1939. február 1.) magánének- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Baja, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Orosháza, Liszt Ferenc Állami Zeneiskola, Szeged – magánének-tanszakvezető is, Országos Zenepedagógus Szakosztály magánének tagozat vezető ségének tagja);

Szentey Marianne (Budapest, 1939. november 12.) ének-zenetanár, karvezet (Ének-Zenei Általános Iskola, Üllő, Általános Iskola, Budakeszi – megyei ének-zene szakfelügyelő is, Móricz Zsigmond Gimnázium, Szentendre – megyei ének-zenevezető szakfelügyelő és könyvtáros is);

Szilvásyné Németh Gabriella (Hegyeshalom, 1939. szeptember 28.) matematika-, ének-zene-, fuvola- és szolfézstanár, zenekari fuvolaművész (2. sz. Általános Iskola, Veszprém – matematika- és ének-zenetanár, Lovassy László Gimnázium, Veszprém - matematikatanár, Állami Zeneiskola, Veszprém - fuvola- és szolfézstanár, Veszprémi Szimfonikus Zenekar – első fuvolás, Országos Zenepedagógus Szakosztály tagja);

Szirmay Márta / neve *Szirmai* alakban is előfordul/ (Kaposvár, 1939. október 9.) opera- és dzsesszénekesnő, tanár. 1963-ban lett tagja az Operaháznak, ahol első alakítása 1964-ben Szokolay Sándor Várnász c. operájában az Anya szerepe volt. Nemsokára a színház vezető énekesnőinek egyikévé lépett elő. Címszereplő volt Rossini Hamupipák c. operájában, melyet 1965-ben mutattak be. Énekesnőként sokoldalú és temperamentumos, mint színésznő, első sorban drámai hősöket játszott, emellett karakterszerepekben is remekelt. Rendszeres fellépője volt az oratórium- és dalesteknek. Eleinte jazzt énekelt, Európa több nagyvárosában is láthatta a közönség. Több fesztiválon is részt vett mint jazzénekes. Művészetét Liszt Ferenc-díjjal ismerték el. 1978 óta külföldön él. Fontosabb szerepei, Carmen (Bizet), Arnalta (Monteverdi: Poppea megkoronázása), Orfeusz (Gluck: Orfeusz és Euridiké), Azucena (Verdi: A trubadúr), Ulrica (Verdi: Az álarcosbál);

Szűcs Lóránd (Miskolc, 1939. szeptember 12. – Budapest, 2012. február 5.)

Portré a hetvenes évek elején - Fejes László (Muzsika) felvétele

zongoraművész, tanár-tanár. 1960 és 1980 között az Országos Filharmónia szólistája. 1961-től 1969-ig alma materében zongorakísérő, 1969-től 2009-ig kamarazenét és zongorakíséretet tanított a Zeneakadémián, 1978-tól egyetemi tanári rangban. 1980-tól 2000-ig korrepetitorként a Magyar Állami Operaházban dolgozott. Alapító tagja volt a Mihály András vezette Budapesti Kamaragyűttesnek;

Tar László (Feketeardó, 1939. július 12.) középiskolai ének-zenetanár, karmester (Tanárképző Főiskola Ének-Zene Tanszék, Eger, Egri Főiskola Népzenei Kara és Megyei Művelődési Központ Kamarakórusa-karmester);

Tarnay György (1939-) karmester, zenetanár. Különböző vidéki színházaknál tevékenykedett, 1957-ben Kecskeméten debütált saját Otello-kísérő zenéjével. 1967 óta a debreceni Csokonai Színház karmestere;

Dr. Ujfalussy Józsefné Pap Enikő (Debrecen, 1939. május 9. középiskolai ének-

Férje, dr. Ujfalussy József akadémikus és Sárosi Bálint zenetudós és felesége társaságában egy akadémiai hangversenyen (Muzsika 2005. február, 48. évf., 2. sz.)

zenetanár, karvezet (Kossuth Lajos Tudományegyetem Gyakorló Gimnáziuma, Debrecen, Debreceni Kodály Kórus – karnagy, Liszt Ferenc Zeneiskola Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata –karvezetés tanár, ELTE Általános Iskolai Tanárképző Felsőiskolai Kar, Budapest – docens, karvezetés tanár, kórusvezető, ének-zene-karvezetés tanszék szakcsoportvezetője;

Varvasovszky Jánosné Velsz Dóra (Budapest, 1939. július 15.) zongora-,

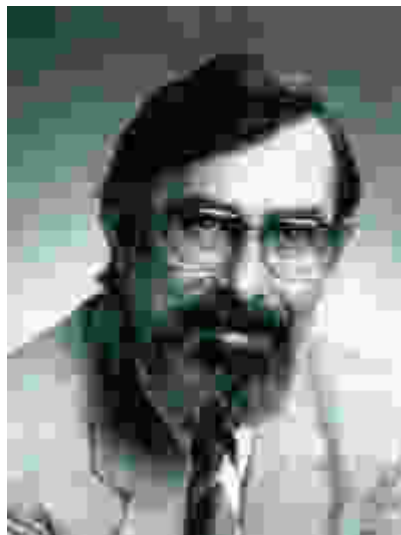

(Forrás: Varvasovszky Jánosné Velsz Dóra honlapja)

szolfézs-, pszichológia- és pedagógia tanár (Állami Zeneiskola és Ének-Zenei Általános Iskola, Mosonmagyaróvár –ének zenetanár is), Zeneművészeti Szakközépiskola és Szaktanárképző, Győr – gyakorlóiskola vezetője, Liszt Ferenc Zeneművészeti Felsőiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Debreceni Tagozata). További jelentősebb szakfeladataiból: A Muzsikáló Egészség Alapítvány

Zeneiskolájában zenei foglalkozások tartása, a Salzburgi Mozarteumban az Integrált Nevelési program keretében előadások tartása, a Kelet-magyarországi Művészetterápiai Egyesületet megalapítása, a németországi Rheiland-Pfalz Pedagógiai Centrum három fogyatékos intézetében zeneterápiai foglalkozások keretében improvizációs módszereinek bemutatása, a Wesley János Lelkészképzési Iskola által szervezett zeneterápiai jellegű továbbképzéseken előadások tartása. „Örömmel gondolok arra, hogy már nekem is vannak a szakmai területeken eredményesen tevékenykedő tanítványaim. Fasching Zsuzsanna, Czabán Angelika, Szabó István, Sárosiné Szabó Márta, Sárosi György, Váradi Judit, Rohrné Szűcs Éva, Sármai József, Vigh Lajos, Bárány Estilla, Csóka Károly, Lakos Ágnes, Tas Ildikó, Gál Erika, Kapiné Detki Eszter, Gurmai Éva”;

Vermesy Péter (Brassó, 1939. május 19. – Heidenheim, 1989. december 17.)

erdélyi magyar zeneszerző. 1962–63-ban a kolozsvári Állami Bábszínház zenei munkatársa, 1963–84 között a Gh. Dima Zenekonzervatórium adjunktusa. 1968-ban Gaudeamus-ösztöndíjjal hollandiai tanulmányúton járt. 1985-től Németországban élt, 1987-től Heidenheim an der Brenzben volt tanár. Zeneszerzői életművében sajátos módon ötvöződnének a népi zenekultúra Bartók által közvetített hatásai, a kifinomult mesterségbeli tudás, és kora modern törekvéseinek nyelvi és formai újításai.;

Virágh László (Kispest, 1939. március 8.) zeneszerző, költő, műfordító.

Virágh László kobzon kísérette énekét Balassi Bálint verseire a gyulai Mogyoróssy János Városi Könyvtárban. (Fotó: Gyulai Hírlap Online - Szke Margit)

Tanulmányait (1959-1964) az ELTE BTK, olasz–pszichológia szakán végezte. Közben Geszler Györgynél zeneszerzést tanul és az ELTE Énekkarának másodkarnagya, 1963–68 az I. László Gimnázium, 1968–70 az Ihász Dániel Gimn. olasztanára, a *magyarországi régizenei mozgalom egyik elindítója*, 1971 megalapítja az Ars Renata szólóénekes-együttest, 1991-től az ELTE BTK, 1998-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem olasz tanszékén megbízott eladóként elindítja a zenetörténet oktatását. 1994. a Magyar Régizenei Társaság alapító elnöke. 1976-ban megtalálja Balassi nótajelzésének első változatát, a *Gianéta Padovanát*. Ugyanekkor a MTA Irodalomtudományi Intézetének külső munkatársa. Kutatási területe: *1. zene és költészet a reneszánszban, 2. a manierizmus énektechnikája korabeli dokumentumok alapján*. 1998-tól mindeztől (a feldolgozásokat nem számítva) mintegy negyven önálló művet mutattak be, legtöbbjét Balassi-versekre, köztük két ciklussal (CD 2004.: *Madrigálok Balassi Bálint verseire, A vadászó Júliáról, Idvel paloták, Ciklus Balassi sajátkezversfüzérének szövegeire, Valahány török bejött stb*). 2013-ban egyházi művei jelentek meg CD-n *Magyar Magnificat* (Szenczi Molnár Albert szövegére) címmel a Magyar Kultúra Kiadónál. Emellett a régi magyar zene rekonstruktív feldolgozója. Versei és műfordításai és esszéi jelentek meg a Muravidék és a Napút c. folyóiratban, az Alterra kiadó *Megérint, rádtalál* és *Advent* című, valamint a Rím Kiadó *Arcok és énekek* kötetében. Önálló műfordításkötete *ARS RENATA Olasz reneszánsz versek* címmel 2011-ben a Magyar Kultúra Kiadónál (Győr) jelent meg.

Visontay István (Rákosliget, 1939. május 22.) zongoram vész-tanár, karmester. Évtizedek óta Németországban dolgozik. Tanított többek között pl. a schönebecki Zeneiskolában;

Vízvári Ferenc (Pakod, 1934. július 28.) szolfézs- és zeneelmélet tanár (Állami Zeneiskola, Zalaegerszeg, Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg – énekzenetanár, karnagy);

Wambach Ferencné Zacher Ilma (Győr, 1939. július 2.) hegedű- és szolfézsstanár (Állami Zeneiskola, Győr, Fővárosi VII. kerületi Állami Zeneiskola – igazgató helyettes is, Fővárosi VI. kerületi Tóth Aladár Zeneiskola AMI örökös tiszteletbeli igazgatója);

70 éve született

Ábrahám Balázs (Budapest, 1944. december 24.) általános iskolai énektanár, fúvóskarnagy, zeneiskolai igazgató;

Albert György (Marosvásárhely, 1944. november 6.) zeneszerző-tanár;

Avar Antal (Felsőgalla, 1944. december 30.) budapesti és győri harsona és tuba szakközépiskolai mester-tanár;

Bajmóczi Katalin (Budapest, 1944. március 18.) zenekari hegedű mester-tanár. (Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, Fővárosi XXII. kerületi Állami Zeneiskola, BM Szimfonikus Zenekar);

Ballainé Fábrián Ida (Gyula, 1944. március 7.) – zongoratanár, szolfézsstanár, Békéscsabán él;

Baronits Zsolt (Komárom, 1944. július 11. – Budapest, 1999. augusztus 3.) magyar zenész, a Syrius együttes alapítótagja, szaxofonos és zenekarvezető. 1962-ben alapította meg a Syriust, melyet egyúttal mindvégig menedzselte, valamint annak egyetlen állandó tagja volt;

Bazsinka István (Pécs, 1944. március 2.) zenekari harsonamester-tanár (Magyar Állami Hangversenyzenekar) és tanár (Fővárosi IV. kerületi Állami Zeneiskola);

Sz. Bécsi Gizella (Budapest, 1944. január 1.) zongora- és szolfézsstanár, (Fővárosi XXI. kerületi Zeneiskola) és korrepetitor (MRT Gyermekkórus-korrepetitor, MNM Veszegyház);

Bed né Bakki Katalin (Jászberény, 1944. január 31.) kürt- és szolfézstanár

A Jászberény Díszpolgára cím átvételekor (2012)

(Tápiógyörgye, Nagykáta), továbbá karnagy (Lehel Vezér Gimnázium, Vasas Munkáskórus, Palotásy János Vegyeskar, Jászberény);

Berkesi Sándor (Budapest, 1944. június 6. –) Liszt Ferenc-díjas karnagy,

Berkesi Sándor a pilisi református templomban (Forrás: Wikipédia)

zeneszerző, egyetemi docens. A magyar református egyházzene mai legnagyobb képviselője, formálójája, Debrecen díszpolgára. Diplomáját 1967-ben szerezte meg a Zeneakadémia középiskolai énektanár és karvezető tanszakán. Ugyanebben az évben lett a Debreceni Református Kollégium Gimnáziumának

ének-tanára, valamint a Kántus vezet karnagya. 1991-t l a Liszt Ferenc Zenem vészeti Egyetem Debreceni Konzervatóriumának f állású tanára, majd kés bb f iskolai docense lett. 1999 óta a Tiszántúli Református Egyházkerület és a Református Kollégium egyházzenei igazgatója, valamint a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanára. Több református intézmény vendégtanára volt. Többször vezényelte a Debreceni Kodály Kórust is. Munkássága els dlegesen az említett Kántus életében volt igen meghatározó. Berkesi Sándor alatt az 1739 óta m köd kórus országos és nemzetközi hírnévre, tekintélyre tett szert, és 1996-ban az ún. summa cum laude címet kapta meg (ez a jelenlegi legnívósabb kitüntetés). Mindemellett pedig több hazai díjjal is dicsekedhet. Bölcskei Gusztáv református püspök így méltatja Berkesi Sándort A zeng Ige szolgálatában cím könyv el szavában: "Mindig örömteli feladat méltató szavakat írni egy-egy megjelenés el tt álló könyv elé, hiszen ez azt juttatja eszünkbe, hogy újra és újra van közöttünk valaki, akinek személyét, életét, munkáját hálaadással köszönhetjük meg. Ilyen ajándék számunkra Berkesi Sándor karnagy, az „énekelte Evangélium” fáradhatatlan hirdetője, fiataljaink elhivatott tanára.";

Bertalan András (1944-) nagyb g és trombita szakon végzett 1966-ban a

Zenem vészeti F iskola Gy ri Tagozatán. A Gy ri Filharmónikus Zenekar szólamvezetője 1969-t l, valamint tanít a gy ri Zeneiskolában;

Biernaczky Szilárd (Budapest, 1944. március 24.) filozófus, afrika zenéjének kutatója, felel s szerkesztő ;

Bihari Tóth Zsuzsanna (Váncsod, 1944. szept. 4.) operaénekes-tanár.

Bakonyi Ilona; **Bihari Tóth Zsuzsa**; Bordás Dezs (Forrás: Magyar Színháztörténeti Múzeum)

1975–76-ban a Honvéd Művészegyüttes, 1977-től a Népszínház operatárs.-ának magánénekes. F.Sz. *Háziasszony* (Kodály Z.: Székelyfő); *Örzsé* (Kodály Z.: Hány János); *Csivria* (Muszorgszkij: Szorocsinci vásár);

Bogáthy József (Zalaegerszeg, 1944. március 20.) kürttanár (Állami Zeneiskola-Nagykanizsa, Állami Zeneiskola-Kaposvár, Somogy megyei rézfúvós szakfelügyelő, ifjúsági fúvószenekarok vezetője;

Boldoczki Sándor (Kiskőrös, 1944. november 2.) zeneiskolai trombita-, szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa, Állami Zeneiskola, Kiskőrös – zenekarvezető is), továbbá ének-zenetanár (Petőfi Sándor Gimnázium, Kiskőrös);

Bolyki Rezső (Salgótarján, 1944. december 4.) zenekari kürtművész-tanár (Postás Szimfonikus Zenekar);

Borsody László (Ostffyasszonyfa, 1944. június 7.) zeneszerző, zenetanár. (MN

M vészegyüttes-korrepetitor, F városi III. kerületi Aelia Sabina Állami Zeneiskola - tanár);

Csemer Géza (Szeged, 1944. július 18. – Budapest, 2012. január 16.) író,

(Forrás: ROMNET)

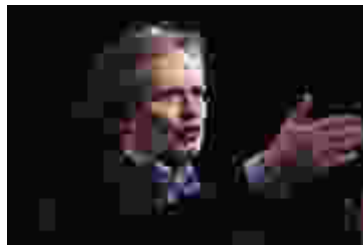
forgatókönyvíró, zenés-színházi rendez .1967-1985 között az Operaház segédrendezője, 1970-től az ORI és a Magyar Média munkasorait állította színpadra. 1973-ban Hej, cigányok címmel folklór-összeállítást készített, cigány-klubokat vezetett. 1994-1997 között a Napház alapító igazgatója volt. A Reneszánsz Roma Munkahely Alapítvány és ennek keretén belül működött Cigány Színházi Társulás elnöke és rendezője volt;

Csíky Csaba (Kassa, 1944. október 26.) zeneszerző, orgonaművész, karnagy, egyetemi oktató. Már 1965-től tanított a máramarosszigeti Zeneiskolában, 1970–1992 között a sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház zenei vezetőjeként működött. 1992-től karnagy és orgonista lett a marosvásárhelyi Vártemplomban és innen kapcsolódott be az erdélyi újjászület kórusmozgalomba. Férfikart alapított, majd felkérték a Vártemplom Musica Humana névű kamarakórusának vezetésére. Sepsiszentgyörgyi zenés színpadi tapasztalatait kamatoztatta Marosvásárhelyen is, hiszen 1998 és 2002 között a Nemzeti Színház zenei vezetője. Közben sikerrel felvételizett a Gh. Dima zeneakadémia doktorátusi képzésére, és 2005-ben megvédte az Orgonaépítészet a mai Románia területén a XIX. században : Kolonics István (1826–1892) című doktori disszertációját. 2002-től a Művészeti Egyetem adjunktusa, zenei ismereteket, éneket tanított, majd 2005-től az egyetem zenetanári tagozatán előadótanár, oktatott témakörei: ellenpont, kamarazene és zeneesztétika. 2000-től a marosvásárhelyi Kántor-Tanítóképzőiskola (a Károli Gáspár Református Egyetem kihelyezett tagozata) zenei tanszékvezetője. Oktatott témakörei: karvezetés, orgona. Zeneszerzői munkássága a színpadi zene, filmzene, kórusművek és kísérezene területén bontakozott ki. Orgonaművészként a hazai szereplések mellett hangversenyeket adott Svájcban,

Olaszországban, Liechtensteinben, Ausztriában, Csehországban, Szlovákiában, Spanyolországban és Magyarországon. A Vártemplom Musica Humana n i kamarakórusral 1999-ben Rómában Palestrina-fesztivál-díjat nyert, majd 2008-ban ezüstdiplomát a bécsi Franz Schubert kórusfesztiválon, 2011-ben a Riva del Garda-n különdiplomát nyert. Az 1996. évi III. Magyar Református Világtalálkozón aranyéremmel és oklevéllel, 2007-ben Kodály Zoltán-emlékdíjjal, 2009-ben Márkos Albert díjjal, 2011-ben Kiváló Oktatói Érdemoklevéllel jutalmazták. Zenei témájú írásait, kritikáit, esszéit erdélyi lapokban közli. Ezek egy része könyv formájában Opus 100 címen jelent meg. A Sepr di János Kóruszövetség szakmai és hírközl folyóiratát Erdélyi Kórus, majd Kórus a Kárpát-medencében címmel szerkeszti 1997 óta. Társszerz je a Szabó Csaba erdélyi zeneszerz életér l és munkásságáról kiadott emlékkönyvnek, mely Üvegszilánkok között címmel jelent meg Budapesten, 2013-ban a Cellissimo kiadónál;

Csoma Mária (Kolozsvár, 1944. február 25.) énekesn , tanár. A kolozsvári Állami Magyar Opera magánénekes. Operák és operettek szubrett szerepeit egyaránt énekli. Kollégan je volt többek között Thúry Erzsébet is. 1968-ban Kolozsváron Franz Schubert: Három a kislány cím m vében játszott Médi, Tschöllék leánya szerepét;

Eötvös Péter (Székelyudvarhely, 1944. január 2.) zeneszerz , zenepedagógus

Eötvös Péter vezénylés közben (Huszi István fotója) (Forrás: Wikipédia)

és karmester. 1963 és 1971 között film- és színházi kísér zenék komponálásával foglalkozott. 1966-ban Kölnbe költözött, ahol a Musikhochschulében folytatott karmesteri tanulmányokat, majd 1967-t l egy évig a Kölni Opera korrepetitora lett. A következ évb en kezd dött együttm ködése a Stockhausen Együtessel, amelynek 1976-ig tagja maradt. Közben 1971-ben a Kölni Rádió elektronikus zenei realizátora lett, egészen 1979-ig, majd 1991-ig a Pierre Boulez alapította párizsi Ensemble InterContemporain zeneigazgatója lett. 1985–1988 között több alkalommal vezényelte a londoni BBC Szimfonikus Zenekart, majd 1992 és 1995 között a Budapesti Fesztiválzenekar rendszeresen visszatér vendégkarmestere volt, illetve többször koncertezett a Nemzeti Filharmonikusokkal is, mint a kortárs zene egyik legelismertebb interpretátora. 1994-ben a Holland Rádió

Kamarazenekarának vezető karmestere lett. Közben zenepedagógiai tevékenységet is folytatott: 1992–1998 között a karlsruhei, majd 1998-tól a Kölni Zeneművészeti Főiskola professzora lett. 1991-ben a pályakezdő karmestereket segítő intézetet alapított Fiatal Karmesterek Nemzetközi Eötvös Intézete néven. 2003 és 2005 között a Stuttgarti Rádió Szimfonikus Zenekarának, 2003-tól 2007-ig a Göteborgi Szimfonikus Zenekarnak, 2009-től 2011-ig pedig a bécsi Rádió Filharmonikus Zenekarának első vendégkarmestere volt. Közben 2004-ben visszaköltözött Magyarországra, azóta ideje jelentős részét itt tölti. Ebben az évben a róla elnevezett intézet is Budapestre költözött. Professzori munkája azonban továbbra is a karlsruhei és a kölni Zeneművészeti Főiskolához kötötte egészen 2007-ig. 1991-ben létrehozta a Nemzetközi Eötvös Intézet Alapítványt, 2004-ben pedig az Eötvös Péter Kortárszenei Alapítványt;

Erdei Péter (Debrecen, 1944. december 8.) karnagy, zeneakadémiai tanár. 1968

(Forráv: Fidelio/ Katona József Könyvtár - Bácsstudástár)

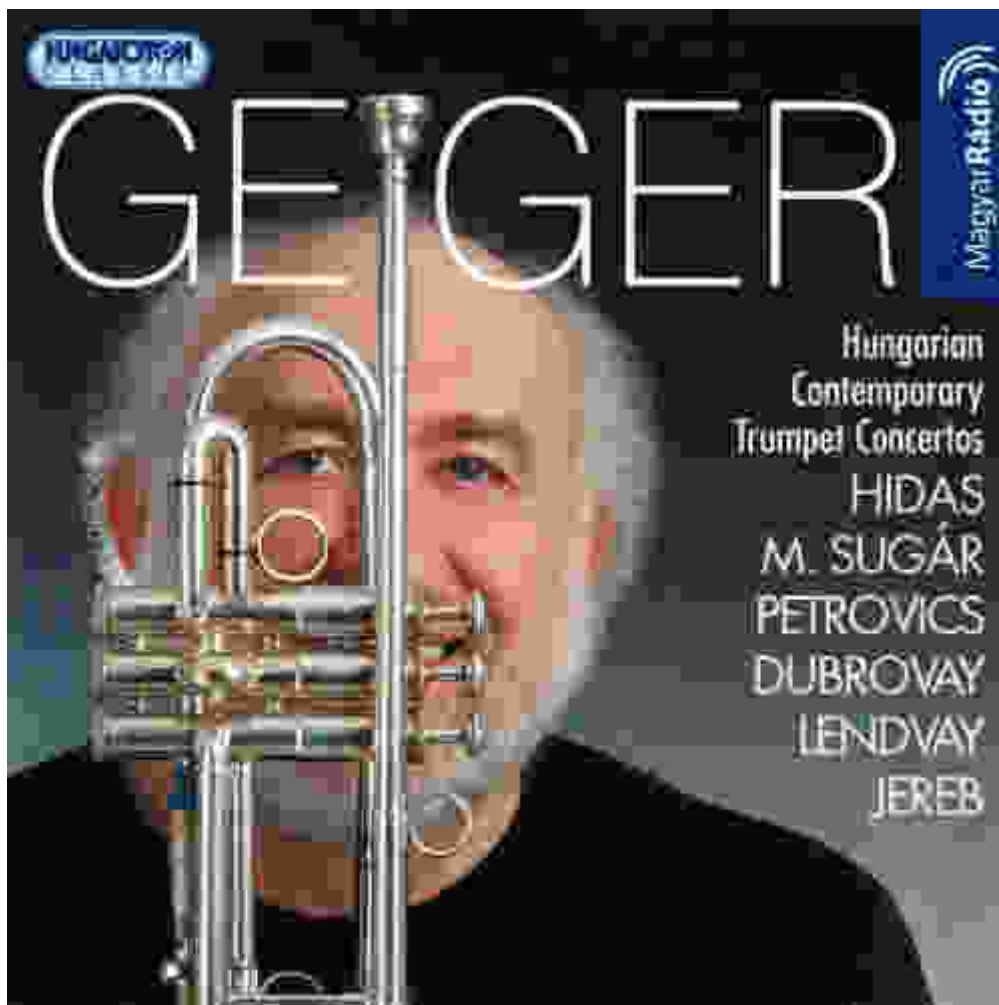
és 1972 között az USA-ban a Wellesleyi Kodály Musical Training Institute (Boston, USA) társalapítója és tanára. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyetemi docense 1973-tól 2003-ig. 1972-1973-ban a Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatán tanít, a debreceni Kodály Kórus helyettes karnagya, később vezető karnagya 1983-1985 és 1998-2000 között, valamint

2003-tól 2006-ig. 1973-tól a budapesti Zeneművészeti Főiskola karvezetés tanára. 1974-től 1990-ig és 1994-től 2008 augusztusáig a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet főigazgatója. 1991-től 1993-ig a Magyar Rádió és TV Énekkarának karnagya. 1976-tól 2005-ig a Kecskeméti Pedagógus Énekkar karnagya;

Erdeiné Berniczky Zsuzsanna (Sárvár, 1944. december 23.- Szeged, 2008. február 15.): zongora és szolfézstanár (Orosháza - Állami Zeneiskola), továbbá zongoratanár és korrepetitor (Szeged - Liszt Ferenc Zeneiskola);

Faragó "Judy" István (Borota, 1944. november 20. – 2003. június 27.) magyar gitáros, zeneszerző-tanár. Faragó 1962-től a Scampolo együttesben játszott, majd 1964-től katonáskodott, 1965-ben a Flottilla zenekarral fellépett a Ki-Mit-Tud-on, 1967-től ismét a Scampoloban zenélt. Komár Lászlóval 1973-ban megalapították a Szemek szájak szívek együttest, mely 1974-ben a Sprint nevet vette fel. Lemezein rock and roll, country és népszerű dalok saját feldolgozásai szerepeltek. Utoljára 1998 februárjában, a Budapest Kongresszusi Központban lépett színpadra a Scampolo emlékkoncertjén. Ezt követően haláláig visszavonult a nyilvános szereplésektől;

Geiger György (Homokmégy, 1944. augusztus 3.) trombitaművész. Közben 20

évesen első trombitás lett a Magyar Állami Operaház zenekarában. 1969-ben került a Magyar Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarába szólótrombitásnak. 1975-ben vezetésével megalakult a Modern Rézfúvós Együttes. 1979 óta tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szaktanárképző tagozatán. Több számára írt trombitaversenyt mutatott be, amelyek zömmel szerzői lemezekben is megjelentek, illetve rádiófelvétel készült belőlük (Székely Endre, Jereb Ervin, Hidas Frigyes, Lendvay Kamilló, Dubrovay László, Petrovics Emil, Malek Miklós, Rózsa Pál, Patachich Iván albumai). 1996-ban Soroksár Városa díszpolgárává avatta;

Gellén László (Debrecen, 1944. március 13.) zenekari oboaművész-tanár (Kaposvári Csiky Gergely Színház Zenekara, Debreceni Máv Filharmonikus Zenekar, Perui Állami Hangversenyzenekar, Debreceni Lyra Szimfonikus Zenekar);

Hajduné Nemes Klára (Budapest, 1944. május 26.) zenetanár, karnagy (Fővárosi Marczibányi téri Ének-zene tagozatos Általános iskola ének- és furulyatanár, Werst Hartford, Conn., USA/ Kodály Intézet/, Kodály Zoltán

Zenepedagógiai Intézet, Kecskemét-f iskolai adjunktus, Tavasz Kórus, Budapest-karnagy);

Hajduné Varga Matild (Budapest, 1944. január 31.) zenekari heged m vész-tanár (BM Szimfonikus Zenekar, F városi XI. kerületi Állami Zeneiskola, Postás Szimfonikus Zenekar);

Hajósné Pataky Katalin (Hej keresztúr, 1944. július 24.) középiskolai ének-zene tanár, zenetanár (Állami Zeneiskola, Dunaújváros (dalosjáték, szolfézs, zeneelmélet, zongora), ELTE Apáczai János Gyakorló Iskola, Budapest - ének-zenetanár, Móricz Zsigmond Gimnázium, Budapest - ének-zenetanár);

Halász Ildikó (Budapest, 1944. május 29.) zongoratanár (Debreceni Csokonai

Színház, Kodály Zoltán Zenem vészeti Szakközépiskola –korrepetitor, Gárdonyi Zoltán református M vészetoktatási intézmény, Biharkeresztes és Magyarhomorog zongoratanár);

Hámori Teréz (Budapest, 1944. március 20.) zenekari heged m vész (Postás Szimfonikus Zenekar, MV Szimfonikus Zenekar);

Hantos Balázs (Budapest, 1944. március. 17.): operaénekes (basszus). 1973–74-

(Fotó: Magyar Állami Operaház)

ben a kasseli opera, 1974-től az Operaház magánénekes. Főbb szerepeiből: Fáraó (Verdi: Aida); Fafner (Wagner: Siegfried); Varlaam (Muszorgszkij: Borisz Godunov); Grigorisz atya (Szokolay S.: Ecce homo);

Harsányi István (Kartal, 1944. november 9.) zenekari gondnoki vezető-tanár

1967-től 1970-ig a Miskolci Szimfonikus Zenekar szólamvezetője volt, majd 1970-től a Magyar Rádió és Televízió zenekarának tagja lett, ahol 1973 óta szólamvezető. 1970 és 1976 között a Zeneművészeti Főiskola Miskolci Tagozatának tanáraként fejtett ki pedagógiai tevékenységet. Zenekari munkája mellett hangszerépítést is tanult Balázs István helyében, 1989-től hangszerészként is dolgozik;

Holló Erzsébet / Zsizsa/ (Gyöngyös, 1944. május 27.) óvodai, énektanár,

karnagy (X. sz. Óvoda, Gyöngyös, Társadalmi ünnepeket szervező iroda módszertani munkatárs és igazgató, Gyöngyös, Berze Nagy János Gimnázium ének-zene tanár és karvezető, Gyöngyös, a TÚSZSZI Muzsikus Cég leánykarának, majd vegyeskarának vezetője, a Cantus Corvinus Vegyeskar karnagya;

Horváth Bálint (Kenderes, 1944. október 17.) operaénekes-tanár. 1968-ban Ottó

Felesége, Mészöly Katalin operaénekes társaságában

(Erkel F.: Bánk bán) szerepében mutatkozott be. 1968–1973 között és 1976–77-ben a debreceni Csokonai, 1973–76-ban a pécsi Nemzeti Színház, 1977-től az Operaház magánénekes. Énektanári munkát folytat;

Horváth István (Szentendre, 1944. október 5.) hangmérnök, elektronikus zenei

Sugár Miklós munkáját figyeli

stúdió vezetője. A Magyar Rádió elektroakusztikus stúdiójának vezető hangmérnökeként jelentős szerepe volt a 20. századi magyar elektronikus zene

fejlésében. 1970-től nyugdíjazásáig, 2007-ig a Magyar Rádió hangmérnökeként dolgozott. 1974-től részt vett a rádió elektronikus zenei stúdiójának létrehozásában, majd 1976-tól a stúdióvezető hangmérnöke volt a stúdió 2007-es bezárásáig. 1975 és 1995 között a Zeneakadémia zeneszerzés szakos hallgatóinak az elektroakusztikus zeneszerzés gyakorlatát oktatta Pongrácz Zoltán professzor úr irányításával. 1991-től a Sugár Miklós zeneszerző-karmester irányításával megalapított elektroakusztikus műveket megszólaltató EAR együttes hangmérnöke.;

Horváthné Bakó Enik (Debrecen, 1944. május 13.) középiskolai ének-zene tanár, karvezető (Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Kecskemét - (ének-zene és hegedő tanár, Fővárosi II. kerületi Járdányi Pál Zeneiskola hegedő- és szolfézs tanár, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola hegedő-előképző tanár, ifjúsági zenekarvezető);

Horváthné Nagy Gabriella (Debrecen, 1944. november 15.) zongora- és szolfézs- és ének-zenetanár (Ének-zenei Általános Iskola, Tiszavasvári, Állami Zeneiskola, Újfehértó-zongora- és szolfézs tanár, Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény - zongoratanácsvezető);

Kalmár Magda (Budapest, 1944. március 4.) opera-énekesnő. Az Operaház

(Fotó: Magyar Állami Operaház)

1967-ben szerzett. 1998 óta az Operaház örökös tagja.
Hangversenyénekesként és operett-énekesként is elismert. A Színházi Adattárban regisztrált bemutatóinak száma: 56. (pl.: Monteverdi: Poppea megkoronázása....Ámor, Wolfgang Amadeus Mozart: Szöktetés a szerájból....Blonde, Wolfgang Amadeus Mozart: Così fan tutte (Mind így csinálják)....Rosina, Strauss: Rózsalovag....Sophie, Wolfgang Amadeus Mozart: A varázsfuvola....Papagena; Pamina, Mozart: Thamos, Egyiptom királya....Sais, Petrovics Emil: Lysistraté....Női karvezet, Ránki György: Pomádé király új ruhája....Dzsufi, Alban Berg: Lulu....Lulu, Mozart: Don Juan....Zerlina, Giuseppe Verdi: Rigoletto....Gilda, Wolfgang Amadeus Mozart: Figaro házassága....Susanne, Erkel Ferenc: Hunyadi László....Gara Mária, Gaetano Donizetti: Szerelmi bájital....Adina);

Kapronyi Margit / Mester Gáborné (Budapest, 1944) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Szentendre, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI, Budapest);

Kelecsényi Zsolt (Budapest, 1944. március 9.) ének-zenetanár, karnagy (XVIII. kerületi Általános iskolák: Darus utca, Bokányi D. u., Vörösmarty Mihály ének-zenei és nyelvi tagozatos Általános Iskola és Gimnázium);

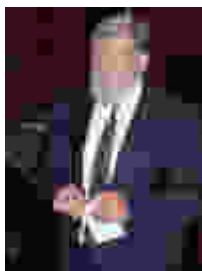
Kelemen Magdolna (Budapest, 1944. május 2.) gondokatanár, zenekari

Férjével, Balázs Oszkár ütőhangszeres mester-vész-tanárral, hangszerkészítővel

gondokam-vész (Fővárosi Operettszínház, Állami Zeneiskola, Dorog, Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Fővárosi III. kerületi Aelia Sabina Zeneiskola AMI);

Kendeh Gusztáv (Nyáregyháza, 1944. július 27.) (fuvola- és szolfézstanár

(Állami Zeneiskola, Keszthely, Járdányi Pál Állami Zeneiskola AMI, Tapolca – igazgató);

Kerényi Gábor (Fót, 1944. augusztus 13.) zenekari hegedő m. vész-tanár (Miskolci Szimfonikus Zenekar);

Kiss Gyöngyi (Budapest, 1944. október 26.) zongoram. vész-tanár, szerkesztő (Magyar Rádió Zenei F. osztály-zenei szerkesztő);

Keveháziné Hegyi Ildikó (Rákospalota, 1944. április 23.) hegedő m. vész-tanár. A m. vészképzés elvégzése után a nagyváradit majd a kolozsvári Filharmónia zenekarának tagja lett. 1980-tól a Pro Camera vonósnégyes első hegedőse (számos hazai kortárs m. bemutatója f. z. dik. nevükhöz). 1989-ben családjával áttelepült Magyarországra, ahol előbb a budapesti Operaház, majd 1992-től a Rádiózenekar koncertmestere lett. Több kamaraegyüttes m. vészeti vezetője (Pro Camera vonósnégyes, Camerata Budapest kamarazenekar) az Intermoduláció kortárszenei együttes koncertmestere, az Édes vonósnégyes tagja);

Kiss Lászlóné (Somlóvásárhely, 1944. március 25.) gordonka- és szolfézsztanár Vándor Sándor Zeneiskola, Leninváros/Tiszaújváros-igazgató is);

Kiss Sarolta (Szatmárnémeti, 1944. március 31.) zongoratanár (M. vel. dési Ház, Martf., Állami Zeneiskola, Abony, F. városi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola AMI);

Klenjánszky Tamás (Budapest, 1944. október 31.) zongoram. vész, m. vészeti

Klenjánszky Tamás mellett (a kép bal oldalán) Bozóki András, a nemzeti kulturális örökség egykori minisztere

szaktanácsadó. Pályája kezdetén a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Győri Tanárképző Intézetében tanított zongora, zenetörténet és esztétika tárgyakat, majd Budapesten, az egykori Interkoncert művészeti szakembereként, majd az Interart Fesztiválközpont alapító igazgatójaként tevékenykedett. 1997-től 2004-ig az Európai Művészeti Fesztiválok Szövetségének titkárságát vezette Genfben. 2004-től független szakértőként és felsőfokú szakképzési programok eladójaként vállalt felkéréseket, elsősorban a kulturális tárca nemzetközi művészeti programjaival foglalkozó háttérintézményekben. Pályája kezdetén aktív résztvevője volt az Ifjú Zenebarátok Magyarországi Szervezetének;

Komár László /Kómár István László/ Adásztevel, 1944. november 28. – Budapest, 2012. október 17.) énekes, tanár. 1962–1965 között a Scampolo, majd 1965–1967 között a Dogs együttes tagja volt. 1966-ban részt vett a Táncdalfesztiválon. 1967-től ismét a Scampolo tagja volt, szólólistaként. 1969–1970 között az Atlas és a Bergendy-együttessel lépett fel. 1970-ben jelent meg első szólókislemeze Jóbarátom címmel. 1971–1972 között a Non-Stop együttes énekese volt. 1973-ban a Szemek, Szájak, Szívek együttes tagja volt. A hetvenes évek második felében a Sprint együttes tagja volt – 1977-ben jelent meg a nagylemezük. 1979-től szólóénekes. 1981-ben jelent meg első önálló nagylemeze, melyet később számos újabb követett. Dalai rock and roll stílusúak, a magyar Elvis Presleynek is nevezték, mivel saját bevallása szerint is rajongója volt a Királynak. 2011. november 28-án Hungaroton kiadó Életműdíjat adományozott neki;

Korda Ágnes (Budapest, 1944. augusztus 20. – Budapest, 1976. február 21.) zenei újságíró. 1964-ben a Magyar Televízió művészeti osztályára került. 1966–74-ben a Magyar Hanglemezgyártó Vállalatnál kezdetben sajtóreferens, később a Hanglemez c. kiadvány szerkesztője volt. 1975-ben a Pestmegyei Hírlaphoz szerződött, majd a Magyar Hírlap kulturális rovatának munkatársa lett. Egyéni hangú színes, főként irodalmi és zenei tárgyú írásai jelentek meg. F. m. Győr zenei élete (Parlando, 1973. 12. sz.).

Kótvé András (Cegléd, 1944. augusztus 25.) általános iskolai orosz és zenetanár (Általános Iskola, Újszilvás - orosz és ének-zenetanár, Általános Iskola, Cegléd - orosz és ének-zenetanár, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd - gitártanár);

Kovács Attiláné Szentiványi Márta (Győr, 1944. május 1.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Vác, Fővárosi XVII. kerületi Bartók Béla Zeneiskola, Budapest, Fővárosi XIV. kerületi Állami Zeneiskola);

Dr. Kovács Erzsébet (Székesfehérvár, 1944. február 28.) énektanár, karvezető (II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Székesfehérvár, József Attila Gimnázium);

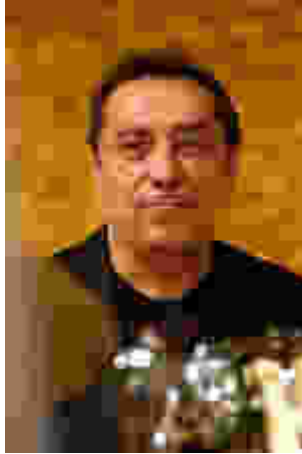
Körmendi Klára (Budapest, 1944, március 22.) egyetemi docens

Nagygyörgy Sándor felvétele

(LFZE Billenty s és Akkordikus Hangszerek Tanszék - XX. századi zongoramuzsika el adói gyakorlata tárgy. Fontosabb koncertjei: 1965: Nemzetközi Chopin Zongoraverseny, Varsó, dönt , 1966: Magyar Rádió Zongoraversenye, 1967: Nemzetközi Zongoraverseny, München, dönt , 1971: Gaudeamus Kortárs Zenei Verseny, Rotterdam, Zenei fesztiválok: Korunk Zenéje, Mini Fesztivál, Párizsi Humanité Fesztivál, Londoni ISCM Fesztivál, Holland Fesztivál, Varsói sz, Zágrábi Biennále. 1965-1993: Országos Filharmónia szólistája. Tagságok: 2008-tól a Magyar Zenem vészeti Társaság elnöke, választmányi tag az Erkel Társaságban, és a Veress Sándor Társaságban, a Liszt Ferenc Zenem vészeti Egyetem tanulmányi bizottságának elnöke;

K szegi Imre (Budapest, 1944. december 6.) dob m vész-tanár, zeneszerz , a

Magyar Jazz Szövetség elnöke 2002-2008, a hazai és a nemzetközi jazzélet egyik legaktívabb résztvevője, a Zeneakadémia Jazz Tanszék ültanára. Saját együttesein kívül megszámlálhatatlan külföldi és magyar muzsikussal játszott és játszik együtt, muzsikált. Több mint 150 lemezen működött közre;

Krum Gyula (Orci, 1944. június 1.) zenekari hegedűművész-tanár (Józsefvárosi Zeneiskola, Magyar Rádió Szimfonikus Zenekara);

Kucsera Imre (Fót, 1944. október 26.) zenekari hegedűművész, hegedű- és szolfézstanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok, Postás Szimfonikusok, Ungár Zenekar);

Lampert Vera (külföldön *Vera [Lampert] Deak* is) (Torbágy, 1944. december 24.) zenetörténész. 1969 és 1978 között a Magyar Tudományos

Akadémia Zenetudományi Intézetében a Bartók Archívum munkatársa. 1978-tól az Egyesült Államokban él. Kutatásainak középpontjában Bartók népzene tudományos munkássága, a népzene nek m veiben játszott szerepe, és el adóm vészi pályája áll;

László-Bakk Anikó (Székelyudvarhely, 1944. január 28.) zenetanár, zenei író, rádiós szerkesztő. Pályáját korrepetitorként a kolozsvári Balettiskolában kezdte (1970-74), majd a zongora mellékszak tanára ugyanitt a M vészeti Líceum balett-tagozatán. A Román Rádió magyar adásában szerkesztette a *Bújj, bújj, zöldág* c. zenés gyermeksorozatot (1974-84), egy ideig a Kolozsvári Szabadegyetem zeneszemináriumát vezette (1982-85). Első írását az *Utunk* közölte (1967). Zenemeséi a *Napsugár*, zeneírásai az *Igazság*, *Dolgozó N*, *M vel* és, *Ifjómunkás*, *A Hét*, *Új Élet* hasábjain jelentek meg. Az *Utunk Kodályhoz emlékkönyvben* (1984) *Kodály nyomában – csigafogaton* c. tanulmánnyal szerepelt. Az 1990-es években reneszánsz és barokk régi zenével is foglalkozott, a zenei és táncérettel kapcsolatos írásait a *Szabadság* is publikálta. 1993-ban megalapította László-Bakk Anikó az Amaryllis reneszánsz zene- és táncgyűjtést Kolozsvárt. Önálló kötetei: *Erdő mélyén, esti csendben* (kánongyűjtemény, 1974), *Egyedem-begyedem* (mondókák, gyermekjátékok, 1981), *Zenebona palota* (zenei olvasókönyv gyermekeknek, a szerző rajzaival, 1988);

Lendvai Csócsi József (Ménfőcsanak, 1944. október 21. hegedűművész-tanár

egy Antonio Stradivari hegedűn játszik. 1954-ben 10 éves korában már a Rajkó zenekarban játszott és tanulmányait is itt folytatta, egészen a 60-as évek közepéig. 1985-ben a 100 tagú Cigányzenekar, Berki László alapító ajánlásával meghívta t a zenekarba és azóta is tagja ennek a nagy múltú társulatnak. 1988-ban Boross Lajos prímás királytól kapta meg egy verseny alkalmával a Pesti Vígadóban a f prímási rangot. 2005. december 12-én a 100 tagú Cigányzenekar alelnökévé választják. Fischer Iván karmesterrel nagyszerű koncertet adtak a Carnegie Hall-ban New York-ban;

Lévai Zsolt (Eger, 1944. október 11.) heged - és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Eger, Gárdonyi Gimnázium, Eger – ének-zenetanár, Musikschule Feldkirch);

Dr. Lichyné Szücs Márta (Sajóbábony, 1944. május 21.) középiskolai ének-zenetanár (Zenem vészeti Szakközépiskola, Miskolc - igazgató is);

Madarassy Gábor (Budapest, 1944. november 19.) zenekari üt hangszeres m vész-tanár (Magyar Néphadsereg M vészegyüttes, Magyar Állami Hangversenyzenekar/Nemzeti Filharmonikus Zenekar, F városi IV. kerületi Erkel Gyula Állami Zeneiskola);

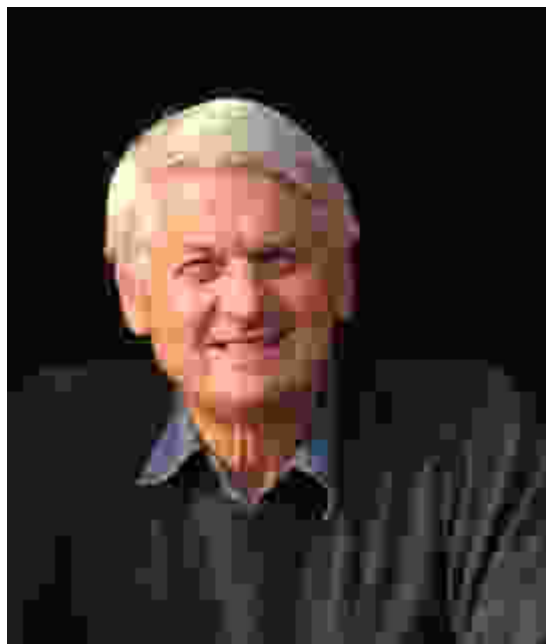
Maginé Hazafi Márta (Királyháza, 1944. február 18.) klarinét- és szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Hajdúböszörmény – furulyatanítás és tanszakvezetés is);

Matkovics Tilda (Bácsújfalu, 1944. március 14.) zongora- és szolfézstanár (Liszt Ferenc Zeneiskola, Szekszárd, Bihari János Állami Zeneiskola, Abony, F városi XVI. kerületi Rácz Aladár Zeneiskola);

Mátyás Ferenc (Esztergom, 1944. március 24.) ének-zenetanár, zeneiskolai igazgató (Általános Iskola, Tápiógyörgye, Bihari János Állami Zeneiskola, Abony – igazgató helyettes is, Körzeti Állami Zeneiskola, Tápiógyörgye – igazgató is);

Meskó Sándor (Munkács, 1944. július 18.) zongoram vész-tanár (Kijevi Állami Opera – korrepetitor, Kijevi Állami Bábszínház – zenei vezet , Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképz Intézet Debreceni Tagozata, Békéscsabai Jókai Színház – karmester);

Dr. Miháltz Gábor (Szeged, 1944. április 1.) klarinétm vész, f iskolai tanár.

(Forrás: DLA Miháltz Gábor honlapja)

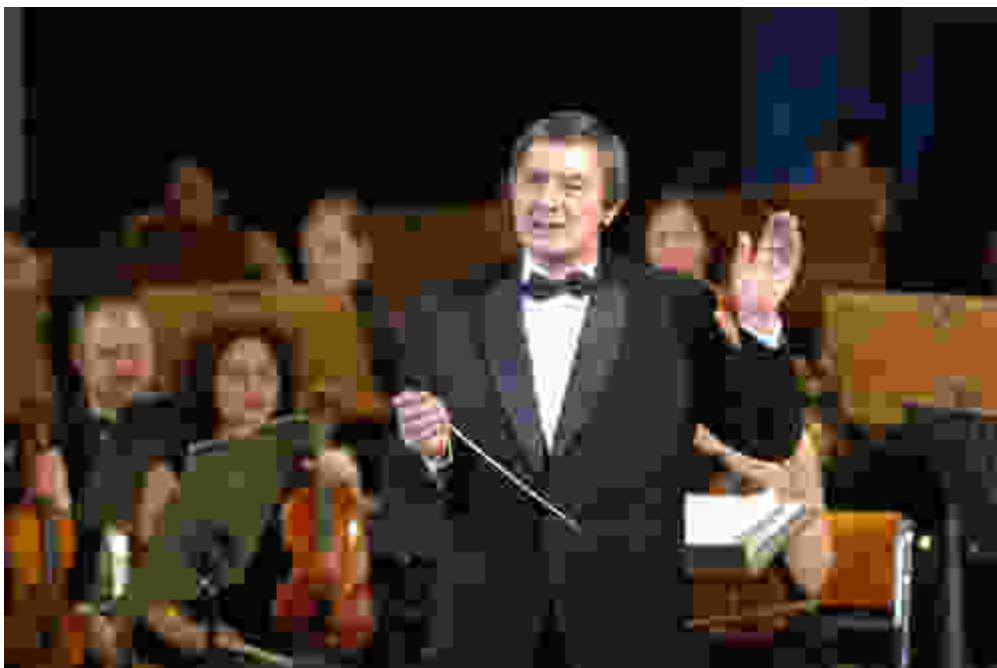
1967-94 MÁV Szimfonikus Zenekar, szólamvezető első klarinétos, 1969 Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Tanárképző Felsőiskolai Kari klarinét és klarinét módszertan tárgyak oktatója, 1996 tanszékvezető tanár, 1985-91 igazgató. Főbb publikációi: A skálázásról (1985, Parlando), Iskolaváltás a klarinétjátékban (Parlando, Rohrblatt, német nyelven), A klarinétjáték módszertana (első isk. jegyzet, 2003-disszertációja címe is egyben. Megjelenik a Parlando 2014/2. számában);

Módos Tiborné (Zagyvaróna, 1944. szeptember 26.) középiskolai magyar, és ének-zenetanár (Általános Iskola, Kálló, Petőfi Gimnázium, Aszód);

Dr. Molnár Gyula (Szeged, 1944. január 30.) biológus, ornitológus, természetfotós, természetvédő, zenész. A szegedi József Attila Tudományegyetem biológia-kémia szakán diplomázott. 1964-ben - húszévesen - megalakította saját zenekarát, a későbbi Molnár Dixieland Band-et, amellyel azóta is sikert sikerre halmoz. Számos rádió- és televízió-felvételük volt/van, hat nagylemezük és öt CD-jük jelent meg, és több mint ötven alkalommal képviselték hazánkat vagy városukat külföldi dzsessz-fesztiválokon, amelyeken világhírű szólistákkal is felléptek. Zenekarának tagjaival számos fesztivál szervezése is (pl. Dóm Dixie Gála). Társadalmi-közéleti tevékenysége is jelentős: Szeged város önkormányzatában 1990-98 között bizottsági szakértő, azóta pedig képviselő is. A Szegedi Zeneiskoláért, a Szegedi Dixieland Művészeti Alapítványok kuratóriumának tagja, a Magyar Jazz-zenészek és a Magyar Klarinétosok Szövetségének tagja;

Molnár Lajos (Deáki, 1944. október 7.) ének-zenetanár (Általános Iskola, Tevel – tanító, Ságvári Endre Általános Iskola, Dunaújváros, Állami Zeneiskola, Dunaújváros – zongorakísér);

Molnár László (Budapest, 1944. november 14.): karmester. 1968-tól 1972-ig

Az Operaslágerek című gálával ünnepelték 2008. december 12-én és 13-án Molnár László karmester 30 éves szegedi jubileumát. Fotó: DM/DV

különböféle munkakörökbe Szolnokon (pl.: a városi önkormányzat Bartók Kamarakórusának karnagya). 1972 óta a Bessenyei György Tanárképző F iskola adjunktusa, a Szegedi Nemzeti Színház karigazgatója, karmestere;

Mucsi Árpád (Szeged, 1944. március 30.) zenekari harsonmó vezető-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Molnár Dixieland);

Nagy Ferencné Révész Mária (Dunaföldvár, 1944. február 17.) fafúvós-tanár (Állami Zeneiskola, Dunapataj, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Komló - fuvolyatanítás, és tanszakvezető is);

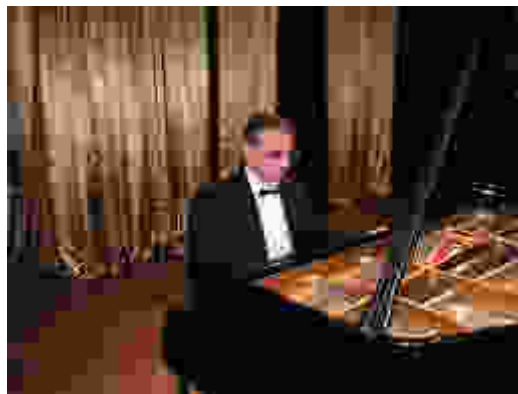
Dr. Nagyné Bárány Estilla (Dáka, 1944. május 5.) fuvola. És szolfézstanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Pápa);

Nagyné Rábai Julianna (Polgár, 1944. február 4.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Simonffy Emil Állami Zeneiskola, Debrecen;)

Németh Gyula (Kustánszeg, 1944. április 23.) zenekari gondnoki vezető-tanár (Pálóczi Horváth Ádám Zeneiskola, Zalaegerszeg, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Németh Márta (Budapest, 1944. október 8.) középiskolai ének-zenetanár, karvezető (Cegléd, Állami Zeneiskola - szolfézstanár, F városi XV. kerületi Hubay Jenő Zeneiskola –szolfézs-tanár, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola Jazz Tanszak - hangképző tanár, ének f tárgy- és szolfézstanár, Magyar Rádió Énekkara – hangképző tanár, Liszt Ferenc Zeneművészeti F iskola Középiskolai Énektanárképző - hangképző tanár);

Németh Tamás (Baja, 1944. január 30.) zongoratanár (Vakok Általános

Iskolája, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, F városi XIV. kerületi Állami Zeneiskola. 1991-ben négy vak zenetanár – Farkas Mátyás, Lakatos Tamás, Magyar Csaba és az alapító, **Németh Tamás** – "Ungária" néven zongoranégyest hozott létre Ungár Imre zongoratanár, a nagy elismerés tiszteletére;

Padosné Mátray Éva (Budapest, 1944. július 27.) zongoratanár (F városi XIX. kerületi Zeneiskola – tanszakvezető is), XX. kerületi Állami Zeneiskola;

Paksa Katalin (Zalaegerszeg, 1944. február 8.) népzenekutató, a

zenetudományok kandidátusa (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet Népzene- és néptáncutató osztály). 1971-től 1973-ig az MTA Népzeneutató Csoportjának tudományos segédmunkatársa. 1974 óta az MTA (BTK) Zenetudományi Intézetében dolgozik, jelenleg tudományos

tanácsadóként. 1988-ban kandidátusi fokozatot szerzett (A magyar népdal díszítése című könyvével), 2003 óta akadémiai doktor, disszertációja, a Magyar népzene történet könyv alakban is megjelent. Részt vett a magyar népzene rendszerezésében, a Magyar Népzene Tára VI-IX. kötetének munkatársa, a X., kötet szerkesztője, a Magyar Népzenei Antológia (IV. Alföld) társszerkesztője. Kutatási témái: A magyar népzene történeti és stíláriális összefüggései, Népzenei eladásmód, Népzenei forrás-kiadás. PAKSA KATALIN FŐBB PUBLIKÁCIÓI: KÖNYVEK: Kodály népdalfeldolgozásainak dallam- és szövegforrásai. Zenem kiadó. Budapest, 1984. (szerzőtársak: Bereczky János, Domokos Mária, Olsvai Imre, Szalay Olga). Magyar népzene kutatás a 19. században – Hungarian Folk Music Research in the Nineteenth Century. MTA ZTI, Budapest, 1988. (Műhelytanulmányok a magyar zene történetéhez 9.) A magyar népdal díszítése. MTA ZTI, Budapest, 1993. Magyar népzenei antológia. Alföld. MTA ZTI, Budapest, 1994. (szerzőtárs: Németh István) Magyar népzene történet. Balassi Kiadó, Budapest, 1999, 2002. Magyar népzene történet. Balassi Kiadó, Budapest, 1999, 2002. Összkiadás: A Magyar Népzene Tára X. Népdaltípusok 5. Balassi Kiadó, Budapest, 1997. (szerkesztő);

Palotás József (Kiskunfélegyháza, 1944. március 16.) hegedű- és szolfézstanár

az M. Bodon Pál Zeneiskola vezetője. 1965. szeptember 1-jétől kinevezett tanárként már Kecskeméten tanított az Állami Zeneiskolában, 1974. augusztus 1. óta a később M. Bodon Pál nevet felvevő intézmény vezetője. A Kecskeméti Szimfonikus Zenekarnak 1965 óta tagja, 1969-től hangversenymestere. *„Életem során mindig nagyon fontos volt a zenekari munka, a kisebb vagy nagyobb zenei együttesekben való közreműködés. Az együtt muzsikálásban újabb hatások, benyomások érik az embert, ott lehet igazán csiszolódni. A mai napig azt várom a legjobban, hogy valami új, komoly feladattal találkozzak.”*

Parákné Vass Klára (Sárvár, 1944. június 11.) zenekari oboam vész-tanár (Állami Zeneiskola, Celldömölk, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar, F városi XXI. kerületi Fasang Árpád Állami Zeneiskola AMI);

Pásztory Zoltán (Mosonmagyaróvár, 1944. október 31. – Budapest, 2005. május 1.) üt hangszeres zenem vész, a legendás Illés-együttes tagja;

Pileczky Erzsébet (Veszprém, 1944. szeptember 24.) gimnáziumi énekzenetanár, karnagy (1967-72 Radnóti Miklós Általános Iskola történelem-, és énekzenetanár, osztályfőnök, az iskolai énekkar megalapítója, 1970-től emellett óraadó tanár a balatonfüredi Lóczy Lajos Gimnáziumban, 1974-től állású tanár a Gimnáziumban, 1972 Balatonfüred Város Vegyeskarának megalapítója, szakmai cikkek a Pedagógiai Szemle c. újságban);

Pusztai Ferenc (Alberti, 1944. szeptember 21.) üt hangszeres m vész-tanár (Budapesti MÁV Szimfonikusok – timpani szólamvezető, Magyar Állami Hangversenyzenekar);

Dr. Rásonyi Leila (Kolozsvár, 1944. május 22.) hegedő m vész-tanár 1971-ben a

párizsi Jacques Thibaud nemzetközi hegedő versenyen elnyerte a Mention-díj arany fokozatát. Ebben az évben kezdett tanítani a budapesti Zeneakadémián is. 1982 és 1985 között a Postás Szimfonikus Zenekar I. hangversenymestere. Ezt követően önállóan koncertező m vész lett. 1987-91 Johann Strauss Zenekar szólistája, nemzetközi szereplések, 1988- Liszt Ferenc Zenemvészeti F iskola, egyetemi adjunktus, 1998-2001 Tajvani M vészeti Akadémián vendégprofesszor, hegedő f tárgy, kamarazene és metodika tanár angol nyelven, Tajvanban 26 szóló-és nagyzenekari est, 2001-09 LFZE, Hegedő Tanszék, hegedő tanár, 2003-tól egyetemi docens. 1991-ben megalapította a Lajtha vonósnégyest, aminek primáriusa lett. 2003-ban szerezte meg DLA-diplomáját „A zsidó m zenei stílusjegyek kialakulásának történeti áttekintése néhány hegedő darab elemzéséhez” c. dolgozatával. Rásonyi Leila egy 1715-ben készült Giuseppe Testore-hegedőn játszik. Diszkográfia:

- Goldmark Károly: Vonósötös, Vonósnégyes (a Lajtha vonósnégyes tagjaként, Mez László) Hungaroton HCD 31556 (1993)
- Ildebrando Pizzetti: Kamarazene (Alpaslan Ertüngenalp, Feny László) Marco Polo 8.223812 és Naxos 8.570875 (1994)
- Lajtha László: Vonóstriók (Kolozsvári László, Kiss-Domonkos Judit) Hungaroton HCD 31979 (1996–97)
- Mosonyi Mihály: Zongoratriók (Kassai István, Kiss-Domonkos Judit) Marco Polo 8.225042 (1997)
- A zsidó zene mesterei (portrélemezz; Mayer Erika) Hungaroton HCD 31768

Rohonyi Anikó (Budapest, 1944. november 16.) operaénekes-tanár. 1972-ben

(Forrás: Operaház.Blog)

szereződött az Operaházba, ahol Erkel Ferenc Hunyadi László c. operájának Szilágyi Erzsébet szerepében debütált. Fontosabb szerepei: Tosca, Turandot (Puccini); Aida (Verdi); Elza (Wagner: Lohengrin); Vénusz (Wagner: Tannhäuser); Clara (Gershwin: Porgy és Bess)

Rolla János (Kötelek, 1944. szeptember 30.) hegedűművész, a Liszt Ferenc

(Forrás: TERASZ.HU)

Kamarazenekar koncertmestere, a Zempléni M. vészeti Napok alapítója. Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertmestere, a Zempléni M. vészeti Napok alapítója koncertmestere, a Zempléni M. vészeti Napok alapítója. 1963–1979 között a Liszt Ferenc Kamarazenekar hangversenymestere, 1979 óta m. vészeti vezetője, melynek partnerei volt többek között Maurice André, Jean-Pierre Rampal, Alexander Schneider, Henryk Szeryng és Vásáry Tamás;

Rozsos István (Budapest, 1944. július 6.) opera- és oratóriuménekes, tanár

Az 1981-es operaházi Mesterdalnokok bemutató szereplői között (balról jobbra az első sor: Gáti István, Ilosfalvy Róbert, Ferencsik János, és Tokody Ilona és Sólyom-Nagy Sándor, második sor közepén **Rozsos István** és Nagy Ferenc)

Operaházi tagsága mellett tagja volt a Stadtische Bühne Osnabrück színháznak és a Deutsche Oper am Rhein Düsseldorfnak, de tagja volt a Madách Színháznak is. Oratóriuménekesként is tevékenykedik. Jelentősebb szerepei: Herodes (Richard Strauss: Salome), Dávid (Richard Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok), Loge (Wagner: A Rajna kincse), Mime (Wagner: Siegfried), Pong (Giacomo Puccini: Turandot), Pinkerton, Goro (Puccini:

Pillangókisasszony, Basilio (Wolfgang Amadeus Mozart: Figaro házassága), Fest (Alban Berg: Lulu), Pedro (Eugene D'Albert: A hegyek alján), Frosch (Ifj. Johann Strauss: A denevér), Francia király (Kacsóh Pongrác: János vitéz), Andrés, Cochenille, Pittichinaccio, Ferenc (Jacques Offenbach: Hoffmann meséi), Sporting Life (George Gershwin: Porgy és Bess);

Schmidt Nóra (Budakalász, 1944. május 23.) zongoraművész-tanár (Liszt Ferenc Zeneművészeti F iskola, Budapesti Kamaragyűttes);

Sellyei Gáborné (Szombathely, 1944. szeptember 8.) énekzenetanár (Általános iskolák, Berzsenyi Dániel Tanárképző F iskola, Szombathely Ének-Zene Tanszék – csoportvezető);

Simon Mihály (Debrecen, 1944. augusztus 20.) hegedű- és szolfézstanár (BM T zrendészet Országos Parancsnokság Zenekara - hegedű, Állami Zeneiskola, Siófok – igazgató is, Lappeenranta Zenei Intézet – hegedű-, brácsa- és kamarazene-tanár);

Sipos Antal (Polgár, 1944. november 2.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Karcag és igazgató-helyettes is, Állami Zeneiskola, Kisújszállás);

Soltész Nagy Lászlóné Lédeczi Judit (Budapest, 1944. február 26.) gordonka- és

Lédeczi Judit és a Ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium Leánykara

szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Berettyóújfalu, Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Kossuth Lajos Gimnázium, Cegléd – énekzenetanár, csoportvezető);

Somfai Mária Erzsébet (Óradna, 1944. április 2.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Nádudvar, Állami Zeneiskola, Tiszafüred);

Somosné S r Erzsébet (Szolnok, 1944. május 1.) hegedő tanár (Bartók Béla Zeneiskola, Szolnok, Szolnoki Szimfonikus Zenekar – koncertmester, hegedő szakfelügyelő);

Szabóné Éles Júlia (Tarcfalva, 1944. április 24.) zongora- és szolfézstanár, kamaraművész (Állami Zeneiskola, Nyíregyháza, Cantemus Gyermekkar, Nyíregyháza – zongora-korrepetitor);

Szabóné Kozák Anna (Debrecen, 1944. július 29.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka, Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém);

Szathmáry Lilla (Pápa, 1944. július 3. –) orgonaművész, karnagy. 1980-tól a

Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium tanára. Hangversenyek programjában főként Johann Sebastian Bach orgonaművei szerepelnek;

Szatmári Györgyné (Taktaharkány, 1944. január 1.) történelem és énektanár (Állami Zeneiskola, Sátoraljaújhely –zongoratanár);

Szécsi Pál (Budapest, 1944. március 19. – Budapest, 1974. április 30.) magyar énekes, szövegíró. 1967-ben a salgótarjáni amatőr versenyen megnyerte az énekesek versenyét, ugyanebben az évben a Táncdalfesztiválon a Csak egy tánc című dallal második helyezést ért el. Tagja lett a Rádió Tánczenei Stúdiójának. Vitathatatlanul minden idők egyik legnépszerűbb magyar könnyűzenei előadója volt;

Szeibert István (Máramarossziget, 1944. november 7.) romániai operaezenész-tanár. Kolozsváron debütált bonvivánként, 1972-ben. A Magyar Állami Opera

tagjaként számtalan operett f szerepét játszotta, többek között volt Gábor diák (Huszka Jen : Gül Baba); Petrov (Jacobi V.: Sybill); Kukorica Jancsi (Kacsóh Pongrác: János vitéz); Baracs (Szirmai A.: Mágnes Miska), Edvin (Kálmán Imre - Stein, Jenbach: Csárdáskirályn), Tasziló gróf (Kálmán Imre - Kardos G.): Marica grófn), illetve operákban is fellépett. Utolsó bonvivánszerepét 1990-ben alakította a kolozsvári színpad deszkáin, a Lili bárón Illésházy grófjaként. Jelenleg is a Kolozsvári Magyar Állami Opera aktív tagja;

Szentirmai Szabolcsné (Kassa, 1944. január 23.) zongoratanár, basszusgitáros, billenty s, énekes (Palotási János Állami Zeneiskola, OSZK Könny zenei Stúdió);

Szentirmai Zsolt (Jászberény, 1944. március 16.) klarinét- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Kisújszállás-fafúvós tanár, Palotási János Zeneiskola, Jászberény, Állami Zeneiskola, Kisújszállás, Musikschule Mittleres Rheintal, Hohenems/Voralberg);

Szentmihályi Gyula (Budapest, 1944. december 10.) zenekari heged m vész- tanár (Postás Szimfonikus Zenekar – II. heged szólamvezet is);

S. Szerdahelyi Katalin (Veszprém, 1944. október 26.) zongora- és szolfézstanár (Zenei Általános Iskola, Üll – ének-zenetanár, Állami Zeneiskola, Siófok, Háziipari Szövetkezetek Kodály Zoltán N i Karának karnagya, Zenei Intézet, Lappeenranta – korrepetitor is);

Szirkékné Bokor Júlia (Veszprém, 1944. július 19.) zongora- és szolfézstanár (Csermák Antal Állami Zeneiskola, Veszprém Város Vegyeskara – zongorakísér);

Szirányi János (Budapest, 1944. június 14.) zongoram vész, tanár, igazgató.

1968-70 F városi XIX. ker. Zeneiskola - zongoratanár, 1968-78 Zeneakadémia Gyakorló Iskolai zongora tanszak vezet , 1970- Magyar Rádió, Szimfonikus zenei rovat, zenei szerkeszt , rovatvezet helyettes, 1982-91 MR Zenei

F osztályvezető, f szerkesztő, 1991-93 f osztályvezető, Bartók Rádió mb. intendáns, 1993-94 MR Zenei F osztály – vezető szerkesztő, 1994-96 MR elnöke, 1996-02 MR művészeti igazgatója, 2002- Bartók Béla Emlékház igazgató. A Világhíres zeneszerzők 20 kötetes könyvsorozata szerkesztője, Schubert, Kodály és Bartók életrajzi könyvek (Kossuth Kiadó 2011) írója. Liszt Ferenc Társaság. elnöke, Lajtha László Társaság elnöke, Nemzeti Kulturális Alap Zenei Kollégiuma, 2006- elnöke, ORTT Panaszbizottság;

Szirmainé Székely Anikó (Nagysimonyi, 1944. augusztus 10.) zenekari hegedőművész-tanár (Bartók Béla Állami Zeneiskola, Szombathely, Szombathelyi Szimfonikus Zenekar);

Szkladányi Péter (Zirc, 1944. november 20. - Pécs, 2003. május 29.)

fuvola művész, zenekari igazgató. 1964-től a Mecsek Fúvósötös, 1966-tól 1983-ig a Pécsi Szimfonikus Zenekar tagja. 1984-től haláláig a Pécsi Szimfonikus Zenekar ügyvezető igazgatójaként dolgozott. 1989-ben a pécsi Zenei Fesztivál alapítója. Zenetörténeti munkái: Lickl György, a pécsi székesegyház zeneszerzője és karnagyja; Weidinger Imre és Amtmann Prosper művészete; A Pécsi Királyi F gimnázium zenéje a 19. század első felében; Színházi zene Pécsen a 19. század első felében; Hözl Szeráf Ferenc zeneszerző munkássága és a pécsi székesegyház zenéje karnagyi működése (1843-1884) alatt;

Szótér Béla (Beregszász, 1944. július 23.) zenekari klarinétművész-tanár (Técs – fúvóstanár, Zeneiskola, Koszinó - igazgató is, Közzeti Állami Zeneiskola, Nagykáta);

Szűke Géza (Vácrátót, 1944. szeptember 9.) (ének-zene-, harsona- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Állami Zeneiskola, Keszthely);

Sztán Jánosné (Hódmezővásárhely, 1944. szeptember 25.) hegedőtanár (Állami Zeneiskola, Sáropatak, Állami Zeneiskola, Orosháza, Állami Zeneiskola, Csongrád);

Tallós Pálné Bányász Teréz (Pápa, június 30.) zongora- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Ajka devecseri tagozata, Koncz János Állami Zeneiskola, Sárvár, *Ságvári Pedagógus Kórus*);

Telek Károlyné Erős Mária (Jászberény, 1944. június 20.) zongora- és szolfézstanár (Mvelődési Ház Jászsószentgyörgy, Palotási János Zeneiskola, Jászberény - igazgató-helyettes is);

Tihanyi József (Paks, 1944. április 21.) ny. pécsi gyakorlóiskolai (ének-zene)

vezet tanár. 1968-69-ben óraadó tanár a paksi Vak Bottyán Gimnáziumban. 1969-2006 között a pécsi Tanárképző Iskola Gyakorló Általános Iskolájában, (névváltozás után a Pécsi Tudományegyetem I. Számú Gyakorló Általános Iskolájában) 222 ének-zene-karvezetés szakos főiskolai és egyetemi hallgató tanítási gyakorlatainak vezetője. 1971-től a Magyar Rádió népzenei műsoráiban Baross Gábor, Daróci Bárdos Tamás, Grabócz Miklós, Györe Zoltán, Kocsár Miklós, Pászti Miklós, Sulyok Imre stb. népzenei feldolgozásainak énekes szólistája. 51 CD közreműködője. Évtizedeken át a Pécsi Kamarakórus és a pécsi Bartók Béla Férfikar tagja. Az Apáczai Kiadó megbízásából 1997-ben az általános iskolák alsó tagozata számára elkészíti az öt zenehallgatási CD-t, és folyamatosan véggez tankönyvbírálatot. A Pécsi Bárdos Lajos Társaság alapító vezetője tagja;

Timkó Tamás (Pereszlény, 1944. október 20.) zongora- és szolfézstanár, karvezető (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Állami Zeneiskola, Nagykőrös, Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Bognár Márta (Cegléd, 1944. november 27.) hegedű- és szolfézstanár (Erkel Ferenc Állami Zeneiskola, Cegléd, Arany János Gimnázium és Óvóni Szakközépiskola, Nagyváros – ének-zenetanár, karvezető, Zenei Intézet, Tampere);

Timkóné Gerendásy Anna (Gyón, 1944. szeptember 4.) középiskolai énekzenetanár, karvezető (Szinyei Merse Gimnázium, Budapest – Fővárosi XVI. kerületi Állami Zeneiskola - zeneelmélet-tanár, BKV Szabó Máté Művelődési Ház Ifjúsági Vegyeskara - másodkarnagy);

Dr. Tokaji András (Budapest, 1944) nagybőgő-művész-tanár, zeneszociológus:

Tóth Gyöngyvér (Győr, 1944. augusztus 27.) gordonka- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Keszthely, Mosonyi Mihály Állami Zeneiskola, Mosonmagyaróvár);

Tóth Kovács László (Szeged, 1944. szeptember 23.) zongora-, szolfézs- és fagott-tanár (Szeged, 1944. szeptember 23.) Állami Zeneiskola, Csongrád, Állami Zeneiskola Fiókiskolája, Kiskunmajsa – vezető és alapítótanár, Állami Zeneiskola, Kiskunmajsa – igazgató is);

Török István (Szeged, 1944. szeptember 11.) zenekari trombitaművész-tanár (Szegedi Szimfonikus Zenekar, Postás Szimfonikus Zenekar, Állami Operaház Zenekara, Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Zeneiskolai Tanárképző Intézet Győri Tagozata, Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Budapest);

Uhrner Rudolf (Budapest, 1944. december 1.) zenekari klarinétművész-tanár

(Állami Zeneiskola, Dunaújváros Postás Szimfonikus Zenekar, Fővárosi II. kerületi Állami Zeneiskola);

Vághelyi Gábor (Gödöllő, 1944. júl. 9.): operaénekes-tanár. 1967–74-ben a

(Forrás: Soproni Petőfi Színház)

Honvéd Művészegyüttesben énekelt, 1974–1981 között a Szegedi Nemzeti Színház magánénekeseként. 1979-ben fellépett az Operaházban. 1981-től a Pécsi Nemzeti Színház tagja. Főbb szerepei: Papageno (Mozart: A varázsfuvola); Figaro (Mozart: Figaro házassága; Rossini: A szevillai borbély);

Váradi Emőke (Budapest, 1944. május 3.) zongoraművész-tanár (Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola, Miskolc - korrepetitor is, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zeneiskolai Tanárképző Intézet Miskolci Tagozata – korrepetitor is, Magyar Állami Operaház - korrepetitor);

Váray László (Bácsandrászállás, 1944. május 6.) zenekari üt hangszeres

m vész-tanár (Zenem vészeti Szakközépiskola, Gy r, Liszt Ferenc Zenem vészeti F iskola Zeneiskolai Tanárképz Intézet Gy ri Tagozata, Széchenyi István Egyetem Varga Tibor Zenem vészeti Intézet, Gy r) Üt hangszeres szótára a világon egyedülálló gy jtemény, melyben 4600 szócikk szerepel, melyben nemcsak a hangszerek nevét, hanem a különleges üt k megszólaltatási módját is leírta. A Markó Iván vezette Gy ri Balett számára több zenét is írt, így például a Tabuk és fétisek, aztán a Jézus, az emberfia, a Szamuráj, a Mester és Margarita cím táncszínházi darabban is hallható volt az muzikája: ezek közül néhányban él zene kíséerte a táncot. Tagja volt a Gy ri Filharmonikus Zenekarnak és 1974-ben megalakította a Gy ri Üt együttest.

Vaszlík Kálmán (Ózd, 1944. november 22.) zenekari fuvolam vész-tanár,

(Forrás: Molnár Antal AMI)

vezet karmester (F városi XVI. kerületi Állami Zeneiskola, F városi Operettszínház Zenekara, Pénzügy r Zenekar, Budapest, Rácz Aladár Zeneiskola AMI, Budapest és Molnár Antal Zeneiskola AMI, Budapest;

Vecsey Ervin (Budapest, 1944. október 27.) klarinét- és szaxofontanár (Állami

Zeneiskola, Várpalota, Állami Zeneiskola, Balatonfüred), a veszprémi Swing-Swing együttes tagja (a felső kép alsó sorának közepén);

Véghné Balla Edit (Jánd, 1944. február 15.) gordonkatanár (Zeneiskola, Beregszász, Állami Zeneiskola, Mátészalka);

Veres István (Szentés, 1944. december 7.) fuvola- és szolfézstanár (Állami Zeneiskola, Zalaszentgrót, Rózsavölgyi Márk Állami Zeneiskola, Balassagyarmat – igazgató is);

Vidovszky László (Békéscsaba, 1944. február 25. Békéscsaba) zeneszerző,

Forrás: hungarian-composers.com

Egyetemi tanár. 1970-ben Simon Albert ösztönzésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zoltánnal, Sárosi Lászlóval és Jeney Zoltánnal közösen megalapította az Új Zenei Stúdiót, mely hamarosan nemzetközileg is jól ismert zeneszerzői és előadói munkásságáért vált, és 1972 és 1990 között több mint 600 kortárs zenei művet mutatott be. Az együttes koncertjein zeneszerzőként és előadóként egyaránt közreműködött. 1972 óta tanít, kezdetben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetében, 1984-től a pécsi egyetemen, 1999 óta a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is (zeneszerzés). Legismertebb művei: Et dök MIDI-zongorára I-IV. füzet (1990-2003), Nárcisz és Echó (1980-81), Schroeder halála (1974-75), Autókoncert (1972). Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja;

Dr. Völgyi Zoltánné Bornemissza Zsuzsa (zongora- és szolfézstanár (Albert I. Általános Iskola, Sásd – ének-zenetanár, kórusvezető, Állami Zeneiskola, Marcali);

50 évvel ezelőtől, 1966. február 16-án Kodály Zoltán avatta fel a kecskeméti ének-zenei iskola új épületét

„Emlékezetes napot iskolaavatás, mint a zeneiskolának készült,

eléggé, hogy nem zeneiskola. De ez az első iskola, amely szervesen beépíti a zenét az általános emberi műveltségbe. Mindent tanítanak itt, sőt egyes dolgokat jobban, mint másutt, de megtanítják arra a tanulókat, hogy aki zenével indul az életbe, az evvel bearanyozza minden későbbi tevékenységét. Az életének olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene táplálék, vigasztaló elixír, de az élet szépségét, és ami benne érték, azt mind meghatványozza. Általános tapasztalat, hogy ezek az iskolák minden más tárgyból is jobb eredményt mutatnak föl. Kecskemétnek dicsősége lesz, hogy elsőnek emelt az ügghöz méltó épületet.” (Részlet február

éülünk. Ez nem olyan többi. Ez az iskola nem és nem is ismételtük

Kodály Zoltán 1964.

Nemesszeghy Lajosné *Szentkirályi Márta, a kecskeméti Ének-Zene tagozatos Általános Iskola legendás alapító igazgatója és Kodály Zoltán*

Ünnepi beszédében Kodály Zoltán nemcsak a kecskeméti iskola, hanem az egész magyar művelődésügy jelentős eseményeként értékelte az új iskolaépület átadását: „... Innen azzal a tudattal mennek ki az életbe a gyerekek, hogy zene nélkül nincs élet. Igaz: van egy másféle zene is, ami nem életet ad, csak mámort és kiábrándultságot. De hisz épp az az egyik magasabb feladata az ilyen iskoláknak, hogy ettől a zenétől megóvják a gyermekeket azzal, hogy részoktatja a jóra. Akkor azután már nem árt nekik a rossz. [...] Amilyen szégyene volt Kecskemétnek, hogy idáig olyan barlangban küzdöttek az új műveltség lelkes katonái, ahol fényes nappal is csak lámpa mellett tudtak dolgozni, annyira dicsősége lesz, hogy elcsináltak nekem emelt egy ilyen épületet. Kívánom, hogy minél gyorsabban épüljön erre az alapokra az új magyar népműveltség, amely minden magyart összefog, és ellenállhatatlan erővel lendít a szebb és boldogabb jövő felé.”

Mosonyi Mimi (? – ?) zongoraművész – zenetanár. Már gyermekkorában

hangversenyezett Németországban. Később önálló hangversenyeket adott Bp.-en, Párizsban, a Riviérán, Bukarestben. Több alkalommal szerepelt a fővárosi, valamint a bécsi, párizsi és bukaresti rádióban. 1926-ban egy államilag engedélyezett magán zeneiskolát alapított Keszthelyen, mellyel felújította a gr. Festetics György által alapított korábban megszünt zeneiskolai hagyományokat és nagyon sokat tett Keszthely zenei kultúrájáért. Az 1930-as években iskolája országos hírnévre tett szert, tanítványai közül sokan tanultak tovább a Zeneakadémián. Az iskola záróvizsgái komoly társadalmi és kulturális eseménynek számítottak Keszthelyen;

Stärk Péter Stärk, Sterk (? – ?) zeneszerző, tanár. A gr. Festetics György által alapított iskola és 1800–11 között a zeneiskola első tanáráként tevékenykedett. Pedagógiai munkásságának számos dokumentumát őrizi a Festetics-levéltár. Feladatai közé tartozott, hogy ünnepélyes alkalmakra üdvözlő darabokat komponáljon és azokat az iskola növendékeivel előadja. A gróf felkérte a magyar zene ápolására is, 1809-ben Sümegre küldte Kisfaludy Sándorné Szegedy Rózához, feldolgozandó magyar dalokért. Művei közül nyomtatásban csak az 1801-ben Keszthelyre látogató József nádort köszöntő, 1802-ben Bécsben kiadott Búza-Kalász-Koszorú és a német szövegzenéj Freudeschall jelent meg;

NAGY köszönet a feltüntetett forrásoknak és az ismert/ismeretlen illusztráció készítőinek, különösen a:

A BMC művészeti adatbázis cikke Eötvös Péterrel
Bordás Tibor Nagyborókás és nagyborókások. Átdolgozók: Enreiter István, Halász Péter. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.

Brockhaus Riemann Zenei Lexikon: Szerkesztette: Carl Dahlhaus és Hans Heinrich Eggebrecht. A magyar kiadás szerkesztje Boronkay Antal I-III. Zeneműkiadó Budapest, 1983.

A fiedlio.hu oldal névjegye a zeneszerzőről
Wikipédia

Ki kicsoda a magyar zeneéletben? (Zeneműkiadó Budapest, 1988., Szerkesztette: Székely András)

Magyar életrajzi lexikon - 1000–1990 Javított, átdolgozott kiadás.
Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes

Magyar nagylexikon XVI. (Sel–Szö). Főszerk. Bárányi Lászlóné.
Budapest: Magyar Nagylexikon. 2003.

Magyar zsidó lexikon. Szerk. Ujvári Péter. Budapest: Magyar Zsidó Lexikon. 1929. 818. o. Online elérés

MTI Ki kicsoda 2009, Magyar Távirati Iroda Zrt., Budapest, 2008, 993. old., ISSN 1787-288X

Muzsika folyóirat online

Nagy tanárok, híres tanítványok. 125 éves a Zeneakadémia (Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem – Zeneakadémia, 2000., szerkesztette: Gádor Ágnes és Szirányi Gábor)

Szabolcsi Bence – Tóth Aladár: Zenei lexikon I-III. Főszerk. Bartha Dénes. Átdolgozott kiadás. Budapest: Zeneműkiadó. 1965.

Tari Julza – Iványi-Papp Mónika – Sz. Farkas Márta – Solymosi Tari Emőke – Gulyásné Somogyi Klára: A Nemzeti Zenede. Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézete, Budapest 2005.

Egy kis leírás a zeneszerzőről

A magyarság évfordulónaptára

Gyulai Ki kicsoda?

Románai magyarok listája

Szentesi Évfordulónaptár

Magyar zeneszerzők listája
Magyar operaénekesek listája
Veszprém megyei életrajzi lexikon
Fejér megyei életrajzi lexikon
Keszthelyi életrajzi lexikon
Kresznerics Ferenc Könyvtár honlapja
Sarkadi Ki Kicsoda?
Farkasréti temető nevezetes halottainak listája
Verseghy Ferenc Könyvtár honlapja

